

DOLENJSKI LIST *četrtek*
DOLENJSKI LIST
DOLENJSKI LIST
DOLENJSKI LIST
DOLENJSKI LIST
DOLENJSKI LIST
DOLENJSKI LIST
DOLENJSKI LIST
DOLENJSKI LIST
DOLENJSKI LIST
DOLENJSKI LIST
DOLENJSKI LIST

Anglisti iz cele Slovenije na sevniški šoli

O uporabi računalnika pri pouku angleščine

SEVNICA - Na osnovni šoli Sava Kladnika v Sevnici je bil v petek, 10. februarja, prvi sestanek razvojne skupine za uporabo računalnika pri pouku angleškega jezika. Člani skupine so anglisti iz cele Slovenije, ki se bodo posebej posvetili pouku angleškega jezika s pomočjo računalnika. Strokovno vodstvo zagotavlja republiški Zavod za šolstvo in šport, strokovno sodelovanje tudi Filozofska fakulteta iz Ljubljane, zadolženi učitelj računalničar je Drago Slukan, aktivnosti pa koordinira profesorica angleškega jezika Romana Ivačič.

Prvo srečanje je bilo namenjeno konstituiranju razvojne skupine in razmišljanju o programu dela. Predvsem ima skupina namen zbrati podatke o materialih, ki so že na voljo in jih kritično ovrednotiti. Prva delovna naloga pa bo uporaba urejevalnika besedila pri pouku angleškega jezika.

Učenci 6. e razreda so gostom pokazali, kako se učijo na računalnikih. In prav učenci in njihove potrebe so v ospredju, ko 25 osrednjih šol v Sloveniji, med njimi tudi sevniška, ubira prve bolj organizirane oblike uporabe računalnika.

"Kaj učenci sami mislijo o učenju z računalnikom? Cool, great, fun, interesting, good. In kaj pričakujejo? Več dela na računalnikih! Člani razvojne skupine pa prosimo kolege, naj nam posredujejo svoje izkušnje, vprašanja in predloge in tako pripomorejo k uspešnemu delu," pravi prof. Ivačičeva. P. P.

Odprite vrata proti Zagrebu!

Tako so pozivali brežiški svetniki svojega gosta, predsednika državnega zbora Jožefa Školca - Kaj z izgnanci, cesto, zemljo, nezgrajenimi nasipi in rento za NEK?

ČATEŽ OB SAVI - Brežiški svetniki so ob četrtkovem pogovoru s predsednikom državnega zbora Jožefom Školcem nanizali celo vrsto odprtih vprašanj, ki bi se jih dalo rešiti s sklepi v parlamentu. Čeprav se ljudje tu počutijo odrinjene od odločanja, je Školč dejal, da nikoli doslej niso v parlamentu toliko poslušali o Posavju in Brežicah.

Ali bo država z novimi zakoni razbremenila okolje, v katerem živijo Romi, ki sekajo gozdove in kradejo pridelke sosedom, je zanimalo Martina Gramca. Jernej Zorko se je obregnil ob rento za življenje v neposredni bližini jedrske elektrarne. Čeprav je zakon o varstvu okolja že davno sprejet, ni ustreznih podzakonskih aktov, ki bi jih moralo ministrstvo pripraviti že lani. Nič novega ni niti pri nekdanjih vojaških objektih, na kar je spomnil svetnik Zvonimir Škofljanc, pa tudi bodočnost cestne povezave Ljubljana-Zagreb ni rožnata.

Poslanec Marjan Šetinc je povedal, da je zdaj v programu preplastitev te ceste. Sam je pristojnemu odboru predlagal dopolnilo k zakonu, po katerem bi odsek Obrežje-Čatež

dokončali istočasno kot cesto vzhod-zahod. "Odbor je to z gnusom zavrnil, vendar bom vztrajal tudi na zboru, saj zadeva zelo malo stane, bi pa pokazala dobro voljo do Hrvaške in Posavja. Cesta bi to regijo povezala z 1,5-milijonskim tržiščem in privabila potrošnike, da pridejo k nam. To so argumenti, s katerimi utemeljujejo tudi povezave z Italijo, vendar smo posavski poslanci sami žal prešibki, Novo mesto pa ima že svoje interese," je dejal.

Dogovor s sosednjo državo bo potreben tudi zaradi dokončne izgradnje nasipa na Savi pri Mostecu, kjer okoliškim prebivalcem nenehno grozijo poplave. Močna zaščita kmetijskih zemljišč, ki obdajajo mesto Brežice, ovira razvoj in zahteva vi-

Slovenija bi morala nemudoma skleniti s Hrvaško konvencijo o zdravstvenem zavarovanju. "Državi bi morali omogočiti zavarovancem, da se lahko zdravijo onstran meje z doplačilom razlike v ceni, kot je to urejeno z Avstrijo," je menil Tone Zorko iz brežiške bolnišnice, ki je še pred 6 leti imela kar 35 odst. vseh pacientov iz Hrvaške.

soke prispevke za spremembo namembnosti zemljišča, zato, kot je dejal Ciril Kolešnik, bi bilo treba sprejeti predpise na tem področju.
B. DUŠIČ-GORNIK

SRAKA ZBRALA VEČ KOT MILIJON

NOVO MESTO - Na dobrodelnem koncertu, ki ga je v sodelovanju z novomeško agencijo za šport lani novembra v novomeški športni dvorani pripravila založba Sraka, na priveditvi pa so nastopili najpomembnejši glasbeniki te založbe, so zbrali kar lep kupček denarja, ki je namenjen humanitarnim invalidskim organizacijam Dolenjske in Bele krajine. Čeprav nekateri sponzorji še niso poravnali svojega deleža, je že znana končna vsota v dobrodelne namene zbranega denarja, saj organizatorji ne računajo, da bi kdo še lahko nakazal obljubljeni denar. Invalidi so dobili 1.122.170 tolarjev, v Sraki pa so nam zagotovili, da bodo jeseni pripravili tudi četrti dobrodelni koncert, saj so bili prvi trije uspešni.

TERMOTEHNIKA

NOVO: 10% popusta za montažo centralne kurjave in servisiranje oljnih gorilcev v času od 1. februarja do 31. marca. Velja za vse, ki boste z nami sklenili dogovor do 31. januarja 1995.

NOVO: obnavljamo, servisiramo in vzdržujemo velike kotlovnice, vse od ventilov, avtomatike, kotlov, gorilcev, priprave vode, do vseh vrst instalacije in manjših gradbenih del.

Lahko nam zaupate, imamo dolgotletne izkušnje.
Tel.: 068/322-550, 323-903, 323-933
Fax: 068/322-050

Nagrajenec tega tedna je 59535 ALOJZ MIKEC, ČRMOŠNJICE 9, NOVO MESTO

Nagrado lahko dvigne v trgovini TERMOTEHNIKA, Mlinarska pot 17, Novo mesto

VEČ KOT TRGOVINA

AVTOBUS V LJUBLJANO ZA ŠTUDENTE IN DIJAKE

NOVO MESTO - Društvo novomeških študentov obvešča študente in dijake, da bo v nedeljo, 19. februarja, ob 20. uri začel voziti poseben avtobus v Ljubljano po izjemno ugodni ceni 250 SIT. Avtobus bo vozil vsako nedeljo do konca šolskega leta, organizatorjem (DNŠ) pa je, kot že večkrat doslej, priskočila na pomoč zavarovalnica Tilia, ki je tudi omogočila izpeljavo te dobrodošle akcije. Odhod avtobusa bo s parkirnega prostora za zavarovalnico Tilia v Novem mestu, več informacij pa lahko dobite na študentskem servisu DNŠ, tel. 322-275.

OBČNI ZBOR DRUŠTVA INVALIDOV

MIRNA PEČ - Društvo invalidov Novo mesto je imelo v četrtek v kulturnem domu v Mirni Peči redni volilni občni zbor, na katerem so izvolili novo vodstvo društva, ki šteje že blizu 1000 članov. Zbora se je udeležilo preko 200 članov. Izbrano poročilo o delu društva v preteklem letu je podala predsednica Marija Brulc. Vsa ostala poročila in programe je povedal tajnik društva Zvonc Tkalec. Pohvaliti moramo tudi dolgoletno in tradicionalno sodelovanje Društva invalidov Novo mesto z Umetniškim društvom Mirna Peč. Po končanem občnem zboru je mirnopaška amaterska igralska skupina predpremierno uprizorila komedijo Cvetka Golarja Vdova Rošlinka. Njihove predstave člani društva invalidov vsako leto nestrno pričakujejo in na ta način počastijo tudi Slovenski kulturni praznik.

J. H.

Bolnišnica je finančni bolnik

Obisk ministra za zdravstvo dr. Voljča s sodelavci v Novem mestu - Porodnišnica bo letos nared - Bolnišnica ostaja regijska, "ozdraviti" pa jo je treba izgube

NOVO MESTO - Minister za zdravstvo dr. Božidar Voljč s sodelavci je bil v petek, 10. februarja, na celodnevem obisku v Novem mestu. V natrpanem programu so največ časa namenili pogovorom o problematiki novomeške bolnišnice, o aktualnih vprašanjih zdravstva pa so se gostje pogovarjali še z župani občin iz dolenjske regije in vodstvi zdravstvenih domov, lekarn, Zavoda za zdravstveno varstvo ter Krkinih Zdravilišč.

Vsekakor je minister zagotovil, da bo novomeška porodnišnica, ki jo zaradi nerednih in usihajočih sred-

stev gradijo že četrto leto, letos dokončana. Druga stvar, ki jo je minister jasno povedal, je, da bo novomeška bolnišnica še naprej regijska. O prenatrpanem sklepanju glede "padca" statusa novomeške bolnišnice iz regijske na rang lokalne se je po ministrovem mnenju povsem po nepotrebnem dvigoval prah. "Nikoli ni bilo mišljeno, da bi status novomeške bolnišnice kot regijske spreminjali, take interpretacije so bile neosnovane, zato so bila tudi razna "grozilna" pisma, ki sem jih dobival iz novomeške občine, nepotrebna," je med drugim dejal o tem.

Drugače pa so se pogovarjali, ko je beseda stekla o poslovanju novomeške bolnišnice. Ta bolnišnica je namreč ena od štirih v Sloveniji (poleg novomeške še izolska, celjska in jesenjska), ki imajo velike izgube. Sedanja izguba je po besedah ministra in njegovih sodelavcev nastala v zadnjih dveh letih, denar, ki so ga dodatno in mimo dogovora namenili za odpravo izgube, pa so v Novem mestu porabili "za druge namene". Tu so bile kot očitke mišljene tudi plače, ki so v novomeški bolnišnici po podatkih ministrstva nad slovenskim povprečjem. (Za to naj bi bila "kriva" tudi novomeška centrala slovenskega zdravniškega sindikata Fides.)

Državni sekretar dr. Janez Zajc je neusmiljeno nihal podatke, ki da so v veliki meri pripomogli, da se novomeška bolnišnica ni izkopal iz izgub. Poleg plač naj bi šlo še za novo za-

(Nadaljevanje na 4. strani)

Danes v Dolenjskem listu

- na 2. strani:
- **Konec belokranjskega vrtičkarstva**
- na 5. strani:
- **Tomu škodljiva dolenjska zavist**
- na 6. strani:
- **Nepreklicno je odstopil ribniški župan**
- na 7. strani:
- **Bitka za Posavje še vedno traja**
- na 9. strani:
- **Spet rekorden »ulov« heroína**
- na 11. strani:
- **Zgodba o uspehu na Polovičen način**
- na 24. strani:
- **Na Dolenjskem izbruh epidemije ošpic**

ZVESTOBA - "Rojstvo vsake nove knjige je praznik, še posebej na predvečer slovenskega kulturega praznika," je v pozdravnem nagovoru dejala vodja trebanjske knjižnice Pavla Golie Stanka Pungartnik, predno je general in univerzitetni učitelj Lado Kocijan predstavil knjigo Staneta Potočarja Zvestoba. Kocijan je o narodnem heroju, upokojenem generalpolkovniku Potočarju iz Mime Peči, dejal, "da je prvi vojak v zgodovini Slovencev, saj ni nihče pred njim zasedel tako visoke funkcije (načelnik generalštaba JLA), in da je do kraja zvest ideji in prepričanju, da ni bil na napačni strani." Knjigo je izdalo Društvo piscev zgodovine NOB Slovenije, v obliki intervjuja jo je oblikoval Martin Ivanič, njen izid pa so omogočila trebanjska podjetja in občina. (Foto: P. Perc)

Minister za participacijo

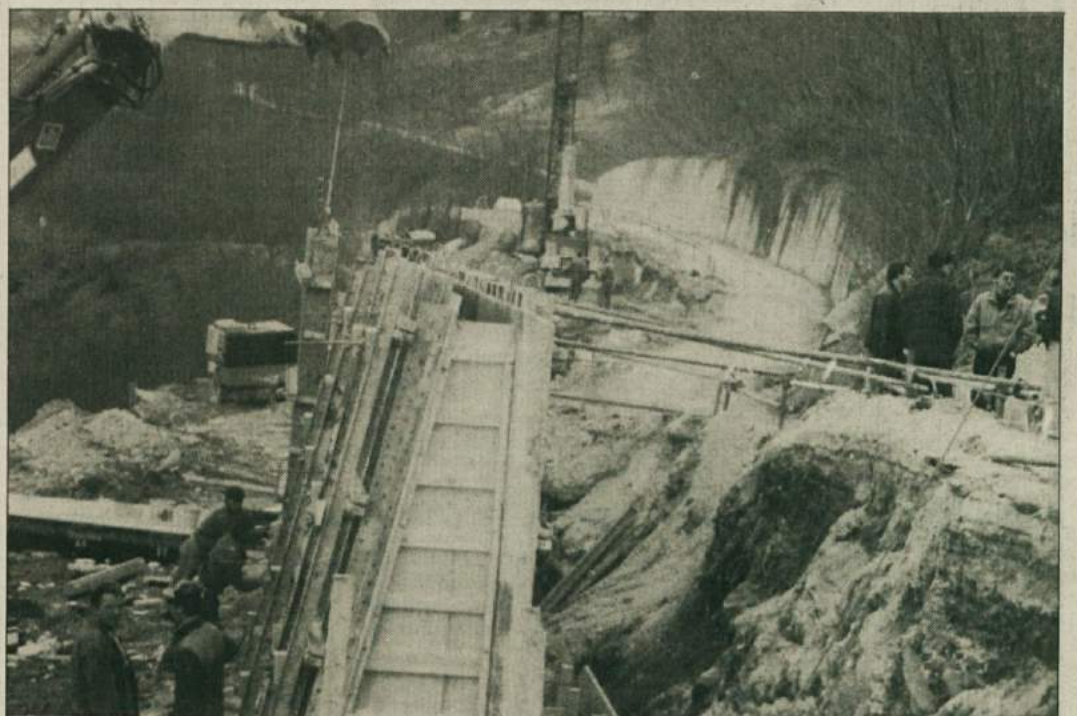
Nikjer na svetu država ne more dati zdravstvu toliko denarja, da ga to ne bi hotelo še več, kaj šele, da ga ne bi moglo porabiti. Dejstvo je, da stroški za zdravstvo povsod po svetu in tudi v Sloveniji močno naraščajo, vendar zato ni nič manj bolnih ljudi pa tudi nič več zdravih. Drugo dejstvo je, da povsod po svetu omejujejo galopirajoče izdatke za zdravstvo, ponekod, in to v najbogatějšíh državah, kot je Nemčija, s prav drakonskimi ukrepi. "Na Bavarskem si to lahko privoščijo, ko ministrica za zdravstvo ni zdravnica, ampak učiteljica," je na petkovem obisku v Novem mestu kar malo zavistno dejal minister za zdravstvo dr. Božidar Voljč.

Minister Voljč je prepričan, da je bila narejena velika napaka, ko so ukinili zdravstveno participacijo in se zaveli za njeno ponovno uvedbo, saj naj bi po njegovem to močno omililo naval na zdravniške ordinacije. "Mi vsi z našimi pacienti govorimo samo o njihovih pravicah, iz katerih izhajajo njihove zahteve. To ploščo bo treba obrniti in zavrteti tudi tisto stran, ki govori o omejitvah," pravi minister. Iz vlade nam vse bolj odločno, že kar ostro dopovedujejo: Zdravstvo si uređite v okviru možnosti in dogovorjenih planov! Skratka, tudi tu bi lahko uporabili tisto o denarju in muziki. Čeprav je res, da zdravje ni odvisno (samo) od denarja. Pa muzika tudi ne, zdravstvo pa je!

ANDREJ BARTELI

VREME

Jutri bo še deloma jasno in suho, v soboto se bo vreme poslabšalo, v nedeljo pa bo spet lepše.

KONEC MAJA SPET NORMALEN PROMET PO ŽELEZNICI IN CESTI? - Po besedah inž. Dušana Koširja, vodje gradbišča ljubljanskega Gradisa, ki mu je investitor Slovenske železnice zaupal sanacijo plazu pri Orehovem, bodo dela končana v roku, to je do konca maja letos. Takrat bo spet lahko stekel normalni cestni in železniški promet. Zdaj je cesta že lep čas uradno zaprta, neuradno pa na svojo odgovornost čez plazišče vozijo vsi, ki pač nočejo proti Sevnici delati velikega ovinka preko Radeč oz. Hotemeža. Na železnici pa je promet v dolžini 100 m upočasnjen, saj se vlaki pod plazom premikajo s hitrostjo komaj 10 km na uro. Predstavniki investitorja SZ Tomaž Willenpart je povedal, da so zaradi plazu na tem delu proge uvedli stalno čuvajsko službo. Vse to povzroča zelo velike izdatke, saj so velike zamude, večja pa je tudi poraba elektrike. Po projektu, ki ga je naročila sevniška občina, naj bi sanacija plazu stala 102 milijona tolarjev. Na posnetku: v plaz, ki je odnesel dobršen del lokalne ceste Breg - Orehovo proti Črmenu potoku proti magistralni železniški progi Zidani most - Dobova, bodo delavci v zgornjo in spodnjo steno vložili okrog 700 ton betona. Do 9. februarja so že vgradili 47 od skupno 79 pilotov, dolgih 10 m in premera 1 meter. (Foto: P. Perc)

Obletnica konca vojne

Letos bodo verjetno številne proslave obeležile konec 2. svetovne vojne. Vprašanje pa je, ali se je ta vojna v resnici končala ali še vedno traja v glavah udeležencev in tudi mlajše generacije. V Sloveniji so si dali precej opraviti s tem, kdo naj bo in kdor ne bi smel biti v pripravljalec odobru za proslavo v naši državi. In vse kaže, da je preštevane "naših" in "vasih" tudi v tem primeru dobrot razburilo duhove. Po nepotrebnem. Proslava bi za Slovenijo lahko bila priložnost, da po večletnem "spravljanju" končno doseže narodno spravo. Zato je prav, da pripravljajo proslavo ljudje, ki mislijo povsem različno in ki zagovarjajo nasprotno pogled na novejšo slovensko zgodovino in s tem tudi poglede na 2. svetovno vojno v Sloveniji. Kajti veliko bolj pomembno, kot to, ali smejo biti zavržen, je vprašanje, kako spravljanju ravnajo. Proslava bo pokazala, koliko so Slovenci, predvsem pa organizacije, katerim so lojalni ljudje v Sloveniji, strpni in nestrpni. Da bi partizanski pevski zbor pel za umorjene domobrnce in da bi nadškof maševal za mrtve partizane tam, kjer so morili domobranci, je najbrž preveliko pričakovanje. Ali pa tudi ne. O ozračju pred letošnjo zgodovinsko proslavo nekoliko poroča tudi tokratna anketa Dolenjskega lista.

FRANC STARIHA, podjetnik s Sel pri Semicu: "To obletnico konca druge vojne bi morali izkoristiti za končno spravo, kajti če tega ne bomo storili, bomo zamudili zgodovinsko priložnost. Res smo pred pol stoletja premagali fašizem in nacizem, komunizma pa ne. Proslava naj bi vsekar bila, a na njej naj ne bi poveljevali NOB, čeprav mu priznavamo vse dolžno spoštovanje. Vedeti moramo, da smo pri nas imeli revolucijo, s katero bi morali tokrat končati."

MIROSLAV MUC, upokojenec iz Kočevja pri Črnomlju: "Prav je, da praznujemo 50. obletnico konca druge svetovne vojne in da je ob tem tudi maša. Menim pa, da bi bila v Sloveniji dovolj ena velika republiška proslava, na kateri bi bili prisotni vsi, ki to želijo. Ne vidim smisla, da bi bile proslave tudi po občinah, saj bi bilo to povezano z zelo velikimi stroški. Ta denar bi v občinah raje porabili za kaj drugega, saj vemo, da je problemov veliko."

IVAN SOMRAK, predsednik Društva upokojencev v Novem mestu: "Proslava je velikega pomena za cel svet. Mlada generacija je potrebno s 50-letnico opomniti, da se grozote fašizma in nacizma ne bi nikoli več ponovile. Nas čakajo še trije meseci diskusij o okupaciji, kolaboraciji, zmagovalcih in poraženih, žrtvah in zločincih, spomenikih in o tem, kdo je bil na pravi strani. Tisti, ki preprečujejo to praslavo, branijo nacizem in fašizem."

SLAVKO KOFOL, upokojenec iz Kočevja: "Menim, da bi to obletnico lahko lepo proslavili. Menim, da se tisti, ki so dobivali od okupatorja hrano, obleko in obutev, ne morejo enačiti s partizani, med katerimi je bilo zelo malo komunistov. Pomembnejše od praznovanja pa je, da bi zagotovili delo za mlade, da bodo imeli kruh. Tudi tisti delavci, ki imajo službo, so premočno zaščiteni, saj je lahko vsak hitro ob delo in kruh."

CIRIL ANDOLJŠEK, trgovec iz Ribnice: "Najlepše bi obletnico proslavili s splošno in obojestransko spravo. Ne bi bilo prav, če bi slavili le eni, saj bi se tako sovraštvo nadaljevalo še naprej, kar bi spet lahko vodilo v novo morijo. Torej: pri praznovanju naj oboji sodelujejo enakopravno, si sežejo v roke, si odpustijo nekdanje spore in nato složno delajo za dobro vseh naših ljudi in naše države."

ZLATA VINTAR, upokojena učiteljica iz Sevnice: "Proslava oziroma ustrezna obeležitev 50. obletnice zmage nad fašizmom je gotovo tudi pri nas potrebna, saj smo lahko ponosni, da smo bili v odločilnih trenutkih vpeti v antifašistično koalicijo. Ob tem ne bi smeli pozabiti na vse Slovence, ki so zvečne ne le zaradi svoje ideje med vojno umrli oz. padli, ker so bili na 'napačni strani'. Vsak človek si vsaj po smrti zasluži primerno obeležje!"

IVAN MEZGEC, upokojenec iz Trebnjega: "Bil sem 18 mesecev v koncentracijskem taborišču Dachau in nekaj časa tudi v partizanih, zato seveda sploh ne razmišljam o tem, da naša proslava na državni ravni ne bi bila primerna. Nisem pa za to, da bi se zdaj šli nekakšno spravo z domobranci in drugimi slugami, ki so prisegli in zvesto služili okupatorju ter si pri tej svoji raboti celo umazali roke s krvjo. Naj prepustimo vse to stroki in času!"

SREČKO ZORE iz Brežic: "Ne vem, katera generacija naj bi se spravila? Slovesnost ob 50. obletnici zmage antifašističnih sil je proslava države, zato je prav, da praznujemo vsi. Lep zgled nam je obletnica v Dresdnu, ki so jo obeležili poraženci in zmagovalci. Sicer pa mislim, da je konec vojne pomembnejši od same zmage. Odpravljena je bila uničevalna ideologija tennih sil tistega časa in obrnjen list v človeški miselnosti."

TOMAŽ PETAN iz Krškega: "Strinjamo se, da obeležimo dan zmage, vendar bi želel, da se pred tem razčistijo nekatere stvari, da se vsaj delno popravi krivice tistih, ki so bili ali na eni ali drugi strani. Ta dan naj bo praznovanje zmage nad fašizmom vseh Slovencev, ne le dela družbe. Praznovanje 50. obletnice osvoboditve naj bo bolj v znamenju sprave, ne pa samo obeležje dneva pred 50 leti."

Črnomelj praznuje

V soboto krst helikopterja, ki se bo imenoval Zeleni Jurij

ČRNO MELJ - V počastitev občinske praznika, ki ga v Črnomlju praznujejo 19. februarja, bo v petek, 17. februarja, ob 19. uri v Špeličevi hiši otvoritev razstave arheoloških izkopanin, ki so jih odkrili v cerkvi sv. Duha in okrog nje. Razstava bo odprta do 3. marca.

V soboto, 18. februarja, pa bo ob 11. uri na stadionu nogometnega kluba Bela krajina krst helikopterja slovenske vojske, ki ga bodo poimenovali Zeleni Jurij. Pozdravni nagovor bo imel črnomaljski župan Andrej Fabjan, govoril bo tudi predstavnik slovenske vojske, v kulturnem programu pa bodo nastopili črnomaljska godba na pihala ter plesalci in tamburaši folklorne skupine iz Dragatuša. Obiskovalci prireditve si bodo lahko ogledali tudi prikaz večšin s helikopterji in letalom, manjkali pa ne bodo niti padalci. Isti dan ob 16. uri bo v športni dvorani turir veteranov v koškari. Ob 20. uri bo v črnomaljskem kulturnem domu gledališka predstava Mladinskega gledališča ljubljanskega "Klovni" režiserja Eduarda Milerja. Gledalci bo pozdravili tudi črnomaljski župan.

• V državnem zboru je tretjina ljudi, ki si niti pol plače ne zaslužijo. Niti gradiva ne preberejo niti ne zmorejo biti duhovno prisotni. (Peršak)

• Pijanost je začasen samomor. (Russel)

• V Evropi je 58 jezikov, slovenščina je po številu govorcev na 28. mestu. Torej nam ni treba kar naprej tarnati nad našo majhnostjo. (Fatur)

ŠTIPENDIJE ZA ŠOLANJE V TUJINI

NOVO MESTO - Prejšnji teden smo pisali o možnostih šolanja v Ameriki. Da bo to vsaj za nekatere lažje, je letos USA (United States Information Agency) slovenskim srednješolcem odobrila 6 stipendij. Ena štipendija je polna, vključuje plačilo vseh stroškov in še 100 dolarjev mesečne žepnine, pet pa je delnih: dijak plača le letalski prevoz (in seveda sam poskrbi za žepnino). Štipendijo lahko dobijo dijaki, stari med 15 in 18 let, priložiti morajo spričevalo zadnjih treh let in doseči najmanj dober splošni uspeh, iz angleščine pa prav dobro oceno. Potrebno je tudi priporočilo šole in učitelja angleščine ter esej na eni tipkani strani. Vsi zainteresirani naj za prijavnico zaprosijo do 20. februarja na tel. 061 579 690.

Krjavelj shajal brez telefona

Slabo razvejeno telefonsko omrežje v občinah Ivančna Gorica in Dobropolje, bolje v Grosupljem

IVANČNA GORICA - Po razvejenosti telefonskega omrežja je nova občina Ivančna Gorica s preko 12.300 prebivalci še vedno slabo razvita. Telefonov že kakšno desetletje zmanjkuje v Višnji Gori, po polzevo pa gre razvoj telefonije naprej tudi v drugih večjih krajih, celo na Jurčičevi Muljavi. In ker je v tem prelestnem kraju zahodne Dolenjske doma tudi novi župan občine Ivančna Gorica Jernej Lampret, ki na svoji koži dobro občuti, kaj pomeni biti brez te že kar nepogrešljive naprave za stik s svetom, ni vrag, da ne bi, morebiti celo s kančkom Krjavljeve nabritosti, novo vodstvo občine le presekalo na pol tega gordijskega voza. Kako je v resnici s telefonijo, smo se pozninimali pri ljubljanskem Telekomu.

Prijazna sobesednika sta bila direktor telefonije za omrežno skupino 061 inž. Pavel Zakelj in inž. Ivan Usenič, pristojen za investicije. Inž. Zakelj je poudaril, da bi bil razvoj telefonije pri nas gotovo mnogo hitrejši, če ne bi bilo v preteklih letih prelivanja denarja iz telefonije v druge dejavnosti PTT, predvsem pa, ako bi se cena telefonskega impulza vsaj nekoliko približala evropski. Nemci plačujejo 22 tolarjev za impulz, morda nekoliko bolj primerljivi Španci pa že tarnajo, da "ne pridejo skozi" s ceno impulza 16 tolarjev. V razviti Evropi je cena novega priključka od 50 do 100 mark!

Za silo telefonsko razvita izmed

Konec belokranjskemu vrtičkarstvu

Tako vsaj je bilo slutiti na okrogli mizi o razvoju Bele krajine - Zaskrbnjujoča nizka izobrazba - Obljubljena pomoč, pobude pa morajo priti od Belokranjcev

SEMIČ - Tukajšnja občina in društvo Bela krajina iz Ljubljane sta v petek pripravila v Semicu okroglo mizo o regionalnem razvoju Bele krajine kot enotne regije z naslovom "Vsi različni - vsi Belokranjci". Kot je dejal minister za kmetijstvo in gozdarstvo dr. Jože Osterc, pa Belokranjci prvi v Sloveniji, ki so spregovorili o tem, kako naj se neka pokrajina tesneje poveže in skupno nastopi s svojimi zahtevami na republiki.

Dr. Dušan Plut, predsednik komisije za regionalni razvoj v državnem svetu, je poudaril, da se bo Bela kra-

jina s 26.700 prebivalci lahko uspešno vključila v tekmo na trgu le enotna, s skupno promocijo in dobrimi proiz-

"VSI RAZLIČNI - VSI BELOKRANJCI" - V skoraj štiri ure trajajoči okrogli mizi o Beli krajini kot enotni regiji so Belokranjci slišali veliko napotkov o tem, kaj morajo narediti za svoj razvoj. Med drugimi so jim njih natrosili tudi (z leve proti desni) Slavko Tekavčič, Niko Žibret, dr. Jože Osterc, dr. Dušan Plut, medtem ko je gostitelj Janko Bukovec, semiški župan, z zanimanjem poslušal. (Foto: M.B.-J.)

NEK JIM JE TRN V PETI - Vodstvo elektrarne je avstrijskim parlamentarcem predstavilo program za izboljšanje varnosti elektrarne, ki bo stal 300 milijonov ekujev. Gostje so se ob tem spraševali, ali ne bi bilo boljše ta denar porabiti za druge namene, saj se niti ne ve, če ne bo treba še več denarja. (Foto: B. D.-G.)

V Krškem niso našli bombe

Tako so dejali avstrijski parlamentarci, ki so 7. februarja obiskali NEK in "preverjali" varnost

KRŠKO - Skupina se je dan predtem mudila pri slovenskih kolegih, se pogovarjala z državnim sekretarjem za energetiko Borisom Sovičem ter z direktorjem Republiške uprave za jedrsko varnost Miroslavom Gregoričem.

Na pripombo novinarja, ali je v Krškem edina evropska jedrska elektrarna, so gostje navedli tri doslej uspešne akcije in poudarili, da so trenutno bolj aktivni pri bavarski elektrarni, zato jim za Krško zmanjkuje časa. Sami so pripravljene posredovati pri avstrijski vladi, da bo tudi finančno podprla izstop Slovenije iz jedrske energije. Menili so, da je zlasti precej možnosti za sodelovanje obeh držav pri skupnih naložbah v energetiko.

Avstrijski se zavzemajo za čimprejšnje zaprtje NEK, vendar po obisku v Sloveniji vedo, da je prej potrebna politična odločitev, morda referendum, tuja pomoč za preumeritev na drugačno energijo, dogovor s solastnikom - Hrvaško in rešitev za odlaganje odpadkov, ki jo bo majhna država težko našla sama. Z obiskom so želeli obnoviti razgovore o tem in vzpodbuditi ustanovitev meddržavne komisije za te namene. Napovedali so, da bodo navezali stike tudi s Hrvaško.

B.D.-G.

Stavka do smrti

Tisočeri Mariborčani se s stavkami, celo gladovnimi, borijo za obstoj

MARIBOR - Medtem ko se poslanci v Državnem zboru pogajajo, odločajo, sprenevedajo in prerokajo o tem, kako in za koliko si bodo povečali svoje za povprečnega delavca že tako in tako bajneslovne plače, se v štajerski metropoli čedalje več delavcev bori za to, da bi dobili vsaj minimalne plače, s katerimi bi lahko preživelih sebe in svoje družine.

Tako denimo v poslovni stavbi Gradbenega podjetja Gradis v Mariboru že več kot deset dni gladovno stavkava predstavnik 30 makedonskih delavcev, ki jim Gradis dolguje plače za delo na gradbišču v Rusiji za sedem mesecev. Andre Radinoski in Mihajlo Srbakoski ta odločena: dokler Gradis delavcem iz Makedonije ne bo izplačal pač, ki so si jih pošteno zaslužili, ne bosta končala gladovne stavke. V torku pa so Gradisovo poslovno stavbo zasedli delavci Gradisa, ki še niso dobili decembrske in januarke plače. Tudi oni so čvrsto odločeni: dokler ne dobijo decembrskih plač, ne bodo zapustili upravne zgradbe...

S plačami pa je nezadovoljnih

P. PERC

vodnimi programi. Toda Słovenija Hrvaška morata najprej rešiti prece obsejna vprašanja, da obmejnost bo več zavora. Res, da je industrijska pokrajina, vendar bodo morali Belokranjci posvetiti več pozornosti razvoju manjših podjetij. Zlasti sujoče slaba je tudi izobrazba, saj ni v Beli krajini le 350 ljudi visoko izobrazbo, kar je 1,7 odst., medtem ko slovensko povprečje je 4,5 odst. Čeprav je tudi dohodek na prebivalca nize in je demografsko ogrožena, je la dobila iz tega naslova le 50 milijonov tolarjev. Zato je Ivo Piry z ministrstva za ekonomske odnose in razvoj priporočil, da se tako črnomaljska metliška občina, ki spada med razvojno šibka območja, kot semiška, je med razvojno nestabilna

• Predsednik društva Bela krajina Jože Butala je obljubil, da bo društvo pomagalo pri razvoju. Eden od Belokranjcev je menil, da razvojna moč graditi na eksotiki, drugi pa, da jih turisti kar hodijo gledat kot Indijance v rezervat, le da jih belokranjci sami ne bodo cenili, jih drugi ne bodo. Kljub različnim posredom je le obveljala misel, da bo tri belokranjske občine lahko državi uspele s svojimi zahtevami, če bodo nastopile skupaj, ne pa, če vsaka za svojim plotom okopava vrtiček.

območji, tudi letos potegujejo za denar.

Slavko Tekavčič z ministrstva za finance je govoril o financiranju občin, medtem ko je minister Osterc spomnil, da ima Bela krajina v Sloveniji posebno identiteto, ki bi morala povezati z vrhunsko kvalitostjo in potem bo obsejnost prednost. Niko Žibret, ki ima v ministru za šolstvo in šport na skleno naložbo v šolstvu, je našel letošnje obveznosti: poravnati dolg metliški osnovni šoli, rešiti status črnomaljskega dijaškega doma, nadaljevati gradnjo prizidka semiške OŠ, začeti s prizidkom k Tekstilni šoli Metlišk pripraviti dokumentacijo za dozvoilo črnomaljskih šol Mirana Jarca Loke ter v Radencih ob Kolpi postaviti center šolskih in obšolskih dejavnosti. Tudi ne vidi razlogov, da ne bi v Beli krajini odprli gospodarske šole.

M. BEZEK-JAKS

O ČEBELJH BOLEZNI

SEMIČ - Upravni odbor čebelarstva društva Semic vabi vse belokranjske čebelarje na predavanje, ki bo v nedeljo, 19. februarja, ob 9. uri v gostilni Ogulin na Cerovcu pri Semicu. O čebelih boleznih bo predavala veterinarica Olga Jurkošič.

tudi več kot 500 delavcev tekstilne tovarne Tabor, kjer so delavci opremilnice napovedali stavko za višje plače, vendar jih je vodstvo podjetja takoj na to poslalo domov na čakanje. Delavci so nato izsilili sestanek z vodstvom in dali vodstvu ultimatum: če do konca tega tedna ne prejmejo zagotovila, da bodo dobili višje plače in da bodo uresničene tudi druge stavkovne zahteve, bodo stavkali...

Za plače po kolektivni pogodbi se bori tudi več kot tisoč delavcev mariborske Hidromontaže, ki so že decembra pripravili opozorilno stavko. Če bodo njihove zahteve naletele na gluha ušesa, bodo 22. februarja začeli generalno stavko. Tudi 4200 delavcev Tama, ki čakajo na milost in nemilost bank in države, prejema plače neredno. Zato je iz Tama že mogoče slišati glasove, da bodo delavci prisiljeni dvigniti glas, saj brez plač ne morejo živeti.

Socialne razmere se v Mariboru in Podravske regiji, kjer je več kot 32 tisoč brezposelnih, iz meseca v mesec slabšajo. Očitno je gospodarska kriza začela najedati tudi nekatera velika mariborska podjetja, ki jim je doslej uspelo kljubovati ji. Mariborčani so čedalje bolj prepričani, da za tako katastrofalne razmere v mariborskem gospodarstvu niso krivi popolnoma sami, ampak da pri tem nosijo velik delež krivde tudi tisti v državnem zboru, vladi in drugih organih oblasti, ki znajo očitno veliko bolj uspešno skrbeti za svoje (prejvsoske plače kakor pa za razreševanje nakopičenih problemov v gospodarstvu.

TOMAŽ KŠELA

Ljubljancani vabijo Belokranjce

Ljubljanski sejem pripravil prijetno srečanje z belokranjskimi vinogradniki

ČRNOMELJ - Da bi dejavnost ljubljanskega sejma, zlasti njegovi v svetu najbolj znani in cenjeni prireditvi - ljubljansko mednarodno ocenjevanje vin ter sejem vino, kar se da približali čim širšemu krogu ljudi, predvsem tako imenovani strokovni javnosti, predstavniki ljubljanskega sejma pred letošnjim 41. mednarodnim ocenjevanjem vin in vinskim sejemom obiskujejo slovenske vinorodne predele. Na drugem takem obisku - prvi je bil v Brdih - so v črnomaljskem hotelu Lahinja prejšnji četrtek pripravili družabno srečanje belokranjskih vinogradnikov.

obljubla vodstvo sejma tudi posebne popuste, od 10 do 30 odst. na osnovno ceno, odvisno od števila poslanih vzorcev. Direktor sejma je na

* Na srečanje so belokranjski vinogradniki prinesli svoja vina in tako so pod vodstvom strokovnjaka Tonea Pezdirca iz metliške Vinske kleti degustirali 29 vzorcev, med katerimi je bilo nekaj izvrstnih vin, kar je znova potrdilo sloves Bele krajine kot izjemne vinorodne dežele, v kateri so ne samo izvrstni vinogradniki, ampak je tudi vse več dobrih kletarjev. Majhna zamera pa jim na koncu le gre: od 29 vzorcev sta bila le dva vzorca rdečih vin, kar govori, da tudi belokranjski vinogradniki podlegajo nekritični (že minevajoči) modi belih vin in nespametnemu opuščanju rdečih, čeprav je Bela krajina kot vinska dežela postala znana prav po metliški črnini, ki je poleg tega vino, ki je na velikih in pomembnih ocenjevanjih dobilo največ medalj.

srečanju v Črnomlju tudi izrazil željo, da bi ljubljanski sejem sodeloval na metliški Vinski vigređi. **A. B.**

Kako izboljšati nezavidljivi položaj čebelarja

S posveta članov dolenskih čebelarских društev

NOVO MESTO - V začetku februarja smo se na pobudo Belokranjcev zbrali na posvet v Novem mestu predstavniki dolenskih čebelarских društev, da bi se dogovorili, kako bi si lahko izboljšali svoj položaj. Pobuda je padla na plodna tala, saj so se posveta udeležili vsi vabljeni predstavniki ČD razen predstavnikov ČD Črnomelj. Kot prvo, stalno in samo od nas odvisno nalogo smo si izbrali seznanjanje čebelarice, kmetijske in najširše javnosti s pomenom čebel in čebeljih pridelkov, z zanimivostmi in problemi, o katerih bomo pisali in govorili v vseh dostopnih lokalnih medijih. Druge naloge, predvsem skrb za strokovno izobraževanje čebelarjev in sodelovanje z drugimi ustanovami, pa bomo reševali sproti. V ta namen smo izmed sebe izvolili odbor, ki bo to delo tudi vodil. **JANEZ FIRM**

Od ljubljanskega sejma, prireditelja v svetu visoko cenjenega in odmevnega mednarodnega ocenjevanja vin v Ljubljani, se je srečanja v Črnomlju udeležila 5-članska vodilna ekipa z direktorjem Jeršetom na čelu, spodbuden pa je bil tudi odziv belokranjskih vinogradnikov. Srečanja in družabnega večera so se udeležili tudi vsi trije belokranjski županji, črnomaljski Fabjan, metliški Matkovič in semiški Bukovec, vsi trije tudi kot vinogradniki.

Ljubljancani so predstavili svoji uspešni prireditvi, se pravi mednarodno ocenjevanje vin in vinski se-

jem, ki že 40 let na lep in uspešen način širita ime Slovenije po vsem svetu ter prispevata ne samo k slovesu naših vin, ampak tudi naše domovine nasploh. Letos bosta obe prireditvi prej kot običajno: ocenjevanje, ki bo tudi letos potekalo pod pokroviteljstvom Mednarodnega urada za trto in vino, bo od 22. do 27. maja, vinski sejem pa od 5. do 9. junija.

Direktor ljubljanskega sejma je na srečanju v Črnomlju še posebej povabil k sodelovanju belokranjske vinogradnike oziroma vinarje. Za tiste, ki bodo razstavili svoja vina,

SREČANJE VINOGRADNIKOV - Direktor ljubljanskega sejma je belokranjske vinogradnike na srečanju v Črnomlju povabil k sodelovanju na bližnjem mednarodnem ocenjevanju vin v Ljubljani in vinskem sejemu, ki sledi temu ocenjevanju. Pomnil pa je tudi sodelovanje ljubljanskega sejma na metliški Vinski vigređi. (Foto: A. B.)

DAN ODPRTIH VRAT NA KMETIJSKI ŠOLI

NOVO MESTO - Srednja kmetijska šola Grm iz Novega mesta je prejšnji petek odprla vrata učencem 8. razredov. Kaže, da se za kmetijstvo zanima čedalje manj otrok, saj je prišlo le nekaj več kot 50 osnovnošolcev. Obiskovalce je pozdravila namestnica ravnateljice šole Vida Hlebec.

OBČNI ZBOR DV SEVNICA-BOŠTANJ

SEVNICA - Društvo vinogradnikov Sevnica-Boštanj vabi v nedeljo, 19. februarja, ob 9. uri v hotel Ajdovec na občni zbor društva. Po zboru bo zanimivo predavanje dipl. inž. Cvetke Varlec iz sevniske M-Kmečke zadruge o zaščiti ter o dognojevanju vinske trte v zimskem in spomladanskem času.

kmetijski nasveti

Orehu se obeta prihodnost

"Gojimo orehe, saj jih čaka še lepa prihodnost!" poziva v daljšem članku ND, ki ga povzemamo, kmete in druge lastnike zemlje poznavalec inž. Lado Simončič ter navaja vrsto utemeljitev za ta svoj optimizem. Poleg plodov in zdravilnega zelišča daje oreh zelo lep in trajen les. Prav zaradi iskanega lesa je padlo pri nas preveč orehovitih dreves, pa ne le pri nas, tudi v drugih evropskih deželah so posekali toliko orehov, da je zdaj treba orehov les uvažati iz Amerike. Več novih orehovitih nasadov zahtevajo tudi naraščajoče potrebe slaščičarske industrije, pri čemer so še posebej velike možnosti pri nas, kjer je poraba orehovitih jedrc daleč pod evropskim povprečjem.

Toda kako se lotiti obnove in kaj pripraviti sadjarska stroka? Oreh je zahtevno drevo, čeprav na kmečkih dvoriščih nikoli ni bil deležen take posebne nege. Občutljiv je zlasti za spomladansko pozebo in ga je zato priporočljivo saditi le tam, kjer dobro uspeva vinska trta ali kostanj. Seveda velja to le za pridelovanje orehovitih plodov. Če pa gojimo oreh le zaradi njegovega dragocenelega lesa, je pridelovalno območje širše, saj se na možno pozebo ne oziramo.

Za pridelovanje plodov stroka priporoča le cepljene debelopodne orehe, ki imajo nad 3 cm premera, tanko lupino in vsaj 45-odstoten izplen jedrc. Za severovzhodni del Slovenije inž. Tatjana Hlišč priporoča sorte elit, petovio in haloze, inž. Simončič pa še bolgarsko sorto šejnovo, medtem ko za naše kraje ni natančnejših priporočil. Vsekakor bi bilo mogoče z dobrim sortnim izborom in pravilno vzgojo tudi v širši Dolenski povečati pridelavo in koristi, ki jih prinaša.

Se vedno je priporočljivo orehove sadike saditi na kmečkem dvorišču, ob hlevih in gnojščih, kjer je obilo organskega gnojila in orehi ne potrebujejo posebne nege. Mnogo več gospodarskega uspeha pa obeta-jo plantažni orehovi nasadi, ki morajo biti strokovno zelo dobro zastavljeni, saj gre za trajen nasad, ki lahko še kako kaznuje napake in zmote. Orehi imajo močan koreninski sistem, zato potrebuje dovolj globoko in s hranili bogato zemljo. Ker ne trpi sence, morajo biti sadike med seboj dovolj oddaljene. Da je možna oskrba, varstvo pred boleznimi in škodljivci ter obiranje, je priporočljiva nizkodelna vzgoja itd. Kdor se namerava lotiti naprave orehovega nasada, se mora obvezno posvetovati s strokovnjakom oz. delati pod njegovim strokovnim nadzorom, da si prihrani razočaranje!

Inž. M. L.

V KMEČKI DRUŽBI 5.000 NAŠIH CERTIFIKATOV

LJUBLJANA - Do 6. februarja se je odločilo v Kmečko družbo vložiti certifikate 56.000 državljanov Slovenije, od tega 5.000 iz Dolenjske in Bele krajine. Osnovni kapital Kmečkega sklada 2 je povečan na 9,5 milijarde tolarjev, zaradi velikega dnevnega pritoka certifikatov pa se je družba odločila zaprositi za ustanovitev kmečkega sklada 3. Po vsej Sloveniji družba ustanavlja tudi regionalne investicijske odbore, da bi bila lažje kos velikim in zahtevnim nalogam.

VALENTINOV POHOD

TREBNJE - Društvo vinogradnikov Trebnje vabi na 1. Valentinov pohod, ki se bo začel v soboto, 18. februarja, ob 9. uri pri Poltarju.

Z NOVOMESKE TRZNICE

Ponedeljka trznica je imela kar živahen promet. Ta čas se najbolje prodaja regrat, po 100 tolarjev merica, in motivilec, ki ima isto ceno. Ostale cene so naslednje: čebulec 400, koren, koleraba 100, orehi 1.200, sirček 400, smetana 700, jajca 22, med 400, slivovka 500, jabolka 70, hruške 130 in fižol 350 tolarjev. Pri Sadju in zelenjavi so orehi 1.000 tolarjev, pomaranče 78, zelje 80, korenje 85, fižol 210, cvetača 210, solata 153, ajvar 290, banane 120, mladi krompir 250, mandarine 160, solata 150, česen 300, krompir 50, pomaranče 80 tolarjev.

sejmišča

BREŽICE - 185 do tri mesece starih in 50 starejših praščevov so tokrat pripeljali prodajalci na redni tedenski sejem praščev. Mlajših so prodali 95 po 270 do 300 tolarjev, starejših pa 15 po 220 do 260 tolarjev kilogram žive teže.

ŠENTJERNEJ - Na sejem je bilo pripeljanih 224 praščevov do 30 kilogramov teže in 31 težjih. Prodali so 121 lažjih praščevov po 400 do 450 tolarjev kilogram žive teže in 7 težjih po 220 do 230 tolarjev kilogram žive teže. Na sejmju je bilo tudi 25 konj, od katerih so bili prodani trije plemenški konji za 2.500 do 3.000 nemških mark. 48 stojničarjev je ponujalo tekstil, suho in tehnično robo, kmetijske stroje, igrače, za hrano in pijačo pa so skrbeli 3 bifeji. Sejem je obiskalo okoli 2.500 ljudi.

S podtalnim zalivanjem do najlepše trate

Zanimiva novost: Lego pop-up razpršilniki

Brez pravilne nege, to je pletve, valjanja in zalivanja, ni lepe trate ali travnatega igrišča. To sicer ni nujno početi 300 let, kot pravi angleški nasvet, je pa vsekakor nepogrešljivo. O tem se lahko vsak sam prepriča; če opusti naporno valjanje in zalivanje, se bo trata sčasoma spremeni- nila nazaj v svojo naravno podobo - travnik.

Ker je vzdrževanje povezano z delom in naporom pa tudi stroški, ni nič čudnega, če je skušal človek vse to zmanjšati. To pa se je zgodilo z izumom podtalnega razpršilnika, brez katerega si kmalu ne bo moč predstavljati sodobne nege trate ali travnatega igrišča. Na trgu se je zlasti uveljavil razpršilnik Lego pop-up, bolj rečeno sistem razpršilnikov, ki ga je mogoče prilagoditi različnim potrebam glede velikosti ali razgibanosti terena.

Seveda je začetni strošek precejšen, saj je treba cevi vkopati pod zemljo, prav to pa prinaša mnoge prednosti: voda namreč ne gre v nič z izhlapevanjem, kakršno nastane pri površinskem zalivanju, pronicanje h koreninam trav je enakomerno, uporaba je preprosta, zahteva manj dela in časa, podtalno zalivanje omogoča druga dela, to je valjanje, košnja ali pletev itd. Z elektronskimi programatorji je tovrstno namakanje mogoče še izpopolniti, kar se da s pridom uporabiti na teniških, nogometnih in drugih travnatih igriščih, kjer se za negovanje, lepo in trpežno trato izplača tudi kaj žrtvovati. **(Moj mali svet)** - n

ENKREATNA PRILOŽNOST PRIHRANKA NA RAZSTAVNO-PRODAJNI AKCIJI POHIŠTVA IN STANOVANJSKE OPREME VSE ZA VAŠ DOM SAMO 21. - 24. 2. V OSNOVNI ŠOLI GRM NOVO MESTO

EN HRIBČEK BOM KUPIL...

Ureja: dr. Julij Nemanic

Prim. dr. Peter Kapš

Vino in zdravje (3)

Alkohol se razmeroma zelo hitro absorbira iz prebavil, absorpcija se začne že v ustih, nadaljuje v želodcu (celo 20% vsega popitega), konča pa v tankem črevesu, kjer je absorpcija zelo hitra. Pri pitju med uživanjem hrane je absorpcija zelo počasna in znatno manjša kot pri pitju na prazen želodec. Del zaužitega vina se izloči z izdihanim zrakom (okoli 0,5 - 1 promil), okoli 5 promilov se ga izloči z znojenjem, nekaj pa tudi z urinom. Skoraj 80% vsega zaužitega vina pa se v jetrih razgradi s pomočjo encima alkoholdehidrogenaze in katalaze (okoli 100 mg alkohola na kilogram telesne teže na uro).

Vemo, da je alkohol neposredno strupen za jetrni parenhim (tkivo), verjetno pa tudi za tkivo trebušne slinavke. Njegova strupenost pa je relativno zelo majhna. Po mnenju Wallnorferja in sodelavcev ter Thomsona je za razvoj jetrne ciroze potrebnih kar 1.500 l etilnega alkohola (4 leta po 1 l/dan 70% etil. alkohola).

Pomembna je tudi količina naenkrat popite alkoholne pijače in čas pitja, dalje, ali gre za rednega, zmernega, kulturnega pivca ali pivca, ki pije že čez mero. Najpomembnejša pa je genetska ali konstitucionalna predispozicija za razvoj alkoholne okvare (iz kakšnega "testa" si narejane). Tudi prehrana z malo beljakovinami in drugih življenjsko pomembnih hranil (vitaminov in elementov) pospešuje nastanek jetrne ciroze in drugih bolezni, ki jih povzroča redno in čezmerno pitje alkoholnih pijač.

Prvi presnovni produkt razgradnje alkohola v jetrih je acetaldehid. Ta je verjetno najstrupnejši presnovek, ki vpliva škodljivo na jetrni parenhim. Po

mnenju nekaterih avtorjev vpliva tudi na tvorbo nekaterih morfinskih podobnih snovi, ki pri človeku čez čas povzročijo zasvojenost z alkoholom. Acetaldehid v jetrih popolnoma zgori v vodo in CO₂, to je v povsem nevarne fiziološke produkte organizma. Alkoholo vnetje jeter in maščobna infiltracija jeter nastane ta le po večji količini zaužite alkoholne pijače.

Le redno in dolgotrajno čezmerno pitje alkoholnih pijač lahko okvari še druge organe, vključno s centralnim živčnim sistemom (alkoholni polinevritis, alkoholna demenca itn.), zlasti pa lahko alkohol pušča hude posledice na srcu. Prištejajo ga k dejavnim tveganja za pojav koronarne bolezni in cerebrovaskularnega insulta (možganske kapi).

Alkoholna pijača lahko škoduje tudi "moškosti", so ugotovili znanstveniki iz New Yorka, ko so na protovoljnih merilih razmerje med količino popitega alkohola in zmanjšanim delovanjem moškega spolnega hormona testosterona. Količina testosterona se je po pitju vina očitno zmanjšala.

Tudi popivanje na prazen želodec, četudi "kulturno" pitje, lahko pospeši nastanek ciroze jeter. Pitje na prazen želodec je lahko še drugače škodljivo. Liter in pol popitega vina lahko povzroči pri odraslem človeku že očitno pijanost (0,8 promila do 1,5 promila alkohola v krvi) s pomamljivo pozornostjo in voljo, s podaljšanim refleksnim časom in nehotenimi gibi itn. Znižana koncentracija sladkorja po zaužitju vina na prazen želodec lahko povzroči nezavest in misel, da gre za težko pijanost.

(Nadaljevanje prihodnjič)

DE: žrtve desne revolucije

Koga v tej državi sploh zanima usoda kmetijskih delavcev, ki morajo plačevati kazen za krivdo drugih?

"Država krade in ropa kmetijske delavce". Pod tem naslovom piše Delavska enotnost (DE) o novi krivici, ki jo ob popravljanju starih doživlja podjetje Mercator - KZK Kmetijstvo Kranj. Po razsodbi Ustavnega sodišča Slovenije, da 5. člen zakona o lastniškem preoblikovanju ni protustaven in da je moč izvajati pravilnik o zakupih kmetijskih zemljišč, po katerem mora podjetje plačevati najemnino tudi za tista zemljišča, ki jih je svoj čas kupilo, je kranjsko podjetje prišlo v nezavidljiv položaj. Pa ne le kranjsko, temveč tudi drugi nekdanji družbeni kmetijski obrti so v veliki negotovosti in v nezavidljivem položaju. Kot da bi se jim hotel nekdo maščevati za vse krivice v prejšnjem družbenem sistemu.

Na zavodu za zaposlovanje se je doslej znašlo že 5.000 delavcev z nekdanjih družbenih posestev in živinorejskih

farm. Tudi preostalih 10.400 čaka podobna usoda, če se bo nadaljevalo, kot pravi časnik, načrtno uničevanje kmetijskih podjetij, za kar ima največ "zaslug" kmetijsko ministrstvo, ki je v rokah Slovenskih krščanskih demokratov. List navaja tudi podatek, da so slovenska kmetijska podjetja, ki gospodarijo s 50.000 ha obdelovalne zemlje, plačala lani kar 17-krat več družbenih dajatev kot zasebni kmetje z enake površine obdelovalne zemlje. "Kje je ta enakost lastnine pred zakonom, kaj šele enakopravnost državljanov in spoštovanje človekovih pravic?" se sprašuje Delavska enotnost. - n

HELENA MRZLIKAR gospodinjski kotichek

Vsaj eno jabolko na dan

Telesno in duševno zdravje je naša največja vrednota in prav z zdravimi živili lahko veliko pripomoremo k temu. Od raznovrstnega sadja, ki nam je na voljo, so prav jabolka pomemben sestavni del zdrave in dietne prehrane. Uživamo jih v vseh letnih časih, poznamo številne sorte različnih oblik, barv in okusov. Ali tako dobro poznamo tudi njihovo hranilno in zdravilno vrednost?

Jabolka so sočna in vsebujejo do 86 odst. vode in le 55 kCal v 100 g. V zrelih plodovih je veliko vitaminov A, B, C in E. Odvisno od sorte pa vsebujejo jabolka še celulozo, dekstrozo in trsni sladkor, jabolčno, citrsko, jantarno, mlečno in oksalno kislino, pomembne pektine, vosek in vrsto rudninskih snovi, kot so za telo pomembni kalcij, fosfor in kalij.

Jabolka so že v starem veku uporabljali v zdravilne namene. Danes

pa velja rek, da eno jabolko na dan odvrne zdravnika. Nič boljšega ne moremo narediti za svojo presnovo, kot če zjutraj na tešče pojedemo jabolko. Izberemo sočno, bolj kislo jabolko, vendar ga ne olupimo, saj bi s tem zavrgli ves vitamin C in celulozo. Jabolko jemo počasi in ga dobro prežvečimo. Balastne snovi, ki jih uporabimo, pomagajo naši presnovi, saj preprečujejo napenjanje in mehanično spodbujajo črevo k dejavnosti. Kadar pa jabolka olupimo, lupin ne zavržemo, ampak jih posušimo, nato pa zrežemo ali zmeljemo. Dodajmo jih sadnim čajnim mešanicam ali skuhamo čaj proti driski. Za boljše delovanje srca pa popijemo pol ure pred obrokom kozarec sveže iztisnjene jabolčne soka. Če pojejo na dan četrt do pol kile jabolka, oskrbimo telo s 75 mg C vitamina. Dovolj je vzrokov, da ne bomo pustili jabolka gniti in veneti v kleteh.

Bolnišnica je finančni bolnik

Obisk ministra za zdravstvo dr. Voljča s sodelavci v Novem mestu - Porodnišnica bo letos nared - Bolnišnica ostaja regijska, "ozdraviti" pa jo je treba izgube

(Nadaljevanje s 1. strani)

poslovanje, čeprav naj bi bilo že po izpadu hrvaških pacientov zdravnikov in drugega zdravstvenega osebja preveč; povečala se je tudi dežurna služba, zdravstvo je močno prekoračilo plan, zlasti pri specialističnih pregledih, kjer naj bi ta prekoračitve znašala skoraj tretjino, itd. "Dan vam je bil poseben denar nad dogovorjenim, izguba pa ne samo da se ni zmanjšala, ampak se je celo povečala," so ljudje iz ministrstva stnili očitke.

Seveda je vodstvo novomeške bolnišnice na to odgovorilo s svojimi podatki, ki se ne ujema s tistimi, s katerimi operira ministristvo, in kažejo drugačno podobo. Poleg tega v bolnišnici trdijo, da je program, ki jim ga je ponudil v odkup Zavod za zdravstveno zavarovanje, premajhen in temelji na nerealnih izhodiščih. Povrh vsega pa se zdravniki in zdravstveno osebje, ne pa ministristvo in njegovi uslužbenci, vsak dan "spodajajo" s pacientih, ki na vse načine uveljavljajo svoje pravice. Tudi zato, trdijo novomeški zdravniki, se povečuje delo v specialističnih ambulanah.

Jasno so tudi povedali, da so že sprožili aktivnosti za odpravo izgube v novomeški bolnišnici. "Resnici je

treba pogledati v oči in si natočiti čistega vina. Izgube je treba sanirati, to je v interesu doljenjskega zdravstva, prebivalcev, in ne nazadnje, zaposlenih v tej ustanovi. To, da si glede tega pridemo na jasno, je tudi namen današnjega sestanka," je naravnost povedal dr. Zajc. Jasno pa je, da novomeška bolnišnica ob sedanjem obsegu dela in s takim številom zaposlenih v sedanjih razmerah in ob takih kriterijih ne more poslovati brez izgube.

Gostje so si ogledali napredovane gradnje novomeške porodnišnice. Gradbena in inštalacijska dela naj bi bila spomlad dokončana. Letos se bodo, kot je zatrdil minister, otroci že rojevali v novi porodnišnici, kako pa bo z nadaljevanjem gradnje oziroma opremljanjem ostalih delov te velike nove stavbe, še ni jasno. "V prvi vrsti je treba dobiti," je dejal minister, "dobrega kupca za stavbo sedanje porodnišnice, kupnina pa bo šla," je zagotovil, "do zadnjega talarja za novo stavbo na drugi strani Krke."

"Stanje zdravstva v Novem mestu je dokaj v redu, tudi v bolnišnici, kjer pa predstavlja izguba precejšen problem," je ob koncu obiska v Novem mestu dejal minister dr. Voljč. "Nadzor nad sanacijo tega stanja bo tako kot v Izoli in Celju, kjer se otepajo z

enakimi težavami, opravljal nekdo od zunaj. Zelo natančno vemo, kaj taka bolnišnica, kot je novomeška, potrebuje za normalno poslovanje. To bomo zagotovili in nič več! Letos tako ne gre računati na nobene investicije, sproti bo treba plačevati račune in zmanjševati izgubo." **A. BARTELI**

O VIŠJEM IN VISOKEM ŠOLSTVU

NOVO MESTO - Novomeška Srednja tehnična in zdravstvena šola prireja danes ob 16. uri v prostorih šole okroglo mizo o razvoju višjega in visokega strokovnega šolstva v duhu nove zakonodaje. Na okrogli mizi bosta sodelovala tudi svetovalec vlade za srednje šolstvo Boštjan Zgonc in državni sekretar za visoko šolstvo v Ministrstvu za šolstvo in šport Pavle Zgaga.

PRI POŽARIH IN V DRUGIH AKCIJAH

OREHOVICA - Gasilsko društvo Orehovica, katerega požarni okoliš obsega Orehovo, Tolsti Vrh, Hrastje in Zapuže in ki ima tri usposobljene desetine, je lani zabeležilo na svojem območju tri požare. S hitrim posredovanjem so člani društva pogasili dva od požarov že na začetku, ogenj na senožeti v Bičevju pa so ukrotili s pomočjo poklicne gasilske enote Gasilsko-reševalnega centra Novo mesto. Orehoški gasilci so sodelovali tudi pri gašenju požarov v Pristavi in Mihovem. GD Orehovica se je lani udeležilo gasilskega rešila in sektorske vaje, sodelovalo pa je tudi pri izvedbi dveh kolesarskih dirk.

O TEŽAVAH SODOBNEGA ČLOVEKA

NOVO MESTO - V ponedeljek, 20. februarja, bo ob 18. uri v novomeški gimnaziji predavanje o vzrokih za najbolj pogoste tegobe današnjega časa, kot so nespečnost, preveličana zaskrbljenost, razdražljivost, visok krvni tlak, glavobol, želodčne in druge psihosomatske težave, beseda pa bo tekla tudi o tem, kako si vsakdo lahko sam pomaga pri odpravljanju omenjenih težav. Predavanje pripravlja Gama šola stabilnega življenja. Zanimirani se bodo lahko vključili v tečaj Game.

IZLET NA BOČ

NOVO MESTO - Planinska sekcija Intel servis iz Novega mesta bo v soboto, 25. februarja, pripravila planinski izlet na 979 m visoki Boč. S parkirišča nasproti novomeške avtobusne postaje se bodo planinci odpravili z avtobusom ob 7. uri zjutraj, nazaj pa naj bi prišli okoli 18. ure. Člani planinske sekcije Intel servis želijo, da bi se jim pridružili tudi vsi tisti ljubitelji gora, ki še niso organizirani, saj izlet ni zahteven. Prijavite se lahko pri Marku Remsu na telefon 321 712 (dopolndne) ali 22 182 (popoldne).

OPRAVIČILO

Tipkarski skrat se je tokrat grdo pošalil na račun dveh nujnih obvestil, ki so jih organizatorji prireditev želeli objaviti v Doljenjskem listu. Pod naslov "Prikaz obrezovanja v Stari gori" (DL, stran 4) je pritalnil besedilo napovedi nastopa Trija Novine v Šentrupertu, besedilo povabila za ogled strokovno pravlnega obrezovanja sadnega drevoja v Stari gori pri Straži pa je preprosto izpuštil. Za napako, ki je bila narejena v naglici pri pripravi lista, se prizadetim in bralcem opravičujemo.

Uredništvo DL

PRAVA OČALA

NOVO MESTO - Pred dobrim tednom so na novomeški tržnici prodajali jaja po 22 tolarjev, jabolka po 100, redkev po 140, fižol po 210 in korenje po 85 tolarjev. Zelo ugodna pa je bila tudi cena očal z dioptrijo, ki so jih prodajali po 3.200 tolarjev (menda ne kilogram). Natančno nismo izvedeli, ker je bila pri stojnici z očali velika gneča. Včasih so bili potrebni za pridobitev očal zdravniki, optiki in podobni strokovnjaki, zdaj pa si jih, kot omenjeno, lahko kupite kar na žilvski tržnici. Kdor jih kupi, se najbrž počuti dobro, vprašanje pa je, kako se njegove oči.

ZA POČITNICE BREZ SNEGA

NOVO MESTO - Vse tako kaže, da od 20. do 25. februarja, ko so doljenjski šolarji na zimskih počitnicah, ne bo snega. Zveza prijateljev mladine je zato s številnimi sodelavci pripravila program počitnic brez snega. Razen obiskov filmskih matinee so vsi programi brezplačni. V Pionirski knjižnici bodo vrata odprta vsak dan med 8. in 19. uro. Mladi se bodo lahko kratkočasili ob branju knjig, poslušanju CD plošč, gledanju video filmov in igranju. Posebej so se za počitnice potrudili v Doljenjskem muzeju in v goste povabili mojstra risanege filma Mikija Mustra. Šolarji bodo pod njegovim vodstvom lahko ustvarjali filme, si ogledali njegovo razstavo (od torka do petka, vsak dan med 10. in 17. uro). Planinsko društvo pripravlja tudi zanimiv izlet na Trško goro, in sicer v torek, z odhodom ob 8. uri izpred Športne dvorane. Svoj program so ponudili tudi radioamaterji in raketarji, ki delujejo na Kristanovi 60 (bivši internat v Šmihelu). Na voljo bodo v ponedeljek in četrtek med 18. in 20. uro. Dom kulture bo od ponedeljka do srede ob 10. uri vrtil film Maska, ostale dni pa risanko Levji kralj.

DANES JAVNA TRIBUNA O ŠOLI

NOVO MESTO - Združena lista socialnih demokratov Novo mesto prireja danes, 16. februarja, ob 17. uri v občinski sejni sobi na Novem trgu javno tribuno z naslovom Avtonomija učiteljev, staršev in učencev. Na tribuni bodo sodelovali strokovnjaki Ministrstva za šolstvo in šport ter poslanci Državnega zbora.

PRIPRAVNISTVO POD STROKOVNIM VODSTVOM

NOVO MESTO - Po končani gostinski šoli se pojavi vprašanje, kje opraviti pripravišтво za natakarja oziroma kuharja. Največ mladih se zaposli v bifejih in raznih lokalih brez strokovnega vodstva mentorja, tako da se v šestih mesecih seveda nič ne naučijo. Zato Obrtna zbornica pripravlja predlog o obvezni praksi v gostinskih lokalih, kjer bodo opravljali prakso pod strokovnim vodstvom mentorjev. Pod takšnim nadzorom so delali v gostilni Vovko na Ratežu trije gostinci, ki so končali 3-ali 4-letno srednjo šolo. Mentorica Marija Vovko jih je vodila 6 mesecev, kaj so se naučili v šoli in za štedilnikom gostilne, pa so prejšnji četrtek pokazali pred 3-člansko izpitno komisijo, ki jo je organizirala obrtna zbornica v gostilni Vovko. Vsi trije so opravili strokovni izpit.

J. HARTMAN

STATUS ŠENTJERNEJSKEGA ŽUPANA ŠE NEJASEN

ŠENTJERNEJ - Na petkovi zaprti seji so šentjernejski svetniki z županom obravnavali vprašanje, ali naj župan Franc Hudoklin svojo funkcijo opravlja profesionalno, vendar dokončne rešitve niso našli in bodo o tem ponovno razpravljali na 3. redni seji, ki bo 27. februarja. Župan je pripravil tudi shemo občinske uprave, potrdili so funkcijo tajnika, sekretariat za splošnopravne zadeve in sekretariat za finance, plansko analitiko in podjetništvo. Potrdili so tudi sanacijo 2,5 kilometra dolge makadamske ceste na Javorovico ter kilometer in pol dolge ceste proti Zameškemu, ki sta zaradi zime močno načetni. Na razpis za občinske prostore so dobili tri ponudbe, komisija pa bo odločala o njihovi primernosti.

PLANINSKI OBČNI ZBOR IN PREDAVANJE

NOVO MESTO - Planinsko društvo Novo mesto vabi svoje člane na občni zbor društva, ki bo 21. februarja ob 17. uri v Doljenjski galeriji. Po zboru bo imel Vanja Furlan zanimivo alpinistično predavanje z barvnimi diapozitivi o vzponu na Langshisa RI 94. Vstopnine ni.

LUDVIK GOLOB

SMREKE - Pred kratkim je bilo nekako na tem mestu poziv pristojnim, naj čimprej podro v gozdu za Ulico Marjana Kozine še preostale smreke, napadene od lubadarja. No, pristojni so zdaj že požagali bolna drevesa in odpeljali hlode stran, skratka stvari uredili, kot je treba.

FIAT LAGUNA - Človeški spremljevalci novomeškega pakja so tudi prvi izumitelji. Tako vsaj si lahko o njih mislite, če preberete uradno poročilo, ki so ga napisali, ko so pred nedavnim odpeljali nekega fiata. Napisali so namreč, da so odpeljali avto znamke "Fiat Laguna". Bo pajek naslednji odpeljal avto znamke Renault Regatta?

ŠKROPILNICE - Šoferji, ki vozijo pozimi v dežju po novomeških ulicah, imajo v krvi vino ali vsaj vinogradništvo. Ker v januarju nimajo priložnosti, da bi škropili v vinogradu, škropijo s cestno godijo vsakega pešca, ča ga le opazijo dovolj zgodaj, da imajo še čas zapejati z avtom v lužo.

OVIRA - Varuhi novomeškega reda bodo v kratkem najbrž vzele v precep betonsko korito za rože pri banki blizu tržnice, ki je verjetno najbolj trmast korito na svetu. To korito namreč že daljši tromastr parkira na ozki potki za pešce in se ne meni za uradne grožnje, da bo zapisan in kaznovan po sodniku za prekrške vsakdo, ki "parkira" na prepovedanem mestu.

Ena gospa je rekla, da je ljubljana "fasala" od Novega mesta najprej Golobca, Dvornika, Kovačiča in Cadoničev, zdaj bo najbrž pa št ošpice.

SUHOKRANJSKI DROBIZ

NOVA JAVNA RAZSVETLJAVNA NA JAMI - V prejšnjem suhokranjskem drobizu smo pohvalili vaščane Jame, ki so končno dobili nove luči... Isti večer se je oglašila redna bralka Doljenjskega lista in tudi te rubrike. Zahtevala je popravek informacije, ker na Jami gorijo le tri luči od planiranih devetih. Še isti večer smo se prepričali na kraju samem in ugotovili, da na glavnih poteh v to vas gorijo štiri luči. Dva kasneje je predsednik sveta KS Žužemberk Franc Škufca povedal, da luči dobavlja podjetje IŠT iz Trebnjega, da pa zaradi kasne dobave iz Jeklotehne pa tudi štrajka v Električarni dobava preostalih kasni.

PREKOPANI ŽUŽEMBEREK - Človek bi si mislil, da v Žužemberku že polagajo nove cevi za kanalizacijo. Veselijo pa se občani desnega brega Krke, saj bo tako dobili novih 400 priključkov. Zemeljski kabel polaga Cestno podjetje Novo mesto, f nancer pa je Telekom poslovna enota Novo mesto. KS zagotavlja isto ceno priključka, kot je v Novem mestu, to je 108.000 tolarjev in 5.000 do 10.000 tolarjev stroškov pri priključitvi.

OBČNI ZBOR GD ŠMIHEL - Prijetno so presenetili učenci in učence OS Šmihel, ki so skupaj s svojo mentorico pripravili pred začetkom zbora daljši in zelo lep kulturni program. Tudi šmihelski gasilci se ne dajo in imajo v planu nakup nove opreme v skupni vrednosti 600.000 tolarjev.

S. M.

TRJIE ZDRAVNIKI - Takole so se minister dr. Voljč, direktorica novomeškega zdravstvenega doma dr. Gazvodova in direktor bolnišnice dr. Starc vračali na nadaljnje pogovore po ogledu gradnje porodnišnice. (Foto: A. B.)

Pogrešajo takih prireditev

ŠENTJERNEJ - V prostorih tukajšnje Doljenjske banke so imeli v soboto, 11. februarja, lep kulturni dogodek, kakršnega Šentjernežani niso prav pogosto deležni. Številni obiskovalci so s svojim obiskom potrdili, da je v novi občini precejšnje zanimanje za kulturno dogajanje, hkrati pa se je pokazalo, da Šentjernej pravzaprav nima nobenega pravega prostora, namenjenega tovrstnim kulturnim prireditvam; banka je bila namreč nabit polna.

Glavno zaslugu za kulturno soboto v Šentjerneju ima domačinka Jožica Medle, ki je pripravila razstavo svojih novjših del, kolažev in asamblažev, ki so postali tako rekoč njena likovna osebna izkaznica. V kolažih prepleta grafiško starih notnih tiskov z barvnim ozadjem in naslikanimi instrumenti, v asamblažih pa v polje slike kot sestavni element postavlja dele lončarskih izdelkov, po katerih slovi Šentjernej. Na razstavi smo videli tudi njeno skulpturo, torej novost v ustvarjalnih prizadevanjih Medletove. Uvodno besedo o likovni ustvarjalci je pripravil višji kustos Jožef Matijević, prebral pa jo je Milan Pavlič, nato pa so učenci

MIM

KULTURA V BANKI V GOSTEH - Šentjernejska ekspozitura Doljenjske banke je minulo soboto imela v gosteh domače kulturnike. Odpri so likovno razstavo Jožice Medle, v programu pa so nastopili glasbeniki, literarni in mladi igralci. Na sliki: prizor iz Županove Micke, v katerem je nastopila slikarkina hči Ines. (Foto: M. Markelj)

PLAČE NI - Delavci Pionirja MKO so se v ponedeljek, 13. februarja, zbrali pred Pionirjevo upravno stavbo v Novem mestu in s tem protestirali, ker niso dobili obljubljenih plač. Zjutraj so tudi blokirali vhodna vrata postojaje, vendar so oviro dopolndne v času pogajanj odstranili. Na listu, ki so ga delavci pripeli na vhodna vrata, je kot uradni zaznamek navedeno: generalni direktor Jože Peterlin se zavezuje, da bodo delavci Pionirja MKO prejeli plače za november - december v četrtek, 9. februarja, izjemoma v petek, 10. februarja, do 12. ure, če se bodo delavci vrnili na delo. Delavci so v ponedeljek rekli, da so oni postavljene pogoje izpolnili, obljubljenih plač pa tudi tokrat niso dobili, zato so prišli pred upravno stavbo. (Foto: L. M.)

DVOJNI ŽUPAN? - Ob otvoritvi stavbe za tehnične preglede tovornih vozil in avtobusov pri AMZ Črnomlju je uradni napovedovalec otvoritve, ki je prišel iz Ljubljane, preimenoval črnomaljskega župana Andreja Fabjana v Andreja Habjana, ob tem pa še dodal, da je župan gospodarske občine. Fabjan je slednje seveda takoj zanikal. A kljub temu so Črnomaljši začeli ugibati, ali morda njegovemu mlademu in zagnanemu županu ne ostaja v črnomaljski občini, ki se je po volitvah precej zmanjšala, še kaj dodatnih moči. Začeli so celo sumničati, če ne gre morda za "popoldansko obrt": dopoldne opravi posle v črnomaljski, popoldne pa še v grosupeljski občini.

PESEK - Črnomaljšce, zlasti tiste, ki hodijo peš po mostovih čez Dobljico in Lahinjo proti "kozmju placu", zanima, kdo bo pomel pesek po pločnikih na omenjenih mostovih. Predlagajo, naj bi počistili tisti, ki so zasvinjali, in to pred nalikom, sicer bo pesek zamašil odtok in zopet bo poplava.

PARKIRANJE - Enega od črnomaljskih svetnikov je na prvi letošnji seji občinskega sveta zanimalo, zakaj niso v prejšnjem dečletskem mandatu na občini nič govorili o nemožnem parkiranju v Črnomlju. Potem se je hitro popravil, češ da so morda že govorili, le naredili niso nič. Če bi ga slišal bivši delegat Silvester Mihelič, bi kot iz puške izstrelil, da je o neznosnem parkiranju v mestu govoril na zasedanjih občinske skupščine tridesetkrat, kar je skupaj zneslo eno uro, šest minut in 23 sekund govorenja.

• **Politiki, pustite novinarje pri miru, novinarji vas bodo spoštovali, če boste to zaslužili!** (Ambrožič)

Sprehod po Metliki

BLIŽA SE PUSTNO NORENJE, zato so se v Inter-trgu, Adlešiči, d.o.o., založili z lasuljami, maskami, pustno kozmetiko in drugimi "smesnimi" pripomočki, ki jih je moč kupiti v posebnem oddelku Gale, v novem poslovno-trgovskem središču.

OBISKOVALCI DISKOTEK so ugotovili, da je treba imeti kar nekaj denarja, če se hoče človek spraviti v "blažno" stanje. Pa so našli rešitev: pijačo pripeljejo s seboj. Potem gre vse gladko: v diskoteki plešejo in poslušajo glasbo, med odmori pa se zunaj nacejajo z žganimi opojnostmi. Ko so dovolj hrabri in ko se že malce dani, pred odhodom domov s škornji obročje kak avto, parkiran na parkirišču - in sobota je bila več kot uspešna.

KARAOKE, KI JIH JE PRIPRAVILA OSNOVNA ŠOLA Podzemelj v kulturnem domu Metlika, so privabile v dvorano toliko gledalcev, kot jih že dolgo ni nobena, še tako draga prireditelj. Slovenske popevke so peli otroci iz podzemeljske, suhorske in metliške osnovne šole. Med njimi je bilo kar nekaj pevskih talentov, s katerimi bi se splačalo delati, a kaj, ko je v metliški občini tako malo glasbenih pedagogov! Po mnenju komisije je bila najboljša Petra Derganc z Mornarčkom, nič slabše pa se ni odrezal Sašo Strahinič, ki je zapeel pesem Na vrhu nebostičnika.

METLIŠKA MESTNA GODBA praznuje letos 145-letnico obstoja, vendar je slišati, da so godbeniki hudo skregani med seboj. Nesoglasja bo poskušal zgladiti sam župan.

Trebanjske iveri

JANŠA ZA PREDSEDNIKA KOMISIJE? - Stane Potočar je ob predstavitvi svoje knjige Zvestoba dejal, da je ponosen na to, "kar so naredili", tudi na tisto, kar so za razvoj Trebnjega naredili "fantje iz Trebnjega", da pa smo lahko vsi ponosni na naš prispevek k osvoboditvi izpod fašizma. V knjigi se je izogibal imenom, a nekaj jih je le omenil. Tako je povedal tudi zgodovinarju Ivanu, da je imel kot načelnik generalstaba le 15.000 dinarjev za reprezentanco, s čimer nikogar ni mogel nikamor povabiti, razen če ni sam plačal. "Ker je danes toliko besed o plačah, predlagam, naj državni zbor formira komisijo, ki naj razišče naše dohodke od 1941 naprej in ugotovi, koliko moramo vrniti državi ali koliko nam je ona ostala dolžna. Predsednik komisije naj bo Janez Janša. Da ne bo več o tih zadevah mel na pamet. Partizani smo prvič dobili plačo 1945. Je bila teritorialna obramba v deset-dnevni vojni brez plač ali pa je bil morda uvečen dodatek na vojno stanje?", je vprašal Potočar.

POTOČAR O LJUBIČIČU IN MAMULI - "Ljubičiču ne morem očitati, da je varčeval na račun drugih, sam pa ne. Mamula pa se je takoj po prihodu v sekretariat vselil v moje stanovanje in ga kmalu dal nekomu drugemu ter si na Dedinju naredil viljo, v katero je zabil milijard, potem si je pripravil še viljo v Opatiji.

IZ NAŠIH OBČIN

Metličani med rojake v Kanado

Tritedensko gostovanje

METLIKA - Poročali smo že, da bo metliška folklorna skupina "Ivan Navratil" skupaj z oktetom Vitiš, Silvestrom Miheličem in Tonijem Gašperičem od 17. julija do 8. avgusta gostovala v Kanadi. Tako v kanadskem Hamiltonu kot v Metliki so imenovali predvidena odbora, naloga slednjega pa je predvsem zbrati denar za potovanje, imenovano "Navratil Tour 95".

Kot je povedal Stane Križ, bo dobesedni del denarja prispevala Izzeljenska matica, pričakujejo pa še pomoč metliške občine, ZKO, ministrstva za kulturo; največ denarja pa naj bi prispevali sponzorji, ki jih iščejo po vsej Sloveniji. Metličani bodo morali zbrati vsaj 70.000 DEM, največ denarja pa bo šlo za prevozne stroške. Sicer pa bodo imeli večje nastope v Hamiltonu, Ottawi, Montrealu ter dvakrat v Slovenskem parku, kjer bo tudi modna revija, na kateri bodo predstavila svoje izdelke številna slovenska podjetja, prevladovala bodo belokranjska. Imeli bodo tudi več manjših promocijskih nastopov, odbor v Kanadi pa se dogovarja tudi za nastope v Torontu in Clevelandu. Folkloristi se bodo predstavili v metliških obrednem in ostalimi belokranjskimi plesi, ki jih plešejo v beli noši, s poljanskimi pleši v poljanski noši ter z bojskimi v bojski noši. Metličani bodo svojim gostiteljem pripravili še tečaj izdelovanja belokranjskih pisanic in vezenin, ki jih bo moč kupiti tudi na prodajni razstavi, ter jih naučili plesati belokranjske plese.

Skupaj s folklorno skupino gre do lahko na obisk v Kanado tudi svojci nastopajočih ali tisti, ki imajo v Kanadi sorodnike. Vendar bodo morali vse stroške poravnati sami, vse informacije pa lahko dobijo pri Stanetu Križu ali Matjažu Rusu. M.B.-J.

PREGLED DOJK - Območna organizacija Rdečega križa Metlika je v soboto organizirala pregled dojk. Specialisti ginekologinji-onkologinji z Onkološkega inštituta v Ljubljani dr. Sonja Bebar (na fotografiji) in dr. Vida Steržen sta pregledali 301 žensko, od tega sta osemnajstim svetovali pregled na mamografu v Novem mestu. Na Rdečem križu so bili prijetno presenečeni nad tako velikim odzivom.

LOPARČKI ZA PRVOŠOLČKE

PODZEMELJ - Prvošolčki iz osnovne šole Podzemelj so dobili namiznoteniške loparje, žogice in majice, da bi se navdušili za igranje namiznega tenisa, ki je že nekaj let v metliški občini zastavljen. Ob tej priložnosti je bila v telovadnici slovesnost, na kateri je tamkajšnjim osnovnošolcem in učiteljem predstavil namizni tenis Janez Povelj, predsednik Namiznoteniške zveze Slovenije, novomeška igralca pa sta pokazala nekaj "vragolij" z belo žogico.

PESTRE ZIMSKE POČITNICE

ČRNOMELJ - Med zimskimi počitnicami so v črnomaljski knjižnici pripravili številne dejavnosti za predšolske in šolske otroke. V ponedeljek, 20. februarja, se bo ob 10. uri pričela lutkovna delavnica, ki bo trajala tri dni. V četrtek, 23. februarja, in naslednji dan bo ob 9.30 frizerska delavnica. V petek, 24. februarja, bo ob 10. uri slikarska delavnica s slikanjem na steklo. V torek, 28. februarja, pa bo ob 15. uri krenila izpred kulturnega doma proti športni dvorani pustna povorka z godbo na pihala na čelu. V športni dvorani bo za ples v maskah igral ansambel Hop, Cefizelj, za zabavo pa bo poskrbel še čarovnik Vinko Papež.

POMEMBNA PRIDOBITEV - Pred devetimi leti so v Črnomlju odprli tehnično bazo Avto moto zveze Slovenije. V njej so opravili v povprečju po 33 storitev na dan, zadnje čase pa je bilo vse več zahtev za dopolnitev dejavnosti. Tako so minuli teden odprli še stozo za tehnične preglede tovornih vozil in avtobusov, saj je v Beli krajini več kot tisoč tovornjakov in avtobusov, ki pa so morali na tehnične preglede v Kočevje ali v Novo mesto. O pomenu črnomaljske pridobitve je govoril predsednik AMZS Ludvig Willenpart, trak pa je prerezal črnomaljski župan Andrej Fabjan (na fotografiji). (Foto: M.B.-J.)

Tomu škodljiva dolenjska zavist

V miremskem Tomu ima 100 delavk iz Novoteksa možnost za prekvalifikacijo in stalno zaposlitev - Novi lastnik Toma Dolenjska banka, d.d.

MIRNA - Tom, Tovarna opreme, d.d., 364-članski kolektiv v Mirne, se po besedah direktorja Janeza Dulca nahaja na odločilni preizkušnji, ko bodo morali Mirenčani pomembnim poslovnim partnerjem dokazati, da so njihova pričakovanja stvarna. "V Tomu smo namreč ravno zaradi vztrajne in razmeroma nagle razvojne ekspanzije prisiljeni v zelo kratkem času močno povečati svoje proizvodne zmogljivosti. Zato tudi naše vabilo k sodelovanju za preko 100 novih delavcev," poudarja Dulc. Ker teh ni v bližini, računajo predvsem na delavke, šivilje iz proslulega Novoteksa.

Mirenski Tom je svoj razvoj izdelave leta finančno popolnoma sam. To je treba posebej povedati, kajti od republiškega sklada za razvoj, ki se je razglašal, kadar mu je to ustrezalo, za lastnika Toma, niso Mirenčani dobili niti rebrite pare. Lani jeseni je ministrstvo za delo potrdilo Tomov projekt prekvalifikacije delavcev in s tem je Tom prišel do 42 milijonov tolarjev, s katerimi bo vsaj delno pokrivalo stroške za preusposabljanje delavcev za nove programe. 8 milijonov tolarjev iz Ljubljane še pričakujejo. Da so dobili ta "blagoslov", je moralo vodstvo Toma izdati raz-

vpite sklepe o trajnih presežkih delavcev. Na prelomu leta je Tom le dobil novega lastnika - Dolenjsko banko, d.d., in upanje, da bo vodstvo lahko vso energijo porabilo za reševanje tekočih in razvojnih vprašanj. V Dolenjski banki niso kdove kako zgovorni o svoji potezi glede Toma.

"Za vse te delavce smo zagotovili prekvalifikacijo in po njej še naprej stalno zaposlitev. Žal pa to marsikje razumejo popolnoma napačno. Zraven je tudi obilo dolenjske nevoščljivosti. Zelo me skrbitjo nekateri dogodki, povezani s Tomom. Nekateri niso pripravljeni razumeti, da so

ponekod lahko celo tako uspešni, da ob ohranitvi delovnih mest zagotovi-

• **Na osrednji lokaciji Toma, kjer je bila dolga leta predvsem kovinsko-predelovalna dejavnost, nastajata dva zaokrožena programa, ki bosta "jutri" samostojni podjetji. Prva je t.i. Avtokonfekcija, kjer že danes izdelujejo avtosedežne prevleke za R5 in Clio ter športne izvedbe golf, načrtujejo pa, da bodo v bližnji prihodnosti program še razširili z drugimi Renaultovimi modeli. Že spomladi letos naj bi sedanjo proizvodnjo 400 garnitur na dan povečali na 1.000 kompletov prevlek avtosedežev dnevno. Gre za najzahtevnejše izdelke, za t.i. prvo vrhno, po najzahtevnejših merilih evropske avtomobilne industrije.**

jo tudi nova delovna mesta," pravi Dulc.

P. PERC

Bo renta rešila smetarske težave?

Črnomaljsko odlagališče komunalnih odpadkov pri Vranovičih bodo morali čez tri leta zopet razširiti - Problemi z Romi - Bližnjim prebivalcem naj bi izplačali rente

ČRNOMELJ - V zadnjih letih so imeli v črnomaljski občini kar precej opraviti z odlaganjem odpadkov, saj so prebivalci Vranovičev dvakrat zaprli bližnje deponijo komunalnih odpadkov in sicer skupaj kar za nekaj mesecev. Zato je želela Komunala občinske svetnike že takoj na začetku seznaniti tako z načrti kot s težavami pri odlaganju smeti.

Na sedanje razširjeno odlagališče je začela Komunala dovažati smeti leta 1991, prostora pa naj bi bilo do leta 1998, ko se bodo morali odločiti za drugo fazo razširitve na prostor, ki je še poraščen z gozdom. Tja naj bi predvidoma odlagali smeti do leta 2010. Ker pa bodo začeli odvažati odpadke iz vseh naselij v črnomaljski in semiški občini, bo prostora dovolj le do leta 2070. Na Komunali so opozorili, da imajo kljub rednemu vzdrževanju deponije velike težave z

Romi, ki brskajo po smeteh, motijo posest, sekajo drevice v okolici in postavljajo šotore.

Svetnike je zanimalo, ali Vranovičani soglašajo z razširitvijo odlagališča smeti. Predlagali so reciklažo odpadkov, da bi čim manj obremenjevali okolje, toda direktor Komunale Bojan Košir je povedal, da država nima strategije recikliranja odpadkov. Komunala je sicer pripravila program, toda sekundarnih surovin nima niti zastoj komu dati.

Izjema sta le steklo in papir. Kar pa se tiče Vranovičanov, je njihovo stališče, da deponijo zaprejo takoj ali čim prej. Ker tudi nad razširitvijo ne bodo navdušeni, se bodo po njegovem morali pogovarjati o rentah, čeprav v Sloveniji še ni matanejših zakonskih določil o njih. Še bolje bi bilo, če bi imeli v Beli krajini regijsko deponijo, ne nazadnje tudi zato, ker bo k takšnim primaknila denar tudi država, medtem ko bodo morale občinska odlagališča vzdrževati občine same. Eden od razpravljalcev je opozoril, da bodo vaščani kljub rentam nezadovoljni, če na odlagališču ne bo reda.

M. BEZEK-JAKŠE

Denar tja, od koder je prišel!

Nadomestila za uporabo stavbnega zemljišča naj bi se v celoti vračala krajevnim skupnostim - Predlog tudi, naj bi v KS odšla le polovica zbranega denarja - Podražitev

METLIKA - Odlok o nadomestilu za uporabo stavbnega zemljišča v občini Metlika že od konca marca 1991, ko so ga sprejeli delegati vseh treh zborov občinske skupščine, precej buri duhove. Najbolj so se polemike razvele ob začetku leta, ko so morali prej delegati, sedaj pa svetniki sprejeti sklep o podražitvi.

Letos bodo morali prebivalci metliške občine razen v krajevni skupnosti Jugorje, kjer nimajo vodovoda, plačati na mesec za kvadrati meter stanovanjske ali poslovne površine šest tolarjev, za nepokrita stakladišča in parkirišča ter nezazidana stakladišča pa 0,60 tolarja. To je za 20 odst. več kot lani, ko so v občini zbrali okrog 14 milijonov tolarjev. Seveda jim ni uspelo izterjati vsega denarja, saj je kar nekaj ljudi, ki že dolgo ne plačujejo prispevka. Toda še preden se bodo na občini odločili, ali bodo tudi od njih denar izterjali ali pa dolg odpisali, bodo zaprosili za mnenje Center za socialno delo in krajevno skupnost. Sicer

pa tokrat skoraj ni bilo pripomb ob podražitvi.

Večja razprava je bilo o tem, ali še naprej namenjati 70 odst. denarja, ki so ga zbrali v krajevnih skupnostih, nazaj krajevnim skupnostim, 30 odst. pa bo na razpolago občini za skupne potrebe. Svetnik iz Gradea je menil, da bi morale krajevne skupnosti dobiti nazaj ves denar, ki ga zberejo, saj je to za krajevne skupnosti edini denar, s katerim razpolagajo, in zato tudi toliko bolj spoštljiv. Na pripombo svetnika iz Metlike, da večino denarja zberejo v Metliki in da naj gre zato v krajevne skupnosti polovica denarja, prav toliko pa občini, je Gradčan odvrnil, da ga prav nič ne zanima, kam bo šel denar, zbran v

Metliki. Pač pa naj Gradčani dobijo nazaj vse tolarje, ki so jih plačali.

Župan Branko Matkovič je pojasnil, da so lani dobile vse krajevne skupnosti nazaj več kot 70 odst. od izterjanega denarja. Predsednik občinskega sveta Juš Mihelič pa je na koncu predlagal, naj na naslednjo sejo uvrstijo predlog spremembe odloka o nadomestilu za uporabo stavbnega zemljišča, v katerem bi na novo določili, kolikšen delež denarja naj v prihodnje pripada krajevnim skupnostim in občini.

M. BEZEK-JAKŠE

PREDAVANJE

METLIKA - V torek, 21. februarja, bo ob 17,30 v Ljudski knjižnici v Metliki potopisno predavanje z diaprojektivno sliko Simona Kravanja z naslovom "Lov za zelenimi diamanti - potovanje od Bogote do Ria de Janeira". Vstopnine ni.

Kdo bo prvi popustil?

Bo Danfoss Compressors zgradil novo proizvodno dvorano, uredil prostore na Beltu ali nikjer?

ČRNOMELJ - V črnomaljskem podjetju Danfoss Compressors so se odločili, da bodo zgradili še eno proizvodno dvorano, v kateri bi lahko na novo zaposlili 300 delavcev, pa poslovne prostore, jedilnico in parkirišča. Zataknilo pa se je pri zemljišču.

Del nove dvorane, ki naj bi stala za sedanjo, bi namreč stal na kmetijskem zemljišču prve kategorije, ki pa ni zazidljivo oz. je za posege nanj potrebno soglasje republiške vlade. Ker zemljišče v resnici ni tako kakovostno in se že zarašča, v Črnomlju niso videli posebnih težav pri prekatgorizaciji v drugi kakovostni razred. Ko pa sta predstavnik ministra za okolje in prostor ter ministrstva za kmetijstvo in gozdarstvo prišla na ogled in v bližini podjetja Danfoss Compressors zagledala zapuščenih prostorov Belta, sta predlagala, naj bi najprej razmislili o širje-

nju proizvodnje v teh prostorih.

V Danfossu menijo, da Beltovi prostori niso primerni, ker pa so čez cesto, bi bilo tudi preveč transportnih problemov. Kljub nekajkratnim pogovorom na republiko niso našli rešitve. Ker pa so na republiko pogrešali mnenje občinske oblasti, je o problemu razpravljali tudi občinski svet. A tudi tu so bila mnenja kaj različna. Eni so bili prepričani, da bo naložba splavalna po vodi, če ne bo moč odkupiti zemlje za sedanjo tovarno, drugi pa, da bi bili Beltovi prostori najboljša rešitev za Danfoss. Bili so tudi takšni, ki so podvomili o dobrodelnosti Zahoda ter 300 novih delovnih mest. Načeloma pa so se svetniki strinjali, da podprejo širitev Danfossa, saj je to v širšem družbenem interesu, župana pa so pooblastili, da vodi pogajanja, ki potekajo prav te dni.

M. BEZEK-JAKŠE

Stroški volilne kampanje niso pretirani

Vsaj za občinski proračun to gotovo drži

TREBNJE - Novoizvoljeni občinski svet je skladno z zakonom o volilni kampanji sklenil, da se organizatorjem volilne kampanje za lokalne volitve delno povrne stroški, in sicer 30 tolarjev za dobljeni glas za člana občinskega sveta in 20 tolarjev za vsak dobljeni glas za organizatorja volilne kampanje oz. za kandidata za župana. Na decembrskih volitvah so dobili Slovenski krščanski demokrati 2.081 glasov, Slovenska ljudska stranka 2.081, Liberalna demo-

kracija Slovenije 1.336, Združena lista socialnih demokratov 797, Socialdemokratska stranka Slovenije 790 in Demokratična stranka upokojencev 605 glasov.

Kandidati za trebanjskega župana so dobili v prvem krogu: Ciril Metod Pungartnik (LDS) 4.144 glasov, Alojzij Metelko (SLS) 2.326, Janez Smolič (SKD) 1.505 in Janez Anton Kovačič (DeSUS) 415 glasov. V drugem krogu volitev je dobil Pungartnik 4.573, Metelko pa 2.898 glasov. Preprost račun pove, da ne gre za posebno velike stroške, kot so se bali nekateri svetniki in novi (stari) župan, ki je zato celo predlagal zmanjšanje nadomestila za delno pokritje stroškov organizatorjem lokalnih volitev. Zanimivo pa bi bilo zvedeti, koliko so dejansko zapravile stranke na lokalni ravni za zadnje (pred)volilne kampanje.

P. P.

Iz občine Osilnica

VEDNO MANJ LJUDI - Občina Osilnica je pred 50 leti štela okoli 1.500 prebivalcev, danes pa jih le še 395. 19 vasi ob južni meji je torej tako reko pred izumrtjem. Država Slovenija bi morala rešiti, kar se še rešiti da, saj je izgubila že veliko ozemlja na severu in zahodu, zdaj pa ga naj še na jugu?

GLEDAJO HRVAŠKO TELE-VIZIJO - Kar dve tretjini občine Osilnica ni pokrito s slovenskim televizijskim programom. Tako jim je na voljo le hrvaški.

KAKO JE S KOČEVSKIM DOLGOM? - Vodstvo občinskega sveta ni dobilo zanesljivega odgovora na vprašanje, kako bo s plačevanjem dolga višje občine Kočevje in koliko ga bo odpadlo na občino Osilnica. Gre kar za precej denarja, saj naj bi šlo po nekaterih izračunih za 4-mesečni priliv v proračun obeh občin. Edini odgovor (ministra Deželaka) doslej je bil, da pristojna Agencija ni ljudsotverska ustanova. Upajmo, da ministruva beseda kaj velja.

TEČAJ ZA ŽENSKO - Kmetijska svetovalna služba je v Osilnici pred kratkim organizirala tečaj o pripravi narezkov, predjedih in dekoriranju. Udeležilo se ga je 28 žensk, ki so se dogovorile tudi za ustanovitev aktivna vaških žena v občini Osilnica.

SKLEPI OBČINSKEGA SVETA - Ustavnemu sodišču bodo posredovali predlog o prekinitvi ustavnega spora o tem, da območje Osilnice ne bi bilo samostojna občina.

PREŠEREN V NARAVI

KOČEVJE - Na sam kulturni praznik je Planinsko društvo Kočevje organiziralo letos že tretji pohod do svoje kočje pri Jelenovem studencu za Mestnim vrhom. Udeležilo se ga je okoli 300 planincev iz občine Kočevje, Ribnica, Ljubljana in od drugod, med njimi pa so bili tudi teritorijanci. Pohod se je začel na kočevski avtobusni postaji, do planinske kočje pa je okoli 2 uri hoje. Pri koči so izvedli kulturno-zabavni program, udeležence pa je podprl tudi najstarejši kočevski planinec Mirko Ruparčič.

ŠE JUTRI KARTONI

KOČEVJE - Na Občinskem odboru Rdečega križa Kočevje bodo še jutri, 17. februarja, potrdili veljavnost kartonov za begunce.

BREDA RMAN RAVNATELJICA OŠ TRŽIŠČE

SEVNICA - Dosedanji ravnateljica osnovne šole Tržišče, 37-letni predmetni učiteljica telesa vzgoje z Breda Bredin, je potekel mandat. Svet šole jo je med prijavljenimi kandidati znova imenoval za ravnateljico, za kar je poprej pridobil pozitivno mnenje novomeške enote Zavoda za šolstvo. Svoje soglasje k imenovanju Rmanove za ravnateljico do leta 1999 je naposled dal tudi sevniški občinski svet.

Prednost cestam in podjetništvu

Sevniški župan Jože Peternel predstavil svoj program dela in razvojne možnosti občine - Največja pozornost cestam - Za kmete in podjetnike tudi tuj kapital?

SEVNICA - Predno je sevniški župan Jože Peternel na zadnji seji občinskega sveta predstavil svoj program oz. program dela občinske uprave, je pohvalil vodilne strukture, ki so v sevniški občini v podjetjih vendarle uspele zadržati zaposlenost. Župan se bo v kratkem sestel z direktorji, v občino pa naj bi povabil atašeje ambasad, da bi se morebiti dogovorili o določenih poslih ali financiranju večjih naložb v podjetjih.

Župan Peternel vidi razvojne možnosti občine v obrti in podjetništvu, o čemer naj bi na občini pripravili usreden program. Občina bo skušala pospešiti izdelavo kataloga dopolnilnih dejavnosti v kmetijstvu; podjetnike in kmete, ki bi se želeli preumeriti, bodo povabili na občino, da bi se pogovorili o morebitnem financiranju.

Največji problem v sevniški občini so po Peternelovih besedah slabe ceste, zato bo v letih njegovega županovanja največji poudarek dan ravno posodobitvi cest. Okrog 40 km lokalnih cest mora občina financirati sama. Bolj smotno naj bi delali tudi "s krvjo za življenje", kot je Peternel poimenoval vodo. Večji vodovodi že imajo težave s pobiranjem vodarine in kanalizacije in se vse bolj ogrevanje, da bi vdržejanje prevzela sevniška Komunalna.

Jože Peternel

Medtem ko bo telefonsko omrežje v Mirenski dolini, dograjeno še do 3. faze, rešilo krajane dolgoletnega morečnega čakanja in številnih zagat, se denimo vaščani Jablanice jezijo na poštarje (Telekom), ker jim je omre-

• Resnično veren človek ni nikoli nestrpen do drugačijh mislečih, nestrni so predvsem ljudje, ki o svoji veri niso povsem prepričani in se takole potrjujejo. (Gmrič)

• Zame krščanske stranke ni, ker je krščanstvo svoboda, stranka pa je institucija, ki se vedno in povsod zavzema za oblast. (Gmrič)

• Svetnik Jože Imperi se je zavzel za revitalizacijo starega mestnega jedra Sevnice, kjer naj bi uredili stanovanja. Svetniku Francu Strajnarju sta na vprašanje, "ali smo kaj potegnili od CRPOV" (celostni razvoj podeželja in obnova vasi), odvrnila svetenica Andreja Jamšek in svetnik Jože Kovač, da je bil program CRPOV za Kladje oddan na ministrstvo za kmetijstvo bolj pozno, da pa so že posodobili 2 km nekategorizirane ceste, za kar pričakujejo iz Ljubljane 6 milijonov tolarjev.

prej dogovorjene prednostne naložbe, po teh pa pride prva na vrsto boštanjska osnovna šola oz. telovadnica. Pri stanovanjski gradnji bo občina upoštevala predvsem socialno šibke, družine z večjim številom otrok in mlade družine.

Nepreklicno je odstopil ribniški župan Janez Rus

Vzrok je nedorečena razmejitev pristojnosti

RIBNICA - Župan ribniške občine Janez Rus, ki je bil komaj dobro izvoljen na to dolžnost, je že odstopil, in to nepreklicno. V obrazložitvi odstopa navaja, da se je za ta korak odločil, ker je zakon o lokalni samoupravi nedorečen, saj ne razmejuje dovolj natančno pristojnosti predsednika občinskega sveta in župana. Zato se je zgodilo, da je občinski svet med nedavno obravnavo začasnega statutarnega akta občine bistveno omejil pravico župana v zvezi z zaposlovanjem delavcev v občinski upravi, saj je sklenil, da potrebuje župan za

• PO ODSTOJU ŽUPANA - Na izredni seji občinskega sveta, ki je bila minuli ponedeljek zvečer, so v zvezi z nepreklicnim odstopom z dolžnosti župana občine in tudi kot člana občinskega sveta sklenili, da sprejmejo županov odstop, da občinska volilna komisija razpiše nove volitve (ki bodo predvidoma maja) in da nekatere nujne posle v imenu župana opravljajo sekretarja občine Dragica Abrahamberg, predsednik sveta Jože Tanko in podpredsednik sveta Marjan Hočevar. Z večino glasov pa so na dodatni pisni predlog "odstopljenega" župana Janeza Rusa z večino glasov sklenili, da ostane še naprej član občinskega sveta.

sprejem vodilnih ljudi v delovno razmerje soglasje občinskega sveta. "Prepričan sem, da bi moral imeti pri zaposlovanju teh delavcev suvereno pravico, saj bi le tako lahko izbral ljudi, s katerimi bi dobro sodeloval," pravi Janez Rus in dodaja, da mu še ni uspelo dobiti primernega kandidata za tajnika, občinski svet pa tudi ni sprejel njegovih predlogov za nadaljnje delo v občini.

Nadalje je župan Rus poudaril, da se zaveda, da njegovo dejanje pomeni resno krizo v delovanju občine, izgubo dragocega časa in nove stroške, saj bo potrebno izvesti postopek za izvolitev novega župana.

J. PRIMC

• Resnično veren človek ni nikoli nestrpen do drugačijh mislečih, nestrni so predvsem ljudje, ki o svoji veri niso povsem prepričani in se takole potrjujejo. (Gmrič)

• Zame krščanske stranke ni, ker je krščanstvo svoboda, stranka pa je institucija, ki se vedno in povsod zavzema za oblast. (Gmrič)

• Svetnik Jože Imperi se je zavzel za revitalizacijo starega mestnega jedra Sevnice, kjer naj bi uredili stanovanja. Svetniku Francu Strajnarju sta na vprašanje, "ali smo kaj potegnili od CRPOV" (celostni razvoj podeželja in obnova vasi), odvrnila svetenica Andreja Jamšek in svetnik Jože Kovač, da je bil program CRPOV za Kladje oddan na ministrstvo za kmetijstvo bolj pozno, da pa so že posodobili 2 km nekategorizirane ceste, za kar pričakujejo iz Ljubljane 6 milijonov tolarjev.

prej dogovorjene prednostne naložbe, po teh pa pride prva na vrsto boštanjska osnovna šola oz. telovadnica. Pri stanovanjski gradnji bo občina upoštevala predvsem socialno šibke, družine z večjim številom otrok in mlade družine.

P. P.

Rop v Miklovi hiši v Ribnici

Minister za ekonomske odnose in razvoj Janko Deželak in državni sekretar Anton Rop o zakonu o regionalnem razvoju - Predstavniki 7 občin o "ropanju" njih premoženja

RIBNICA - Javni razgovor na temo "Regionalni razvoj zahodne Dolenjske", ki zajema območje od Barja do Kolpe, je bil na pobudo poslance Benjamina Henigmana 7. februarja zvečer v dobro opremljeni največji dvorani Miklove hiše v Ribnici. Udeležili so se je župani, predsedniki svetov, svetniki, načelniki upravnih enot za območje novih občin Grosuplje, Ivančna Gorica, Dobropole, Ribnica, Loški potok, Kočevje in Osilnica. Na njem sta najprej predstavila predlog novega zakona o spodbujanju regionalnega razvoja minister za ekonomske odnose in razvoj Janko Deželak in državni sekretar Anton Rop.

Kočevski župan Janko Veber je predlagal, naj bi med območja s posebnimi razvojnimi problemi (3. člen zakona) vrstili še nekaj zaprti ko-

JAVNI RAZGOVOR - O spodbujanju regionalnega razvoja je tekla beseda na javnem razgovoru v Ribnici, ki so se ga udeležili predstavniki sedmih občin zahodne Dolenjske. Novi zakon sta predstavila minister Janko Deželak (levo) in državni sekretar Anton Rop (desno), razgovor pa je organiziral in vodil poslanec Benjamin Henigman (v sredini). (Foto: J. Primc)

Kaj s krajevnimi skupnostmi?

V statutih opredeliti pristojnosti novih občin, nekdanjih krajevnih skupnosti in tudi vaških skupnosti

RIBNICA, KOČEVJE, OSILNICA, LOŠKI POTOK - Najodgovornejši v novih občinah in upravnih enotah so najprej zagotavljali, da ni posebnih težav s pristojnostmi in razmejitvijo del, a se ponekod že zapleta. Tako smo v Ribnici zvedeli, da bo najbolj vroča tema pri sprejemanju novega statuta občine status krajevnih skupnosti.

Nekatere zadeve, ki so bile zdaj več ali manj v pristojnosti krajevnih skupnosti, bodo zdaj v pristojnosti občin. Tako bo na primer z vodno oskrbo, urejanjem in vzdrževanjem cest itd. Zato se ponekod že sprašujejo, kakšne pristojnosti bodo ostale krajevnim skupnostim, vaškim skupnostim ali vaškim odborom, in opozarjajo, da je treba to natančno določiti v statutih.

Občina Osilnica je prej zajemala le eno KS in verjetno tu ne bo posebnih zapletov, a bo treba v statutu le opredeliti pristojnosti vaških odborov, kot so se imenovali doslej. Kaže pa, da ne bo nobenih težav, ko bo občina Osilnica prevzela premoženje nekdanje KS Osilnica, na primer tudi t.i. Kajakski center itd. Vprašanje pa je, če ne bodo nastali zapleti pri podobnih primerih v občinah, ki so (še vedno) sestavljene iz več KS, kjer niso izključeni zapleti pri premoženju. Marsikaj je torej pri reorganizaciji

občin in državne uprave ostalo nedorečeno, zato nekateri že opozarjajo, da statutov občin ni treba sprejemati na hitro ali jih celo prepisovati po nekem vzorcu, ampak je treba delati preudarno. Vprašanje je tudi, če ne bo prišlo do zapletov med občinami in upravnimi enotami, saj celo predstavniki najvišjih državnih organov različno razlagajo iste zadeve.

J. P.

• Bogomir Štefanič: "Kanjon Kolpe me spominja še najbolj na izropan čebelnjak. Čebele so ostale brez hrane, čebelar - država pa prinaša pičo prepozno."

Občina Osilnica je prej zajemala le eno KS in verjetno tu ne bo posebnih zapletov, a bo treba v statutu le opredeliti pristojnosti vaških odborov, kot so se imenovali doslej. Kaže pa, da ne bo nobenih težav, ko bo občina Osilnica prevzela premoženje nekdanje KS Osilnica, na primer tudi t.i. Kajakski center itd. Vprašanje pa je, če ne bodo nastali zapleti pri podobnih primerih v občinah, ki so (še vedno) sestavljene iz več KS, kjer niso izključeni zapleti pri premoženju. Marsikaj je torej pri reorganizaciji

prej dogovorjene prednostne naložbe, po teh pa pride prva na vrsto boštanjska osnovna šola oz. telovadnica. Pri stanovanjski gradnji bo občina upoštevala predvsem socialno šibke, družine z večjim številom otrok in mlade družine.

čevsko območje, ki ima, kot je znano, posebne težave. Odgovor "republikancev" je bil, da naj bi zaprti območje in njegov razvoj reševali s posebnim zakonom ali na druge načine.

Na posebno obliko ropanja podjetja Inles je opozorila Lesarjeva (Rib-

• Bogomir Štefanič: "Kanjon Kolpe me spominja še najbolj na izropan čebelnjak. Čebele so ostale brez hrane, čebelar - država pa prinaša pičo prepozno."

nica). Inles je bil ob 13 prodajnih skladišč po razpadu Jugoslavije, vsako pa je bilo vredno nad milijon mark. Zdjaj mora Inles Ribnica odplačevati posojila za svojo enoto Javor Jusič (Hrvaška), d.d., namesto da bi obveznost prevzel ta obrat oz. Hrvaška.

Predstavnika Velikih Lašč in Osilnice sta opozorila na žalostno dejstvo, da se tema občinama in še nekatere s tega območja obeta odplačevanje dolgov starih občin, čeprav je država prej večkrat obljubljala, da nove občine ne bodo prevzele nobenih starih obveznosti.

Predstavniki občine Dobropole (Jakopič) je opozoril, da z dajanjem denarja velikim podjetjem-izgubarem mečemo denar v jamo brez dna, tako zagotovimo socialni mir 1.000 delavcem, namesto da bi ta denar privarčevali in z njim odprli nekaj tisoč novih delovnih mest. Več kritičnih misli je povedala še Stanka Hitj-Hočevar (Ribnica).

Predstavnika vlade sta dajala bolj ali manj jasne odgovore. Med drugim sta ugotovila, da zahodna Dolenjska od Barja do Kolpe gotovo sodi po vseh merilih med tista s posebnimi razvojnimi problemi in da zato lahko računa na republiško pomoč, in sicer nekatere občine, deli občin ali pa posamezne krajevne skupnosti oz. celo posamezna naselja.

J. PRIMC

Na Pokleku neznanci nekaj merijo?

Strah ali politizacija primera Kališevca?

SEVNICA - Svetnika Jožeta Roštoharja (ZLSD) iz Sela nad Blanco je na zadnjem zasedanju občinskega sveta zanimalo, kako je z izgradnjo spodnjesevske verige elektrarn, kaj je z rento krške nuklearne in odlagališčem nizko in srednje radioaktivnih odpadkov (NSRAO).

Župan Jože Peternel je ironično komentiral, da je na primer od gradnje HE Vrholo imela ta skupnost bolj malo koristi, kvečjemu gostilničar Jane je imel nekaj malic. Praviloma naj bi 3 do 4 odstotke vrednosti naložbe porabili za okolje, kjer investicija nastaja, je dejal Peternel. Dodal je še, da o odlagališču NSRAO ni bilo nobene uradne vloge, da pa so se krajani na Pokleku razburjali, češ da je spet nekdo nekaj meril na njihovem območju. Župan je svetoval, naj bi pestnosti neznance, ki bi se motovili po njihovi zemlji, pa napodili. Predsednik občinskega sveta Martin Novšak je pojasnil, da plačuje nuklearna prispevek za stavbo zemljišče le krški občini in da bi imeli za to več možnosti tudi Sevnščani, če bi bili (ostali) v posavski skupnosti.

Svetnik Roštohar je prepričan, da bi vsaj ta (južni) del občine moral imeti koristi že od nuklearne, a tudi od gradnje spodnjesevske verige elektrarn. Nam je pa kategorično zanimal, da bi kdorkoli kaj meril na območju njihove KS. Krajani so zdaj občutljivi že, če se pojavi v njihovih krajih kakšen avtomobil z drugačno registrsko tablico. Dodal pa je, da je občina Krško obljubo, dano ob neljubih zapletih na Kališevcu glede posodobitve ceste, le polovično izpolnila.

P. P.

KELEMENA VODJA KLUBA SVETNIKOVA SDSS

SEVNICA - Občinska organizacija SDSS ima v občinskem svetu 4 svetnike. Za boljše koordinacijo dela s svetniki sevniške podružnice SLS in odbora SKD so sevniški socialdemokrati ustanovili klub svetnikov in za vodjo kluba izbrali svetnika Branke Kelemine, obrtnika z Blance. Ker je dosedanji predsednik predsedstva SDSS Mirko Planatarič iz Tržišča zaradi zaposlitve v ministrstvu izstopil iz SDSS, ga je v predsedstvu stranke nadomestil Sevnščan Bojan Rugelj. Najpozneje v začetku marca bo sevniška SDSS v Mirenski dolini ustanovila svoj odbor.

V Krmelju KO društva izgnancev

Predsednica Milka Senčar

KRMELJ - Na ustanovnem zboru Krajevne organizacije Društva izgnancev Slovenije (KO DIS) v Krmelju se je zbralo 27 bivših izgnancev. Nemci so v začetku vojne na trnovo pot izgnanstva odpeljali brez poprejšnje napovedi 140 Krmelčanov, predvsem mladostnikov in otrok. S sabo niso smeli vzeti ničesar. Raznarodovalna nacifašistična politika je pustila globoke posledice v čustvenem razvoju izgnancev, omejenih možnosti izobraževanja in tudi v gnotnem smislu; zatorej upravičeno terjajo poravnava krivic. V KO DIS Krmelj je včlanjenih 34 članov (računajo, da je živih še 45 izgnancev); za predsednico KO DIS Krmelj so izbrali upokojeno ravnateljico krmeljske osnovne šole Milko Senčar, za tajnico Štefko Bedenec in za blagajničarko Pepeco Okorn. Krmeljskim izgnancem je spregovoril o prizadevanjih DIS za popravilo krivic in ustrezno nadomestilo predsednik koordinacijskega odbora KO DIS v sevniški občini Jože Bogovič, ki je tudi član IO DIS.

P. P.

Drobne iz Kočevja

KOČEVSKI MONTE CARLO - Pravzaprav ni Monte Carlo, ampak je tisto v Rožni ulici manjša podružnična kazinoja "Perla" - tako vsaj pravijo Kočevjarji. Dobro obveščeni vedo povedati, da se pri hazardnih kvartopirskih igrar obraba na banki tudi do 100.000 mark. Sodelujejo predvsem stari, preizkušeni kvartopirci. Sosedje vedo povedati, da sta neko noč pršla gosta iz Velenja in Ljubljane ter obrala domače kvartopircije za 30.000 mark. Domačini so jima že napovedali revanšo. Skratka: Kočevje ni tako dolgočasno mestece, kot bi si kdo mislil.

NE BO LAKOTE - V primeru vojne v Kočevju ne bo lakote. V skrajnem primeru bi jedli podgane, ki jih je na desetine v baraki nekega upokojenega gospoda. Nekdo je vrgel v barako že petardo in je ven pridruvalo toliko podgan, da bi ga skoraj podrle. Kje je inšpekcija?

KAM Z OTROKI? - Nekateri stranke trdijo, da je premalo otrok, s čimer pa se ne strinjajo prebivalci, ki imajo pred blokno zelenice. Tam se zbirajo namreč otroci in nabijajo žogo, da je veselje, ponoči pa tam "gostujejo" in tulijo mladi ponočnjaki. V mrzlih in vlažnih dneih se nogometaši preselijo na asfalt, ponočnjaki pa v dravnice ali kleti.

Ribniški zobotrebci

REKREACIJA ZA ŽENSKO - Ribniške delovne in druge ženske so potrebne oddiha in rekreacije. Zato so poskrbele za njihovo rekreacijo vsak tork zvečer v dvorani TVD Partizan.

PREK CESTE LE NA PREDHODU - Ribničani kritizirajo, da jih policisti v zasedah čakajo pri prehodih za pešce in potem kaznujejo vsakega, ki gre prek tam, kjer ni označenega prehoda. Avtomobilistom je že od nekdanj znanu, da morajo po Ribnici voziti previdno, ker "Ribničanje in Ribničanke skačejo prek ceste kot kure brez glave".

KLUB PRIJATELJEV MIKLOVE HIŠE - Ribniški kulturniki ustanavljajo Klub prijateljev Miklove hiše, ki je osrednja ribniška kulturna stavba. Ker pa so Ribničanje znani kot precej varčni in celo neradodarni ljudje, so kulturniki v članstvo povabili tudi "delovne ljudi in občane", posebno še kulturnike, celo iz kontinentalnega Kočevja in Ljubljane.

PRED IZUMRTJEM - Na nedavnem pogovoru z "republikanci" o pospeševanju razvoja manj razvitih in demografsko ogroženih je bilo med drugim rečeno, da na območju zahodne Dolenjske 60 vasi ni več precej pa jih je pred izumrtjem. Pogrebek pride na 20 pogrebov le eno rojstvo.

OBČAN SPRAŠUJE - MEDVED ODGOVARJA

- Kako ocenjujete predlog, naj bi bil sedež sklada za spodbujanje regionalnega razvoja v Ribnici in ne v Mariboru?

- Da bo gotovo v Mariboru, ker imajo več poslancev v republiški skupščini.

Sevniški paberki

FRANC OŠLOVNIR - V tisku se hudujejo na tiskarskega škrtca ali na lapsus calami, napake v pisanju. Ošlovnikov iz Sevnice pa se hudujejo na PTT, ker so jih v telefonskem imeniku prekrstili v Ošlovnjurje, a poštarji te napake v novem imeniku spet niso popravili navkljub ustrnim zahtevam in pisni pritožbi. Direktor območne enote Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije magister Stanislav Čuber - Stašo pa se je prizanesljivo nasmejal, ko je zvedel, da so ga na sevnškem radiu v nedeljskem poročevalcu ob poročanju o otvoritvi prostorov izpostave v Sevnici kar trikrat preimenovali v Franca. Ob tej govorni pomoti se muza tudi eden prizadevnejših funkcionarjev sevnškega društva upokojevcev - Franc Čuber.

VOL - Vodja sevnške izpostave Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije, Ljubo Motore s sodelavci, je napravil dobro potezo, ko je ob otvoritveni slovesnosti v prizidku sevnškega zdravstvenega doma za gostinske usluge angžiral družinsko obratovalnico Terazevih - Pepiham. Ob tem so se gostje že spraševali, ali se ne bo morebiti direktor zdravstvenega doma dr. Zeljko Halapija, ko bodo predali namenu celoten prizidek ZD, hotel izprsti celo z volom na ranjnu.

AD - Ustanovitelj AD Top Racing Team, Janko Rezec, sicer uradni zastopnik Forda, se je izkazal kot organizator gorskih hitrostnih dirk Impoljca - Studence in je nadvse ponosen, ker je "njegovu" društvu na prvem mestu zapisano v uradnem katalogu FIA, mednarodne avtomobilistične zveze. Za slednje prvenstvo ima zasluge le abeceda. Rezec bi bil še bolj vesel in ponosen hkrati, ako bi se v društvu včlanilo več članov. Med temi je že Damjan Žičkar, ki na avtomobilskih dirkah še ni imel nesreče, je pa zelo "poskočen" na sevnških ulicah in je zadnjič počil v Sevnici s sposojeno vectro v lado.

"Usedlina" starejši in brez šol

Med brezposlenimi Posavci prevladujejo ženske, delo pa vse manj uspešno iščejo starejši in mlajši iskalci brez šol - Omejiti zaposlovanje tujcev - Uspešna javna dela

KRŠKO - V Posavju se je lani krivulja brezposelnosti obrnila navzdol, saj se je ob koncu leta brezposelnost glede na poprejšnje leto zmanjšala za skoraj desetino. Na četrtkovem sestanku z vodilnimi funkcionarji občinskih uprav, upravnih enot in novinarji v Posavju pa so delavci sevniske območne enote republiškega zavoda za zaposlovanje na čelu z direktorjem Antonom Korenom opozorili še na nekatere značilnosti brezposelnosti v letu 1994, na opravljene naloge območne enote in letošnje programe zaposlovanja.

Opazno je strukturno neskladje, porast števila potreb po delavcih, še vedno pa je šibko oz. neustrezno odzivanje iskalcev zaposlitev na ponujene zaposlitve. Lani so iz svoje evidence črtali 532 oseb, ki se niso oglašale na zavodu ali so se preselile. Vidno je že tudi intenzivno izvajanje ukrepov za zaposlovanje. Med brez-

poslenimi Posavci je največ Krčanov (2.177), med iskalci prve zaposlitve je skoraj polovica žensk, nekaj manj pa v celotnem ustroju posavske brezposelnosti. Med temi iščejo delo predvsem kmetijske, tekstilne, frizerke, gostinice, prodajalke in administrativke.

Krški župan Danilo Siter je vprašal, koliko invalidov je prijaviženih na zavodu, in se zavzel, da bi posebno pozornost posvetili družinam, kjer sta oba zakonca brezposelna. Sevnški župan Jože Pernel pa je vprašal, kakšni so poklici prihodnosti v Posavju. V. d. načelnika upravne enote Krško Anton Podgoršek se je zavzel, da bi omejili zaposlovanje tujcev, saj

POSAVCI PROGLASILI "NAŠEGA ŠPORTNIKA"

DOBOVA - V nedeljo so v športni dvorani v Dobovi proglasili najboljše posavske športnike v lanskem letu. Po izboru posavskih in dolenskih športnih novinarjev je bil lani najuspešnejši posavski športnik atlet Jure Rovnan, najboljša športnica je bila atletinja Vlada Lopatič, najuspešnejši klub pa RK AFP Dobova. Glasovali so tudi bralci lokalnega časopisa Naš glas, ki so največ glasov dodelili košarkarju Mariju Krajičeviću, strelki Tini Grabnar in košarkarskemu klubu Interior Krško.

POSVET ZA OBRTRNIKE

KRŠKO - Območni obrtni zbornici iz Brežic in Krškega bosta pripravili v sredo, 22. februarja, ob 16. uri v krškem Kulturnem domu posvet o davčni napovedi in o pravilniku za vodenje poslovnih knjig v letošnjem letu.

Priznanja za delo v amaterski kulturi

BREŽICE - Brežičani so se poklonili slovenskemu kulturnemu prazniku po zaslugi Zveze kulturnih organizacij in Posavskega muzeja, ki sta minuli četrtek pripravila osrednje proslavo. Na njej so med drugim podelili priznanja ZKO za lansko leto in Gallusovo listino ZKO Slovenije. To visoko priznanje ZKO Slovenije in Slovenske pevske zveze za uspešno in dolgoletno delo, ki je odločilno vplivalo na razmah ljubiteljske glasbene dejavnosti, je prejel Miha Haler, zborovodja iz Artič.

Ta večer so podelili še 6 priznanj ZKO Brežice za leto 1994. Prejeli so jih: Anton Harapin za več kot 40-letno delo v Kulturnem društvu Globoko (dramska sekcija, pevski zbor); Bojan Horvatič za več kot 30-letno delo v Društvu likovnikov Brežice, ki mu že ves čas predseduje; Vlado Hotko kot dolgoletni pevec in pobudnik za oživitve MPZ Kapele, večletni predsednik Kulturnega društva Kapele in neutrujen organizator ter kot pevec v oktetu Orlica iz Pišec; Elizabeta Križanič, vzorna zborovodkinja in pedagoginja, ki je leta 1983 sestavila ženski pevski zbor v Brežicah in ki aktivno igra in je solistka pri Tamburaškem orkestru Artiče; Ivan Mihelin, eden od ustanoviteljev in odgovornih članov MPZ Stara vas na Bizeljskem, ter Stane Molan, dolgoletni član MPZ "Planina" iz Cerklje ob Krki, ki je 15 let uspešno vodil tamkajšnje kulturno društvo. B. D. G.

PREJEL GALLUSOVO LISTINO - Miha Haler je v krajih učiteljstva (Bizeljsko, Sromlje in Artiče) ustanovil in vodil pevske zборе. Največ sledi je pustil v Artičah, kjer je leta 1963 ustanovil moški pevski zbor pri PD Otton Zupančič, ki ga (od leta 1983 v mešani zasedbi) vodi že celih 30 let. Deset let je vodil tudi Lovski pevski zbor Globoko, od leta 1988 pa vodi MPZ Kapele. Komisija za Gallusovo odličje je še posebej poudarila Halerjeve zasluge pri animacijskem in organizacijskem delu. Kot osrednja osebnost prosvetnega društva je bil ustanovitelj in vodja mnogih sekcij društva. Pri tem so izpostavili ustanovitev godčevske skupine pri folklorni skupini in tamburašev, ki so se razvili v enega najboljših orkestrrov v vrste v Sloveniji. (Foto: B. D. G.)

to prinaša s seboj dolgoročno številne škodljive posledice. Letos je bilo izdanih v Sloveniji že 35.400 delovnih dovoljenj za tujce, je dejal Miha Šepce, koordinator za zaposlovanje tujcev pri Republiškem zavodu za zaposlovanje. P. PERC

ZBOR BREŽIŠKIH PLANINCEV

BREŽICE - Minuli petek se je na občnem zboru zbralo okoli 150 brežiških planincev, pridružili pa so se jim še predstavniki nekaterih drugih PD. Predsednica Marija Vebler je povedala, da so dobili nov prostor, kjer bodo lažje delovali. Planinske šole so bile lani na OŠ Pišce, Velika Dolina in Brežice, Martin Slovenec in Jože Patty pa obiskujeta tečaj za planinske vodnike. 54 planincev in otrok se je udeležilo poletnega planinskega tabora v Vratih. Konec avgusta se je nekaj planincev udeležilo pohoda na Gran Paradiso, 4061 m visoki vrh v Alpah, in na Mont Blanc. Na zborovanju je Marinka Koželj z barvnimi slikami prikazala življenje v Nepalju in pohod na Katmandu v Himalajskem visokogorju. B. HORVATIČ

Priznanje Antonu Pleterskemu

Na osrednji prireditvi ob kulturnem prazniku tretjic podelili tudi zlato Prešernovo plaketo

KRŠKO - Že 14 let zapored so v krški občini podelili Prešernove plakete. Letos so na osrednji prireditvi ob slovenskem kulturnem prazniku v Kulturnem domu Krško, ki je bila 8. februarja, Antonu Pleterskemu podelili zlato Prešernovo plaketo. To je tretje tako visoko odlikovanje v občini: leta 1992 je plaketo prejel Mirko Avsenak iz Brestanice, leto kasneje pa Lado Smrekar iz Kostanjevice.

Letošnje osrednje prireditve v Krškem je pripravilo Kulturno društvo Svoboda iz Brestanice, ki letos praznuje 50-letnico neprekinjenega delovanja, vseskozi pa ga odlikuje uspešna in pestra ljubiteljska ustvarjalnost. Tako so se predstavili: Ženski otket pod vodstvom Stanke Macur, Literarna skupina, ki jo vodi Marjana Bromš, Plesna skupina pod vodstvom Petre Kavčič, kitaristka Jelena Vukelič, solo pevec Stanka Macur, Jože Butkovič in Marko Železnik s klavirsko spremljavo Špele Avsenak ter Moški zbor pod vodstvom Janka Avsenaka. Moški zbor prav tako letos praznuje 50-letnico. Odprli so tudi razstavo likovnih del akademske slikarke

Mateje Kavčič.

Letošnji dobitnik zlate Prešernove plakete je Anton Pleterski, predsednik kulturnega društva Svoboda s Senovega, ki je prav gotovo steber ljubiteljske kulture na Senovem, razdaja pa se od rane mladosti vse do danes. Začel je kot

• Na krajevnih proslavah ob kulturnem prazniku so uspešnim, vztrajnim in požrtvovalnim sooblikovalcem kulturnega utripa podelili 9 bronastih Prešernovih plaket. V Koprivnici sta ga prejela člana dramske sekcije Tatjana Vertovšek in Jože Ojstršek, na Senovem člana pihalnega orkestra Ivan Kunej in Halid Tubeishat, v Kostanjevici člani KD Lojze Kosjak Lucija Kuntarič, Milan Kuplenik in Janez Kuhar ter v Krškem člani mešanega pevskega zbora Zdenka Zorko in Slavica Jarkovič.

pevec v otketu, sodeloval v dramski sekciji, kmalu pa je prevzel najvidnejše funkcije v društvu Svoboda. Njegov predsednik je skoraj 30 let. T. G.

Tespack želi delati na dolgi rok

Povečujejo proizvodnjo in storilnost - Do vstopa v Evropo želijo postati konkurenčni tujini - Nujno posodobljanje opreme - Za prenovo kartonskega stroja 8 milijonov mark?

BRESTANICA - Tespack, proizvodnja in predelava valovitega kartona iz Brestanice, je danes v večinski lasti avstrijskega podjetja Duropack (66 odst., Ljubljanska banka 34 odst.). To podjetje ima še dve tovarni v Avstriji ter po eno na Češkem in v Nemčiji, vendar je vsaka omejena z radijem 150 kilometrov, v katerem je zaradi visokih stroškov prevoza lahko še konkurenčna. Že zaradi tega, kot pravi direktor Tespacka Peter Millonig, nekdanjeja Tesa niso kupili zato, da bi ga kot konkurenca zaprli.

Obseg proizvodnje vsako leto povečujejo, lani pa se je po zaslugi višjih prodajnih cen povečal tudi promet. Podjetje je preteklo leto doseglo bruto realizacijo v višini 2 milijard tolarjev. Težišče proizvodnje je na transportni embalaži. Od lani izdelujejo tudi premazni karton, ki ne prepušča vlage in je izredno primeren za sadjarske zaboje.

Prodajo želijo povečati na domačem tržišču, kjer je velika konkurenca, in tudi v sosednjih državah, predvsem na Hrvaškem in Madžarskem. Tespack je maja 1994 dobil certifikat za kakovost ISO 9001 in ima učinkovit informacijski sistem. V tovarni je od prej zaposlenih 300 ljudi ostalo še 225 delavcev, ki opravijo za tretjino več dela, kot so ga prej vsi skupaj. Delajo trdo, imajo pa zato redne solidne plače ter dodatke za prevoz, prehrano in regres. Storilnost

je večja, vendar pa ostajajo pomanjkljivosti v opremi. Porabo papirja v

Peter Millonig

proizvodnji na človeka so povečali od 62 na 100 enot, s čimer še vedno za tretjino zaostajajo za Zahodom, ravno tako je skoraj za polovico manjša dodana vrednost na delavca. Zaostajajo tudi pri proizvedenih kvadratnih metrih kartona na minuto, čeprav so številke tudi zdaj velike.

"Naš cilj je dolgoročno poslovanje. Najbolj nas ovira nered v plačilnem prometu, saj naš profit ostaja pri kupcih, pravzaprav bi lahko rekli, da se na račun dobaviteljev sanirajo kupci," meni direktor Millonig. V Tespacku se pripravljajo na vstop v Evropsko skupnost in želijo do takrat postati konkurenčni tujim proizvajalcem valovitega kartona z zmanjšanjem proizvodnih stroškov in s posodobitvijo strojev. Načrtujejo sočasno obnovo strojev in razširitev proizvodnega programa, vendar pa so naložbe odvisne od lastnikov, ki si želijo v prvi vrsti povrniti vložke. Od leta 1993 si že izplačujejo dividende, vendar so do posodobitve še zadržani. Po oceni direktorja Milloniga pa bi morali v naslednjih petih letih vlagati v posodobitev proizvodnje vsaj po 2 milijona mark na leto.

Brežice - močno šolsko središče?

Poleti naj bi dobri graditi novo ekonomsko in trgovsko šolo - Bodo ob njej Brežice končno zgradile športno dvorano in atletski stadion? - Šola računa na nove programe

BREŽICE - Če bo vse steklo po predpisanih rokih, bodo z gradnjo nove srednje ekonomske in trgovske šole v Brežicah začeli do 15. julija in jo zaključili do začetka šolskega leta 1996/97. Gradnja je že lani podprlo ministrstvo za šolstvo in jo uvrstilo v program naložb v slovensko šolstvo za letošnje leto.

Občini Brežice zaradi previsokih cen ni uspelo odkupiti parcele v Šentlenartu, zato je podpisala pogodbo z lastniki zemljišč v Zakutu, nasproti blagovnice. Kot svoj delež bo v šolo vložila 6 ha zemljišč, ki naj bi jih do konca tega meseca odkupila za 110 milijonov tolarjev. Posebno trd oreh bo tu še sprememba namembnosti zemljišč, ki jo bo treba doseči in plačati.

Zakaj nova šola? V brežiško Gimnazijo ter Srednjo ekonomsko in trgovsko šolo je vpisanih čez 1300 dijakov, kar povsem zadostuje za dve srednji šoli. Pouk zdaj poteka na treh lokacijah: v gimnazijski stavbi, v trgovski šoli na drugem koncu mesta in v dijaškem domu. Kar polovica prostorov ne ustreza normativom, še najslabše je s stavbo trgovske šole, ki je potrebna temeljite obnove.

Izmenjski pouk ni mogoč, saj je med dijaki kar 84 odst. vozačev, ki pa se ne odločajo za bivanje v dijaškem domu. Glede na zadnje vpise in na

predvidevanja za naslednjih nekaj let, v Brežicah računajo, da bo do šolskega leta 1997/98 število oddelkov naraslo od sedanjih 39 na 47 (20 gimnazija, 27 ekonomska in trgovska šola).

Ekonomska in trgovska šola naj bi bila po novem samostojna ne samo organizacijsko, ampak tudi prostorsko. Zgradili naj bi učilnice, predavalnice, kabinete in druge pripadajoče prostore ter poleg tega še prostore za regijsko šolsko upravo. Nova stavba bi omogočala boljše delo in tudi razvoj šole. Srednja šola poleg osnovnih izvajajo tudi trgovske in ekonomske programe za izobraževanje odraslih v Brežicah in Novem mestu. Njeno vodstvo zagotavlja, da lahko s svojimi kadri zagotovi razvoj vseh treh programov, pa tudi morebitne nove programe izobraževanja za potrebe carine, podjetništva, trgovske akademije ter visoke trgovske šole ekonomskega in trgovskega

področja.

Po veljavnih normativih šoli pripada telovadnica velikosti 1000 kvadratnih metrov in ustrezne zunanje površine. Šolniki menijo, da bi občina, če bi se pridružila akciji, na najcenejši način prišla do športne dvorane in atletskega stadiona. Kot je dejal brežiški župan Avšič, je to

• V letošnjem letu slavi brežiška Gimnazija 50-letnico delovanja in kot vse kaže, jo bo proslavila s prenovljenimi prostori. V začetku meseca si je Gimnazijo zaradi potrebnih preureditev ogledala posebna delegacija ministrstva za šolstvo. "Šola je nastala med vojno, ker so tu videli jamstvo za obstanek nemškega rajha. Tudi danes je močno šolstvo na tem prostoru potrebno zaradi utrjevanja narodne identitete," utemeljuje naložbe v brežiško šolstvo vodja Ekonomske in trgovske šole prof. Martin Šoško.

vizija občine, ki jo bodo skušali uresničiti s pomočjo športnega dela ministrstva. B. DUŠIČ GORNIK

Novo v Brežicah

REMONT - Poslanci in župani "Posavja in okolice" so sejali v Termah Čatež ravnino na tak dan, ko so tam popravljali električno napeljavno. Luči v sejni sobi so zato pogosto ugašale. Zanimivo je bilo predvsem ob prvem brljenju. Luč je ugašala, ob posluhli v župani in po povsem utihnilih. Delujejo tudi oni le na elektriko? ni.

TURBO - Če je tako, bi morali biti posavski poslanci daleč najbolj dejavni v državnem zboru, tako rekoč turbo poslanci. V regiji je namreč elektrike na pretek. Ogromne količine jo ustvarijo v jedrski elektrarni, za rezervno še v termoelektrarni Brestanica in poskusno na Vrhovem. Kako bo s poslanci v bodoče, če bodo tu zgradili še ostale savske hidroelektrarne, skorajda ni mogoče slutiti.

AKTUALNO - Motel Petrol Čatež je zares prijazen kraj. Še konec januarja vam tam z reklamnim napisom voščijo srečno novo leto. Poleg tega njihov display vabi vse mimoidoče, naj pohitijo in si rezervirajo mizo za novoletne prireditve (silvestrovanje in drugo). Kdo bi si mislil, da je motel tako zaseden, da je treba z rezervacijami pohiteti že celo leto prej! (V februarju so napise umaknili, zato se bojimo, da smo veselo večere na motelu zamudili).

V času od 28. januarja do 11. februarja so v brežiški porodnišnici rodile: Albina Čizmek iz Brezja - Tatjana, Ivica Kranjec iz Selc - Nino, Ljudmila Pungarčič iz Brežic - Tina, Metka Tomše iz Mihalovca - Anjo, Fetije Gjosli s Senovega - Erblino, Brigita Andlovic iz Leskovca - Domna, Mojca Kostanjevčič iz Dednje vasi - dečka, Ksenija Kovačič iz Gorice - dekle, Andža Koritnik iz Slogonskega - Simona, Zekira Grmovšek iz Brezine - dekle, Martina Žibert iz Račje vasi - Barbaro, Lidija Blatnik s Primoža - Igorja, Đurdica Tomše iz Dobenega - Andreja, Barbara Krhin iz Gorenje vasi - Matica, Metka Kuhar iz Brezja - Primoža, Darja Pavlovič iz Krške vasi - Klementa, Darja Mičan iz Krškega - Nastjo. Čestitam!

DELA V. CEDILNIKA

BREŽICE - Zadnja dela brežiškega slikarja Vlada Cedilnika so od torke naprej razstavljena v Galeriji Meke. Razstavo akvarelov in barvnih grafik, ki so namenjene prodaji, sta poleg galerije in steklarstva Meke omogočila še menjalnica Ažur iz Brežic in gostišče Les s Čateža. Za kulturni program ob otvoritvi sta poskrbela zakonca Križanič.

SEDEM HRVAŠKIH LIKOVNIH UMETNIKOV

NOVO MESTO - V sredo, 15. februarja, zvečer so v prostorih Dolenjskega muzeja odprli razstavo sedmih mladih hrvaških likovnih ustvarjalcev. Razstavo so odprli v sklopu prireditve "Sreda ob 18-ih", ki jih pripravlja Hrvaško kulturno združenje. Izbor umetnikov so pripravili prof. Dubravka Babić, mag. Božo Biškupić in prof. Ivica Šiško, razstavljajoče umetnike pa je predstavil višji kustos Dolenjskega muzeja Jožef Matijević. Na razstavi so dela sledečih ustvarjalcev: Ane Marije Botteri Peruzović, Darka Jakiča, Ivice Malčiča, Saše Martinović Kunović, Miroslava Nemetha, Hrvoja Marka Peruzovića in Vlaste Zelenko.

MUZEJ PRENOVITI

RIBNICA - Ribniški muzej suhe robe in lončarstva bo zaprt do spomladi, ker ga bodo prenovili, tako da bo bolj vabljljiv za obiskovalce. Bo bolj tržno usmerjen, zbirke pa bodo bolj strokovno urejene. Prenovo bo financiral ministrstvo.

"OČE" ZVITOREPCA V DOLENJSKI GALERIJ

NOVO MESTO - V Dolenjskem muzeju bo od 17. februarja do 27. marca na ogled zanimiva razstava o delu Mikija Mustra, ki ga rodovi Slovencev poznajo kot "očeta" junakov iz stripov o Zvitorepcu, Trdonji, Lakotniku ter kot ilustratorja slikanic, kot so Medvedek Neewa, Poslednji Mohikanec in Ostrostrelec. Znan je tudi po kratkih risanih filmih in kot ustvarjalec ljubkih maskot. Z razstavo bodo počastili Mustrov življenjski jubilej, njegovo 70-letnico. Otvoritev razstave bo v petek, 17. februarja, ob 18. uri. Otvoritev bodo popestrili člani novomeške lutkovne skupine, ki bodo predstavili Mustrove junake. V času razstave bodo organizirali ustvarjalne delavnice, srečanja z Mikijem Mustrom ter predavanja o pomenu in vlogi stripa.

NE LE BRALCI IZ KRŠKE OBČINE - V Valvasorjevi knjižnici Krško letno izposodijo več kot 150.000 enot knjižničnega gradiva. (Foto: T. G.)

V sramoto in v čast Prešernu

Bolj žalni komemoraciji kot pa proslavi je bila podobna letošnja vse-slovenska počastitev kulturnega praznika in podelitev Prešernovih nagrad v Cankarjevem domu v Ljubljani. Nekako v skladu s slovensko posebnostjo - čaščenjem dneva smrti namesto dneva rojstva. Vesoljva Slovenija je prek malih zaslonov spremljala neinventivno, nepričljivo, neduhovito in zavoljo odgovornosti recitatorjev celo po vsebi kaj skromno prireditev s spodsrljaji, ki ni bila v čast ne upravnemu odboru Prešernovega sklada ne organizatorjem, kaj šele geniju Prešernu, ki je v novodobnem vse globljem klanjanju zlatemu teletu na Slovenskem aktualen bolj, kot je bil kdajkoli doslej.

Gallusovi dvorani televizijska kamera ostrla oblike, ki so bili v proslavi tako rekoč po službeni dolžnosti, je novomeško športno dvorano napolnila publika ne zaradi dolžnosti, temveč zavoljo kulture same. Na koncertu 70-članskega novomeškega simfoničnega orkestra, slovenskega fenomena posebne vrste, je bilo prisotnih rekordnih, lahko bi rekli sanjskih 1.500 poslušalcev. Poldruhi tisoč častilcev resne simfonične glasbe v provincialnem mestecu ob Krki, kot vidijo Novo mesto ljubljanske oči. To je bila velika predstava in zadoščanje za vse, predvsem pa spodbuda simfonikom amaterjem, da nadaljujejo kakovostno rast orkestra in posameznikov v njem. Na novomeški proslavi je bil na ravni tudi vezni tekst, posebej pa še pisni prispevek z zgodovinskimi poudarki, s katerim je z njemu lastno kleno besedo nagovoril svoje someščane starosta novomeške in dolenjske kulture 92-letni prof. Janko Jarc.

MARIAN LEGAN

Štirje umetniki razstavljajo v Likovnem salonu

Prikaz del, ki so jih ustvarili v Kočevskem Rogu

KOČEVJE - Razstavo del, ki so jih ustvarili slikarji Martin Avsenik, Janez Černač, Maksim Sedej ml. in France Slana v lanskem likovni delavnici "Misel in korenine" v Kočevskem Rogu, so odprli 10. februarja v Likovnem salonu v Kočevju. Trajala bo do 23. februarja. Na otvoritvi je o pomenu razstave najprej na kratko spregovoril kočevski župan Janko Veber, nato pa še predsednik odbora Kočevskega naravnega parka Mihael Petrovič, ki je med drugim govoril o pomenu razstave za krepitev zamisli o Kočevskem naravnem parku in njenem pomenu za predstavitev Kočevske Slovenije in svetu. Opozoril je, da je bilo ob podobnih razstavah v teku desetletij darovano mestu veliko umetniških del, in ne bi bilo prav, če bi se razgubila, zato je potrebno dobiti primeren prostor za njihovo stalno razstavo. Ob zaključku je poudaril, naj bi likovna delavnica "Misel in korenine" res pognala korenine na Kočevskem.

V glasbenem programu sta na otvoritvi nastopila klarinetist Matevž Novak in Erik Šuler. Pokroviteljem likovne delavnice in razstave se je zahvalil v imenu organizatorjev Janez Konečnik. J. P.

MISEL IN KORENINE 94 - Tak je naslov lanske likovne delavnice v Kočevskem Rogu. Slikarji so pokazali, kako so občutili moč narave, pragozd, žrtve Roga pa tudi lepote in divjino Kočevskega Roga. Na fotografiji: z otvoritve razstave minulih petek. (Foto: J. Princ)

30 let Valvasorjeve knjižnice

Kot 3. knjižnica v Sloveniji začela izposojati preko računalniškega programa Molj - Že občutijo prostorsko stisko - Sodoben informacijski sistem

KRŠKO - Na predvečer slovenskega kulturnega praznika je minilo 30 let, odkar so v Krškem svečano odprli Valvasorjevo knjižnico. Obletnica je minila brez posebne obležitve, saj časa za praznovanje ni. Zaposleni imajo veliko dela, saj so z novim letom kot 3. knjižnica v Sloveniji začeli izposojati s pomočjo programa Molj, ki naj bi končno poenotil delo v vseh knjižnicah.

Čeprav se je knjižnica pred sedmimi leti preselila iz 140 kvadratnih metrov velikega prostora v adaptirane prostore kapucinskega samostana s preko 1.000 kv. metri površine, pa je prostorska stiska spet očitna. Kot pravi direktorica knjižnice Ida Merhar, bi jo lahko odpravili s širjenjem mreže izposojevališč in tako ljudem knjige še približali. Čeprav je knjižnica vsa leta občutila pomanjkanje denarja za to dejavnost, se trudijo, da

Suha krajina med platnicami knjige

Svet in življenje ljudi ob zgornjem toku reke Krke sta zaživela v mladinskem leposlovnem delu V dedovi grapi pisateljice Ivanke Mestnikove - Odkrivanje korenin

NOVO MESTO - Suha krajina, ta v mnogočem dolgo zapostavljeni in pozabljeni košček naše domovine, se je pred kratkim vpisala v slovensko leposlovje s prvo sodobno povestjo, ki v celoti govori o Krajinčanih in Krajini. Ta čast je pripadla knjigi Ivanke Mestnikove V dedovi grapi, ki je izšla pred slovenskim kulturnim praznikom pri Dolenjski založbi.

Knjigo so predstavili v začetku prejšnjega tedna najprej v Žužemberku, nato pa v petek, 10. februarja, zvečer še v Novem mestu. Prva predstavitev v osnovni šoli Žužemberk je bila še posebej lep kulturni dogodek, ki se ga je udeležilo toliko ljudi, da je bila velika avla osnovne šole premajhna za vse, ki so želeli prisluhniti rojakinji. Učenci so pripravili bogat in pester

kulturni program, s katerim so počastili slovenski kulturni praznik, vendar je bila osrednja pozornost posvečena novoizšli knjigi. V daljšem pogovoru, ki ga je vodila ravnateljica šole mag. Jelka Mrvar, sta pisateljica in avtor ilustracij v njeni novi knjigi, akademski slikar Jože Kumer, spregovorila o svojem delu in pobudah, ki ju vodijo pri ustvarjanju. Mestnikova je še posebej ljubeznivo

BOGATA POČASTITEV PRAZNIKA - Na predvečer slovenskega kulturnega praznika je bila v avli osnovne šole v Žužemberku kulturna prireditev. Ob številnih nastopajočih (otroški in mladinski pevski zbor, moški pevski zbor iz Žužemberka, člani dramskega krožka, recitatorji in gojenci glasbene šole Trubadur, ansambel Noria band) so Suhokranjci doživeli tudi predstavitev knjige avtorice Ivanke Mestnik, rojakinje iz Draščje vasi, in spoznali akademskega slikarja Jožeta Kumra iz Dolenjskih Toplic. Ivanka Mestnik je v krajšem pogovoru z ravnateljico šole mag. Jelko Mrvar povedala veliko lepih misli in tudi načrtov. Dejala je, da je vesela, da se v Suhi krajini oživljajo vasi, posebej je vesela otroškega smeja v njeni rojstni vasi. (Besedilo S. Mirtič)

NOCJ V KNJIŽNICI BREŽICE

BREŽICE - Knjižnica Brežice vabi danes ob 18. uri na predstavitev novega romana pisateljice Marinke Fritz-Kunc. "Barboletta" je pripoved o usodi družine, ki so jo zaznamovala mamila. Pogovor bo vodila Gordana Rostohar.

KLAVIR NA LIZING

RIBNICA - Ribniška Glasbena šola je kupila klavir, vreden 25.000 DEM. Za nakup so porabili iz svoj denar, čeprav so računali tudi na pomoč občine. Po prvotni zamisli naj bi bil ta klavir v galeriji v Miklovi hiši, ki je osrednja ribniška kulturna ustanova, zdaj pa se je zgodilo tako, da je v prostorih glasbene šole.

spregovorila o svoji navezanosti na rodno Suho krajino in potrkala na zavest Krajinčanov, naj se zavedajo svojih korenin in jih spoštujejo.

Spoštovanju in zavedanju korenin je v bistvu posvečena tudi povest V dedovi grapi, ki jo je Mestnikova napisala za mlade bralce, a jo bodo z zanimanjem in koristjo gotovo prebrali tudi starejši. Pisateljstvo je preblikovala svoja doživetja, ki so zrasla iz srečanja s Suho krajino pred časom, ko je kot upokojena učiteljica tri leta zapovrstvo med počitnicami bivala v svoji rodni Drašči vasi pri Žužemberku in na novo spoznala svet in ljudi ob Krki. Svoja odkritja in početja je posodila literarnemu junaku Robertu, mestnemu najstniku, ki med poletnimi počitnicami preživlja nekaj dni pri svojem stricu v zapuščenem mlinu ob Krki. Med bivanjem ob reki odkriva svet svojih prednikov, lepote narave in preprosto, a kleno podeželsko življenje. V teh kratkih početnicah se mu ob šegavem in modrem stricu ter iz drobnih dogodivščin in srečanj odpre srce Suhe krajine, ki jo fant spozna kot svet, ki je sicer zelo drugačen od mesta, kjer živi, vendar pa ga začuti kot svojega, predvsem pa kot svoje korenine.

Knjigo je z občutkom za vsebino ilustriral akademski slikar Jože Kumer, ki je posebej za to priložnost obiskal kraje, ki jih popisuje pisateljica, in podal svoje videnje junakovega srečanja z deželno prednikov. M. MARKELJ

VIRANT RAZSTAVLJA V SDK

NOVO MESTO - V razstavišči Agencije za plačilni promet (nekdanje SDK) od prejšnjega tedna razstavlja svoja dela ljubiteljski slikar Kostja Virant - Stražan, ki se s samostojno razstavo prvokrat predstavlja novomeškim ljubiteljem likovne umetnosti. Na razstavi so krajinske slike, nastale ob reki Krki, kamor se kot domačin rad vrača iz Ljubljane, kjer sicer živi. Posebnost njegovega ustvarjanja so izrazite barve.

ROŠLINKA PO MIRNOPEŠKO - Dramska skupina KUD iz Mirne Peči je poleg Prečne in Otočca ena redkih še delujočih skupin, ki v predpomladanskem času poljno dvorane po Dolenjski. Mimopeščani so letos prvi stopili na oder z igro Čvetka Golarja Vdova Rošlinka. V petek so za 200 članov Društva invalidov iz Novega mesta pripravili predpremiero, v nedeljo pa so v prepolni dvorani zaigrali za domače občinstvo. V režiji Jožefa Matijevića so zaigrali: Marija Mikec, Marta Kastelic, Karol Zagor, Bogdan Krevs, Martina Žagar, Jure Vidic, Tone Cesar, Rajko Cerovšek, Gregor Cesar in Peter Murgelj. Še v tem in naslednjem mesecu jih bodo lahko videli na odrih v Škocjanu, Sentiernem, Metliki, Sevnici, Novem mestu in še kje. Na sliki (od leve proti desni): Karol Zagor kot Rožmanov Janez, Marija Mikec kot Vdova Rošlinka in Bogdan Krevs v vlogi Balantača. (Foto: J. Pavlin)

DVA ZBORA ZAPELA V CERKVI - Zveza kulturnih organizacij je v soboto zvečer v prepolni frančiškanski cerkvi pripravila pevski koncert dveh mešanih zborov. Pevski zbor Revovc je zapel pod vodstvom Cvetke Hribar, pevski zbor Pomlad pa z zborovodkinjo Jožico Prus. Oba zbora sta s prepevanjem ljudskih in umetnih pesmi pokazala visoko raven in upravičeno združbo na tekmovalnih slovenskih pevskih zborov, kamor sta se že lansko leto prijavila. Srečanje bo tako kot že nekaj let nazaj v mesecu aprilu v Mariboru. (Foto: J. Pavlin)

Velikodušno dejanje Miklovih

RIBNICA - Praznovanje ob slovenskem kulturnem prazniku so v Ribnici zaključili iz Miklovega rodu, ki so se z dr. Ireno Arko-Miklovo odločili za velikodušno dejanje: odpovedali so se postopku za denacionalizacijo njihove hiše, o čemer priča v veži vzdana spominska plošča. Tako ostaja Miklova hiša v celoti še naprej namenjena kulturi. Dr. Irena Arko je poklonila knjižnici v Miklovi hiši tudi 250 knjig, muzeju pa avbo slovenske narodne noše. Na voljo pa je tudi rodbinska kronika in nekaj družinskih fotografij. Še posebej so veseli 5 knjig, ki jih je napisal Vojko Arko, ki živi več kot 50 let v Argentini in je tam znan kot eden najboljših organizatorjev planinstva.

Na slovesnosti je množici zbranih slovenske ljudske pesmi in balade prepevala Bogdana Herman, slavnostni govornik je bil minister za kulturo Sergej Pelhan. Rekel je, da je Miklova hiša po vsebini in značaju "mali ljubljanski Cankarjev dom". Dr. Jure Mikuz, predsednik sveta Miklove hiše, je predstavil novo vsebinsko zasnovano muzej in predlog ustanovitve Kluba prijatelji Miklove hiše. Jože Tankec, predsednik občinskega sveta, se je sprehodil skozi zgodovino kraja in je ob tej priliki predstavil znane moše iz Ribniške doline - med njimi je tudi dr. Vojko Arko - ki so prispevali svoj delež v kulturnem in zgodovinskem razvoju Slovenije.

Obdolžencu po novem več pravic

Z novim letom začel veljati nov zakon o kazenskem postopku - Sojenje obdolženca ni možno v njegovi odsotnosti - Zagovornik že v predkazenskem postopku

NOVO MESTO - Slovenija je kljub samostojnosti ta leta uporabljala zakon o kazenskem postopku nekdanje Jugoslavije, ki je bil v veljavi od leta 1977. Priprave za sprejem novega zakona so se začele takoj po sprejemu ustave. Novi zakon o kazenskem postopku, ki ima 566 členov, je državni zbor sprejel 29. septembra lani, veljati pa je začel s 1. januarjem letos. Pred kratkim ga je na novomeškem sodišču sodnikom, državnim tožilcem in odvjetnikom predstavil sodnik Vrhovnega sodišča RS mag. Štefan Horvat.

Zakon temelji na načelih varstva osebne svobode, prepovedi sojenja o isti stvari, načelu kontradiktornosti, domnevne nedolžnosti, proste presoje, dokazov, formalne obrambe in legalitete kazenskega pregona. Procesni položaj obdolženca je z novim zakonom izboljšal, saj ima ta pravico do zagovornika že v predkazenskem postopku. Načelo prepovedi sojenja o isti stvari omogoča obnovne kazenske postopkov le v korist obdolženca, ne v njihovo škodo. Večja kontradiktornost zagotavlja obdolžencu položaj enakopravne stranke in subjekta postopka, dokazno breme pa je na tožilu.

Ker je odreditev pripora najtežje

poseg v človekove z ustavo zagotovljene pravice in temeljne svoboščine, morajo biti zakonske določbe v skladu z ustavo in mednarodnimi konvencijami. Po novem pripora ni več možno odrediti zaradi "vznemirjan-

ja občanov". Zakon pozna le tri klasične priporne razloge: begosumnost, ponovitvena ter koluzijska nevarnost. Novost je tudi, da lahko pripor po vložitvi obtožnice traja največ dve leti. Če v tem roku ni izrečena obsodilna sodba, se mora pripor odpraviti in obtoženec izpustiti na prostost.

V sodnem postopku tudi ni možno sojenje obdolženca v njegovi odsotnosti. Funkcijo pregona storilcev kaznivih dejanj bodo še naprej opravljali tožilci: državni, subsidiarni in zasebni. Državnemu tožilu je zakonodajalec zaupal in mu dal pooblastila za usmerjanje policije v predkazenskem postopku.

Kot meni Štefan Horvat, se bo pokazala ustreznost sprememb in novosti v praksi. Prav gotovo bo največ težav pri izvajanju zakona povzročila kontradiktornost postopka. Novi zakon prinaša obdolžencu več pravic, to pa bo verjetno vplivalo tudi na podaljšanje kazenskega postopka.

T. G.

NUJNA ODBOJNA OGRAJA NAD ŽELEZNICO

SEVNICA - Železničarji so posekali les in grmičevje na brežini nad magistralno progo okoli Črnega potoka oziroma Brega, zato je zdaj nujna obojba ograja ob robu ceste Breg - Sevnica, sicer lahko avtomobil ob morebitni nesreči zdrsne celo na železniško progo, je opozoril na zadnji seji občinskega sveta svetnik Jože Imperl (SKD) z Razborja.

Ribniška stranpota

ORGANIZIRANI VLOMILCI ODKRITI - Ob raziskavi vloga v delavnico podjetja Prestige na območju ribniške vojašnice so policisti te dni odkrili storilce in ugotovili, da imajo na vesti še vloga v Eurotrans, gostišče Urban in v več osebnih vozil. Ukradeni blago so razpečevali preko odjemalcev v Ljubljani, kar kaže, da gre za organizirani kriminal. Večino blaga so oškodovanci dobili že vrnjeno.

KRATEK "IZLET" FANTIČEV - Dva enajstletna fantiča sta odšla 7. februarja od doma, domačim pa pustila sporočilo, da se vrneta še v nedeljo. Zaradi bojazni, da ne bi zmrznila, so policisti preiskali vse skednje in kočje v okolici Ribnice. Fanta pa sta se vrnila okoli 21. ure, ker jima je pogum za daljše potepanje vzela hladna noč.

VETER JE VOZIL VAGON - Na ribniški železniški postaji je 31. januarja kar sam zapeljal po tirih vagon in trčil v počez postavljeno kretnico. Škode je bilo le za 25.000 tolarjev. Ne ve pa se, zakaj so bile zagozde pod kolesom vagona spodmaknjene, da je vagon, verjetno s pomočjo vetra, odpeljal.

PRIZNAL, DA JE VOZIL - M. L. je 4. februarja obvestil ribniške policiste, da je prišlo 4. februarja v Zamostec do prometne nesreče, da avta ni vozil on, ampak sopotnica. Policisti so mu povedali, da bodo naročili posebno preiskavo vlaken na sedežu, s katero se bo dalo ugotoviti, kdo je v resnici vozil. Preiskava pa bo draga in bo moral stroške nositi voznik, če bo ugotovljeno, da je lagal. Potem je priznal, da je vozil on in bil takrat pod vplivom alkohola. Zaradi priznanja draga preiskava ni bila potrebna. Na vozilu je za preko 500.000 tolarjev škode.

po dolenjski deželi

• Opojna moč alkohola ni kar tako, saj ne zmeša le pivec, ampak že tudi tiste, ki samo hodijo mimo zidanic. Takšno moč ima očitno tudi vino na Malem Rigi, saj je nekdo pred kratkim vlomil v vikend in si natočil kar 300 litrov vina. Da pa vlom ne bi bil kar tako, si je "sposodil" še nekaj stvari, na primer plinski kuhaličnik in orodje. Tako je lastnika vikenda oškodoval za 100.000 tolarjev.

• Vino ne diši le na Malem Rigi, ampak tudi na Malem Vrh pri Brežicah. Nezanca je tako močno premamilo, da je stopil do lesenih vrat, ki so bila zaprta le z zatčem, in se povzpela na podstrešje, od tam pa skozi odprtino v najprivlačnejši prostor hrama, kjer sta ga pričakala kar dva soda: 500- in 600-litrski. Kako je prečrpal vino in ga spravil na "vamo", ni znano, le to vemo, da je lastnika s tem oškodoval kar za 140.000 tolarjev.

• Zaklenjen avto ni vedno varen. To je spoznal tudi A. D., ki je pustil svojo Zastavo 126 v Cankarjevi ulici v Črnoljtu. Nekdo mu je namreč na avtu odvil in odnesel prednji kolesi, okrasno letev in okrasni napis. S tem ga je oškodoval za 25.000 tolarjev.

Pri naši meji spet rekorden "ulov" heroina

Kar 36 kg mamila - Prošnja kočevske policije

DELNICE, KOČEVJE - Hrvaški policisti so 10. februarja obvestili kočevske, da so med Kupjakom in Delnicami zadržali voznika BMW, ki ni hotel ustavi. Po nekaj sto metrih vožnje pa je le ustavil, iz avtomobila sta stopila voznik in sopotnik ter pobegnili v gozd.

Policisti so si nato temeljiteje ogledali zapuščeni avto in v njem našli 36 kg heroina. To je doslej največji "ulov" tega mamila. Zato so prizadevno iskali oba ubežnika. Ujeli pa so le enega in od njega zvedeli, da je iz Zagreba, drugi pa iz Karlovca.

Kočevske policiste so obvestili o tem dogodku zato, ker je en preprodajalec mamila še na begu, kraj, kjer je izginil, pa je zelo blizu slovenske meje. Obstaja velika možnost, da je pobegnil v Slovenijo. Kočevski policisti prosijo občane, naj jih o morebitnem srečanju s sumljivim tujcem obvestijo.

J. PRIMC

SOPOTNIKE SKRIL V AVTOBUSU

OBREŽJE - V nedeljo ob 12.15 se je na mednarodni mejni prehod z avtobusom pripeljal hrvaški državljan. Vozil je na relaciji Slavonki Brod - Švica. Policisti so avtobus pregledali in odkrili skrivni bunker, v njem pa 5 državljanov Bosne in Hercegovine, ki so se tako skušali izogniti mejni kontroli. V razgovoru so povedali, da jih je skrivil voznik avtobusa z namenom, da se pripeljejo v Slovenijo. Skrivače so vrnil na Hrvaško, voznik avtobusa pa je bil predlagan sodniku za prekrške.

POSEKAL HRASTE

CEROVEC - V času med 1. in 11. februarjem je neznanec v gozdu med vasema Gradnik in Hrib pri Cerovu posekal 8 hrastov in s tem lastnika S. H. z Gradnika oškodoval za okoli 112.000 tolarjev.

ZGOREL KOZOLEC

BREZOVICA PRI ŠMARJEŠKIH TOPLICAH - V sredo, 8. februarja, okoli 14. ure je prišlo do požara na kozolecu F. B. iz Brezovice pri Šmarjeških Toplicah. Kozolec, velik 9,5 x 5,5 m, je zgorel do tal, v njem pa 3.500 kg sena, več desk, koruza in trije prazni 200-litrski sodi. Prvi podatki kažejo, da je požar verjetno nastal zaradi kurjenja odpadnega grmičevja, ki so ga domači kurili okoli 22 metrov stran. Škode je za okoli 800.000 tolarjev.

Nevarnost požarov!

Poostren nadzor nad kurjenjem požarov v naravi - Kazenske ovadbe

Ljudje že obrezujejo drevje, trtje, čistijo travnike, nato pa te odpadke zažigajo, pri tem pa se ne zavedajo, da lahko že najmanjši ogenj ogrozi naravno okolje v večjem obsegu. Od 1. do 9. februarja so na območju UNZ Novo mesto zabeležili kar osem travniških požarov, zaradi enega je zgorel skedenj, v drugem je bila ogrožena zidnica, v tretjem je obgorel drog električne napeljave. Razen dveh požarov so občani s pomočjo vaščanov ogenj sami pogasili.

Za ohranitev in varstvo narave, še posebej pred požari, bodo policisti pogosteje nadzorovali kurjenje in ljudi opozarjali na nevarnosti, ki lahko nastane pri kurjenju. Uredba o varstvu pred požarom v naravnem okolju propoveduje kurjenje v naravi. Kurjenje je dovoljeno le v nekaterih primerih, vendar je potrebno pridobiti ustrezno dovoljenje. Zoper občane, ki ne bodo upoštevali uredbe in občinskih odlokov o prepovedi kurjenja, bo policija prijavila sodniku za prekrške. Če bo oženj zajel večje površine in ogrožal objekte ali gozdove, bodo zoper povzročitelja takih požarov napisali kazenske ovadbe.

Kočevska stranpota

UKRADENA DENARNICA - V skladišču lokala Pav v Kočevju je Mojci V. 9. februarja izginila denarnica z okoli 9.000 tolarji, osebno izkaznico in potrdilom o državljanstvu.

PES ZAKRIVIL NESREČO - Vozniki osebne avta S. P., ki je 9. februarja zvečer peljala iz Mahovnika v središče Kočevja, je pri stavbi pošte nenadoma skočil pred avto pes. Hitro je zavrla, na spolzki cesti pa je začelo avto zanašati, da je zapeljal na pločnik, kjer je zadel pešca, nato pa trčil v drevo. Pešec in voznica sta bila na srečo le lažje poškodovana, na avtu pa je za 100.000 tolarjev škode. Pes ni bil poškodovan.

PRETEP V STANOVANJU - Na Ljubljanski cesti 5 v Kočevju je 10. februarja H. R. pretepal Z. J. Kazalo je, da bi H. R., ki je bil pod vplivom alkohola, z izpadi nadaljeval, vendar so mu policisti so mu do iztreznitve rezervirali stanovanje v prostoru za pridržanje.

PRIJELI TATIČE - Iz garderobe telovadnice je 12. februarja med rekrejsko vadbo spet izginila denarnica s 1.500 tolarji. Mladostne tatiče so policisti hitro odkrili, kar precej tatvin v tej garderobi pa še vedno ni pojasnenih.

SOPOTNIK UMRL

VELIKA VAS PRI LESKOVCU - V četrtek, 9. februarja, se je nekaj pred poltretjo 38-letni Zdravko R. z Rake pri Krškem peljal po regionalni cesti z Drnovega proti Raki. Ko je v Veliki vasi pri Leskovcu pripeljal do križišča regionalne ceste z lokalno proti Leskovcu, je v križišču zapeljal na levo stran vozišča in nato na levi rob vozišča, pri tem pa je trčil v kovinsko ograjo mostu čez Velikovaški potok. Ob trčenju je zadnji del vozila zaneslo v levo, tako da se je avto s sprednjim delom zagodil v ograjo. 23-letni sopotnik Simon G. z Rake je zaradi hudih poškodb na kraju nezgode umrl, voznik pa se je lažje poškodoval. Na avtomobilu je za 200.000 tolarjev škode.

NEZANANEC GA JE NAPADEL IN PRETEPEL

KRŠKO - V ponedeljek, 6. februarja, se je 43-letni Slavko J. iz Krškega ob 21.30 napotil peš iz gostinskega lokala Whisky bar proti domu. Na ulici ga je napadel neznan moški (obstaja možnost, da tudi dva) in ga pretepel. Slavka je hudo poškodoval, zlomil mu je nos, nekaj zob in poškodoval oko. Odpeljali so ga v zdravstveni dom v Krškem, od tam pa v brežiško bolnišnico, kjer je ostal na zdravljenju.

AVTOMOBILE NA PLOČNIKE, PEŠCI PA... - Čeprav pajek že nekaj časa dela red med parkiranimi avtomobili v Novem mestu, ne vpliva na kulturo šoferjev tam, kjer nepravilno parkirani vozil ne odvažajo. Tako je tudi pred eno izmed hiš, v kateri se odvijajo obrtne storitve, nedaleč od centra. Nekateri bi se s svojim vozilom najraje zapeljali kar do šanka, pešci pa so zato prisiljeni, da grejo po cesti. (Foto: T. Gazvoda)

DEŽURNE TRGOVINE

V soboto, 18. februarja, bodo odprte naslednje prodajalne žvil:

- Novo mesto: od 7. do 19. ure: Market, Seidlova cesta
- od 8. do 19. ure: trgovina Gros, Ragovska 17
- od 7. do 18. ure: trgovina Darja, Ljubljanska 27
- od 7. do 20. ure: market Saša, K Roku 33
- od 7. do 19.30: trgovina Čuček, Ul. Slavka Gruma
- od 7.30 do 20. ure: trgovina Brin, Trdinova ulica
- od 7. do 19.30: mlečni diskont Vita, Šmihel
- od 7. do 19.30: market Maja, Bučna vas
- od 7. do 19. ure: trgovina Cekar v BTC, Bučna vas
- od 7.30 do 14. ure: market Pri kostanju, Prečna
- od 7. do 17. ure: trgovina Brar, Smolenja vas
- od 7.30 do 13. ure: trgovina Pod lipo, Smolenja vas
- od 8. do 13. ure: trgovina Dule, Smolenja vas
- od 8. do 16. ure: market Pero, Stopiče
- od 8. do 16. ure: trgovina Sabina, Stopiče
- od 8. do 20. ure: market Perko, Šentpeter
- od 8. do 18. ure: Urška, Uršna sela
- Šentjerneje: od 7. do 17. ure: Dolenjka, Market
- Dolenjske Toplice: od 7. do 17. ure: Mercator-Standard, Rlog

V nedeljo, 19. februarja, bodo odprte naslednje prodajalne žvil:

- Novo mesto: od 8. do 11. ure: Mercator-Standard, Pogača, Glavni trg 22, Samopostrežba Mačkovec, Market Ljubljanska, Market Seidlova cesta, Market Ragovska, Market Drska, Market Kristanovc
- Mima: od 7.30 do 11. ure: Grič
- Mokronog: od 8. do 11. ure: Samopostrežba
- Črnomelj: od 8. do 11. ure: Pod lipo, Market Čardak
- Semič: od 7.30 do 10.30: Market

Izvolite, sedite!

Ljudje na avtobusu

NOVO MESTO, ŠKOCJAN - Vozim se z avtobusom v Ločno. Čeprav je avtobus poln, skoraj zmeraj sedim, ker mi fantje in dekleta rade volje odstopijo sedež. To so dijaki in dijakinje novomeške srednje kmetijske šole in mislim, da so tam večinoma podeželski otroci. Povalim učitelje srednje kmetijske šole, da vzgajajo svoje dijake na tak način, kot to doživljamo jaz.

Tako je pred nedavnim sporočila dežurnemu novinarju Dolenjskega lista Novomeščanka, ki želi ostati za javnost "krajanka iz Ločne".

Na videz gre za nepomembno stvar iz vsakdanjega življenja. Ali sediš na avtobusu ali stojiš v gneči na eni nogi, pa je lahko za koga tudi pomembna reč, posebej če človek hodi in se vozi po svetu že več kot 70 let, kar velja tudi za omenjeno Novomeščanko.

Ker vstajanja in odstopanja sedeža na avtobusu ne predpisuje zakon ali deklaracija, gre pri vsem skupaj zgolj za vljudnost. In po naključju nam je svojo zgodbo o avtobusnih vožnjah povedala še neka druga ženska, ki se je pred kratkim peljala iz Novega mesta v Škocjan. "Mladina se rine na avtobus, da star človek sploh ne more priti zraven! Včasih je bilo kaj spoštovanja do starejšega človeka, danes pa gredo gor ko živina," je rekla ta ženska. Nosi svojih osem krizev, kadar pa se pelje s šokocjanskim avtobusom, se ji zaradi avtobusnega direndaja k osmim naloži še en križ povrh.

M. LUZAR

KAJ SE LAHKO ZGODI PEŠČU

KOČEVJE - Oni dan je neka meščanka šla že po temi po preozkem pločniku pri bivši gostilni Rog, a ni opazila znaka, ki prepoveduje hojo po pločniku. Na policistovo opozorilo, da tam ne sme hoditi, je krenila prek ceste. Takrat pa jo je policist prijel za plašč in ponudil plačilni nalog, saj tam ni bilo prehoda za pešce. Res je delal po predpisih, vendar vse le ni tako preprosto. Omenjeni pometni znak je namreč nameščen tako nerodno, da ga marsikdo preze. Odkar so razširili in asfaltirali cestišče in hkrati zožili pločnik, niso pa poskrbeli za primeren prehod. Zdej moraš namreč za stavbo Roga, kjer pa ni primerno urejene peš poti, ampak so celo luže, blato in tema. V neposredni bližini tudi ni na cesti začrtnjena prehoda za pešce, tam kjer so sicer označeni prehodi, pa so bili takrat zbrisani oz. tako rekoč nevidni. Tako ne smeš prek ceste, če pa greš, narediš prekršek. Za nameček pa z napačsko bližnje stavbe padajo opeke. O groza!

Pc

dežurni poročajo

UKRADEL DENAR - V torek, 7. februarja, je neznanec v Dolenji Težki vodil v spodnje prostore stanovanjske hiše lastnika F. H., kjer ima oškodovane mesnico, in iz blaginje ukradel 81.341 tolarjev. Storilca policisti še iščejo.

PONAREJENE ŠTEVILKE MOTORJA - V ponedeljek, 6. februarja, so policisti med kontrolo prometa v Krškem ustavili 26-letnega Rajka H. iz Gorice, ki je vozil avto znamke Opel Ida Kadett. Ugotovili so, da so na motorju številke pretolčene, zato so vozilo zasegli, postopek pa so prevzeli kriminalisti.

PONAREJENE ŠTEVILKE KAROSERIJE - V četrtek, 9. februarja, ob 15.25 je na mejnem prehodu Obrežje izstopal slovenski državljan 52-letni Oto E. iz Ljubljane. Pri pregledu mercedesa 190 D je bilo ugotovljeno, da se številke karoserije ne ujemajo. Vozilo so zasegli, in voznika v nadaljnjo obdelavo predali delavcem UKS.

IZ ODKLENJENE DELAVNICE ODNESEL DENAR - V času od 31. januarja do 3. februarja je neznanec iz odklenjene delavnice servisa za smuči na Seidlovi ulici v Novem mestu iz predala mize ukradel 70.000 tolarjev in 2.630 nemških mark ter s tem B. B. iz Novega mesta oškodoval za 300.000 tolarjev.

VLOMIL V STANOVANJE - V četrtek, 9. februarja, dopoldne je neznanec storilec v Jakčevi ulici v Novem mestu vlomil v stanovanje lastnice R. H. in ji ukradel zlatnino: zapestnico, pleteno verigo, medaljon in uhanje. Policisti storilca še iščejo.

OB PRIKOLICO IN MEŠALNI STROJ - Janec K. iz okolice Sevnice je prejšnji četrtek na parkirnem prostoru v Smarju parkiral enosono prikolico, na kateri je vgrajen mešalni stroj za beton. Čez dva dni je ugotovil, da mu je neznanec delovni stroj odpeljal, čeprav na prikolici ni bilo vlečne kljčke.

VDRL V AVTO - V noči od petka na soboto je neznanec prišel do parkiranega golfa na Cesti krških žrtve in z neznanim predmetom razbil trikotno šipo na vozilu, odklenil in odprl prednja leva vrata in iz vozila vzpel 10.200 tolarjev. Vozilo je neznanec poskušal tudi odpeljati, vendar mu ni uspelo zlomiti ključavnice na volanu.

PRIDRŽALI SO GA DO IZTRENITVE - 33-letnega državljana Bosne in Hercegovine so policisti prejšnji petek ob 17.40 pridržali, ker je vinjen v zasebnem prostoru razbijal kozarce in posodo ter premetaval pohištvo ter grozil stanovalcem.

DOMA RAZGRAJAL - Ker je v nedeljo A. V. iz Čuril zaradi vinjenosti doma razgrajal, so ga policisti pridržali, zoper njega pa bo podan predlog sodniku za prekrške.

VLOMIL V TRGOVINO TRENDEY - Med vikendom je neznanec v Kastelčevci v Novem mestu vlomil v trgovino Trendey ter ukradel tri bodije. S tem je trgovino oškodoval za okoli 10.000 tolarjev.

SLADKOŠNEDI VLOMILEC - V času med 9. in 10. februarjem je neznanec vlomil v prostore osnovne šole Vavta vas ter iz shrambe in kuhinje ukradel jedilno okoliščado, posodo s sladkorjem in kavo. Šolo je s tem oškodoval za 10.000 tolarjev.

PRED VIKENDOM VLOMIL V AVTO - V soboto je neznanec storilec vlomil v osebni avto, ki ga je imel lastnik F. L. iz Novega mesta parkiranega pred vikendom, ter iz etuija ukradel denar, etui z dokumenti pa položil nazaj na policio. Lastnika je tako oškodoval za 15.000.

KLJUB PREPOVEDI VOZŅNO NADALJEVAL - V nedeljo nekaj po 1. uri so policisti med kontrolo prometa na regionalni cesti Mokronog - Trebnje ustavili M. Z. iz Artmanje vasi. Ker je vozil pod vplivom alkohola, so mu nadaljnjo vožnjo prepovedali. Okoli 2. ure so ga ponovno ustavili na Gomili. Da ne bi vožnje spet nadaljeval, so ga pridržali do iztreznitve.

KRONIKA NESREČ

ZBIL PEŠKO - V petek ob 15.15 je 57-letni A. B. iz okolice Novega mesta vozil osebni avto iz Novega mesta proti Mačkovecu. Ko je pripeljal do križišča tovarne zdravil Krka, je cesto na znamenovanem prehodu za pešce pre-

čkala 41-letna M. B. iz Novega mesta. Vozniku avtomobila ni uspelo pravočasno ustaviti, zato je peško zbil. Hudo poškodovana se zdravi v novomeški bolnišnici. Na avtomobilu je za 50.000 tolarjev škode.

kobra
mobitel
68310 ŠENTJERNEJ, tel.: 068/ 42-118

Zgodba o uspehu na Polovičev način

Franc Polovič st. iz Sel pri Dobovi pravi, da je uresničil tisto, kar si je zamislil. Tega ni bilo malo in danes lahko zaključimo, da je premožen mož in ugleden podjetnik. Njegovo življenje je spisalo zgodbo o uspehu. Svoj "imperij" je gradil dolga leta, začel iz nič in vnovčeval svoj smisel za trgovino in mešetarjenje. Njegova družina je ustvarjala z veliko dela, odrekovanja, vztrajnosti in iznajdljivosti.

Franc Polovič starejši je skupaj s svojim vnukom Aleksandrom lastnik dobovskega trgovskega podjetja AFP, ki ga zadnja leta poznamo po generalnem zastopništvu za Adidas ter po številnih sponzorstvih in donacijah. Franc je svoje stanovanje v Selih preuredil v pisarno in garaže v skladišča ter se odpravil na Kitajsko, kjer je na osnovi kreditiv svoje avstrijske firme nakupil za 2 milijona mark blaga in ga začel prodajati v Sloveniji. In kako lahko človek pride do tolikega denarja za nakup blaga? Gospoda Poloviča za razliko od nekaterih slovenskih podjetnikov ni sram povedati, kako je prišel do premoženja.

Odločil se je, da bo uspel, in odšel je v Nemčijo, kjer je bila sedemčlanska Polovičeva družina med vojno v iznanstvu. Po vojni so se kot mnogi drugi vrnili na porušeno domačijo. V sobo so preuredili 20 kvadratnih metrov velik betoniran hlev pri strici v Mihalovcu. Franc je kot šestnajstletnik takoj uporabil svojo trgovsko žilico. Sprva je na zagrebški tržnici razprodajal obleke, ki jih je družina prinesla iz Nemčije, pozneje je trgoval z jamolki, ki jih je mati prodajala v Zagrebu.

"Raje se za železnico pasem!"

Pri vojnih je spoznal ljubezen za vse življenje - konje, se zaposlil kot gradbenik, nato delal v podjetju Vino ter končno ostal doma in služil s konji. Trgoval je z lesom, slamo, senom, deteljo in še čim ter prevažal kamenje od Sv. Vida. Ker je tiste čase skoraj vsak dan kakšen fant izginil v tujino, je prodal konje in odšel še sam. Bil je trdno odločen, da se ne vrne brez vsega domov. "Raje se za železnico pasem," si je govoril.

Imel je samo dovoljenje za obisk, zato je v Nemčiji vrgel potni list stran in kot politični begunec zaprosil za zatočišče. Ni ga potreboval, saj je v 8 dneh že dobil delo na gradbišču, kjer so mu uredili delovno dovoljenje in vizum za eno leto. Zaprosil je za nemško državljanstvo in ga dobil v 6 mesecih! Sprva je nameraval kupiti avto in se vrniti domov. Vsak mesec je prihranil 1000 mark, tako da mu je za porabo ostajalo le po 8 mark na teden. Jedel je kruh, krompir in zelje pa kuhal suh fižol in slanino, ki jo je prinesel od doma. V šestih mesecih je prihranil natanko toliko, kot je načrtoval, toda namesto avta je na vasi kupil gradbeno parcelo.

Pisal je ženi in sinu, naj prideta za njim, da bodo v tujini zgradili hišo. Po štirih letih so se vselili v hišo z dvema stanovanjema in pol. Gradili so jo večinoma sami ob sobotah in prostih popoldnevih ter s pomočjo gradbenega podjetja, kjer je Polovič delal po 18 ur na dan. Njegova plača je šla za hišo, od ženine so vsi trije živeli. Pri banki si je sposodil 30.000 mark za gradnjo garaž, v hišo pa vzel dva podnajemnika, da je odplačeval dolg. Čez po drugo leto je od cerkvenega združenja vzel v najem gostilno z dvoranom za okrog 300 ljudi. Še zdaj je ponosen na kupčijo, saj je za najemnino tega objekta plačeval 300 mark, za svoje stanovanje pa je dobival 350 mark najemnine!

S kombijem v Ljubljano in nazaj

Na eni od prireditev v gostilni se je srečal z županom in mu omenil, da bi rad registriral zasebno podjetje za uvoz in izvoz. Presenečen je bil, ko je v 24 urah župan potrkal na njegovem domu in mu prinesel dovoljenje. Zdaj ni imel več izbire. Sedel je v avto in se odpeljal v Ljubljano, da bi poiskal možnosti za trgovino. Dogovoril se je z Emono in začel

s kombijem izvažati v Nemčijo živila, zelenjavo, alkohol, slivovko in vino. Vsako soboto je v Ljubljani naložil 800 kg blaga in odpeljal čez nedeljo v Nemčijo. Blago je z dovoljenjem šefa ocarinil med službo, saj je bil takrat šofer. Po večerih je blago razvažal do Stuttgarta in Frankfurta, kjer ga je moral prodati, saj je v petek zvečer spet odpotoval v Slovenijo po drugo blago.

Kar lep čas je v Nemčiji posloval z izgubo, saj je blago zaradi konkurenčnosti prodajal pod ceno. Po težki odločitvi je prodal hišo in v enem letu skoraj spravil na kant vse svoje premoženje, da bi ustvaril ime svojemu podjetju. Uspelo mu je. Pustil je službo in v pisarni zaposlil tudi svojega sina Franca. Trgovanje mu je od nekdanj šlo od rok, zato je izbrskal posel z ekzkluzivno prodajo japonskih ploščic na jugoslovanskem tržišču, pozneje pa še s trgovanjem s tekstilom.

"Imel sem srečo, da sem našel dobrega prijatelja na banki, si pridobil njegovo zaupanje in s tem možnost, da kadarkoli, še zdaj, zunaj lahko dvignem 800.000 mark. Zaupanje je zelo pomembno. Adi-

das je v začetku za ekzkluzivno zastopstvo zahteval 3 milijone mark garancije, ki sem jih dobil od tujih bank in partnerjev, pozneje je zahtevo znižal na milijon in zdaj le na pol milijona mark," pravi.

Brez kapitala bi bil AFP že pokojni

Njegovo avstrijsko podjetje Frapo, ki je že prej 25 let uspešno delovalo na tem trgu in zastopa 12 nemških tekstilnih firm, mu je služilo kot garancija, da je pridobil ekzkluzivno zastopstvo za prodajo in proizvodnjo Adidasovih izdelkov v Sloveniji in na Hrvaškem. Danes predstavlja 30 odst. poslov podjetja AFP uvoz tekstila iz Koreje, Kitajske in Nemčije (veletrgovina, pa tudi maloprodaja v Dobovi, Ljubljani in Mariboru) ter kar 70 odst. posli iz pogodbe z Adidasom, od tega tretjino izvoz na hrvaški trg. Predlani je podjetje z Adidasovimi izdelki ustvarilo 6 milijonov mark prometa, medtem ko je lani ta narasel že na 13 od 17 milijonov mark skupnega prometa. V letošnjem letu nameravajo povečati skupni promet podjetja AFP na okrog 22 milijonov mark, predvsem na račun povečanja prodaje na hrvaškem trgu.

AFP Dobova zdaj daje delo 40 ljudem, vendar so v 2. fazi želeli odpreti še lastno šivalnico, ki bi zaposlila še enkrat toliko ljudi. Polovič je ob otvoritvi poslovnega objekta v Selih pri Dobovi z grenkobo povedal, da zaenkrat s šivalnico ne bo nič. Zaprosil je namreč državo za kredite,

Franc Polovič st., znani podjetnik iz Sel pri Dobovi, je ljubitelj konj, zato jih nima samo v svojem hlevu, ampak tudi na sliki, ki mu jo je podaril vnuk Aleksander.

vendar mu je odgovorila, da ni primeren za posojilo, ker je v posel že sam vložil 5 milijonov mark. "Se pravi, da država da posojilo tistemu, ki nič nima in ki samo pobere denar, pa nič ne vrne," razlaga še danes. "Nisem primeren, pa na leto plačam 37 milijonov tolarjev carine in še 30,7 milijonov davka od prometa!" Zamisli o šivalnici kljub temu še ni zavrgel.

Z razmerami v našem gospodarstvu in predvsem v pravnem sistemu ni zadovoljen. Ovira ga plačilna nedisciplina in počasnost postopkov na sodišču. "Če ne bi imel za sabo kapitala že od prej in ne bi bil že uveljavljen na tem tržišču, bi bil AFP že pokojni," ne skriva. Moti ga tudi, da v trgovini ni kontrole in da mnogi lahko

nemoteno tihotapijo blago čez mejo, z njim prekupčujejo in delajo neupravičeno konkurenco drugim, ki plačujejo dajatve državi.

Še zdaj dela vsak teden po en dan v Celovcu, kamor je pred več kot desetletjem na sinovo željo preselil podjetje, da bi bili bližje domu. V Selih pri Dobovi so takrat odprli gostišče, Motel Bellevue. V življenju se je ukvarjal z marsičim, uresničil, kar si je zamislil, vendar še zdaj, pri 65 letih, nima časa za počitek. V januarju je odpotoval na smučanje v Švico, a je tudi tam vsaj po 2 ali 3 ure na dan delal za podjetje. Morda bo drugače, ko bo šel na lov na slone, ki ga kot dolgoletni lovec načrtuje za letos.

BREDA DUŠIČ GORNIK

begunci

Dolenjski begunski vsakdanjik

V Novem mestu je trenutno okrog 600 beguncev s potrdilom o statusu begunca, takšnih brez tega dokumenta pa je verjetno veliko več. V Območnem odboru Rdečega križa to vedo, saj se večkrat oglašijo in prosijo za pomoč, ki jo seveda tudi dobe, saj so tam dolžni vsakomur pomagati. V begunskem centru Dijaškega doma v Šmihelu je nameščenih 250 beguncev, v Pionirjevem barakarskem naselju v Bršlinju jih je 110, ostali so pri sorodnikih ali v gostiteljskih družinah. Od prvotnih 800 beguncev se je lani število zmanjšalo za 200. Upad beležijo tudi v ostalih 28 zbirnih centrih po Sloveniji. Kam odhajajo? Nekateri si najdejo sorodnike v drugih evropskih državah, nekateri gredo "za soncem"; nekako je treba živeti, čeprav brez domovine.

Barbara Ozimek, socialna delavka, se je skorajda dve leti ukvarjala s problemi beguncev v Novem mestu. Pred dnevi je prevzela mesto sekretarke območnega odbora Rdečega križa v Novem mestu, saj je dosedanja delavka na tem mestu, Darja Hrovat, odšla v Ljubljano in zasedla mesto namestnika generalnega sekretarja Rdečega križa Slovenije. Barbara ve, da beguncem ne zadostuje le materialna

pomoč, temveč je še kako pomembna psihosocialna oskrba.

"Zadnje čase opažamo, da begunci postajajo nemirni in se ne odzivajo na naše ideje. Imajo čedalje večje zahteve in kažejo, da se s takšnim načinom življenja, kot ga žive, ne morejo sprijazniti," pravi Barbara in do podrobnosti razloži življenje v begunskem zavetišču. Vsakdanjik v begunskem centru ni razveseljiv in zabaven. Ženske posedajo po klopeh, otroci tekajo sem ter tja, moški se drže skupaj in razglabljajo domače novice s fronte. En sam dolgčas. Pa vendar se pristojni v begunskem centru trudijo, da bi to apatičnost pregnali. Otroci so vključeni v begunsko šolo, ki jo vodijo begunske učiteljice s pomočjo slovenskih učiteljic. Učijo se tudi slovenskega jezika. Za dobro delo begunske šole je še posebej zaslužna delavka občine Branka Bukovec, ki je pri delu zelo ustvarjalna. Trideset begunskih srednješolcev je vključenih v redni program srednjih šol različnih programov, dva posebna programa pa sta namenjena le beguncem, to sta bolničar in gradbenik. Srednješolcem je namenjen program "Korak za korakom do rešitve", ki ga v begunskem centru vsake štirinajst dni od jutra do večera pripravlja in vodi

skupina strokovnjakov pod vodstvom Arpada Barada iz Zagreba. Gre za kreativne delavnice: likovno, glasbeno in literarno, preko katerih naj bi begunski otroci reševali svoje stiske.

"Begunci se praviloma ne smejo zaposliti, še manj pa delati na črno. Vemo, da nekateri to kljub prepovedi počno, vendar jih zato ne preganjamo. Sicer se begunci lahko svobodno gibljejo po vsej Sloveniji, le preko meja jim ni dovoljeno iti. Sicer pa v zbirnih centrih velja kar strog red. Po 22. uri zvečer je prepovedano obiskati soseda v sobi," pravi Barbara in dodaja, da so le določene ure namenjene za razdeljevanje obrokov hrane. Za to je določen Urad za priseljevanje in begunce republike Slovenije, ki ga vodi Novomeščan Miloš Šuštar. Vsak odrasli begunec prejema nadomestilo za zajtrk in kosilo v višini 240 tolarjev, za večerni obrok pa mora poskrbeti sam. Za otroke so zagotovljeni trije obroki hrane in zan-

je urad prispeva 260 tolarjev. Urad plača dnevno po 100 tolarjev tudi za stroške bivanja v centru, za ostale storitve poskrbe donatorji in Rdeči križ. Rdeči križ mesečno razdeli na dva begunca po en prehranski in en higijenski paket. V prehranbenem so konzerve, sladkor, moka, riž, mleko v prahu in podobne stvari, v higijenskem paketu pa prašek za pranje, milo, šamponi, zobne ščetke, toaletni papir in drugo.

"Mednarodni Rdeči križ je še zelo dejaven, čeprav zaradi novih vojnih žarišč v svetu nekoliko manj kot lani. Sami poskušamo od različnih dobrotnikov pridobiti čimveč. Pomoč so nam poslali tudi iz pobratenih mest Villa Franca in Langenhagen," pripoveduje Ozimekova in pristavi, da zaradi beguncev pride nekaj več pomoči tudi za ogrožene dolenjske družine. Ta čas je na območju, ki ga pokriva območni odbor Rdečega križa Novo mesto, zapisanih 350 družin, ki so jim v zadnjih dveh letih pomagali s hrano ali oblačili. Skladišče z obleko, ki jo dobri ljudje prineso v prostore Rdečega križa, je odprto za vse, ki pomoč potrebujejo, vsako sredo med 12. in 14. uro in petek med 12. in 13. uro.

JANEZ PAVLIN

Barbara Ozimek

FOTO: J. PAVLIN

Poje in igra že tretja generacija

Nekatere stvari so v življenju kot trup: prevzamejo te in te osvojijo, hkrati pa se jih nalezajo tudi vsi okoli. Tako bi lahko rekli tudi za glasbo, ki je pri Frančičevih v Čadražah spletla zelo trdne vezi in korenito posegla v njihov način življenja, tako močno, da se z njo okuži vsak, ki pride k hiši. Danes že tri generacije povezuje glasba in petje.

Zgodba ima korenine pred več kot 50 leti, ko je danes 66-letni Alojz, prvič samostojno igral na ohceti. Takrat je imel 15 let. In od takrat pa vse do pred nekaj leti, ko je svoje mesto prepustil sinu in vnukoma, je z igranjem, petjem in zabavo popestril tisti usodni dan več kot 500 parom. Alojza so za igranje navdušili sosede, učil pa se je sam, tako da je pravi ljudski muzikant. In potem so sledile ohceti ena za drugo.

Ohcet tri dni skupaj

Seveda je ta običaj danes drugačen, nekoč so namreč proslavljali tri dni skupaj. Največ porok je bilo pozimi, saj so imeli ljudje več časa, pa tudi zmrzovanih skrini ni bilo. "Tudi danes še igram na ohceti, a sem bolj za rezervo," doda Alojz. Seveda pa vzame harmoniko v roke na različnih srečanjih, silvestrovanjih, izletih in doma, seveda.

Alojzovo krmilo je uspešno prevzel sin, 36-letni Slavko, ki je začel igrati pri osmih letih. Prvič je vodil ohcet pri 20-ih, vendar se lahko pohvali že s skoraj 300 ohceti, tujimi seveda, bodoči mlado-poročenci pa so ga rezervirali celo že za junij.

Tudi najmlajša zelo uspešna

Lani se mu je pridružila še hči Branka, učenka 6. razreda šentjernejske osnovne šole. Branka igra sintetizator, na harmoniko zaigra le včasih ali, kot pravi njen ded, "malo za šport". Seveda tudi poje, svoje teoretično znanje glasbe pa krepi pri učitelju Milanu Pavliču. Čez kakšno leto se bo začela učiti tudi solo petjem, sedaj pa jo oče raje malo "drži nazaj", saj se glas še razvija in ji lahko preveliki napori le škodijo.

Branka znanje pridno prenaša tudi na ostale družinske člane, predvsem pa 10-letnega bratca Matjaža, ki je na harmoniki že pravi mojster. Začel je pred dvema letoma in pol, srečamo pa ga lahko že na proslavah, prireditvah, zabavah, srečanju harmonikarjev. Ponudbe za nastope se kar vrstijo. Lani je na cvičkarji v Kostanjevici med 27 harmonikarji po glasovanju poslušalcev radia Sraka celo zmagal.

"Matjaž me je že prerastel," prizna Slavko, ki je bil pravzaprav njegov učitelj. Strokovne prijeme pa Matjaž osvaja pri Petru Finku iz Dolenjskih Toplic. Da je Matjaževa ljubezen do glasbe res velika, kaže tudi njegova velika zagnanost za

igranje. Harmoniko ponavadi vzame v roke takoj, ko pride iz šole, včasih tudi že zjutraj. Če pa mu na pamet pade kakšna nova melodija, mu igranja ne more preprečiti nič. "Če dvakrat zapored sliši kakšno novo pesem, jo je sposoben brez težav zaigrati, ne potrebuje not. Vendar

ga nočem v nič siliti, vse počne iz veselja," razlaga njegov oče.

Tudi delo na kmetiji

Življenje pri Frančičevih se seveda ne vrti le okrog glasbe. Imajo namreč tudi kmetijo, ki jim vzame veliko časa, tako da

Harmonike pojo v rokah treh generacij Frančičevih

o kozah nekoliko drugače

Po krivici zatirana koza

Čeprav so predpisi še vedno nasprotni kozjereji, pa reja koz oživlja. Kozja je namreč izredna žival, ki je lahko človeku zelo koristna, kar dokazuje tudi resnično zgodba o tem, kako je koza rešila življenje enoletnemu otroku.

Uboga koza, nikomur skrivila lasu, a je bila kmalu po drugi svetovni vojni v takratni Jugoslaviji obsojena na propad s predpisi o prepovedi reje in paše koz. Žal ti predpisi veljajo še dandanašnji, čeprav so kozo rehabilitirali in se predpisi k sreči ne izvajajo. Reja koz dobiva vse večji razmah. Ni tako dolgo tega, ko je bila reja koz sramota; za tistega, ki je redil kozo so rekli, da je padel na beraško palico. Danes so številni rejci koz ponosni na svoje živalce in jih v številnih kozjerejskih društvih celo "na ogled postavljajo". V čem je gospodarski pomen reje koz? Kozje mleko je izredno kakovostno živilo v človekovi prehrani. Je lahko prebavljivo, zlasti zaradi majhnih maščobnih kapljic, ki jih fermenti v prebavilih hitreje in lažje razgrajujejo. Mlečna beljakovina ali kazein je lažje prebavljiva, kajti sesirek, ki nastaja v želodcu, je pri kozjem mleku mehkejši kot pri kravjem, zato se pod vplivom fermentov lažje prebavlja. Kozje mleko je bogato z vitamini in rudninami, zato je odlična hrana zlasti za otroke, starejše ljudi, bolnike in okrevajoče. V bolnišnicah, zlasti na oddelkih za rakasta obolenja, uporabljajo za hrano bolnikov vse več kozjega mleka. Iz kozjega mleka izdelujejo kakovostne sire, jogurt in kefir. Znano je, da dajejo kozje letno 15- do 20-krat več mleka, kot so same težke.

Koze kot gozdarji in gasilci

Koze so kot prežvekovalke zaradi mikroflore v vampu sposobne sintetizirati vse aminokisliline (sestavne dele beljakovin), česar perutnina in prašiči ne zmorejo. Prav zato so kozje najekonomičnejše in najboljše proizvajalke zelo kakovostnih beljakovin. Kozje moramo, kar sicer velja za vse druge živali, hraniti smotrno, da dobijo v hrani vse potrebne snovi za njihovo zdravje, prirast in proizvodnjo mleka. Kozje imajo za 20 odst. večjo sposobnost izkoriščanja krme, zlasti vlaknin, kot ostali prežvekovalci. V primerjavi z govedom so kozje pri prehrani manj izbirene, saj žro kar 600 vrst različnih rastlin, česar ostali prežvekovalci ne zmorejo. Od rastlinskih delov jim gredo najbolj v slast listje, cvetje in popki. Kozje jedo počasneje od ovc. V hlevski reji se kozje hranijo trikrat dnevno, pri čemer mora biti najobilnejši popoldanski obrok. Na paši se kozam tek zmanjšuje z

višanjem temperature zraka. Najuspešnejša je jutranja paša. Ni dolgo tega, ko so mnogi, med njimi žal tudi strokovnjaki, trdili, da so kozje grobarke gozdov. Danes pa so celo najboljši gozdarski strokovnjaki razglasili kozo za najboljšo gozdarko in gasilko hkrati. Ko sestoj gozdnih dreves doseže določeno višino, nastopi koza kot gozdar in gasilec. Kozja požre vse grmičevje, travo in plevel, ki dela senco drevesom ali jih drugače ovira v rasti. Kozja to stori tako temeljito, da za njo nima kaj gorati in strah pred požarom je odveč. Prav tako je odveč strah, da bi koza ranila debela gozdnih dreves.

Koza rešila malega Leona

Gotovo pa ne bo odveč, če zapišemo resnično zgodbo, v kateri mati Leona Miodraga iz Zadra pripoveduje, kako je koza rešila življenje njenemu sinu Leonu. "Pred 25 leti je bil moj Leon star eno leto. Število astmatičnih napadov se mu je tako stopnjevalo, da je od našega doma vse pogosteje vozil rešilni avto v bolnišnico, kjer so Leonu reševali življenje le še z

lahko skupaj igrajo le zvečer. "Poleti zelo malo vadimo, saj je dan predolg. Vendar če bi bil še tako utrujen, da ne bi mogel ničesar več, bi na harmoniko lahko še vedno igral," pravi najstarejši družinski član, ki se lahko pohvali s šestimi priznanji.

Svoj glas k hišnemu ansamblu včasih doda tudi Rezka, Alojzova žena, ki poje še pri šentjernejskem mešanem pevskem zboru Vlaste Tavčar, in Slavkova žena Jožica, ki ni prej nikoli pela, začela pa je odkar živi tukaj. Seveda Rezka in Jožica ne hodita po ohceti, ampak nastopata na srečanjih, praznovanjih, obletnicah.

Čeprav je 12-letna Branka začela z igranjem in petjem na porokah lani, ima za sabo že kar 30 takšnih nastopov. Čeprav ti trajajo skoraj do jutranjih ur, ni nikoli utrujena. "Ali pa tega ne pokaže. Pred ohceto se tudi naspim. Da o kakšni tremi ne govorimo, ker je sploh nima," pravi Rezka.

"Res, da ohceti niso več, kar so bile, običaj pa ostaja bolj ali manj isti. Velikokrat mlado-poročenci sploh ne vedo, kako vse skupaj poteka, zato mora to dobro poznati muzikant, kar od njega ljudje tudi pričakujejo. "Vse je isto, le časi je potrebno vse skupaj prilagoditi. Vedno pa moraš upoštevati različnost ljudi," razlaga Slavko. Le budno oko muzikanta lahko nadzoruje celo skupino ljudi, ki je vedno nekaj posebnega, enkratnega. In dokler bo iz hiše na Čadražah odmevala pesem, se za običaj ni bati in tudi ne za dobre pevce, da o harmonikarjih ne govorimo!

TANJA GAZVODA

rock

Županova tortav sestavi: Otmar Zajc, Tomaž Maras, Tomaž Koncilija, Robert Fajdiga in Marjan Dovič.

Županova torta

Še pomnite, tovariši, kako gre tista pesem: "Na ulici srečal sem dekle, sanjala na pomolu sva, kaj dekle, naj počneva tod?" Zvoki te pesmi so se razlegali iz radijskih zvočnikov po širni Dolenjski in še kod. Sedem let bo že tega, pesmi pa je naslov "Stari moj kraj", ki jo je iz irskega originala priredila novomeška skupina Županova torta.

Torta se je spekla sicer leto poprej (1987), zakrivil pa so jo Marko Boh (klaviature, piščali, tolkala), Davorin Gazvoda (saksofon, mandolina), Otmar Zajc (kitara), Robert Fajdiga (bendžo), zadnja sestavino torti pa je s svojimi bobni dodal Janez Klobučar.

Sto zasedbo so se uvrstili tudi na kompilacijsko kaseto "Rock Novo mesto '88" v produkciji Studia Sraka. Poleg že prej omenjene "Stari moj kraj" sta svoj prostor na traku našli še pesmi "Jože Jožek" in "Restantska".

Leto 1990 pa je prineslo slovo od

Županove torte v tej zasedbi. A kar pričakuješ, to se ti na koncu zgodi: Otmar in Robert sta verjela v reinkarnacijo skupine - in res sta jo doživela pred tremi leti, ko so se jima pridružili Tomaž Maras (kitara), Matjan Dovič (violina) ter basist Tomaž Koncilija. Torta je bila znova cela.

Igrajo pa za naše kraje precej redko zvrst glasbe (ki izvira iz ameriške ljudske glasbe, countryja), ki se ji reče bluegrass. Temu tradicionalnemu ameriškem bluegrassu pa dodajo še elemente newgrassa, ki vso stvar še dodatno ritmično poživijo. Pri tem nanje precej vplivata bendžoist Bella Flag ter skupina Newgrass Revival.

Fantja prisegajo na "zvok lesa", saj igrajo le na akustične instrumente. To pa njihovega občinstva očitno nič ne moti, saj njihovo glasbo v redu sprejmejo. Živahna glasba pač poživi, kajne? Županova torta je s svojo glasbo tako poživila že precej poslušalcev, med drugim tudi lani na country festivalu v Mostecu.

Če pa vi tudi sami radi okusili Županovo torto, pridite danes zvečer v novomeški A-Club, kjer bodo imeli nastop.

JERNEJ ZORAN

FOTO: M. MARKELJ

JOŽEF ŠKOF

NAGRADI V GRADAC IN NA RAKO

Žreb je izmed reševalcev 5. nagradne križanke izbral Antona Klepca iz Gradca in Miho Dolinška z Rake. Klepca je pripadla denarna nagrada, Dolinšek pa bo prejel knjižno nagrado. Nagradjencema čestitamo.

Rešite današnjo križanko in jo pošljite najkasneje do 27. februarja na naslov: Dolenjski list, Glavni trg 24, p.p. 212, 68000 Novo mesto, s pripisom KRIŽANKA 7. Ovojnico brez poštne znamke lahko oddate v naš poštni nabiralnik pri vходу v stavbo uredništva v Novem mestu.

REŠITEV 5. NAGRADNE KRIŽANKE

Pravilna rešitev 5. nagradne križanke se, brano v vodoravnih vrsticah, glasi: DIKA, ŠTIP, ETON, MORE, KARAVANKE, GOLDBERGER, ANKA, AREA, NANUT, OZON, BA, AND, URBAN, SEL, STRAMIN, AVA, LA, KIEL, SOK, ALIN, OKAPI, VANDALI, KASEM, ANTIMON.

prgišče misli

Moralni kapital, ki izhaja iz domoljubnega naboja protifašističnega boja, je bil izkoriščen v največji možni meri - nemara je bil celo zloračljjen. Zanos ljudstva so zloračili za utrditev oblasti partije in njenega voditelja.

BOŽIDAR JAKŠE

Ne živimo več od tistega, kar imamo, temveč od obljub, nič več v luči današnjega dne, temveč v temi prihodnosti, v kateri šele pričakujemo pravi sončni vzhod.

CARL G. JUNG

Pravilne je udeleževati se vsega življenja in v njem biti rezerviran, kakor pa izolirati se od življenja in v sebi nositi pekel in nebo ter zaradi tega zapadati v fantazmagorije in izkrivljane kategorije življenja in vrednostnega sveta.

EDVARD KOCBEK

NAGRADNA KRIŽANKA

7

DOLENJSKI LIST DOLENJSKI LIST DOLENJSKI LIST	GRŠKI BOG SONCA	RUDNINA	ŠVICARSKO ZIMSKO-SPORTNO SREDIŠČE	NEKDANJI MARIBORSKI IND. GIGANT	VERSKI POGLEDAR MUSLIMANOV	AVTOR: JOZE UDIR	AMERIŠKI IZUMITELJ THOMAS ALVA 1847-1931	POSLOVNI PROSTOR	LETOPIS
DRUŽINA ITAL. IZDELOVALCEV GODAL IZ CREMONE						IME PISATELJICE PEROCI			
ZDRAVILO PROTI GLAVOBOLU, MRZLICI						POTOVALNI NACRT			
NAUK O OBLIKOVANJU IN POMENU BESED									
SESTAVNI DEL DREVEŠA				MESNA KNJIGA					
NEVARNA BOLEZEN				REKA V ST. PETERSBURGU					
					ALBANSKI KNJIZEVNI FAN STILIJAN POKLON				
DOLENJSKI LIST DOLENJSKI LIST DOLENJSKI LIST	PUŠČAVSKI VETER	1000 KG ZAPREKA		RAJ				GOZDOVNIK	SLOV. DRUŽINSKA REVILJA
ZABAVIŠČNA ČETRTEK LONDONA			DELAVEC V LIVARNI				SIMON JENKO		
PREDUJEM				EPOLETA			REDKEJŠE MOŠKO IME		
SRBSKO MOŠKO IME					IND. IME ZA NOVO GVINEJO				
ODREZEK					BORIS KRALJ				
VRSTA PESE									
ŠPANSKI POKRIST-JANJEVI ŽIDJE				PRERILJSKI VOLK					DOLENJSKI LIST DOLENJSKI LIST DOLENJSKI LIST

zanimivosti iz sveta

Manjše je boljše

Znanstvenik Thomas Samaras iz San Diego je pred kratkim presenetil javnost z nekaterimi trditvami, ki v marsičem postavljajo na glavo splošno sprejete poglede na telesno višino. Predvsem je nenavadna njegova ugotovitev, da bi se dolžina in kakovost človeškega življenja občutno povečali, če bi bili ljudje manjše postave. Idealna višina človeka naj bi po njegovem bila poldrugi meter, teža pa 46 kg.

Takih idealnih telesnih mer so bili naši predniki pred več stoletji. V sodobnem času pa je človeštvo močno pohitelo v telesni rasti. Da je res tako, nas pouči že kratek obisk v muzeju. Dandanes odrasel Evropejec ne more nataktniti oklepa srednjeveškega viteza, ker mu je veliko premajhen. Iz pričevanj pa vemo, kakšni junaki, močni in tršati, so vitezi bili, zdaj pa so njihovi oklepi prav kvečjemu šolarjem nižjih razredov osnovne šole.

«V zadnjih 75 letih se je povprečna višina ljudi povečala za celo glavo,» pravi znanstvenik, ko naštevajo podrobnejše podatke o povprečnih telesnih višinah po ameriških zveznih državah. V Kaliforniji se je denimo povprečna telesna višina povečala kar za petino. Če se bo telena višina povečevala z enako stopnjo še naprej, potem bodo ljudje v naslednjih 75 letih večji še za 20 odst., kar pomeni, da bodo povprečne postave že blizu dveh metrov. To pa ne pomeni samo novih števil teksta in čevljev, večjih postelj in stolov, ampak še marsikaj drugega, med drugim tudi obremenitev okolja. Za zadovoljevanje potreb novih rodov velikanov bo potrebno za 50 odst. več energije, obdelovalne površine pa se bodo morale povečati za 73 milijonov hektarov.

Samaras ne piše pravljic. Že 20 let raziskuje vpliv človekove rasti v višino na zdravje in okolje. Po njegovem mnenju človeštvo neupravičeno povečuje visoke postave. Starši so ponosni na otroke, če jih po rasti presejajo, modni ideali so prav tako pisani za višje postave. Posamezne raziskave so pokazale, da imajo visoki ljudje v podjetjih prednost pred manjšimi. Te podatke potrjuje tudi statistika, ki neprizadeto ugotavlja, da so ljudje višje postave v povprečju bolj izobraženi in da več zaslužijo. Očitno ima družba v zvezi s telesno višino predsodke, ki se odražajo v možnostih za pridobivanje izobrazbe in napredovanja.

Ob odkritju hormona rasti pred štirimi leti so ti predsodki postali še posebej razvidni. Zdravniki posledje lahko pomagajo otrokom, ki zelo zaostajajo v telesni rasti, s hormonsko terapijo, da dosežejo normalno telesno višino ali vsaj to, da preveč ne zaostanejo v odločilnih letih odrasčanja. Nekaj lepih uspehov so že zapisali v medicinski kroniki. Toda hkrati ko znanost slavi, se že zbuja dvomi o koristnosti novega odkritja. Strokovnjaki se boje, da bi lahko prišlo do zlorač. Kriteriji, kateremu otroku odobri terapijo s hormonom rasti in

kateremu ne, so zelo ohlapni. Myron Genel, profesor pediatrije na univerzi Yale, pravi, da številni starši pritiskajo na zdravnike, da bi uporabili terapijo pospeševanja rasti tudi pri otrocih, ki ne zaostajajo izrazito v telesni rasti. Znani so celo primeri, ko so starši zahtevali uporabo hormona rasti pri visoko raščeni najstnikih, ker so si pač zamislili, da bodo njihovi sinovi poklicni košarkarji ali igralci ameriškega nogometa in tako služili velike denarje.

Pritiski staršev, da bi hormone rasti uporabili tudi pri normalno raščeni otrocih, so po svoje razumljivi. Več posebnih študij je, kot smo

že omenili, potrdilo, da se visoko raščeni posameznik zgolj zaradi te zunanje značilnosti lažje uveljavi v družbi in hitreje napreduje v službi. Zelo značilno je razmišljanje enega od očetov, ki je pritisak na dr. Genelca, da bi umetno pospešil rast njegovega sina. Takole je dejal: «Raje vidim, da je moj sin visok 178 cm in z diplomom malo znane univerze, kot da ima diplomu Harvarda in je visok 168 cm. 10 cm razlike v višini pomeni več za njegov uspeh v poslu kot razlika v diplomah.»

Predsodki o telesni višini so torej očitni. Po mnenju Thomasa Samarasa pa so povsem neupravičeni. Visoka postava namreč ni ne zdrava ne ekološka; boljše bi bilo, če bi bili ljudje precej manjši. Logika teh ugotovitev je preprosta: velike živali, stroji, podjetja nudijo enako sliko - večja ko so, več energije porabijo, bolj vplivajo na okolje in bolj pokvarljivi so. Enako govori tudi biologija. Ljudje manjše postave imajo manj telesnih celic, kar pomeni, da je matematično manj možnosti, da tak človek dobi raka. Več ko je celic, večja je možnost, da se katera spremeni v rakasto.

Tudi to niso pravljice. Po eni od raziskav ameriškega državnega inštituta so ženske, višje od 173 cm, v 50- do 80-odstotno večji nevarnosti, da dobijo raka na dojkah, enako velja tudi

za zlom kosti in bolečine v sklepih.

Prav presenetljive so raziskave med košarkarji. Povprečna življenjska doba 102 košarkarjev, višjih od 192 cm, je bila žalostnih 50 let in pol, medtem ko je 54 igralcev, nižjih od 180 cm, živelo v povprečju 17 let dlje. To sicer ne pomeni, da visoki ljudje ne morejo dočakati visoke starosti, vendar je narava na strani manjših, njihove možnosti za zdravo in daljšo življenje so boljše. Kot kaže, je njihova tudi bodočnost, čeprav ni jasno, kako naj bi dosegli zmanjšanje povprečne telesne višine človeštva, tako razbremenili okolje ter zagotovili daljšo življenje posamezniku.

Kljub znanstvenim temeljem Samarasovih odkritij je danes vse skupaj videti bolj kot znanstvena fantastika.

ŠTRUKLJI NAŠIH BABIC Z NAPAKO

Pri receptu za pripravo štrukljev, objavljenem na tej strani, je prišlo do neljube napake. Pri pripravi testa je namreč treba pustiti testo počivati 24 do 35 ur, ne pa minut, kot je bilo pomotoma napisano. Za kakovost vlečnega testa je to zelo pomembno. Avtorica se za napako opravičuje.

zdravnik razlaga

mr.sc.dr. Tatjana Gazdova

Kaj je dobro vedeti o raku?

Rak. Običajno nas ob tej besedi spreleti srh. Pa vendar nismo proti raku brez moči. Le odkriti ga je treba v najzgodnejših začetkih njegovega nastajanja in seveda takoj zdraviti. To sta najvažnejša dejavnika v boju proti tej zavrtni bolezni.

Republika Slovenija sodi med dežele s srednje visoko zbolevalnostjo in umrljivostjo za rakom. Letno zbolijo za to nevarno boleznijo okoli 6200 ljudi. S starostjo se tveganje zbolevanja povečuje. Do petdesetega leta starosti zboleva za rakom več žensk kot moških.

Rak lahko prizadene različne organe. Moški zbolevalo največ za pljučnim rakom, sledi želodčni rak, rak debelega črevesja, ustne votline, žrela, grla, prostata in mehurja. Ženske zbolevalo največ za rakom dojk, črevesja, želodca, maternice, jajčnikov in za pljučnim rakom.

Število vseh obolenih za rakom še vedno narašča, vendar to ne velja za vsa rakasta obolenja v enaki meri. Veča se predvsem število tistih, ki zbole za pljučnim rakom. Pri ženskih se večja število raka na dojkah, pri moških pa število rakastih obolenj v ustni votlini, žrelu in grlu, debelem črevesju ter mehurju in ledvicah. Tudi zbolevalnost za nevarnim melanomom, črnim rakom kože, pri obeh spolih narašča. Pri večini rakov je porast zmeren, pri želodčnem raku in raku materničnega vratu pa večletni pokazatelj kažejo upadanje.

Med rake, za katerimi zboleva iz leta v leto več bolnikov, sodijo tisti, ki katerih nastanek je močno povezan s kajenjem

(pljučni rak, mehurja in ledvic), še prav posebno pa tisti, ki jih zasledimo pri kadilcih, ki pijejo alkoholne pijače v preveliki meri (rak jezika, ustne votline, žrela, požiralnika, trebušne slinavke in jeter).

Zaskrbljujoč je porast teh rakov v srednjih letih, ki je bolj strm kot pri starejših. Opozorja na velik delež alkoholikov pa tudi kadilcev med mladimi v Sloveniji. O kajenju in alkoholizmu govorimo veliko, pa, kot kaže, še vedno premalo!

Preživetje rakavih boonikov se podaljšuje, vedno večje je med nami ljudi, ki so svojo raka preživeli. Po podatkih živi v Sloveniji kar 38.000 ljudi, ki imajo v svoji zdravstveni kartoteki zapisano med diagnozami rakasto obolenje. Mnogi med njimi žive i delajo že več kot deset let po dogodku. Razveseljivi so podatki, ki kažejo na izboljšanje preživetja pri tistih vrstah raka, ki prizadene mlade: pri raku moda, pri Hodgkinovi bolezni in pri levkemijah. Žal pa sodijo prav "kadilski in pivski" raki med tiste, pri katerih se kljub prizadevanju zdravnikov po vsem svetu, preživetje ne izboljšuje.

Kaj rak pravzaprav je

Rak je zločesta tvorba, ki nastane zaradi nebrzdanega razmnoževanja in rasti telesu lastnih celic na kateremkoli delu človeškega telesa. Gre za celice, ki so sicer normalno delovale v organizmu, kar naenkrat pa so spremenile svoje obnašanje in so naredile prekršek. Niso več izpolnjevale zahtev organizma. Začele so se неконтролирано deliti in razmnoževati, širiti so se začele v okolna zdrava tkiva. To nenadzorovano, anarhično rast celic, ki rastejo izven nadzora celotnega organizma in ki pravilno organizma sploh več ne priznavajo, imenujemo novotvorba, bula oziroma tumor.

Verjetno boste vprašali, zakaj pride do nebrzdanega razmnoževanja celic?

(Se nadaljuje)

praktični KRIŽ praktični praktični

Spomladansko-poletna moda

Letošnja spomladansko-poletna moda bo sestavljena iz kontrastov: na eni strani udobna ohlapna in dolga oblačila, na drugi pa oprijeta in kratka. Tako bodo še naprej v modi tunike, dolge jope in telovniki, zelo dolga ozka krila in obleke brez pretiranih razpokov. Oblačila padajo naravno, valovito, sproščeno. Ozka oblačila pa se vračajo v šestdeseta leta, ko so bili moderni oprijeti mini puloverji, jopice s kratkimi rokavi, mini krila in kratke zvončaste obleke. Ta moda je primerna predvsem za vitke mlade ženske. Ker pa moda ni namenjena zgolj mladim, združuje široka in ozka oblačila. Torej bo, tako kot lani, še vedno v modi tako imenovana "čebulna" ali slojevita moda oblačila, v kateri je moč kombinirati različne kontrastne linije in vzorce. Takšna moda pa hkrati nudi vsaki ženski, da si ustvari povsem svoj stil oblačila. In prav vsak stil bo moderen.

Jabolčna pita z oljem

Testo: 2 jajci, 10 dag olja, 3 žlice mleka, 1 zavitek pecilnega praška, 10 dag sladkorja, 35 dag moke. Nadev: 3/4 - 1 kg jabolk, 5 - 8 dag sladkorja, cimet, 3 dag drobtin, 2 žlici ruma. Olupljena jabolka naribamo in zmešamo s sladkorjem in cimetom. Drobtine ovlažimo z rumom in potresemo po jabolkih. Olje, jajci in sladkor penasto umešamo. Dodamo moko s pecilnim praškom. Postopoma prilivamo mleko in zamesimo testo. Razdelimo ga v dva dela. En del razvaljamo v četverkotnik, velik kot pekačevo dno. Položimo ga v pomaščen pekač. Ob stenah pekača potegnemo testo nekoliko navzgor, da nadev ne uhaja. Obložimo z nadevom in pokrijemo z drugo polovico razvaljanega testa. Pečemo 50 - 60 minut. Zrežemo na rezine in potresemo s sladkorno moko.

Marca je čas za presajanje

Dan se je občutno podaljšal, vrtničarji postajajo vznemirjeni, vendar je neučakanost odveč, saj je vsako delo treba opraviti ob svojem času in ob upoštevanju naravnega ritma. V zimovališču okenskih in balkonskih rastlin postaja topleje, kar kliče po pogostejšem zalivanju pa tudi trebljenju in čiščenju rastlin. Če je zrak presuh, lončnice trijo in so hvaležne za večkratno rosenje. To pa ni priporočljivo za rastline z nežnimi in dlakavimi listi, kakršne ima na primer uzambarska vijolica. Voda ji liste lahko celo uniči. S presajanjem se še ne mudi, saj je najbolj priporočljivo v marcu. Takrat je tudi čas za razmnoževanje okrasnih rastlin s potaknjenci. Ti se lažje in hitreje ukoreninijo v mešanici šote in perlita kot pa v mivki, ki so jo nekdanj najbolj priporočali. Vsekakor je še dovolj časa za sezonska vrtna opravila, ki jih prilagajamo vremenskim razmeram in naravi posameznih rastlin oz. možnostim, ki jih nudi topla greda ali neogrevan plastenjak.

Kradejo jih

Žal je tako, da moramo med drobne nasetve, kako in kaj z našim avtom, zapisati tudi v zadnjem času vse pomembnejše opozorilo: zavarujte avto pred krajo! Pred nekaj leti je bilo v Sloveniji ukradenih manj kot deset avtomobilov letno, zdaj jih toliko ukradejo skoraj že vsak dan. Vsekakor je stanje takšno, da se je nanj treba odzvati. Še posebno tisti, ki nimajo garaže, naj si omislijo kakšno napravo za zaščito pred krajo. To so lahko dodatne ključavnice volanskega sistema, ključavnice stopalk za plin in različni elektronski alarmni sistemi. Ob tem pa vsekakor velja: ne puščajte avta odklenjenega niti za minuto, ne puščajte pokodprtih okon ali strešnega okna, tudi če je še tako vroče, in ne puščajte ključev v avtu, četudi ga imate v garaži!

Spremenimo svoje navade (2)

V prejšnjem sestavku smo spoznali, da lahko dosežemo občutne prihranke s pravilnim ravnanjem pri ogrevanju. Danes nekaj besed o ravnanju s toplo vodo in z električnimi gospodinjstvenimi aparati. S termostatom uravnavaemo temperaturo vode v bojlerjih. Varnostno s toplo vodo pri umivanju in pranju posode. Pri nakupu električnih gospodinjstvenih aparatov se odločimo za energijsko varčne aparate. Skrbimo za redno vzdrževanje in brezhibnost aparatov (odstranimo led v hladilnih napravah, kamen v bojlerjih)! Stroje napolnimo do predpisane količine (pralni in pomivalni stroj)! Pri uporabi vseh aparatov pazimo, da niso vključeni dlje, kot je potrebno (luč, likalnik, štedilnik, pečica, sušilnik za lase)! Kjer je možno, aparate vključimo v času cenejših tarif. Spremljamo porabo energije v domu, da odkrijemo morebitne napake!

GRMSKA ŠTUKATURA - Dolenjska umetnostna dediščina je bogata, vendar dosti premalo poznana. Tako tudi dvorana na gradu Grm v Novem mestu, ki je bogato okrašena s štukaturo, ki uokvirja slike s prizori iz vojaškega življenja. Nastala je okrog leta 1675, ko je takratni lastnik gradu Wolf Ferdinand Mordax protiturško postojanko spremenil v razkošno rezidenco. Štukaterje lahko iščemo v krogu lombardskih mojstrov, slikar pa je blizu severnjaku Almanachu. Na sliki je detajl z medaljonom. (Pripravila umetnostna zgodovinarica Marinka Dražumerič.)

Na Trdinovih rokopisih

Korenjak - Nek mož v Riglju nad Toplico je korenjak. Oženivši se z več kot 80 leti naredil je še tri otroke, dva čvrsta fanta. In zdaj z 90 leti še zmirom opravlja pošteno svojo zakonsko reč. Vzel je svojo 22 letno dekle.

Ničmani največji bahači - Može, ki res kaj imajo, ne bahajo se dosti, ali toliko bolj pa male škrpice, ki imajo kako beračijo ali pa več dolga ko imetka. Ti in taki ničmani so posebno bogati, kadar se upijajo. **Ošpegljan škric jih jezi** - Zopet me na mnogih mestih napadali in žalili pijanci brez povoda, brez pogovora z njimi. Jezila jih je že navzočnost ošpegljanega škrica.

Tone Jelovšek in ličkanje - Obljubil je babam in sploh ličkarjem po grošu, da delajo od 8-12 ali ni povedal nikoli pravo, kdaj je polnoči. Ko so se jim ure krivo delale so reve včasih do 1,2 in 3! Zasluženi groši so se zajedli in zapili, včasih še mnogo več in kavsa se tudi ni manjkalo.

Raki iz Krke na vse kraje sveta - Nek ribič v Š. Petru je lovil rake že tudi pri Dvoru. Od tod pošilja na vse kraje sveta naj več rakov poštnik Gač v Kostanjevici do 40.000 v letu, mestni Avsec le 6000. Zdaj v septembru so posebno dobri. Letos jih je veliko. Naj manjši so po 10 palcev. V mimi vodi loviti je rake bolje v koške, v deroči ali plitvi pa v ravšeljne. Raki v kamenji so res slajši in lepši ali ne tako debeli.

Obiskovali bomo tudi teto Djurdjo. In če boš priden v gimnaziji, se boš lahko vpisal na univerzo."

"Univerzo?" je vprašal fant.

"Vseučilišče ali univerza je šola za bodoče zdravnike, inženirje, profesorje, sodnike in podobno."

"Aha, že vem, za kaj gre."

Prijetnega kramljanja ni hotelo biti ne konca ne kraja.

VII.

Beatus ille homo, qui sedet in sua domo (Srečen je človek, ki živi v lastnem domu)

Minil je dober mesec. Zakonskim predpisom o posvojitvi je bilo zadoščeno. Podpisala sta ogromno kopico raznovrstnih papirjev. Fant je prevzel njun priimek cum iure successionis (s pravico dedovanja).

Še istega večera po uradni posvojitvi sta ga skopala v kopalnici. Čofotal je po vodi, igral se je z že pripravljeno leseno ladjico in plastično račko, nekaj prigovarjal in se veselo smehljal. Že takoj po prihodu domov sta mu pokazala sobo.

"Je moja? Samo moja?" je vprašal presenečeno.

"Samo tvoja," sta mu pritrtila.

"Kaj pa te knjige?" je vrgel pogled na knjižno polico.

"Vse so tvoje. Nekatere boš bral, ko boš večji, nekatere lahko že sedaj, saj so slikanice."

Fant je vzel eno slikanico in vzradoščeno zavpil: "V slovenščini je! Tudi druge so slovenske. Skoraj vse. Tole zgodbo o Martinu Krpanu pa dobro poznam."

"Od kod?" sta ga vprašala.

"Od babice. Pripovedovala mi jo je, ko še nisem hodil v šolo. Dobro se spomnim, da je ugnal Brdava

VAŠA ZGODBA

MOJCA

VALENTINOVO

Sedim za mizo in zrem skozi okno. Toplo sonce je pregnalo mraz in narava postaja vse lepša. Rada imam ta čas, ko vse dehti.

Radio tiho igra. Iz zamakjenosti me je zdramila napovedovalka, ki je začela razpredati o bližajočem se dnevu zaljubljenih, valentinovem. Spomnila sem se na svoje zadnje valentinovo in po licu so mi stekle solze.

S fantom sva bila domenjena, da se dobiva pri Kulturnem domu. Vsa srečna, polna hrepenenja, sem slonela na ogradi in se veselila, kako lepo bo iti z njim po dolgem času v kino. Mimo so hodili mladi pari, večina z roko v roki ali objeti. Vsi so si imeli toliko za povedati. Marsikatero dekle je imelo v roki cvet. Zaželela sem si, da bi bila tudi jaz v tem dnevu deležna vsaj drobne pozornosti.

Čas je tekel, moji koraki so postajali vse bolj nemiri, saj ni bilo v navadi, da bi Matej zamujal. Sedla sem na stopnice in upala, da ne bo ves čas dneva zaljubljenih ostal le v mojih željah. Postajalo je vse bolj hladno in vse bolj redki so postajali mimoidoči. Začelo me je zebsti in počasi sem odšla domov, saj je bila filmska predstava že zdavnaj končana. Doma je bilo nenavadno tiho. V kuhinji sem našla mamo, vso objokano. Le stežka mi je povedala, da se je Matej smrtno ponesečil na poti iz Ljubljane. Iz mene se je silovito iztrgal krik: "Ne!", potem pa sem zajokala. Naenkrat je ves svet postal prazen...

Še vedno igra radio. Vedno znova me zaboli srce, ko zaslišim besedo valentinovo. Ta dan bo v meni za vedno ostal zapisan z bolečino.

GA. SUŠNIK:

TRI STARKE

Ob robu gozda je stala lesena, s slamo krita hišica. Tako majhna je bila, da bi večji človek lahko videl prek strehe. Line, ki naj bi bile okna, so bile komaj tako velike, da je stara Polona lahko porinila glavo skozi, če je hotela pogledati, kdo gre po blatnem kolovozu. Izmjenjala je z njimi nekaj nepomembnih besed o vremenu ali bolečinah v kosteh.

Stara Polona je že od nekdaj živela v tej hišici. Nihče ni vedel, koliko je stara, vendar, po hčerki sodeč, ni bila toliko, kot je bila videti. Večkrat lačna kot sita, bomo oblečena, zgubana in izdelana je ob toplih poletnih večerih sedela na osipku pred hišico in se v tišini pred večnostjo nadejala česa lepšega in bala hudega. Velikih pričakovanj ni imela, kajti že v rani mladosti je skusila trdoto življenja. Vsak večer ji je delala družbo velika rjava zelena žaba, ki je prilezla do nje.

Ko je starka mislila, da je vse najhujše že mimo, se je z vojno trpljenje šele začelo. S hčerko sta morali za štiri leta v izgnanstvo. Ob vrnitvi sta našli svojo hišico, ki je kljubovala vojnim vihram, samo še bolj se je pogreznila v zemljo, še malo nižja je bila. Preživela je vo-

jno in ob večerih so vse tri starke, Polona, bajta in žaba, zaživele skupaj.

Nekega toplega avgustovskega večera je Polona sedla na svoje staro mesto s hvaležnim pogledom v nebo, da lahko zopet sedi na priključenem pragu svojega malega, a edinega doma. Velika rjava zelena žaba ji je zadnjikrat prišla delat družbo. Dala ji je vedeti, da ni pozabila njunih skupnih večerov. Potem je poginila. Kmalu se je poslovila tudi stara Polona.

Najstarejša izmed trojice, lesena slamnata hišica, pa je pod svojo streho dala zavetje še eni generaciji. Štirje Polonini vnuki so v njej odrasli. Odsli so v širni svet za boljšim zaslužkom in si tam zgradili veliko zidano hišo. V domači kraj se niso več vrnili. Njihova mati, sedaj že ostarela, ima vse gnotne dobrine, več, kot jih potrebuje, a vendar otožno gleda skozi veliko okno modeme hiše na cesto srčno željo, da bo prišel kdo mimo in spregovil z njo nekaj nepomembnih besed o vremenu, bolečinah v kosteh, o osamljenosti. Vendar se ni nihče ne ustavi.

KNJIŽNA POLICA

Egiptovski lonci mesa

Drago Jančar je podobno kot v osemdesetih letih, ko je s svojimi dramskimi besedili zaznamoval slovensko dramatiko, v devetdesetih letih potegnil krepke črte tudi v slovensko esejistiko. Med besedili, ki so v zadnjem času najbolj odmevala in zbudila celo vrsto odzivov (pustimo ob strani, da so bili predvsem žolčno ideološki ali strankarski, ne pa analitični, kakršne je avtor predvsem želel spodbuditi), gotovo izstopa njegov esej Egiptovski lonci mesa. Esaj je bil najprej objavljen v Novi reviji in potem ponatisnjen v Sobotni prilogi Dela, zdaj pa ga imamo tudi v knjižni obliki, za kar je poskrbela založba Mihaela. V Breviju, elitni esejistični zbirki te založbe, je namreč izšla knjiga EGIPTOVSKI LONCI MESA. Pod tem naslovom je avtor združil trinajst esejev, skupen naslov pa je dal uvodni in najboljše eseje že omenjeni esej.

Gre za besedila, ki so nastala v zadnjih dveh letih. Zanimivo je, da prihajajo do slovenskega bralca na nek način iz tujine, večina jih je bila namreč že natisnjena v tujih evropskih revijah ali predstavljena na različnih srečanjih od Varšave, Pariza in Frankfurta do Salzburga in Prage, nekaj pa jih še ni bilo objavljenih. Prvi esej o nevarnosti novega totalitarizma v slovenski družbi je od vseh še najbolj političen, medtem ko se ostali bolj naslanjajo na literarno in umetniška vprašanja, seveda pa so tudi ta na svojstven način povezana z družbenimi tresljaji, ki jih doživlja sodobna Evropa po padcu Berlinskega zidu. To je čas, ki se kaže v nasprotju s pričakovanji kot opustošenje, kot čas kaosa, vojni, etične dezorientacije in novih političnih polasčanj družb in posameznika. Ob koncu stoletja in tisočletja se kaže, da ne bodo uresničena pričakovanja in lepi obeti z začetki stoletja, zaznamovanega z optimizmom, novimi idejami in slutnjami večje etične sezibilnosti. Politični suroveži so ideje spravili v družbeno prakso na zelo brutalen način, družbene in tehnološke spremembe pa so v nasprotju s pričakovanji prinesle svetovno pobijanje, strahotno javno in tiho nasilje ter kapitalsko liberalno blaznost, opustošeno praznino, v katero se je naselila planetarna monokultura nič. Jančar kot občutljiv seizmograf beleži te tresljaje ter jih izpisuje z literarno izkušnjo, s čimer presega ideološke in politične okvire razmišljanja. Vsako besedilo je organizem zase, vendar se nekatera vprašanja prepletajo in ponavljajo, rdeča nit, ki se vleče skozi vse tekste, je literatura in položaj posameznika v družbi. Najmočnejše na bralca nedvomno delujejo Jančarjeva zaznavanja nevarnih poskusov totalnih polastitev družb in

posameznika, naj se dogajajo na političnem, medijskem ali kakšnem drugem torišču. Vsekor gre za knjigo, ki jo bodo mnogi večkrat vzeli v roke ter ob nji primerjali lastno "seizmografsko" občutljivost.

MILAN MARKELJ

Sled v temi

O partizanskem, to je gverilskem boju z okupatorjem na slovenskih tleh očitno še ni vse povedano in zapisano, čeprav mineva že pol stoletja od zmage. To dokazuje nova knjiga Marjana Učakarja - Ljuba, ki je kot 22-letni študent ekonomije, doma iz Ljubljane, že leta 1941 sodeloval z Osvobodilno fronto, konec vojne pa dočkal kot politični komisar Dolenjske rejeleje linije.

Kot član Društva piscev zgodovine NOB Slovenije se je lotil pisanja triloge z naslovom "Viharna pot", v kateri želi osvetliti organizirano in delovanje posebne vojaške enote, tako imenovane TV-jevce, ki so v partizanskem načinu bojevanja imeli na skrbi posebno pomembno nalogo: kurirske in druge zveze med po vsem ozemlju razsejanimi vojaškimi formacijami. Gre za približno dva tisoč borcev, ki so se morali odlikovati s posebnimi lastnostmi in si, kar je bilo predvsem odločilno, pridobiti zaupanje med civilnim prebivalstvom. Ker je bil sedež TV postaj v vasi Poljane na obronkih Roga, so morali TV-jevci najprej pridobiti naklonjenost dolenjskih ljudi.

Prav o tem in seveda o partizanskih bojih piše Učakar v svoji prvi knjigi iz te triloge, ki nosi naslov SLED V TEMI. To je romanizirana pripoved o drugi svetovni vojni na naših tleh, ki želi pokazati predvsem vlogo posameznika v boju, njegove zmage, pa tudi njegova razočaranja in dvome. Knjigo je vredno vzeti v roke.

MARJAN LEGAN

telegrami

- Založba Mondena je izdala prozni prevenc Tatjane Oblak BREZ SLADKORJA, PROSIM in zbirko kratke proze Lidije Gačnik Gombač JAJCE. V zbirki Monde- nin NN pa sta izšli kriminalki Gorana Lima MED DVEMA OGNJEMA in MALIDIK- TATOR ter kriminalka Maje Novak ZAR- KA.

- Prešernova družba je v zbirki Vrba izdala pesniško zbirko Toneta Kuntnerja GOLČIM BESEDE SRCA IN VESTI.

- Mohorjeva družba iz Gorice je v svojem knjižnem daru za leto 1995 izdala štiri knji- ge: KOLEDAR 1995, zbirko novel Alojza Rebulje VINOGRAD RIMSKE CE- SARICE, spominsko knjigo Zorka Jelinčiča POD SVINČENIM NEBOM in zadnji snopč PRIMORSKEGA BIOGRAFSKE- GA LEKSİKONA.

- Pri Mladinski knjigi je izšla monografija TRIGLAVSKI NARODNI PARK s foto- grafijami Staneta Klemenca in besedilom Janeza Bizjaka.

Branimir Žganjer

Vajinega sinka imam neizmerno rada

7

sa. Krpan je bil korenjak, pravičen mož."

Najlepše je bilo ob tihih večerih, ko je zunaj rosil dež in škrlbljal po pločevinastih žlebih napušča. Počasi je pritiskal mraz, v kopalnici pa je bilo prijetno.

"No, dosti bo! Tudi račka in ladjica se morata spočitil. Tudi ti moraš biti zjutraj zgodaj pokonci, vsaj ob sedmih, da boš brez naglice in v miru pojedel zajtrk in pravočasno prispel v šolo."

"Bom, prav mama!"

Ko ga je z brisačo posušila, je zaprosil: "Samo zanesi me v posteljo, poljubil bom očka. Ti pa me poljubi, preden bom zaspančkal."

"Najprej te bom poljubila, da ne boš spotoma zaspal."

"In poujčkaj me! Nihče me ni pestoval po babičini smrti. Samo babica me je ujčkala, včasih tudi teta Djurdja v Vugrovcu, če je imela čas. Bilo je veliko otrok. Imeli pa smo dovolj slaščic, dobro smo jedli, samo... nikogar svojega nisem imel."

Tako je večkrat pozneje pripovedoval očku in mami. Tako jim je rekel in za take ju je imel. "Krušnih staršev ni, so ljubeci starši ali pa ničvredneži. Moji starši so pristni," je večkrat govoril pozneje, ko je bil že študent.

Toda povrnimo se h kopalnici!

"Kako dolgo te bom nosila v posteljo?" se je pošalila mama.

"Dokler ne bom velik."

"Strinjam se. Poljubi spotoma očka in greva spat."

Poljubil je očka, ga najprej objel, zatem mamo in že spotoma do svoje sobe zakinkal.

Že naslednji je vprašal mamo: "Ali se lahko igram pred našo hišo? Našel sem frnikole na mizi. So moje?"

"Čigave pa bi lahko bile?" mu je veselo odgo- vorila.

"Povedal je, da se bo frnikolal pred našo hišo," je pozneje vzradoščeno pripovedovala možu.

Čas je tekel. Vsi trije so bili srečni. "Neumneži ste," jima je prigovarjala ta ali ona sosedka. "Raz- metavata denar za tujo kri. Nihče vama ne bo hvaležen."

"Najina zadeva. Nisva bogata, vendar imava za silo dosti. Ne skopariva. Lahko ta denar poženem po grlu, če pa sva ponudila najinemu fantku ljubez- en in skromen dom, sva že bogato poplačana," jih je včasih nadrl mož in pri tem ni varčeval z robotimi besedami.

"Gotovo sta dobro poplačana za njegovo rejo," je vprašal znan književnik.

"Zelo dobro. Takšnih honorarjev ne boste nikoli in nikjer dobili. Plačana sva z ljubeznijo, z odkritosrčnostjo, vi pa svoje kozlarije štejete po straneh in polah, gospod književnik," ga je nadrl oče.

Fantek se je učil, pomagal doma pri drobnih opravkih, ne da bi ga bilo treba priganjati. Sreča je, če se veselijo drobnih stvari, če jih z veseljem spreje- maš. Boštjan je bil takšen.

Od starejših sošolcev, zlasti od deklet v novi šoli,

se je Boštjan navdušil za pisanje "spomenarja", dnevnika. Za dan žena je mami napisal naslednje besede:

"Če tvoje srce utripa tak, moje v odgovor odmeva tik.

Draga mama, lepo je imeti razumevajoče in

ljubeče starše."

VIII.

Apinae tricaeque (Neumnosti in mamje)

Bil je priden, vsem v soseski se je prikupil. V šoli ni imel z nobenim predmetom težav. Učenje mu je šlo od rok. Imel pa je preveč stremušne učiteljice Irma, ki je preveč dobesedno izpolnjevala vsa navodila od zgoraj. Obveščala je ravnatelja, kateri šolarčki hodijo k verouku, čeprav ta sicer strpni človek tega od nje ni zahteval. Na seznamu je bil tudi Boštjan.

Da bi šolarčke pravočasno vključila v družbeno upravljanje, kot so temu nekoč pravili, je malčke odpeljala v občinsko skupščino na sestanek. Fantički iz tretjega razreda niso bili nepoučeni o poteku dolgočasnih sej, saj so se morali udeleževati sestankov in sej razrednega sveta. "Osel je oslu podoben, muc pa mucu," je nekdaj dejal.

"Šele sedaj razumem očeta, zakaj pride iz šole slabe volje in siten, kadar se zavleče seja učiteljskega sveta ali konferenca delovne skupnosti," je nekega dne fantek zagrenjen priteknel domov zelo pozno. Kazalec na uri je kazal daleč čez 14. uro.

"Samo ena točka sestanka je bila zanimiva," je dejal.

"Katera?" se je pozanimala mama.

"Tista, v kateri so razpravljali o šolskih straniščih, kako se iz njih vali dim, kot da so se vnele cunjce."

Obljuba dela dolg

Bo Radioklub Žužemberk brez prostorov?

ŽUŽEMBERK - Radioklub Žužemberk je imel v soboto, 4. februarja, letni občni zbor. Obravnavali smo tudi perečo prostorsko problematiko, saj sedaj klub domuje v prostornem prostoru OŠ Žužemberk, ki je brez elektrike. Kot nam je povedala ravnateljica OŠ, tudi tam ne bomo mogli ostati.

Referendumski program za šolstvo v občini Novo mesto je namenil staro šolo za dejavnosti krajevne skupnosti, društev in podobno. Radioklubu je bilo zagotovljeno, da bo dobil prostor, v katerem se je preselil v dogovoru s KS in Danijelom Brezovčarjem. Očitno pa tudi obljube in napisani sklepi ne veljajo več. Vseeno bi se moral najti kak prostor za klub, ki svoje poslanstvo opravlja korektno in v korist tako izobraževanja kot tehnične kulture.

Radioklub je bil ustanovljen 18. decembra 1970 in bo letos slavil 25-letnico nepretrganega delovanja. Tu di rezultati, ki jih dosegamo, niso od mladih, predvsem pa pionirji vedno uvrščajo na prva mesta. Izobraževanje je tudi prva naloga članstva. Vsako leto potekajo tečaji za operaterje in radiogoniometričarje.

Občnega zbora se niso udeležili povabljeni gostje (opravičil se je le župan Franci Koncilija), zato o problemu nismo mogli konkretno govoriti in bo v marcu ponoven sestanek, na katerem bomo povabili občinske in krajevske organe, pristojne za izobraževanje v občini.

DUŠAN MIKEC

KLIC V SILI

NOVO MESTO - Otroci in starši, ki imate kakršne koli težave, lahko pokličete na telefonsko številko (068) 341-304 v četrtek med 18. in 20. uro. Na vaš klic bo čakala Mina Gril, socialna delavka iz Novega mesta.

TREBNJE - Na vprašanja otrok in odraslih odgovarjajo strokovnjaki vsak ponedeljek med 7. in 8. ter med 15. in 17. uro. Številka telefona je (068) 44-293.

ČRNOMELJ - Otroci in odrasli, ki ste v stiski, lahko pokličete vsak drugi in četrti torek v mesecu med 19. in 20. uro po telefonu (068) 53-213 ali se oglasite osebno v pisarni v Ulici Mirana Jarca 8.

LJUBLJANA - Telefon za otroke in mladostnike deluje vsak dan od 12. do 20. ure (tudi ob sobotah in nedeljah) na številki (061) 323-353. Za vas se bodo potrudili študentje medicine, psihologije, pedagogike in socialnega dela.

• Vsa umetnost politike je v tem, da prav uporabimo okoliščine časa. (Ludvik XIV.)

Z avtobusom na izlet!

Tri vrste sedežev v avtobusu, ki bo na izlet peljal precej več ko štirideset naročnikov Dolenjskega lista, so že polne. Nazadnje smo dali računalniki v obdelavo podatke o naročnikih, ki so se na Dolenjski list naročili pred štirimi desetletji, torej leta 1955. Največ sreče pri zbiranju je imela Jožeta Jerman iz Ločne 38, p. Novo mesto.

Znano je tudi, kdo bo sedel na šestem sedežu v avtobusu, ki bo peljal na izlet poslušalce novomeškega radia Studio D. Tokrat je bila pri zbiranju sreča naklonjena Toniju Stariču iz Vinje vasi 43, p. Novo mesto.

Sporni posegi se še nadaljujejo

Iz odprtega pisma Društva Novo mesto novemu vodstvu občine: stari nepremišljeni posegi se ne le nadaljujejo, temveč se pojavljajo še novi, skrb vzbujajoči

Društvo Novo mesto je že oktobra lani z odprtim pismom pozvalo pristojne službe in vodstvo občine, naj z dobro premišljenim ureditvenim načrtom zavarujejo grajski kompleks Grm pred neustreznimi posegi vanj. Žal ugotavljamo, da se obetajoča zagotovila o izdelavi prepotrebnih ureditvenih načrtov za grajski kompleks in za industrijski kompleks Revoza prepočasno uresničujejo. V obravnavanem prostoru prihaja celo do novih, skrajno vprašljivih posegov. Tako na primer tovarna Revoz pospešeno zasypava zelene površine na ravnici neposredno ob potoku Težka voda (pod viaduktom) s kamenjem, zemljo in raznimi drugimi odpadki. Na to dogajanje je novomeški Zavod za varstvo naravne in kulturne dediščine dne 16.12.1994 pisno opozoril Upravo inšpekcijskih služb v Novem mestu, vendar očitno brez uspeha, saj se nasipavanje nadaljuje. V neposredni bližini gradu je občan z izgovorom, da ima soglasje lastnika zemljišča (Holdinga IMV), grobo posekal najbolj vitalna drevesa na strmi brežini nad Težko vodo za drva, sicer pa je to po malem počenjal že nekaj let.

Opazili smo še marsikatero nepravilnost pri posegih v ožjem in širšem prostoru Novega mesta (npr. zasipavanje doline na Marofu v podaljšku Koštialove ulice z odpadnim materialom, nepotrebno sekavanje dreves na nekaterih krajih in podobno). Pri tem opažamo popolno odsotnost vsakega nadzora in učinkovitega ukrepanja celo v primerih, ko so pristojne inšpekcijske službe na take pojave posebej opozorjene!

Stanje je res zaskrbljujoče. Zaradi popolne odsotnosti nadzora nad dogajanjem v prostoru mesto po sedmih letih priprav še sedaj nima izdelane urbanistične zasnove kot temeljnega prostorskorazvojnega dokumenta. Ureditveni načrt industrijskega kompleksa Revoza še vedno ni pripravljen in še ni prišel v fazo javne obravnave, ureditveni načrt za spomeniško pomembno območje gradu Grm pa, kolikor nam je znano, sploh še ni izdelavi.

Društvo Novo mesto skuša razumeti, da je do določenih zastojev prišlo zaradi širšega družbenega dogajanja (lokalne volitve, organizacija novih občin ipd.) vendar menimo, da do teh zastojev ne bi smelo prihajati, če bi bila izdelava ureditvenih načrtov pravčasno in pravilno zastavljena. Z uveljavitvijo lokalne samouprave in oblikovanjem mestne občine se odgovornost za tako stanje v občini oz. v mestu kaže še bolj neposredno. Občina ima svoje organe in službe in nihče drug razen njih ne more sprejemati odločitev, ki zadevajo urejanje prostora, varstvo javnih dobrin in javnih koristi. Zato pričakujemo, da

se bo vodstvo mestne občine takoj lotilo nalog, ki so vitalnega pomena za življenje v našem mestu. Menimo, da je predvsem potrebno:

- zagotoviti dokončanje in sprejem urbanistične zasnove Novega mesta,
- zagotoviti pospešeno izdelavo in sprotno javno obravnavo ureditve-

nega načrta industrijskega kompleksa Revoza, ki mora biti v skladu z izhodišči urbanistične zasnove Novega mesta,

- pričeti z izdelavo ureditvenega načrta za kompleks gradu Grm s kape- lo Božjega groba,
- zagotoviti učinkovit inšpekcijski nadzor nad dogajanjem v mestnem prostoru in na javnih površinah.

Upravičeno pričakujemo, da naše pismo ne bo izvenelo v prazno. Namesto obljub pričakujemo ukrepe in rezultate.

Upravni odbor Društva Novo mesto predsednik: **TONE ŠKERLIJ**

CINIČNA IZJAVA O MUČENJU ŽIVALI

Cinične izjave, ki jih je pred nedavnim v nekem intervjuju za Večer dal poslovnež Krke Novo mesto Miloš Kovačič, potrjujejo, da pod njegovo taktirko v Hudenjah 1, v Škokvcu, na grozovit način mučijo živali. Pri tem se poslužuje zastarelih, primitivnih metod, ne meneč se za to, da v tujini poizkuse na živalih vedno bolj nadomeščajo z raziskavami s pomočjo tkivnih kultur, mikroorganizmov, rastlin ali kemično-fizikalnih metod. V tujini močna društva proti mučenju živali celo štipendirajo bodiče znanstvenike raznih profilov, da študirajo, kako se uporablja nadomestne metode, to je uporabo umetnih tkiv itd., z namenom, da bodo svoje znanje prenašali na podmladek. Žal o tem poslovnež ničesar ne ve ali pa se spreneveda ter trdovratno vztraja pri svojem.

KRISTINA FERLIC Maribor

OSILNIŠKO GASILSTVO NE BO OSTALO SAMO

OSILNICA - Novoustanovljena občina Osilnica želi uspešno reševati tudi vprašanja gasilstva. V ta namen so minuli četrtek povabili na pogovor vodstvo Občinske gasilske zveze v Kočevju, kjer so se načeloma dogovorili o skupnem sodelovanju. Po dosedanjem predlogu bi bilo najboljšje, da bi gasilci te občine delovali v okviru skupnega gasilskega po- veljstva, ki bi delovalo za območje te občine in kočevske. Že od uvedbe državne meje s sosednjo Republiko Hrvaško v oktobru 1991 imajo gasilci osilniške občine težave z včlanje- vanjem članov iz bližnjih krajev te republike in pri gašenju požarov na območjih obeh strani reke Čabranke in Kolpe.

V. D.

Že sam časopis je darilo

“Ste se na časopis naročili zato, ker pričakujete darilo? Raje z veseljem sprejmite drobne pozornosti.”

Kot vsak četrtek sem tudi 9. febru- arja z največjim veseljem začela brati Dolenjski list. Toda danes mi je pa zares dovolj. Odkar ste imeli zbranje in ste objavili, da boste naročnikom podarili koledar, berem takšne in drugačne zahvale zanj in kritike na račun zvestih naročnikov, ki za svojo zvestobo pričakujejo darilo. Zato jih javno sprašujem: “Kaj bi sploh radi? Kaj in kakšno darilo pričakujete?”

Kaj ni dovolj veliko darilo že časopi- sam? Vsa četrtek pride. Vsakič je drugačen, zanimiv, pester in pred- vsem naš. Naš, ker nam je všeč, ker ga radi beremo. Ste se naročili nanj, da boste dobili darilo? Takrat najbrž ne. Zakaj ga pričakujete sedaj? Ni- sem dolgo naročnica (približno 10

let), naročila pa sem ga, ker sem odšla iz domače hiše na svoje in brez njega nisem mogla. Vsa četrtek se že v službi veselim, ker vem, da me čaka doma zvesti prijatelj, ki mi polepša dan. In od zvestih prijateljev ne pričakujemo daril zato, ker smo jim prijatelji. Dovolj je že prijateljstvo samo in drobna pozornost, kot je bil “Kra- pan”.

Vem, da velika in bogata darila ni- so vedno izraz ljubezni ali zahvale. Meni majhne pozornosti pomenijo največ. In v današnjih časih se mora- mo spustiti na realna tla in se naučiti tudi dajati, ne vedno le dobivati. Dati nekomu nekaj in ga s tem razveseliti, je najmanj, kar lahko storimo.

Bodimo torej srečni, da pripadamo veliki družini “Dolenjca”, bodimo vse- li vsake njegove številke in z vese- ljem sprejmemo drobne pozornosti, ki nam jih daje (koledar, brezplačni oglasi, izlet)! In upam, da nisem edina, ki tako misli. Naj nas še dolgo obiskuje in osrečuje!

SONJA ŽGAJNAR Novo mesto

Bolna Krka

Bila kristalno čista si, a zdaj postala gnojnika si. Včasih gnala mlino si, a zdaj bolehaš in trpiš.

Morda kdaj spet časi bodo, ko boš zdrava spet in čista? Želim ti, bolna reka, da čimprej ozdraviš in spet nas pohladiš.

TINKARA LOVŠIN, 3. r OŠ Grm Novo mesto

SUHOKRANJSKI KEKS - Kmetijska zadruga Žužemberk namerava izdelovati kekse. Povezala se je z osnovnošolo Žužemberk in razpisala natečaj za najizvirnejše ime suhokranjskega kekca. Po razpisu je prišlo kar 254 predlogov, izmed teh pa je komisija izbrala najboljših dvanajst. Dva razreda, katera sta poslala največ in tudi najboljših predlogov, pa se bosta udeležila nagradne ekskurzije v Vipavo in Ajdovščino. Direktor zadruge Janko Skube je prvim dvanajstim podelil tudi knjižne nagrade. (Foto: S. Mirič)

Ob prazniku: poslanska zdravica

Naš pesnik Prešeren bi marsikateremu našemu poslancu rekel: Ti me raniš, ne pa braniš. Pomislite, kaj vse bi on še rekel našim posvečencem, med tem ko se sprehajajo po dvorani, zehajo, berejo časnike, klepetajo in se smejejo, predčasno zapuščajo seje v že na pol prazni sejni dvorani... Tudi njihov nenasitni pohlep po vse večjem materialnem blagostanju bi naš pesniški velikan kmalu zaznal in nam na svoj način sporočil. Neusmiljeno bi ozi- gosal vnovični zahtevki po vi- šanju poslanskih plač v najbolj kritičnih socialnih razmerah. Poleg pridobitniške epidemije, ki razsaja v DZ, bi nam prav gotovo na umetniško visoki ravni prika- zal vsu tragikomičnost naših pos- lancev, ki so že povsem izgubili državniško orientacijo in stik z ljudstvom.

Zato v imenu “slovenske raje” naše poslanke resno opozarjam: Ne izkoriščajte zaupanja nas vo- lilcev! Svoje prekomerne potrebe normalizirajte in jih uskladite z materialnim stanjem ostalih državljanov! Ne igrate se s komaj rojeno demokracijo in še manj z rojeno strpnostjo, ki ni neskončna! Ne igrate se torej z narodom, ki vas je poklical, kajti prav ta na- rod vas lahko tudi odpokliče!

IVE A. STANIČ

• Vsa zahodna Evropa je pod vodo, mi pa še vedno silimo tja. (Večer)

• Če ljudje spoštujejo sami sebe, običajno spoštujejo tudi druge. (Smiles)

• V Sloveniji je največ petčlanskih družin: mama, ata, otrok, pes in avto. (Jurič)

• Kdor želi dolgo živeti, mora biti dobre volje in se znati šaliti. (Trsten- jak)

Pismo dr. Drnovšku

Sestanek izgnancev 1941-1945 iz Trbovelj

Na letnem sestanku slovenskih izgnancev 1941-1945 občine Trbovlje, ki je bil 21. januarja, se je zbralo 250 izgnancev. Med drugim so ocenili dosedanje delo državnih organov v zvezi z uresničevanjem pravic izgnancev. Za te so prikrašani že več kot 50 let, v tem času pa je umrlo več kot dve tretjini izgnancev.

Na predsednika vlade dr. Janeza Drnovška so naslovili pismo, v katerem so nekatere ukrepe sicer pohvalili, hkrati pa izrazili razočaranje nad dosedanjem delo državnih organov v zvezi z uresničevanjem pravic izgnancev. Za te so prikrašani že več kot 50 let, v tem času pa je umrlo več kot dve tretjini izgnancev.

Zato Drnovšku predlagajo, naj umakne amandmaje k 13. in 14. členu pred drugo obravnavo zakona v državnem zboru in da se zavzame, da bo vsaj 10 odstotkov kupnine namenjene v sklad za poplačilo vojne odškodnine.

SMO ZA OSTREJŠE KAZNOVANJE

Mladi forum ZLSD z zaskrbljeno- stjo spremlja dogajanje na slovenskih cestah. Število mrtvih in poškodovanih v cestnem prometu je iz dneva v dan večje. To je v glavnem posledica vozniške nekulturne, pri čemer pa ne smemo pozabiti tudi na kvaliteto slovenskih cest. Slovenska država na ta način izgubi ne le veliko svojih prebivalcev (in to večinoma mladih), temveč tudi veliko sredstev in dela, ki bi jih mladi v svojem nadaljnjem življenju še prispevali družbi. Zato se Mladi forum Zdržene liste socialnih demokratov zavzema, da se v proračunu ne namenijo sredstva samo za izgradnjo avtocest. Namenijo naj se tudi za popravilo magistralnih, regionalnih in lokalnih cest.

Premrl v Prešernovi senci

V nekem srečnem trenutku za slovensko zgodovino - leta 1844 okoli martinovega je bilo - je Prešernov France zložil programatično pesnitev Zdravljico. Verjetno je bil takrat že- jen kot Sahara, saj se mu je vsaka kitica celo za pogled oblikovala v ke- lih. Vendar, sram ga bodi, kdor misli, da je bil žejen samo vinskih novine. Kje pa! Doktor je takrat trpel za zelo podobno žejo kot večina njegovih rojakov 146 let kasneje, zato sploh ni čudno, da je sedmi kelih te pesni- nitive izbran za obrednega. Lahko bi bil izbran tudi kak drug kelih, reci- mo tistega, ki nazdravlja Slovenkam, katerih nov zarod naj požene strah v kosti sovražnikov, ta bi bil v teh časih nizke natalitete še kako spod- buden. Ali pa kelih, v katerem je nalu- grom iz oblakov, ki naj se zlije na sovražnike našega naroda; tega bi si lahko postavili na seansno mizo v zunanjem ministrstvu. Ali pa tisti, ki napiva vsem dobrim ljudem, “ki smo zato se zbrat’li, ker dobro v srcu mislimo”. Ta kelih bi morali izpiti na primer naši poslanci kot aperitiv pred vsakim zasedanjem. Itd. Verjetno je tako uporabo Zdravljice - prva kiti- ca ob pravi priložnosti - predvidela tudi Ustava republike Slovenije, ki ima v šestem členu zapovedano: “Himna Slovenije je Zdravljica”.

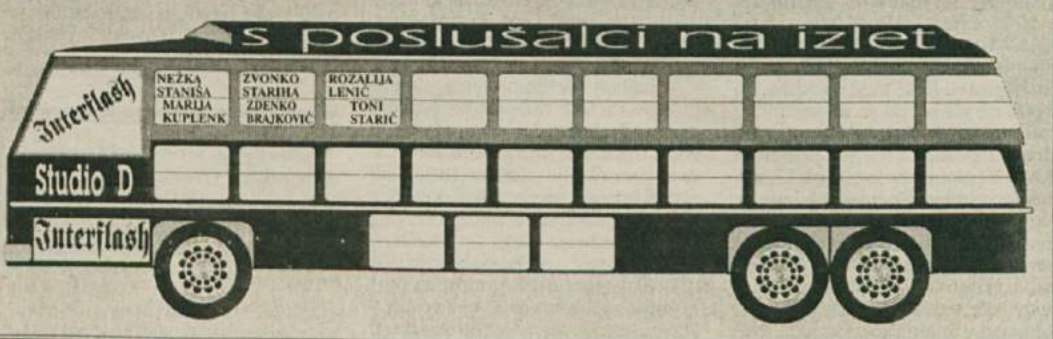
Seveda je zdravljic in Zdravljic še in še. Ampak nobena ni taka kot Fran- ceterova, zato ni nobenega dvoma, za katero gre. Da pa gre izključno za sedmo kitico, je verjetno ukazal Za- kon kljub dobremu namenu Ustave. Zakon je gotovo uredil tudi, da se

sedma kitica, kadar nastopa kot hi- mna, poje. Saj ni mogel drugače, kajti kje pa ste že doživeli, da se državna himna recitira!? Državna himna se vedno samo poje ali pa igra ali pa igra in poje. In so zato bile v času minule “Prešerniade” (spošto- vani pesnik, oprostite!) prav zavaja- joče informacija tipa: “Proslavo je začel moški zbor s Prešernovo Zdra- vljico”, “S Prešernovo Zdravljico, v kateri so se zbrali glasovi vseh nav- zočih, je bil veličastni večer zaklju- čen”. Kakšen pedantnež bi namreč lahko pomislil, da so vsi ti izvajalci pesnitev zaneseno recitali? Povezo- vanje, ker je to lahko prebral v osred- njih in manj osrednjih slovenskih Ca- sopsish, slišal iz zabojnika R in TV.

Seveda bi lahko pomislil tudi, da Slovenci ne razlikujemo med reci- tatorji in petjem. Glede na skrb, ki jo država posveča glasbeni vzgoji, ima ta misel zelo tehno in logično osno- vno. Vendar do tega še pridemo! V tej fazi pa vseeno mislim, da učitelji, novinarji, politiki in drugi javni de- lavci ter drugi državljani, še vedno vedo, da je za melodijo navadno kriv t.i. skladatelj. Melodijo naše državne himne pa je zložil Stanko Premrl, rojen 1880 v St. Vidu pri Vipavi (Podnanos), umrl 1965 v Ljubljani, skladatelj in regens chori ljubljanske stolne cerkve, profesor za orgle in kompozicijo na Akademiji za glas- bo, ki je poleg nabožnih kantat, maš, oratorijev in pesmi za cerkevne priložnosti napisal tudi veliko del posvetne vsebine.

STANE PEČEK

Na izlet vas bosta peljala Dolenjski list in Studio D

Sporočilo bralcem

V zakonu o javnih glasilih, ki velja od 23. aprila 1994, so v členih od 9 do 23 natančno določena pravila za (ne)objavo odgovora in popravka objavljenih informacij, s katero sta prizadeta posameznikova pravica ali interes. Tovrstne prispevke bomo poslej objavljali pod skupnim naslovom "Odgovori in popravki po § 9...", vsi pa bodo opremljeni z naslovom prispevka, na katerega se nanašajo. Ker po zakonu odgovor in popravek ne sme biti spremenjen ali dopolnjen, ne bomo objavili prispevka, ki bo napisan žaljivo in z namenom zaničevanja, ali če bo nesorazmerno daljši od informacije, na katero se nanaša (13. člen).

Daljši porodniški dopust

Dol. list št. 5, 2. februarja

V teh dneh poteka akcija v podporo podaljšanju porodniškega dopusta. Kakšne reakcije! Saj je čudež, da je še sploh toliko rojstev! Pri popisu smo se opredelili za kristjane; kaže pa, da le na listih krstnih knjig! Zakaj? Hodimo v cerkve, nismo pa za življenje! "Ženske smo za v službe!" mi je vrgla v obraz visoko izobražena mati edinca, večkrat poročena pa je dodala: "Kdo bo pa delal?" Starejša matere govore: "Ko smo me rojevala, ni bilo nobenega dopusta, mladim danes gre pa samo za denar, ne podpišem!" Vzgojiteljica vzkli: "Kaj bomo pa me delale, če bodo ženske samo rojevale in same pazile otroke?" Možakarji bolj podpirajo, nimajo pa dovoljenj za podpis. Našel sem "prepariranje": "Kdo bo pa plačeval za pokojnino, če bodo samo doma? Otroci, ki so v vrstici, so bolj pripravljeni za življenje... Tudi v Novicah so proti." Da bi mislil s svojo glavo, bral kaj resnega? Škoda časa! Kje si, pamet?

V nekem podjetju so sklenili: ako zakon uspe, jemljimo v službo samo moške!

Izobraženka: "Zakaj sem pa v šolo hodila?" Neodvisni komentator: "Cerkev se spet vtika, saj po papeževnem nalogu delijo ženam listke, ki jih morajo vrniti izpolnjene! Sveta preproščina! Kako cenjen izgovor za mazanje oči neosveščenim! Ko je pa iz pisarne v pisarno po "sindikalni" liniji romal list z obveznim podpisom proti vračanju zaplenjenih premoženj - pa nič?!"

Je kaj dodati? "Naši" tovariši so uspeli! Naši načini: ločevanje mater od otrok, "versko" izobraževanje v šolah, liberalnomaterialistični način mišljenja in življenja, nekrščansko življenje kristjanov, vse to vzbujajo žalostno upanje za preživetje Slovencev. Bog nam pošilja "brate", ki množijo "slovenski" živelj, peščica slovenskih mater vzdržuje stanje že globoko pod normalnim stanjem. O, ko bi vsaj del splavljenih živel!

Je kdo izračunal koliko nepotrebnih bolniških je zaradi vrtev, preobremenjenosti mater? Kakšne so posledice prezgodnjih vstajanj naših najmlajših, zapuščenih solarjev? Zakaj je toliko vsakovrstnih zasvojenec? Zakaj so tako visoke cene sokov, oblek, obutve, hrane, da o "brezplačni" soli nič ne rečem? Na kakšno lestvico vrednot so nas navadili? So avto, hiša, vikend, potovanja, velike plače, liberalna lagodnost - življenje brez odgovornosti, več vredni, kot novo življenje?

PETER REPOVŽ
Šmarjeta 60

Kostanjeviški som, rekorder reke Krke

Dol. list št. 3, 19. januarja

19. januarja je bil v vašem listu objavljen prispevek novinarja Slavka Dokla "Kostanjeviški som rekorder Krke". Prispevek je zasnovan na pripovedovanju prijatelja Sandija Medvena, sina ribiškega zakupnika Jožeta Medvena, in je dragocen, saj pove marsikaj o nekdanjem ribiškem gospodarstvu na reki Krki. Imenovani je danes najbrž eden redkih, ki nam lahko kaj pove o tem. Zlasti je članek zanimiv zato, ker priča o velikem ribjem bogastvu Krke med vojnama, saj je bilo rib toliko, da so jih zakupniki lovili z mrežami in je bilo mogoče ob 11. uri dopoldne z bormim priborom uloviti 10 platin za kosilo ob 12. uri. Tudi še pozneje, v petdesetih letih, je bilo mogoče iz Krke v enem samem poznem popoldnevu potegniti tudi 13 merskih ščuk. O takšnem ribjem bogastvu in čisti vodi zaradi današnje industrijske onesnaženosti Krke žaljubljeni v dolenski lepotici, ribiči in neribiči, čolnarji ter kopalci lahko samo sanjamo in brez upanja upamo,

da se bo vrnilo.

Oglašam pa se tudi zaradi tega, ker menim, da nekateri podatki o dogodku ne držijo. Fotografije soma in ribičev ni posnel, kot člankar trdi, brivec Lančak, ampak znani kostanjeviški amaterski fotograf trgovec Franc Rabuse. Objavljena fotografija je reprodukcija originalne slike iz Rabusejeve fotografske zapuščine, ki jo je pisec prispevka pred nekaj leti dobil pri meni. O dogodku je še ena Rabusejeva fotografija, ki kaže, kako soma vlečejo v čoln. Zanimivo pa je to, da je na hrbtni strani fotografije Rabuse kot natančen kronist zapisal letnico 1934. Pokojni Bogo Medven, Sandijev brat, je pa imel v spominu Miklavžev večer leta 1935, o čemer mi je pripovedoval še leta 1990.

V članku je omenjena teža rekorderja 74 kg. Sam se dogodka spominjam, vendar blede, saj sem bil takrat star manj kot 10 let. Iz poznejših obnavljanj dogodka pa mi je ostala v spominu teža 42 kg, medtem ko je pokojni Bogo govoril o 45 kg. Pred nekaj leti sem fotografiral soma, težkega 32 kg, ki ga je uplenil kostanjeviški ribič. Dolžina sicer ni bila izmerjena, po fotografiji soede, pa ni bil veliko krajši od soma rekorderja pred 60 leti. Zato menim, da je bila njegova teža 42 ali 45 kg, kakor sva imela v spominu Bogo in jaz, realnejša. Morda pa se motim tudi jaz. Ne glede na povedano, pa je kostanjeviški som iz tridesetih let zanesljivo rekorder Krke. In še nekaj: koristno bi bilo opraviti obsežnejše študijo o nekdanjem ribiškem gospodarstvu po celem dolnjem toku Krke, približno od Otočca do izliva v Savo pri Catežu, in to hitro, dokler so nekateri pričevalci še živi.

FRANC BUČAR
Ljubljana

Praktični križkraj (ričet)

Dol. list št. 3, 19. januarja

V Rubriki "Praktični križkraj" ste objavili tudi recept za pripravo ričeta. Ne morem si predstavljati, da bi 4 osebe pojedle ričet iz 600 g mesa, 250 g fižola in 350 g ješenja. Morda je bil tak obilen obrok včasih potreben za gozdne delavce, ki so delali ves dan in praviloma jedli enkrat na dan.

Bolj kot količina pa me moti priprava ričeta. Desetletja že govorimo o škodljivosti prežganja. Tega telo ne more prebaviti in nadpovprečno obremenjuje presnovo. Ali je res potrebno hrano še zgotostiti, če v njej kuhamo ješenje? Pri taki količini bi žlica sama stala pokoncil Ker želimo, da nam bo hrana dala dovolj moči za naš vsakdanjik in nam krepila zdravje, bi morali ričet pripraviti takole: Mesa je v receptu v vsakem primeru preveč. Lahko bi bilo tudi sveže meso, vendar bi vodo, v kateri se je kuhalo, zavrgli. V njej je vsa kemija, ki jo je žival pojedla. Cebulo narežemo v ričet, ne da bi jo prej toplotno obdelovali. V jed ne bi dajal paradiznika, bi pa narezal nekaj pora. Jed bi solil in, če bi bilo še potrebno, zabelil, ko je pripravljena za uživanje, najbolje pa šele na krožniku po želji vsakega jedca.

IVAN MARŠIČ
Škofljica

V pajkovi mreži

Dol. list št. 6, 9. februarja

Specialno vozilo za odvoz nepravilno parkiranih vozil ali pajek, kot ga imenujemo v Novem mestu, obratuje že od julija lanskega leta. Da je bila uvedba pajka nujna in opravičljiva, potrjuje že dejstvo, da smo samo v lanskih šestih mesecih odpeljali preko tisoč nepravilno parkiranih vozil in na ta način omogočili, da je po marsikateri ulici promet ponovno neoviran stekel. Lastniki vozil svoje dejanje najpogosteje pojasnjuje s trditvijo, da so vozila parkirali le za trenutek, ali pa, da je temu vzrok nezadostno število parkirnih mest v centru mesta. Vsekakor to niso opravičljivi razlogi, saj se na parkiriščih v vsakem trenutku prav gotovo najde vsaj toliko prostih mest, kolikor jih pajek dnevno odpelje, le da je potrebno storiti korak ali dva tudi peš. Ob nedavnih snežnih razmerah je JP Komunala poskrbela v prvi vrsti za urejenost vseh parkirišč, saj je bil že naslednji dan po snežnih padavinah sneg v celoti odpeljan s parkirišč v mestu.

V najbolj oteženih vremenskih in tudi prometnih razmerah s pajkom nismo odvažali nepravilno parkiranih vozil. Uporabili smo ga v nočnem času za premikanje vozil na parkiriščih zaradi lažjega, predvsem pa kvalitetnejšega opravljanja zimskega vzdrževanja oz. odvoza snega s parkirišč.

Na parkirišču ob Roški cesti je bilo nekoliko manj prostih mest za parkiranje osebnih vozil, ker so jih v glavnem zasedla tovorna vozila in avtobusi.

JP Komunala
Novo mesto

Tonetu Novaku

Na svetu so mnoge poti speljane v različne smeri, ena teh pelja do tvojega vinograda. Skrivnostne so poti življenja, bolečine polne, upanja in hrepenjenja. V teh dneh bi šel med svoje trte, pa si ob krsti zbral prijatelje poirte.

Da, prijatelj Tone. Na svetu so mnoge poti.

Dne 3. februarja smo ga vinogradniki Trške gore poleg njegovih domačih, sosedov, znancev in sodelavcev pospremili na prečenskem pokopališču na njegovi zadnji poti. Bil je dolgo let član Društva vinogradnikov Trška gora-Novno mesto in zadnja leta ožji sodelavec članov upravnega odbora društva. Z vsem srcem je bil Slovenec in še bolj s srcem pravi Dolenjec s svojim vinogradom in ljubeznijo do naše dolenske trte. Bil je tisti Dolenjec, ki se je z ostalimi člani našega društva zavedal edinstvenega bogastva naših gričev, posejanih v vinogradi. Z neprednimi dolenskimi vinogradniki je verjel, da zmoremo Dolenjci z delom in znanjem iz grozdov iztisniti nekaj tako zlahkane, kar bomo lahko s ponosom ponudili ne le sosedu in prijatelju, ampak tudi trgu v konkurenci z drugimi zveneciimi vinorodnimi kraji. Za tak cilj je vsa leta požrtvovalno sodeloval v našem društvu. Hvala ti za vse! Naj ti bo blaga ta zemlja domača v naročju dolenskih gričev!

Društvo vinogradnikov
Trška gora-Novno mesto

Jože Radej

Slovenski paraplegiki in tetraplegiki smo globoko pretreseni sprejeli žalostno novico, da nas je za vedno zapustil Jože Radej, dolgoletni predsednik Društva paraplegikov novomeške regije in odlični športnik, šahist, atlet in strelec. Kar sprva ni bilo videti kot huda bolezen, je dobrega prijatelja vseh invalidov, zmeraj nasmehljivega in polnega vedrine in optimizma, iztrgalo iz ustvarjalne sredine za zmeraj. Delo je nad vse ljubil, tudi potlej, ko si je kot mlad, zdrav kmečki fantič pri delu doma hudo poškodoval hrbtenico. Kot paraplegik je v ZUIM Kamnik spoznal ženo Anico; polna energije sta ob razumevanju ožjih svojcev začela skupno življenjsko pot, na koncu katere je bil topli dom in družina.

Srečo je delil tudi drugim, pomagal je svojim tovarišem pri premagovanju vsakodnevnih težav in odpravljanju ovir za čim normalnejše življenje težkih invalidov. 25 let se je Jože Radej razdajal za druge, uspešno je vodil novomeško društvo paraplegikov do visoke ravni organiziranosti, ustvarjal tudi v Zvezi paraplegikov Slovenije. Njegov glas, njegove razprave in odločitve so bile vselej prepričljive, spoštovane. To ustvarjalno delo bodo prijatelji vedno cenili, se ravnali po njem, človeku z velikim srcem.

JOŽE OKOREN

• Umazanija z rok se lahko umije, z duše nikdar. (Hruščov)

• Moram protestirati, ker iz Evrope in evropskega deloma nekakšno utopijo. (Jančar)

• Naša edina prednost so sposobni in pridni ljudje. (Bohinc)

Novosti v zdravstvenem zavarovanju

Kdor ni obvezno zdravstveno zavarovan, je samoplačnik - Prijava obvezna tudi za poskusno delovno dobo - S 1. aprilom tudi osebni ginekolog in zobozdravnik

NOVO MESTO - Vsi zaposleni, otroci in upokojeanci so po zakonu obvezno zdravstveno zavarovani. Okvire zavarovanja je določil že zakon leta 1992, Pravila, ki jih je skupščina Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije (v nadaljevanju ZZZS in Zavod) sprejela novembra lani in so začela veljati z letošnjim letom, pa podrobneje razdeljuje pravice in obveznosti zavarovanih oseb, delodajalcev, ZZZS, ki je v Sloveniji edini nosilec in izvajalec obveznega zdravstvenega zavarovanja, in drugih pravnih in fizičnih oseb.

Pravila določajo, da mora biti vsak neprekinjeno zdravstveno zavarovan. Pogosto se namreč dogaja, da delodajalci s prijavo namenoma zavlačujejo in se tako izognejo plačevanju prispevkov. Nezavarovana oseba pa je samoplačnik in pravic za nazaj kljub naknadno sklenjenemu zavarovanju ne more uveljaviti. Nekatere pravice zavarovancev, na primer zoboprotetični in tehnični pripomočki, so vezane na pretek dobe od 3 do 6 mesecev, zato je odlašanje z zavarovanjem lahko neugodno.

Pravila Zavodu nalagajo dolžnost, da opravi prijavo ali odjavo zavarovanja po uradni dolžnosti, če so za to izpolnjeni pogoji. Od delodajalca lahko zahteva plačilo prispevka za nazaj. Mnogi namreč iščejo izgovore, da delavec dela poskusno, vendar tudi ta doba spada v delovno razmerje. Vsak delavec lahko v zdravstveni izkaznici preveri, ali ga je delodajalec zdravstveno zavaroval, pri vpisanem zavezanca mora biti tudi žig ZZZS. Če tega ni, naj takšna oseba opozori delodajalca. Če ta ne ukrepa, pa naj še obrne na območno enoto ZZZS, ki bo sprožila postopek.

Zavarovane osebe se bodo verjetno še letos izkazovala z zdravstveno

izkaznico, ko bo stopila v uporabo zdravstvena kartica. Dokler bodo v veljavi zdravstvene izkaznice, je potrebno le te redno potrjevati: za zaposlene je izkaznica veljavna 30 dni od potrditve, če to poteče, je oseba samoplačnik. Nova Pravila strožje urejajo povračila stroškov.

Več kot tri četrtnine zavarovanih oseb si je že izbralo svojega splošnega osebnega zdravnika, otroci pa pediatra in zdravnika šolske medicine. S 1. aprilom pa si bomo izbrali tudi osebnega zobozdravnika in ginekologa. Te listine bodo predstavljale vstopni dokument zavarovanca v sistem zdravstvenih dejavnosti. Z izročitvijo zdravniku pa mu bomo zaupali, da nas zdravi oziroma prenaša določena pooblastila tudi na zdravnike v specialistični ambulanti in bolnišnični dejavnosti.

Pravila obveznega zdravstvenega

• Ker je tu čas zimskih počitnic, pogledimo, kako je s pravicami obveznega zdravstvenega zavarovanja v tujini. Iz obveznega zdravstvenega zavarovanja je zagotovljeno nujno zdravljenje. Pred odhodom v tujino je potrebno na ZSSS dobiti obrazec za uveljavljanje zdravstvenega varstva v tujini za države, s katerimi je Slovenija sporazume že sklenila (Avstrija, Italija, Nemčija, Madžarska in Romunija). Če pa sporazuma še ni (Francija, Švica, Amerika, itd) lahko zavarovavec povrne stroškov uveljavljal po prihodu domov, ti pa bodo v povprečni vrednosti takšne dejavnosti v Sloveniji, zato je bolje, da se pred odhodom v tujino pozanimata tudi za dodatno zdravstveno zavarovanje.

zavarovanja omogočajo poleg zavarovanja družinskih članov tudi zavarovanje izvenzakonskega partnerja, če zavarovavec biva z njim vsaj dve leti. Omogočeno je zavarovanje tudi širšega družinskega člana, če dohodki nosilca zavarovanja in njegove družine presegajo cenzo, določeno po zakonu o socialnem varstvu za pridobitev pravice do denarnega dodatka.

Stroški, ki izhajajo iz pravic, zajetih v obvezno zdravstveno zavarovanje, so s tem le v določeni primerih 100-odstotno pokriti. To so na primer pravice, ki so zagotovljene otrokom in šolski mladini, nekateri bolezniki (epilepsija, duševne bolezni, hemofilija, itd), zdravljenje in rehabilitacija bolnih in poškodovanih pri delu, zdravstveno varstvo, ki se nanaša na izmenjavo tkiv in organov, nujna medicinska pomoč, zdravstveno varstvo žensk

Slavka Barbo, vodja oddelka za izvajanje obveznega zdravstvenega zavarovanja pri območni enoti ZZZS Novo mesto

pri svetovanju in načrtovanju družine, preprečevanje, odkrivanje in zdravljenje infekcije HIV in nalezljivih bolezni in obvezna cepljenja v skladu s programom. Ostale storitve so z obveznim zavarovanjem pokrite v odstotku, ki ga vsako leto sprejme skupščina Zavoda v soglasju z vlado. T. GAZVODA

DRŽAVNO PRVENSTVO STAREJŠIH MLADINCEV V ATLETIKI

NOVO MESTO - 11. februarja je bilo v atletski dvorani v Celju državno prvenstvo starejših mladincev in mladink. V teku na 60 m je Miha Durič v B finalu zmagal s časom 7,32, Maša Fink pa je bila v B finalu deklet s časom 8,36 pete. V skoku v daljino je bila Mateja Ašič s 537 cm peta, Melita Hohnjec sedma s 525 cm in Andreja Blatnik osma s 516 cm. Pri mladincih je bil Gregor Rovnan s 646 cm deseti, Andrej Murin pa s 552 cm 17. V troskoku je bila Andreja Blatnik z 11,84 četrta, Melita Hohnjec pa z 11,64 šesta. V skoku v višino je Dejan Šmalc s 180 cm osvojil šesto mesto.

Romi zaupajo v Mercatorja

Tja gredo njihovi certifikati - "V Mercatorju je doma hrana in na policah bo vedno kaj"

Po novi lokalni samoupravi je občina Šentjernej dobila tudi 138 Romov, med katerimi jih je 59 starejših kot 18 let. V novi občini Škočjan naj bi bilo natanko 99 Romov, med njimi je 41 starejših od 18 let. Novomeška občina premore 625 Romov, med katerimi je 268 takšnih, ki so že dosegli polnoletnost. Certifikate so prejeli vsi vrstni. Večina Romov v Žabjaku za trjuje, da še najbolj zaupajo Mercatorju. "Tam je doma hrana, in če tudi bo vse vzel hudič, bo na policah v teh trgovinah še vedno kaj vzeti!" je eden od Romov pojasnil skupinsko naložbo. Trije so spreporočili za javnost.

v mesto, kjer voda šprica (Mercator). Veliko nas je neslo tja. Ne verjamem, da bo kaj. Odkar je šel Tito, je vsega konec. On je za nas naredil veliko, čeprav smo sedaj mi dolžniki. S tistim certifikatom nas samo dražijo, češ da mi čakamo denar in že naprej zapravljamo."

BRANKO BRAJDIČ: "Tisti papir sem enostavno izgubil ali pa mi ga je kdo ukradel. Če ste z občine, mi ga še enkrat preslikajte! Ne verjamem, da bo ta papir kdaj denar. Žena Malči ga je nesla v banko v Bršljinu. So me pa že klicali iz Ljubljane in sem moral na telefon v Bršljin. Mogoče so tam pogruntali, da je v menoj nekaj narobe, ker papirja nisem oddal."

MILAN BRAJDIČ: "Papir sem za celo družino nesel na Glavni trg

SLAVKO BREGAR: "Papir sem nesel na pošto, žena pa k Mercatorju. Prišli so tudi iz Trebnjega in rekli, naj bi dali njim, pa se nisem odločil. Ponujali so nekaj denarja. Morda sem ga polomil, bolje bi bilo dobiti nekaj kot nič!"

J. PAVLIN

TELEVIZIJSKI SPORED

Televizija si pridržuje pravico do morebitnih sprememb sporedov!

ČETRTEK, 16. II.

SLOVENIJA 1
 9.45 - 0.30 TELETEKST
 10.00 VIDEO STRANI
 10.20 OTOŠKI PROGRAM
 10.20 ANKINE RISBE, 3/4
 10.30 SLOVENIJA HOČE HČERKO IME-TI
 10.45 TEDENSKI IZBOR
 ARHIV ZEMLJE, amer. poljudnoznanstveni serija 2/14 znan, oddaja 11.15 PO DOMAČE
 13.00 POROČILA
 13.00 DNEVNIK EVELYN LAU, ponov. kanadske drame
 16.45 PODARIM-DOBIM, ponov.
 17.00 DNEVNIK 1
 17.10 OTOŠKI PROGRAM
 ŽIV ZAV
 18.00 REGIONALNI STUDIO MARIBOR
 18.45 ŠTIRI V VRSTO, TV igra
 19.13 RISANKA
 19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT
 20.05 GOZDARSKA HIŠA FALKENAU, nem. nadalj., 13/13
 21.00 TEDNIK
 22.00 DNEVNIK 3, VREME, ŠPORT
 22.20 ŽARIŠČE
 22.40 POSLOVNA BORZA
 22.55 SOVA
 VEČEN SANJAČ, amer. naniz., 7/27
 23.30 SMRTONOSNA LJUBEZEN, amer. nadalj.

SLOVENIJA 2
 12.35 - 0.50 Teletekst
 12.50 Video strani - 13.00 Euronews - 14.20 SP v biatlonu, posnetek - 15.05 Kinoteke: Človeške vezi (angl. film CB) - 16.30 Tedenski izbor: V vrtincu - 17.15 Sova (ponov.): Eno leto v Provansi (angl. naniz., 5/12); 17.50 Smrtonosna ljubezen, amer. nadalj., 3/4 - 19.10 Podarim-dobim - 19.20 Tok tok, oddaja za mladostnike - 21.10 Mahabharata (angl. nadalj., 2/6) - 23.10 Znamenja življenja, nem. film (čb)
KANAL A
 7.00 Video strani - 12.05 Na velikem platnu - 12.25 Luč svetlobe (ponov. 363. dela amer. nadalj.) - 13.15 Ameriških deset (glasbena oddaja) - 13.50 CMT - 16.35 Na velikem platnu - 16.55 Album show (ponov. glasbena oddaja) - 17.45 Video igralnica (oddaja o računalniških igrah) - 18.15 Benny Hill (ponov. 24. dela angl. naniz.) - 18.45 TV prodaja - 19.00 Poročila - 19.10 Luč svetlobe (364. del amer. nadalj.) - 20.00 Magnetskop (glasbena oddaja) - 20.40 Pred poroto (30. del amer. naniz.) - 21.10 Poročila - 21.15 Angel in nepridiprav (amer. vestern) - 22.55 Kino, kino (ponov. oddaje o filmu) - 0.00 Na velikem platnu

HTV 1
 7.40 TV spored - 7.55 Poročila - 8.00 Dobro jutro - 10.00 Poročila - 10.05 Šolski program - 11.30 Program za otroke in mladino - 12.00 Poročila - 12.05 Emperatriz - 12.50 Riffifi v Panami (franc. film) - 14.30 Šolski program - 15.30 Program za otroke in mladino - 16.30 Poročila - 16.40 Z jadrji okoli sveta (potopis) - 17.10 Prometni krog - 17.45 Hrvaška danes - 18.00 Kolo sreče - 18.35 Santa Barbara (serijski film) - 19.30 Dnevnik, šport, vreme - 20.10 Kvizoteka - 21.30 Ekran brez okvira - 22.30 TV razstava - 22.40 Moč denarja - 22.50 Slika na sliki - 23.30 "Baxter" (franc. film) - 1.05 Poročila - 1.10 Sanje brez mej

HTV 2
 17.10 Video strani - 17.45 Middlemarch (serijski film, 7/7) - 17.25 Ameriški Cezar (dok. oddaja) - 19.30 Dnevnik, šport, vreme - 20.10 Svet narave (dok. oddaja) - 21.05 Jeaves in Wooster (hum. serija 6/11) - 22.00 "The Shadow Trader" (serijski film 1/3)

PETEK, 17. II.

SLOVENIJA 1
 9.15 - 0.55 TELETEKST
 9.30 VIDEO STRANI
 9.40 OTOŠKI PROGRAM
 10.05 TEDENSKI IZBOR
 ROKA ROCKA
 10.55 ISKANJE PUSTOLOVŠČIN, amer. dok. serija, 5/6
 11.45 ŽE VESTE
 13.00 POROČILA
 KAM VODIJO NAŠE STEZICE
 15.00 JESENSKA JUHA, ponov.
 16.45 PODARIM-DOBIM, ponov.
 17.00 DNEVNIK 1
 17.10 OTOŠKI PROGRAM
 18.00 REGIONALNI STUDIO KOPER
 18.45 HUGO, TV igra
 19.13 RISANKA
 19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT
 20.05 POGLEJ IN ZADENI
 21.40 TURISTIČNA ODDAJA
 22.00 DNEVNIK 3, VREME, ŠPORT
 22.20 ŽARIŠČE
 22.45 SOVA
 DAVOV SVET, amer. naniz., 16/24
 23.10 UMOR, JE NAPISALA, amer. naniz., 1/21

SLOVENIJA 2
 12.35 - 0.45 Teletekst
 12.50 Video strani - 13.00 Euronews - 15.25 Tedenski izbor: Moj dobri prijatelj (angl. hum. serija 1/7); 15.50 Z vlakom na Dunaj (češka hum. oddaja) - 17.20 Sova (ponov.): Večen sanjač (amer. naniz., 7/27); 17.55 Smrtonosna ljubezen (amer. naniz., 4/4) - 18.45 Znanje za znanje - 19.10 Podarim-dobim - 19.20 Poglej me! - 20.05 Neprimerna ženska (amer. nadalj., 2/4) - 21.00 Azijska magistrala (jap. dok. serija, 2/5) - 21.50 Opera

KANAL A

12.05 Na velikem platnu - 12.25 Luč svetlobe (ponov. 364. dela amer. nadalj.) - 13.15 Magnetskop (ponov.) - 14.00 CMT - 16.15 Na velikem platnu - 16.35 Pred poroto (ponov. 30. dela amer. naniz.) - 17.05 Angel in nepridiprav (ponov. filma) - 18.45 TV prodaja - 19.00 Poročila - 19.10 Luč svetlobe (365. del amer. nadalj.) - 20.00 Pozitiv + (glasbena oddaja) - 20.40 Zločini stoletja (6. del amer. naniz.) - 21.10 Poročila - 21.15 Teden na borzi - 21.25 Počitnice g. Hulota (komedija) - 22.40 Album show (glasbena oddaja) - 23.30 CMT - 0.30 Erotični film

HTV 1

7.40 TV spored - 7.55 Poročila - 8.00 Dobro jutro - 10.00 Poročila - 10.05 Šolski program - 11.30 Program za otroke in mladino - 12.50 Past (franc. film) - 14.45 Šolski program - 15.30 Program za otroke in mladino - 16.30 Poročila - 16.40 Hrvaška književnost - 17.10 Z zdravjem do lepote - 17.45 Hrvaška danes - 18.00 Kolo sreče - 18.35 Santa Barbara (serijski film) - 19.30 Dnevnik, šport, vreme - 20.10 Dok. oddaja - 21.00 Dobri ljudje - 22.30 Slika na sliki - 23.20 Britanski film - 0.40 Poročila - 0.45 Sanje brez mej

HTV 2

17.25 TV koledar - 17.35 "The Shadow Trader" - 18.35 Resna glasba - 19.30 Dnevnik, šport, vreme - 20.10 Me je kdo iskal? (zabavnoglasbena oddaja) - 22.05 Sto let filma: ameriški film; Film-video-film

SOBOTA, 18. II.

SLOVENIJA 1
 7.45 - 1.25 TELETEKST
 8.00 VIDEO STRANI
 8.30 TEDENSKI IZBOR: RADOVEDNI TAČEK
 8.45 SRCE IGRACA, mlad. gled. igra 1/3
 9.05 UČIMO SE ROČNIH USTVARJALNOSTI, 7. oddaja
 9.20 KVIZ ZA ŠESTOŠOLCE
 10.10 TOK TOK, kontaktna oddaja za mladostnike
 10.55 ZGODBE IZ ŠKOLJKE
 11.30 ŽABICA IN KIT, kan. film
 13.00 POROČILA
 13.05 VEČERNI GOST, ponov.
 14.20 TEDENSKI IZBOR: TEDNIK, ponov.
 15.15 POGLEJ IN ZADENI
 16.45 PODARIM-DOBIM, ponov.
 17.00 DNEVNIK 1
 17.10 ISKANJE PUSTOLOVŠČIN, amer. dok. serija 6/6
 18.00 RPL - STUDIO LUWIGANA
 18.45 HUGO, TV igra
 19.05 RISANKA
 19.15 ZREBANJE 3 X 3
 19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT
 19.50 UTRIP
 20.10 SLOVENSKA POPEVKA ZA EVROVIZIJO '95
 22.05 OZARE
 22.15 DNEVNIK 3, VREME, ŠPORT
 22.45 SOVA
 UMOR, JE NAPISALA, amer. naniz., 2/21
 23.35 PIN, kan. film

SLOVENIJA 2

7.35 - 0.00 Teletekst
 7.50 Video strani - 8.00 Sova (ponov.): Davov svet (amer. naniz., 16/24); 8.25 Umor, je napisala (amer. naniz. 1/21) - 9.55 SP v veleslalomu, prenos 1. teka (ž); 12.55 Prenos 2. teka v veleslalomu (ž) - 13.50 SP v veleslalomu, posnetek (m) - 14.50 Gozdarska hiša (ponov. zadnjega dela) - 15.55 Športna sobota - 19.00 Podarim-dobim - 19.05 Karaoke (razvedrilna oddaja) - 20.15 Luna (italij. film) - 22.35 Sobotna noč: Novice iz sveta razvedrila; Glasbena lestvica

KANAL A

7.00 Video strani - 9.05 CMT - 10.00 Teden na borzi (ponov.) - 10.10 Kino, kino (ponov. oddaje o filmu) - 11.10 Dance session (ponov. oddaja o plesu) - 11.45 Zločini človeštva (ponov. 6. dela amer. naniz.) - 18.15 Burleska Charlieja Chaplina - 18.40 Počitnice g. Hulota (ponov.) - 20.00 Vreme - 20.05 Živeti danes (dok. oddaja) - 20.35 Splošna praksa (9. del avstral. naniz.) - 21.30 Se vedno me klicejo Bruce (amer. kom.) - 23.05 Vreme - 23.10 David Byrne (posnetek koncerta) - 0.35 CMT

HTV 1

8.40 TV spored - 8.45 TV koledar - 8.55 Poročila - 9.00 Dobro jutro - 10.30 Program za otroke in mladino - 12.00 Poročila - 12.05 Emperatriz (serijski film) - 12.50 Me je kdo iskal? (zabavnoglasbena oddaja) - 13.35 Briljantina (oddaja za mladino) - 14.45 Prizma (multinacionalni program) - 15.30 Poročila - 15.40 Bony (serijski film) - 16.30 Pomembno se je imenovati Ernest (britan. film) - 18.15 Televizija o televiziji - 18.30 Dok. oddaja - 19.15 Na začetku je bila Beseda - 19.30 Dnevnik, šport, vreme - 20.10 "Flech" (amer. film) - 22.40 Slika na sliki - 0.20 Poročila - 0.25 Sanje brez meja

HTV 2

16.05 TV koledar - 16.15 V avtobusu (hum. serija) - 16.40 Kulturni razgledi - 17.40 Hrvaško košarkarsko prvenstvo - 19.30 Dnevnik, šport, vreme - 20.10 KYTV (humor. serija) - 20.40 CRO pop rock - 21.30 Latinica: Živetiz vami - 22.30 Športna sobota - 22.45 Nočna izmena: Življenje na severu; Hale in Pace (humor. serija); "Back Stop" (amer. film)

NEDELJA, 19. II.

SLOVENIJA 1
 8.15 - 0.20 TELETEKST
 8.30 VIDEO STRANI
 9.00 OTOŠKI PROGRAM
 ŽIV ZAV, ponov.
 9.55 ŠEST TA PRAVIL IN VESELICA, ponov. nemške naniz., 6/6
 10.20 VRTILJAK, ponov. mehiške nadalj., 19/28

10.40 DOMAČE OBRTI NA SLOVENSKEM: TKALCI IN PREDICE
 11.10 S KONCERTA SREDNJE BALETNE ŠOLE V LJUBLJANI
 11.30 OBZORJE DUHA
 12.00 BIBLIJA, 6. oddaja, ponov.
 12.30 LJUDJE IN ZEMLJA
 13.00 POROČILA
 13.05 NEPRIMERN ŽENSKA, amer. nadalj., 2/4
 13.55 SVILENE NOGAVICE, amer. film
 15.50 ZLATE GOŠLI, avstral. naniz., 2/4
 16.45 PODARIM-DOBIM, ponov.
 17.00 DNEVNIK 1
 17.10 PO DOMAČE
 18.50 HUGO, TV igra
 19.05 RISANKA
 19.18 LOTO
 19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT
 19.52 ZRCALO TEDNA
 20.10 NEDELJSKIH 60
 21.15 KAMNITI SVET, dok. oddaja
 21.40 ŠČEPEC ŠIRNEGA SVETA, ponov. angl. dok. nadalj., 11/13
 22.10 DNEVNIK 3, VREME, ŠPORT
 22.30 SOVA:
 POIROT AGATHE CHRISTIE, angl. naniz., 1/4

SLOVENIJA 2

Opomba: 14.00 SP v slalomu (m), posnetek; 15.00 SP v biatlonu; 16.40 Košarka; 17.40 Rokomet (ž)
 7.50 Videostrani - 8.00 Euronews - 9.50 Tedenski izbor: Sence in luč; 11.30 Sova (ponov.): Umor, je napisala (amer. naniz., 2/21); 12.20 Slovenska popevka za Evrovizijo - 14.00 Sobotna nedelja - 19.20 4x4 - O živilih in ljudeh - 20.10 Fletch, amer. film - 21.45 Biblija - 22.15 Športni pregled

KANAL A

9.05 Palčica (risani film) - 10.00 Video igralnica (oddaja o računalniških igrah) - 10.30 Malec živali - 11.05 Splošna praksa (ponov. 9. dela avstral. naniz.) - 12.00 Epikurejske zgodbe (oddaja o slov. gostilnah) - 12.10 Helena - 17.10 David Byrne (ponov. posnetka koncerta) - 18.25 Še vedno me klicejo Bruce (ponov. filma) - 20.00 Vreme - 20.05 Tropska vročica III (15. del amer. naniz.) - 21.00 Kino, kino (oddaja o filmu) - 22.00 Ameriških deset (glasbena oddaja) - 22.35 Krik, ponov. oddaje - 23.15 CMT

HTV 1

9.05 TV spored - 9.10 TV koledar - 9.20 Poročila - 9.50 V koči (danski film) - 11.00 Poročila - 11.05 Malavizija - 13.00 Oddaja ljudske glasbe in občujev - 13.30 Mir in dobro - 14.00 Duhovni klic - 14.05 Poročila - 14.10 Plodovi zemlje - 15.10 Opera Box - 16.40 Avkacija (dok. serija) - 16.10 Največja dela svetovnih muzejev - 16.25 Beverly Hills (serija) - 17.10 Poročila - 17.15 Papirnati tiger (amer. film) - 18.50 Risana serija - 19.15 TV fortuna - 19.30 Dnevnik, šport, vreme - 20.10 Sedma noč - 21.55 Dr. Quinn, ženska vrac (serijski film, 4/16) - 22.45 Slika na sliki - 23.25 Sport - 23.45 Poročila - 23.50 Sanje brez mej

HTV 2

11.50 TV koledar - 12.00 Tenis (prenos) - 14.30 Košarka - 16.20 Naravnost svet (dok. ser.) - 17.10 CRO pop rock - 17.55 Rokomet - 19.15 Risani film - 19.30 Dnevnik - 20.10 Črno-belo v barvi: "Alamo" (amer. film)

PONEDELJEK, 20. II.

SLOVENIJA 1
 7.15 - 0.10 TELETEKST
 7.30 VIDEO STRANI
 8.00 OTOŠKI PROGRAM
 PET OTROK IN ŠKRAT, angl. naniz., 5/6
 10.15 TEDENSKI IZBOR
 LUNA, ital. film
 12.35 ZNANJE ZA ZNANJE
 13.00 POROČILA
 13.05 ŠPORTNI PREGLED, ponov.
 14.50 TEDENSKI IZBOR
 MAHABHARATA, ang. nadalj., 2/6
 15.50 OBZORJE DUHA
 16.20 DOBER DAN, KORUŠKA
 17.00 DNEVNIK 1
 17.10 OTOŠKI PROGRAM
 18.00 REGIONALNI STUDIO MARIBOR
 18.45 ABC - ITD., TV igra
 19.13 RISANKA
 19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT
 20.05 MOST, nizozemska-belg. nadalj., 5/8
 20.55 PRAVICNOST NA PREIKZŠNJI
 22.00 DNEVNIK 3, VREME, ŠPORT
 22.20 ŽARIŠČE
 22.45 SOVA
 MURPHY BROWN, 9. epizoda amer. naniz.
 UMOR, JE NAPISALA, amer. naniz., 3/21

SLOVENIJA 2

12.50 Video strani - 13.00 Euronews - 14.50 Tedenski izbor: Utrip; Zrcalo tedna; 15.20 Nedeljskih 60; 16.20 Poglej me! - 17.10 Sova (ponov.): Poirot Agathe Christie (ang. naniz., 1/4) - 18.45 TV avtomagazin - 19.10 Podarim-dobim - 19.15 Sedma steza - 20.05 Pro et contra - 20.55 Doktor Finlay (škotska nadalj., 1/6) - 21.50 Studio City - 23.00 Izza odra

KANAL A

12.05 A - shop, TV prodaja - 12.15 Luč svetlobe (ponov. 365. dela) - 13.05 Helena (ponov.) - 13.55 Pozitiv + (ponov.) - 14.30 CMT - 16.50 Kino, kino, kino, ponov. - 17.50 Tropska vročica III (ponov. 15. dela amer. naniz.) - 19.00 Poročila - 19.10 Luč svetlobe (366. del amer. nadalj.) - 20.00 Alica v glasbeni deželi (kontaktna glas. oddaja) - 20.40 Dežurna lekarna (13. del španske humor. naniz.) - 21.10 Poročila - 21.15 Tekma z vetrom (amer. drama) - 22.50 Študentska (oddaja študentov FDV 1/4) - 23.05 Ameriških deset (glasb. oddaja) - 23.50 CMT

HTV 1

7.40 TV program - 7.55 Poročila - 8.00 Dobro jutro - 10.00 Poročila - 10.05 Šolski program - 11.30 Program za otroke in mladino: Delčka iz prihodnosti (serija za otroke) - 12.00 Poročila - 12.05 Emper-

atriz (serijski film) - 12.50 Dobra stara škotska, (amer. film) - 14.30 Šolski program - 15.30 Program za otroke in mladino - 16.30 Poročila - 16.40 Učimo se o Hrvaški - 17.10 Živeti z... - 17.45 Hrvaška danes - 18.00 Kolo sreče - 18.35 Santa Barbara (serijski film) - 19.30 Dnevnik, šport, vreme - 20.10 Zvezde nad obzorjem (drama) - 21.10 Hrvaška in svet - 22.05 Obnova Hrvaške - 22.40 Slika na sliki - 23.10 Mladi ustvarjalci - 0.20 Poročila - 0.25 Sanje brez meja

HTV 2

17.35 Videostrani - 17.45 TV program - 17.50 TV koledar - 18.00 Dr. Quinn, ženska vrac (serijski film, 4/16) - 18.45 Avkacija (dok. serija) - 19.30 Dnevnik, šport, vreme - 20.10 Arena (oddaja o sportu) - 21.15 Murphy Brown (humor. serija 15/50) - 21.45 Izsiljevanje (serijski film) - 22.40 Serijski film

TOREK, 21. II.

SLOVENIJA 1

7.15 - 0.25 TELETEKST
 7.30 VIDEO STRANI
 8.00 TEDENSKI IZBOR
 ZVERINICE IZ REZIJE, lutkovna serija, 7/13
 8.20 INDIJANSKE LEGENDE (kanad. naniz., 4/10)
 11.00 FLETCH, amer. film
 12.35 TV AVTOMAGAZIN
 13.00 POROČILA
 13.05 SEDMA STEZA, ponov.
 13.50 SOBOTNA NOČ, ponov.
 16.15 MOSTOVI
 16.45 PODARIM-DOBIM
 17.00 DNEVNIK 1
 17.10 OTOŠKI PROGRAM
 18.00 REGIONALNI STUDIO KOPER
 18.45 LINGO, TV igra
 19.13 RISANKA
 19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT
 20.05 MOJ DOBRI PRIJATELJ, angleška hum. serija 2/7
 20.30 PENN & TELLER, 1/6
 21.00 OSMI DAN
 22.00 DNEVNIK 3, VREME, ŠPORT
 22.20 ŽARIŠČE
 22.40 POSLOVNA BORZA
 22.50 SOVA
 Z ENO NOGO V GROBU, angl. naniz., 11/12
 UMOR, JE NAPISALA SAMA, amer. naniz., 4/21

SLOVENIJA 2

12.50 Video strani - 13.00 Euronews - 15.50 Tedenski izbor: Kamniti svet (dok. oddaja); 16.25 Karaoke - 17.15 Sova (ponov.): Murphy Brown (amer. naniz., 9/23); 17.45 Umor, je napisala sama, (amer. naniz., 3/21) - 18.45 Iz življenja za življenje - 19.10 Podarim-dobim - 19.15 Videošpon - 20.05 Gore in ljudje - 20.55 Rocka rocka - 21.45 Oblike iz omare (angl. drama) - 23.05 Svet poročila

KANAL A

7.00 Video strani - 12.05 A - shop, TV prodaja - 12.15 Luč svetlobe (ponov. 366. dela amer. nadalj.) - 13.05 Alica v glasbeni deželi (ponov.) - 13.45 Video igralnica (oddaja o računalniških igrah) - 14.20 CMT - 16.35 Dežurna lekarna (ponov. 13. dela šp. humor. naniz.) - 17.05 Tekma z vetrom (ponov. filma) - 19.00 Poročila - 19.10 Luč svetlobe (367. del) - 20.00 Rodeo (glasbena oddaja) - 20.40 Divje palme (6. del amer. naniz.) - 21.20 Poročila - 21.25 Zadetko (oddaja o aktualnih delih) - 23.00 Upravljanje (dok. naniz. o managementu) - 23.45 CMT

HTV 1

7.55 Poročila - 8.00 Dobro jutro - 10.00 Poročila - 10.05 Šolski program - 11.30 Program za otroke in mladino - 12.00 Poročila - 12.05 Emperatriz - 12.50 Krik iz Afrike (amer. film) - 14.30 Šolski program - 15.30 Program za otroke in mladino - 16.30 Poročila - 16.40 Usoda (dok. oddaja) - 17.45 Hrvaška danes - 18.00 Kolo sreče - 18.35 Santa Barbara (serijski film) - 19.30 Dnevnik, šport, vreme - 20.10 Elvin razred (dok. oddaja) - 21.10 TV parlament - 22.50 Slika na sliki - 23.30 Napad na moškost (dok. film) - 0.25 Poročila - 0.30 Sanje brez meja

HTV 2

17.00 Video strani - 17.10 TV program - 17.15 TV koledar - 17.25 Izsiljevanje (serijski film 2/3) - 18.15 Arena (oddaja o sportu) - 19.30 Dnevnik, vreme, šport - 20.10 Popolni tuji (humor. serija 3/22) - 20.40 izsiljevanje (serijski film 3/3) - 21.30 Dok. serija - 22.05 Sestre (serija) - 22.50 Hr top 20 (zabavnoglasbena oddaja)

SREDA, 22. II.

SLOVENIJA 1

7.15 - 0.20 TELETEKST
 7.30 VIDEO STRANI
 8.00 OTOŠKI PROGRAM
 10.25 TEDENSKI IZBOR
 ZIMSKA TEKMOVANJA, franc. risana serija, 19/26
 10.50 AZIJSKA MAGISTRALA, jap. dok. serija 2/5
 11.40 IZ ŽIVLJENJA ZA ŽIVLJENJE
 12.05 ŠČEPEC ŠIRNEGA SETA, ang. dok. nadalj., 10/13
 13.00 POROČILA
 15.20 DOKTOR FINLAY, ponov.
 16.45 PODARIM-DOBIM, ponov.
 17.00 DNEVNIK 1
 17.10 OTOŠKI PROGRAM
 18.00 RPL - STUDIO LUWIGANA
 18.45 PARI, TV igra
 19.13 RISANKA
 19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT
 20.05 FORUM
 20.25 ŽIVLJENJE Z BILLYJEM, kan. film
 22.05 DNEVNIK 3, VREME, ŠPORT
 22.25 ŽARIŠČE
 22.50 SOVA
 ENO LETO V PROVANSI, angl. naniz., 6/12
 UMOR, JE NAPISALA, amer. naniz., 5/21

SLOVENIJA 2

Opomba: 20.05 Košarka (m); 21.40 Finale slov. pokala v odbojki
 12.50 Videostrani - 13.00 Euronews - 15.20 Zgodbe iz školje - 15.50 Tedenski izbor: Most - 16.35

Videošpon - 17.20 Sova (ponov.): Z eno nogov grobu (angl. naniz., 11/12); 17.55 Umor, je napisala (amer. naniz., 4/21) - 18.45 Arhiv zemlje (amer. poljudnoznan. oddaja 3/14) - 19.10 Podarim-dobim - 19.20 V vrtincu - 20.05 Sportna sreda - 22.30 Omizje

KANAL A

7.00 Video strani - 12.05 TV prodaja - 12.15 Luč svetlobe (ponov. 367. dela) - 13.05 Rodeo (ponov.) - 14.00 CMT - 15.40 Male živali (ponov. oddaje) - 16.55 Upravljanje (ponov. dok. naniz.) - 16.30 Zadetko (ponov. oddaje) - 18.05 Divje palme (ponov. 6. dela amer. naniz.) - 19.00 Poročila - 19.10 Luč svetlobe (368. del) - 20.00 Benny Hill (25. del angl. humor. naniz.) - 20.30 Dance session (oddaja o plesu) - 21.10 Poročila - 21.15 Danyjeve zvezde (vedeževanje v živo) - 22.00 Album show (glasbena oddaja) - 22.50 Živeti danes (ponov. dok. oddaje) - 23.20 Epikurejske zgodbe (ponov. oddaje o slovenskih gostilnah) - 23.50 CMT

ČETRTEK, 16.2.

5.30 Domača glasba -

Pojdimo v šolo februarja!

OSNOVNA ŠOLA ZA ODRASLE

- kombinirani oddelek 7. - 8. razred
- prijave in vpis: **DO KONCA FEBRUARJA**
- ŠOLANJE JE BREZPLAČNO

PRIJAVE IN INFORMACIJE:
RIC NOVO MESTO, Ulica talcev 3a
vsak dan od 8. do 16. ure

ETERNA

Posoda za vse čase!

PIONIR

GRADBENO INDUSTRIJSKO PODJETJE
»PIONIR«, p.o., Novo mesto
Kočevarjeva ul. 1

RAZPISUJE DVE PROSTI DELOVNI MESTI

PREVAJALCA

- ZA NEMŠKI IN ANGLEŠKI JEZIK
- ZA RUSKI JEZIK

Od kandidatov pričakujemo, da bodo:
— imeli VII. stopnjo izobrazbe ustrezne smeri
— usposobljeni za delo na računalniku
— zaželjene so delovne izkušnje (lahko pa tudi pripravnik)

Prijave z dokazili o izobrazbi sprejema kadrovska služba kadrovske pravne službe GIP »PIONIR« Novo mesto, Kočevarjeva ul. 1, 8 dni po objavi razpisa. Kandidata bosta sprejeta v delovno razmerje za nedoločen čas s pogojem poskusnega dela.

Pienne — Zodu, proizvodnja in konstrukcija strojnih elementov in črpalk Novo mesto, d.o.o., Belokranjska 26, 68000 Novo mesto, v stečajju, objavlja na podlagi sklepa stečajnega senata opr. št. St 13/93 z dne 15. 2. 1995

PRODAJO Z ZBIRANJEM PONUDB

1. Stečajni dolžnik Pienne-Zodu, proizvodnja in konstrukcija strojnih elementov in črpalk Novo mesto, d.o.o., Belokranjska 26, Novo mesto, proda svoje premoženje z zbiranjem ponudb:

— material	26.970,50 DEM
— nedokončani proizvodi	4.018,50 DEM
— gotovi proizvodi	3.363,50 DEM
— osnovna sredstva	123.917,50 DEM
— drobni inventar	4.980,00 DEM
Skupaj	163.250,00 DEM

v tolarški protivrednosti na dan plačila posredujem tečaju Banke Slovenije.
2. Natančne podatke o premoženju lahko zainteresirani dobijo pri stečajni upravitelji Marjeti Žunič, Novi trg 6, Novo mesto, soba št. 64/II., in na ogledu dne 21. 2. 1995, med 15. in 20. uro na sedežu stečajnega dolžnika.
3. Ponudniki morajo k ponudbi priložiti dokazilo o plačani varščini na žiro račun stečajnega dolžnika v višini 10% ponujene cene.
4. Uspešni ponudnik mora skleniti pogodbo v 8 dneh po prejemu obvestila, kupnina pa mora biti plačana v 15 dneh po podpisu pogodbe.
5. Kupljene premičnine lahko kupec prevzame šele po predhodnem plačilu kupnine.
6. Če uspeli ponudnik ne sklene pogodbe oziroma ne plača kupnine v določenem roku, se prodaja razveljavi, varščino pa obdrži stečajni dolžnik.
7. V začetno ceno ni vključen prometni davek. Prometni davek in vse ostale stroške v zvezi s prodajo premičnin mora plačati kupec istočasno s plačilom kupnine.
8. Na temelju zakupne pogodbe med stečajnim dolžnikom in zakupnikom obstaja za nakup v tem oglasu navedenih premičnin predkupna pravica.
9. Prednost pri nakupu bo imel tisti ponudnik, ki bo kupil celoto in ponudil boljše ceno. Če bo več ponudnikov zainteresiranih za nakup celote in bo ponudilo isto ceno, bo izmed njih imel prednost tisti ponudnik, ki bo omogočil večje število redno zaposlenih delavcev izmed bivših redno zaposlenih delavcev pri stečajnem dolžniku.
10. Interesenti naj ponudbe pošljejo v zaprtih ovojnicah na naslov stečajne upravitelje Marjete Žunič, Novi trg 6, 68000 Novo mesto, z oznako »Ponudba za odkup — ne odpiraj!«.
11. Rok za zbiranje ponudb je 8 dni po objavi v tedniku Dolenjski list ter na oglasni deski Okrožnega sodišča v Novem mestu, izbor ponudnikov pa bo opravljen v naslednjih 8 dneh. Vsi ponudniki bodo o izboru pisno obveščeni.

Pienne-Zodu, d.o.o.
Novo mesto — v stečaju

ODKUPUJE

Vse gozdne sortimente iglavcev in listavcev po najugodnejših pogojih.

Plačilo: v 7 dneh po prevzemu.

Strokovno izvajamo tudi vsa dela v gozdovih (sečnja, spravilo, varstvena, gojitvena dela itd.)

Vse informacije dobite na naših poslovnih enotah, in sicer:

Novo mesto	(068) 321-125
Straža	84-527
Podturn	65-690
Črmošnjice	67-426
Črnomelj	51-147
Trebnje	44-069
Komerciala GG NM	321-913

Se priporočamo!

TEENS

NOVOTEKS KONFEKCIJA

izdelovanje konfekcije, Novo mesto, d.o.o., Foersterjeva 10

Upravni odbor podjetja razpisuje na podlagi 38. člena statuta in v skladu z aktom o sistemizaciji delovnih mest pristoje delovno mesto

DIREKTORJA PODJETJA

Kandidat mora poleg splošnih zakonskih pogojev izpolnjevati še naslednje pogoje:

- da ima visokošolsko izobrazbo ustrezne smeri (VII. stopnja) ter vsaj 5 let delovnih izkušenj, od tega vsaj 2 leti na mestu vodilnega delavca
- da ima višješolsko izobrazbo ustrezne smeri (VI. stopnja) ter vsaj 5 let delovnih izkušenj, od tega vsaj 2 leti na mestu vodilnega delavca
- da aktivno obvlada nemški ali angleški jezik

Izbrani kandidat bo imenovan za dobo dveh let s polnim delovnim časom.

Prijave na razpis skupaj z dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljite v 8 dneh po objavi s pripisom »za razpis« na naslov: **Novoteks Konfekcija, d.o.o., Kadrovska služba, Foersterjeva 10, 68000 Novo mesto.**

Kandidate bomo o izbiri obvestili v 8 dneh po opravljeni izbiri.

KMEČKA DRUŽBA

Že 60000 Slovencev ve, zakaj so dobili certifikat!

Vložili so ga v Kmečko družbo in danes so delničarji Kmečkih skladov. Čestitamo!

Certifikate lahko vložite v poslovalnicah Hranilno-kreditnih služb in njihovih izpostavah, v Kmetijskih zadrugah in na vseh slovenskih poštah.

informacije tel: 061/ 132 60 47

Novo mesto, Srebrniče 1
Tel. 068/321-604, 321-611

V mesecu februarju vam nudimo ugodne predsezonske cene salonit plošč:

5,5 val	672 SIT
6 val	706 SIT
8 val	759 SIT

Akcijske cene veljajo tudi za ostali gradbeni material:

cement	547 SIT (vreča)
lepilo nivedur	741 SIT
fasada demit 5 cm	1.900 SIT

Dimnike shiedel, siporex opeko, hidroizolacije, stropor, železo in mreže pa lahko kupite po občutno nižjih cenah kot doslej.

Prepričajte se sami!

»KOVIS-COMMERCE, Velika dolina 37 68261 Jesenice/Dol

Prodaja rabljene in nove obdelovalne stroje za obdelavo kovin:

Stružnice, rezkalne stroje, vrtalne stroje, eroziomate, žage za kovino vseh vrst, stiskalnice, ekscentrične in hidravlične, stroje za prebijanje, stroje za krivljenje pločevine, stroje za krivljenje cevi, peči za termično obdelavo kovin, varilne aparate in nešteto drugih obdelovalnih strojev. Vedno na zalogi cca 60 raznih obdelovalnih strojev.

Informacije po tel.: 0608/61-064

fax.: 0608/62-938

Informacije vsak delovni dan, razen sobote, od 7. — 15. ure. Ogled strojev je možen vsak delovni dan, razen sobote, v SLOVENSKI VASI pri mejnem prehodu OBREŽJE II od 7. — 15. ure.

SINT d.o.o.

VAM NUDI V NOVI TRGOVINI

Novi trg

Komisijsko prodajo rabljenih rezervnih delov za Zastavo, Golf, Renault.

Na zalogi novi deli: stekla, blatniki, pokrovi motorja, luči za Jugo, Golf, Renault 4, R 5.

Brezplačno vam zamenjamo pri nas kupljeno blago — hladilno tekočino, olje, filtre, svečke, montažo avto gum.

Telefon: 068/24-616

Mobile: 0609/618-529

EMINENT d.o.o.

VOZILA

HYUNDAI

- ACCENT 1,3 S; 3V 17.500 DEM
- ACCENT 1,3 LS; 5V 18.990 DEM
- ACCENT 1,5 GLS; 4V 22.500 DEM
- GRACE (kombi) 25.600 DEM

Jubilejna cena ob 50-letnici prodaje vozil HYUNDAI

- LANTRA 16 V že od 23.990,00 DEM

- ugodni krediti
- najugodnejši leasing
- menjava staro za novo
- velika izbira rabljenih vozil

Prodajna mesta:

Eminent, Dol. Kamence 61,

68000 Novo mesto, tel./fax:

068/323-902 • AVTOSALON HYUNDAI Kandijska 14,

Novo mesto, tel.: 068/28-950

• PE KRŠKO, CKŽ 51, Krško,

tel.: 0608/22-950 • PE Črnomelj, Belokranjska 16,

tel.: 068/51-378.

RADIO **KRKA** 106,6 MHz

Radio KRKA
Adamičeva 2, 68000 Novo mesto

FIESTA

že od 19.500 DEM!

ESCORT

že od 23.950 DEM!

MONDEO

že od 29.950 DEM!

Takojšnja dobava vseh modelov!

Darilo vsem kupcem Fordov!

Komplet žarnic, varnostni trikotnik in prva pomoč, vse skupaj v priročni usnjeni torbi! To pa še ni vse! Podarjamo vam še komplet gumijastih predpražnikov za vaš model in fordov dežnik!

Vse, kar naredimo mi, vozite vi!

Brežice - Krška vas - PSC PAIČ (0608/61-450)
Črnomelj - PSC Stepan (068/52-407)
Trebje - Servis Groznik (068/44-701)
Sevnica - AT & R d.o.o. (0608/41-350)

AGRO, d.o.o., Novo mesto

Prodajalna "SEJALEC"

vam nudi:

- veliko izbiro vrtnih semen, čebulček, česen
- pri nakupu vrtnih semen brezplačen BIOKOLEDAR
- vrtno orodje GARDENA
- 50 različnih modelov škarij za obrezovanje
- sadjarske žagice (10 modelov), cepilno smolo
- motorne žage ALPINA, STIHL, TOMOS-Husquarna
- hrano in opremo za pse, muce, kanarčke, papagaje, akv. ribice in želve

Tel. 24-132

.....

"KMETIJSKA APOTEKA"

specializirana prodajalna za prodajo:

- zaščitnih sredstev za varstvo rastlin
- ročnih in motornih škroplilnic
- zaščitne opreme za škropljenje

Tel. 322-560

Del. čas od 8. do 16. ure, sobota od 8. do 12. ure.

V sodelovanju s firmo UNICHEM iz Ljubljane vas vabimo na predavanje g. DANIJELA BRAČIČA: GNOJENJE in DOGNOJEVANJE. Predavanje bo v četrtek, 23. februarja, ob 18. uri v osnovni šoli Gm.

SPM TRADE
SENTJERNEJ d.o.o.

- avtoalarmi
- avtoakustika
- hišni alarmni sistemi
- oprema lokalov in diskotek
- profesionalna ozvočenja
- geo-katodna zaščita proti rji

obvešča svoje cenjene stranke in poslovne partnerje, da se odslej nahajamo na novi lokaciji:

SPM TRADE d.o.o.

Resljeva c. 4
Kostanjevica na Krki
tel: 0608/87-023

WURTH d.o.o.
61000 LJUBLJANA
Vižmarje, Plemijeva 86

Uspešno slovensko podjetje
IŠČE NOVE SODELAVCE
za terensko prodajo lesnega in avto programa
na področju Dolenjske

Nudimo: stimulativni OD, možnost zaposlitve za nedoločen čas. Delo je zelo kreativno, imeti morate svoje osebno vozilo, priporočljivo je pasivno znanje nemškega jezika. Prednost pri izbiri imajo lesni in strojni tehniki z veseljem do komercialnih poslov. Prijavo s kratkim življenjepisom in dokazili o izobrazbi nam pošljite na zgoraj navedeni naslov.

BENEFIT
INTERNATIONAL
TRGOVINA IN INŽENIRING
Novo mesto, d.o.o.
68000 NOVO MESTO
Ljubljanska 27

RAZPIS ZA DELOVNO MESTO

ADMINISTRATORKE

za določen čas, s polnim delovnim časom

POGOJI:

- SSS
- izkušnje iz finančno-računovodskih poslov
- osnove računalništva

Kandidatke naj pošljejo pisne prijave v 8 dneh po objavi razpisa na gornji naslov. O izbiri bodo obveščene v 10 dneh.

POŠTA SLOVENIJE, d.o.o., MARIBOR
POSLOVNA ENOTA NOVO MESTO

objavlja prosto delovno mesto

VODJE RAČUNOVODSTVA

Pogoji:

- diplomirani ekonomist
- tri leta izkušenj na objavljenih delih
- znanje dela z osebnim računalnikom

Delovno razmerje bomo sklenili za nedoločen čas, s polnim delovnim časom.

Nastop dela je po dogovoru.

Pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev sprejema kadrovska služba Poslovne enote Pošta Novo mesto, Novi trg 7, Novo mesto, 15 dni po objavi.

O izboru bodo kandidati obveščeni v 30 dneh po končanem zbiranju prijav.

S A L O M O N O V
OGLASNIK

NAJVEČJA TRŽNA IZBIRA ZA NAKUP IN PRODAJO

AVTOKLINIKA

Aleš PETERLIN

Obveščamo cenjene stranke, da naš servis spet nemoteno obratuje na novi lokaciji, in sicer v Novem mestu, Foersterjeva 10 (pri Novoteksu v Bršljinu)!

Posebna ponudba:

- * športne vzmeti in zračni filtri **JANEX**
- * aluminijasta platišča **FONDMETAL**

za vse tipe vozil

Informacije na telefon (068)323-035

elvod trgovina

trgovina z elektro materialom
tel. 068/321-076
tel./fax: 068/324-071

- * električni kabli
- * elektroinstalacijski material
- * bela tehnika
- * rezervni deli
- * gospodinjski aparati
- * akustika
- * lestenci in svetila
- * telefonija

NOVO * Za nabavljeni elektromaterial organiziramo tudi montažo s 3% prometnim davkom.

trgovsko podjetje

NOVO MESTO d.o.o. - Ljubljanska 27 - 68000 Novo mesto

RIC

RAZVOJNO IZOBRAŽEVALNI CENTER NOVO MESTO, p.o.
Ulica talcev 3a, 68000 Novo mesto, tel: 068/ 21-319, 21-640, fax: 068/ 21-319

Pojdimo v šolo februarja!

SREDNJEŠOLSKI PROGRAMI

IV. stopnja:

• **PRODAJALEC** - prekvalifikacija

V. stopnja:

- **TRGOVINSKI POSLOVODJA** - prekvalifikacija
- **RAČUNOVODJA** - specializacija

PRIJAVE IN INFORMACIJE:

RIC NOVO MESTO, Ulica talcev 3a
vsak dan od 8. do 16. ure

LASTNIKI GOZDOV,
KMETJE!

Odkupujemo celulozni les smreke/jelke, bukve, topole debeline od 8 cm naprej, žamanje brez lubja ter bukova drva!

Vse informacije na tel. (0608) 22-840.

OBVESTILO VSEM GLASBENIKOM IN LJUBITELJEM GLASBE

Trgovina z glasbilo F PLUS v sodelovanju s podjetjem Globtour organizira 9. marca ogled sejma glasbil v Frankfurtu. Podrobnejše informacije in prijave na tel. št. 068/323-820.

TEČAJI IN IZPITI
IZ SLOVENSKEGA JEZIKA

s preizkusom znanja po programih:

- za pridobitev državljanstva,
- za hrvaško ali srbsko govoreče.

Prijave in informacije:

RIC Novo mesto

Ulica talcev 3a

vsak dan od 8.00 do 16.00
telefon: (068) 21-319, 21-640

RACER

ugodni krediti !!!
dodatna oprema*
stara cena

* SAMO V FEBRUARJU: prtijažnik, preproge, poln vsebnik goriva, brezplačen servis

DAEWOO

KOMPAS HERTZ - 061 / 15 82 007
AVTO HIT - 068 / 26 077
AVTOTEHNIKA CELJE - 063 / 38 511
ATHENS - 062 / 25 869
VAREX - G.M.C. - 064 / 331 013
MEGA AVTO - 061 / 264 057
POLIET - 0601 / 62 257
GENERALNI ZASTOPNIK IN DISTRIBUTER:
COMET-OS

AGROSERVIS

TRGOVINA NA DEBELO IN DROBNO za kmetijstvo
Knafelčeva 2
NOVO MESTO
Tel.: 068/321-479, 321-032

vam nudi:

- sredstva za varstvo rastlin (pri nakupu vam bo svetoval Jože Kosmač, dipl. kmet. ing.)
- semena domačih (ABC Pomurka) in tujih (italijanskih, holandskih) proizvajalcev (cene na drobno: mala vrečka 75 SIT, velika vrečka 100 SIT, čebulček 220 SIT)
- organske substrate ter lončke in korita za sajenje in presa- janje okrasnih rastlin
- organska in mineralna gnojila tudi v manjših embalažah za vrtničkarje
- pripomočke ter orodja za vinogradništvo, sadjarstvo, pol- jedelstvo, vrtnarjenje in gospodinjstvo
- kmetijsko mehanizacijo in rezervne dele

VABLJENI V TRGOVINO ZA LJUDI, KI LJUBIJO ZEMLJO.
VSE NA ENEM MESTU, Z VELIKIM PARKIRNIM PRO- STOROM!

VABIMO VAS TUDI NA GREGORJEV — KMETIJ- SKI SEJEM, KI BO OD 10. DO 12. MARCA PRED NAŠO TRGOVINO.

Mercator - KZ Krka, z.o.o., Novo mesto

LEKARNA Krško

Na podlagi 31. čl. Statuta JZ Lekarna Krško in 35. čl. Zakona o zavodih razpisna komisija objavlja prosto delovno mesto

direktorja zavoda

Pogoji:

1. diplomirani inženir farmacije
2. strokovni izpit
3. najmanj 5 let delovnih izkušenj

Rok prijave: 8 dni od objave.

Obvestilo o izbiri: 30 dni od dneva objave razpisa.

Prijave poslati na naslov: Lekarna, CKZ 46, 68270 Krško — za razpisno komisijo.

SOFT projekt, d.o.o., Celovška 264, 61000 Ljubljana

KOMERCIALNE ZASTOPNIKE IN ORGANIZIRANE SKUPINE NA PODROČJU NOVEGA MESTA IN OKOLICE

VABIMO

K SODELOVANJU PRI TRŽENJU REKLAMNEGA PROSTORA

PODROBNEJŠE INFORMACIJE ZAHTEVAJTE PO TELEFONU 061-15-90-100 ALI SE OGLASITE OSEBNO V PISARNI ŠT. 1019, CELOVŠKA 264, LJUBLJANA, OD 13.00 DO 15.00 URE

Adriatic

zavarovalna družba d.d.
assicurazioni s.p.a.

Zavarovalna družba ADRIATIC, d.d., Poslovna enota Novo mesto vabi komunikativne ljudi s končano izobrazbo V. stopnje za trženje zavarovanj zasebnega sektorja. Dodatne informacije dobite na poslovnih prostorih ADRIATICA — Novi trg 1. Možnost redne zaposlitve.

DOLENJSKI LIST

Da bi na Dolenjskem vsi zvedeli za vas,
oglašujte v Dolenjskem listu!

Tel: 068/323-610
Fax: 068/322-898

GOSTIŠČE PAVLIN MAČKOVEC 6, NOVO MESTO

VABI

vsako soboto na večere s plesom.

Ob dobri domači hrani in pijači vas bo to soboto, 18. februarja, zabaval ansambel Franca Potočarja.

Sprejemamo rezervacije tudi za pustno soboto!

Tel.: 322-308

TIO

Tekstilna Industrija Otiški vrh d.o.o.

išče

trgovskega potnika, samostojnega podjetnika

za prodajo in trgovsko zastopanje na področju Dolenjske za proizvodne programe TIO. Pisne ponudbe pošiljite v 8 dneh na sedež družbe TIO, Otiški vrh 53, 62373 Šentjanž pri Dravogradu.

ELEKTRO SERVIS IN TRGOVINA
ČRNOMELJ

ŽELEZNIČARSKA 18, 68240 ČRNOMELJ

EVI, d.o.o.

Železničarska 18, Črnomelj
tel/fax 068/51-616

UGODNO

Izdelujemo vse vrste elektro, telefonske in alarmne instalaci- je. Naredimo el. meritve in pripravimo dokumentacijo za teh. prevzem.

PLAČILO

Gotovinsko plačilo 10% popust.
Obročno odplačevanje 2, 3, 4 čeke ali kredit.
Z vgrajenim našim materialom samo 3% davka.
Ugodne cene elektro materiala.
Naša dejavnost obsega tudi:
servis in prodaja gostinske opreme, izdelava vseh vrst re- klamnih napisov, izdelki iz pleksi stekla.

AGRO d.o.o. SOLKAN

Pravi trenutek za nakup motorne žage!

15% PROMOCIJSKI POPUST ZA MOTORNE ŽAGE PARTNER

Model 410 TURBO (40 ccm), cena 39.500,00 SIT
Model 510 TURBO (49 ccm), cena 45.500,00 SIT
Model 540 PROFESIONAL (54 ccm), cena 54.700,00 SIT

KOLIČINE SO OMEJENE!

Nakup možen v: COLIBRI, d.o.o., Črnomelj (tel.: 068/51812), vseh poslovalnicah KZ KRKA Novo mesto, TIKA, d.o.o., Trebnje (tel.: 068/44940), TMS, d.o.o., Brežice (tel.: 068/63053).

MOLEK

SERVISNO PRODAJNI CENTER GRADAC
AVTOSERVIS • AVTODELI • AVTOVLEKA • RENT-A-CAR

pooblaščen zastopnik Avtoimpexa za prodajo vozil ŠKODA

Obveščamo cenjene kupce avtomobilov ŠKODA, da bomo izžrebali izmed kupcev, ki so kupili avtomobile znamke ŠKODA v letih 1992, 1993 in 1994, dva nagrajenca. Izmed kupcev, ki bodo kupili avtomobil ŠKODA do 28. februarja 1995, pa bo izžreban eden nagrajenec. Nagrada je obisk in ogled AVTOMOBILSKEGA SEJMA v Ženevi od 9. do 12. 3. 1995. Izid žrebanja bo objavljen v Dolenjskem listu, dne 4. 3. 1995.

PRODAJA VOZIL: Partizanski trg 5, Metlika,
tel.: 068-58-242, 58-352

zavarovalnica tilia d.d.

ZAHVALA

Ob boleči izgubi našega dobrega in skrbnega moža, očeta, starega očeta, brata, strica, svaka in tasta

ANDREJA KERINA

roj. 28.3.1911

z Broda pri Podbočju

se iskreno zahvaljujemo dragim sorodnikom, znancem in prijateljem, ki ste nam bili v pomoč in tolažbo. Prisrčna zahvala g. Zupančiču za oris pokojnikovega življenja in iskrene besede slovesa, g. župniku F. Novaku za lepo opravljeno sv. mašo in pogrebne slovesnosti ter njegovim prijateljem cerkvenim pev- cem, ki so ga pospremili na zadnji poti s pesmijo, kateri je ostal zvest celih 65 let. Še enkrathvala vsem, ki ste dragega pokojnika poznali, spoštovali in cenili.

Žalujoci: žena Zofija in otroci Andrej, Majda, Irena z družini, sestra Anica Jančigaj ter drugo sorodstvo

ZAHVALA

Življenje celo si garal.
vse za dom, družino dal.
V vinogradu nastala je tišina,
v srcih naših ostala bolečina.

V 42. letu nas je nenadoma zapustil naš dragi sin, mož, oče, brat, svak, zet in stric

JANEZ SLANC

iz Čuril pri Metliki

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki ste nam v težkih trenutkih stali ob strani, nam ustno ali pisno izrazili sožalje, vsem, ki ste pokojniku darovali cvetje in sveče ter ga v tako velikem številu pospremili na zadnji poti. Posebej se zahvaljujemo kolektivom Beti Metlika, Mladinska knjiga trgovina Novo mesto in Ljubljana, Kometa Metlika, Mercator Ljubljana, VVZ otroški vrtec Metlika, STZS Novo mesto, Org. ZŠAM Črnomelj in Metlika in GD Rosalnice. Hvala govornikom za poslovljne besede, pevkam za zapete žalostinke ter g. župniku za lepo opravljen obred.

Žalujoci: žena Antonija, sinova Damjan in Miha v imenu vsega sorodstva

ZAHVALA

V 76. letu starosti nas je zapustila naša draga mama, stara mama, sestra in teta

MILKA BARTOLJ

roj. Zorc

z Vrha pri Šentrupertu

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, znancem, vaščanom in sodelavcem TOM Mirna za izraženo sožalje, podarjeno cvetje, sveče in sv. maše. Hvala g. župniku za lepo opravljen obred, pev- cem za zapete žalostinke in vsem, ki ste našo mamo pospremili na zadnji poti.

Žalujoci: vsi njeni

ZAHVALA

Srce je tvoje dalo vse, kar je imelo,
nobene bilke zase ni poželo.
Spomini nate zdaj živijo
in solze naše tvoj grob krasijo.
(Narodna)

Ob mnogo prerani izgubi dragega moža,
očija, sina, brata, strica, zeta in svaka

VILIJA BORAKA

roj. 2. aprila 1964

iz Trebnjega

se toplo zahvaljujem dobrim sosedom, sorodnikom, botru Fran- ciju, prijateljem in znancem, ki ste mi pomagali v najtežjih tren- tkih, mi pisno in ustno izrazili sožalje, pokojnemu darovali to- liko vencev, cvetja in sveč ter ga v tako velikem številu pospre- mili na zadnji poti. Zahvaljujem se dr. Žnidaršiču in osebju Pljučnega oddelka bolnice v Novem mestu za lajšanje bolečin. Še posebno se zahvaljujem za nesebično pomoč sodelavcem VVZ Trebnje in Avtoceste Grosuplje. Hvala učencem 2.b razreda OŠ Trebnje, otrokom in staršem oddelkov Ribic in Pikapolonic, Pihalnemu orkestru Trebnje, Trebanjskemu oktetu ter duhovniku za lepo opravljen pogrebni obred.

V globoki žalosti: žena Brigita, sin Sebastjan, hči Lavra in ostalo sorodstvo

ZAHVALA

V 87. letu starosti nas je zapustila draga mama, stara mama, prababica in sestra

KATARINA ZAKOVŠEK

roj. Mihelič
iz Šalke vasi 160 pri Kočevju

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za podarjeno cvetje in sveče ter spremstvo pokojne na zadnji poti. Zahvaljujemo se tudi pevcem, govornici Katarini za poslovlilne besede ob grobu ter g. kaplanu za lepo opravljen obred.

Žalujoči: vsi njeni

ZAHVALA

*Niš več bolečin,
niš več trpljenja,
življenje je trudno
končalo svoj boj.*

V 64. letu starosti je umrl mož, oče, stari oče, brat in stric

ALOJZ KONCILJA

z Dvora 10

Vsem, ki ste kakorkoli storili v njegov spomin, prisrčna hvala!

VSİ NJEGOVI

OSMRTNICA

Po hudi in nepremagljivi bolezni je umrl naš sodelavec

FRANC BELE

stiskalničar I

iz Sektorja za tehnično oskrbo in energetiko

Slovo od njega je bilo v ponedeljek, 13. februarja, na Šmihelskem pokopališču. Radi se ga bomo spominjali.

Kolektiv Krke, tovarne zdravil, p.o., Novo mesto

V SPOMIN

*Solza, žalost, bolečina
te zbudila ni
in ostala je praznina,
ki tako zelo boli.*

Minilo je leto žalosti, odkar smo ostali brez tebe, naš dragi

BLAŽ HOTKO

iz Bojsnega

Hvala vsem, ki obiskujete njegov prerani zadnji dom, se spominjate njegove vedrine, mu prižigate sveče in poklanjate cvetje.

Mama, ati, brat Matjaž, obe stari mami in teta Jožica s svojimi

OSMRTNICA

Sporočamo žalostno vest, da je umrl naš upokojeni sodelavec

JANEZ DURINI

direktor sektorja VVC Kočevje

Ohranili ga bomo v lepem spominu.

CESTNO PODJETJE NOVO MESTO

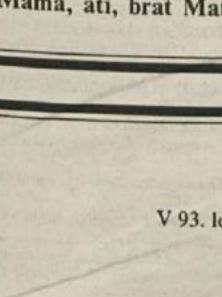
ZAHVALA

Ob boleči izgubi našega dragega

IVANA PEZDIRJA

se zahvaljujemo lovskim družinam, gasilskemu društvu Novo mesto, Društvu invalidov, Društvu upokojencev, pevcem, prijateljem in sosedom, ki so ga spremili na zadnji poti in sočustvovali z nami.

Vsi njegovi

ZAHVALA

V 93. letu starosti nas je zapustila

MARIJA BAMBIČ

iz Gor. Podboršta 10, Mirna Peč

Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki ste jo pospremili na zadnji poti, darovali cvetje, sveče in prispevke za sv. maše. Zahvala tudi vaščanom in g. župniku.

Vsi njeni

ZAHVALA

*Ljubezen do večnosti je žrtev
in žrtev je iskanje večnosti.
Kako nekaj velikega je, če smo
bližnjemu v pomoč in veselje.*

V 57. letu starosti nas je zapustil naš dragi brat, stric in boter

ANTON ŠUŠTARIČ

s Trate pri Semiču

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, prijateljem, znancem, sosedom, sodelavcem in vsem, ki ste nam v težkih trenutkih stali ob strani, nam pomagali, izrekli sožalje, pokojnemu darovali cvetje in sveče, ter vsem, ki ste ga v tako velikem številu pospremili na zadnji poti. Posebna zahvala g. župniku za molitve in lepo opravljen obred, govornikom sosedu Toniju Stezinjarju, namestniku direktorja in vodji poštnega oddelka Novo mesto, g. Jožetu Kukcu, g. Alojzu Dergancu, GD Semič za organizacijo pogreba in vsem sodelujočim gasilskim društvom, cerkvenim pevcem in Dušanu Plutu za zaigrano Tišino.

Žalujoči: vsi njegovi

V SPOMIN

*V srcu mojem Ti živiš,
zato pot me vodi tja,
kjer v tišini spiš.*

13. februarja je minilo žalostno leto, odkar sem ostala brez tebe, moj dragi mož

TOŃE POVŠIČ

z Zg. Vodala

Hvala vsem za vsako lepo misel nanj, postanek ob njegovem grobu, za prižgane svečke ali poklonjeno cvetje.

Žalujoča žena

ZAHVALA

V 58. letu nas je po težki bolezni za vedno zapustil dragi oče, mož, dedek, sin, brat, stric in svak

ANTON MIKLIČ

obrnik v pokoju
s Šrange 43 pri Mirni Peči

Zahvaljujemo se z vso iskrenostjo v srcu vsem sorodnikom, znancem, prijateljem, sosedom, ki ste nam ob trenutkih največje bolečine stali ob strani in nam lajšali bolečino. Hvala vsem, ki ste pokojniku darovali cvetje in sveče in ga pospremili v tako velikem številu na njegovi zadnji poti, osebju Internega oddelka novomeške bolnišnice in dr. Boštjanu Gorjupu, ki ste mu lajšali bolečine med težko in nepremagljivo boleznijo. Posebna zahvala g. Janezu Zupančiču za govor pri domačem domu, g. Ivanu Kranjcu in g. Kastelcu pa za govor ob odprtju grobu, GD Jablan za častno stražo, pomoč pri pokopu, za organizirano spremstvo in za zadnji pozdrav, vsem gasilcem ki ste se udeležili njegove zadnje poti ali priskočili na pomoč. Društvu upokojencev Mirna Peč, Obrtni zbornici Novo mesto, Obrtni zadrugi Hrast, g. župniku za lepo opravljen obred in pevskemu zboru Šmihel.

Žalujoči: vsi njegovi

JP Elektro Ljubljana
PE Elektro Novo mesto
Ljubljanska c. 7

OPOZORILO

Lastnike gozdov ob trasah nadzemnih elektroenergetskih vodov prosimo, da pred posekom drevoja ob nadzemnih vodih visoke in nizke napetosti pokličejo naše distributivno nadzorništvo ali Center vodenja zaradi dogovora o skupnem ogledu pred posekom drevoja zaradi zavarovanja. Telefon 323-330 ali 321-374.

V SPOMIN

*Ljubila si življenje,
ljubila si dom,
a v strašnem trpljenju
odšla si v večni dom!*

13. februarja je minilo prvo leto žalosti in praznine, odkar je mnogo prezgodaj ugasnilo življenje

IVANKE STRAJNAR

roj. Borštinar

z Dol. Ponikev

Zahvaljujemo se vsem, ki se je spominjate, obiskujete njen grob in ji prižigate sveče.

Vsi njeni

ZAHVALA

Iskreno se zahvaljujem vsem, ki ste mi stali ob strani ob boleči izgubi žene

MARIJE BOŠTJANČIČ - MARIČKE

mi vlivali hrabrost s pisno ali ustno izraženim sožaljem, za darovano cvetje, sveče in sv. maše. Posebno se zahvaljujem dr. Kocjančiču iz Ljubljane, dr. Janezu Kramarju iz novomeške bolnišnice in vsemu zdravstvenemu osebju. Posebna hvala dr. Kranjcu iz ZD Novo mesto. Toplo se zahvaljujem g. župniku iz Kamence za lepo opravljen obred, kakor tudi novomeškemu proštu Lāpu za darovano mašo, pevcem iz Šmihela, članom GD Kamence, Obrtni zbornici Novo mesto, g. Potočarju za tople besede slovesa in vsem, ki ste pokojno v tako velikem številu pospremili na njeni zadnji poti.

Žalujoči: mož Lojze in ostalo sorodstvo

ZAHVALA

*Niti zbogom nisi rekla
niti roke nam podala,
smrti te vzela je prerano,
a v naših srcih boš ostala.
Življenje celo si garala,
vse za hišo in družino dala,
le sledi ostale so povsod
od dela tvojih pridnih rok.*

Nepričakovano in mnogo prezgodaj nas je v 44. letu starosti tragično zapustila naša draga žena in mamica

ROZI PETERLE roj. Pungercar

z Drečjega Vrha 20, Trebelno

Z žalostjo v srcih se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki ste nam v najtežjih trenutkih pomagali, izrekli sožalje, podarili cvetje, sveče in pokojno v tako velikem številu pospremili na njeni zadnji poti. Posebna zahvala velja dobrim sosedom, PE Novo mesto, sodelavcem pošte Mokronog, Avtu Slak Trebnje, Avtoličarstvu Modic iz Novega mesta ter pevcem za zapete žalostinke in g. župniku za lepo opravljen obred. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Žalujoči: mož Polde, hčerka Darja, sinova Andrej in Poldne ter ostalo sorodstvo

tedenski koledar

Četrtek, 16. februarja - Julijana Petek, 17. februarja - Silvin Sobota, 18. februarja - Simeon Nedelja, 19. februarja - Konrad Ponedeljek, 20. februarja - Leon Torek, 21. februarja - Irena Sreda, 22. februarja - Marjeta

LUNINE MENE
22. februarja ob 14.04 - zadnji krajec

kino

BREŽICE: Od 16. do 19.2. (ob 18. uri) ameriška romantična komedija Junior. Od 16. do 19.2. (ob 20. uri) drama Kviz. Od 20. do 22.2. (ob 20. uri)

film

* **ROJENA MORILCA**, triler (Natural Born Killers, ZDA, 1994, 119 minut, režija: Oliver Stone)

Oliver Stone je bil vedno radikalen režiser in dosleden "auteur", kar za večino njegovih kolegov ne velja. Že teme, ki jih je obdeloval (vojna v Vietnamu in travme po njej, umazani posli na Wall Streetu, zarota zoper JFK-ja in zdaj nasilje skozi medije), so bile obvezno provokativne in kontroverzne, kaj šele pristop do njih. Zato še nobenega Stonovega filma javnost ni sprejela kot "le še eden nov film iz Hollywooda", pač pa polemično. Seveda to velja predvsem ali izključno za ZDA. Pri Stonu se morate odločiti: mu boste verjeli ali ste proti. In če ste zaradi kdove kakšne pomote v taboru slednjih, potem gorje, saj boste težko kljubovali gori argumentov, s katerimi Stone svoj prav tako suvereno podčrta. Mickey in Mallory sta fantastična kompilacija najbolj doslednih serijskih morilcev, ki pa sta kljub svoji degeneraciji smrtonosnosti ljubimca javnosti. Brez množičnih medijev, v prvi vrsti televizije, to ne bi bilo mogoče. Mediji v boju za visoke ratinge,

akcijski triler Rojena morilca.

ČRNOMELJ: 17.2. (ob 20. uri) in 19.2. (ob 18. in 20. uri) ameriški akcijski triler Divja reka. 18.2. (ob 20. uri) gledališka predstava Klavir.

KRŠKO: 17.2. (ob 20. uri) in 19.2. (ob 18. uri) ameriška romantična komedija Štiri poroke in pogreb.

KOSTANJEVICA: 18.2. (ob 18. uri in 20.15) psihološki triler Kalifornija. 19.2. (ob 18. in 20. uri) risani film Levji kralj.

METLIKA: 17. in 19.2. (ob 20. uri) ameriška komedija Forrest Gump. 18.2. (ob 20. uri) ameriški akcijski triler Divja reka.

NOVO MESTO: 16. do 19.2. (ob 16., 18. in 20. uri), 20.2. (samo ob 10. uri) ter 21. in 22.2. (ob 10., 16., 18. in 20. uri) premiera komedije Maska.

v primeru TV je to gledanost, iz nje naredijo nacionalna junaka: zlo prodajajo kot nekaj pozitivnega. M. in M. po vsakem pobjo pustita enega človeka živega, da bi ta povedal, kdo je naredil zločin. V primeru novinarka in kamere pa lahko prvega ubijeta, ker ga udobno nadomesti drugi. Njuna zadnja žrtev pomeni simbolično uničenje zla, ki je iz nje naredilo zlo. Šele s tem dejanjem lahko zaživita "normalno".

Skozi Stonovo ekstremistično optiko gledano, so mediji počelo zla, saj s svojo vseprisotnostjo krojijo ljudem življenje in kamere pa lahko prvega ubijeta, ker ga udobno nadomesti drugi. Njuna zadnja žrtev pomeni simbolično uničenje zla, ki je iz nje naredilo zlo. Šele s tem dejanjem lahko zaživita "normalno".

Devedeseta so leta medijev in njihove super moči, največ TV. Film je zato posnet temu primerno: večji del kot da je posnet s kamkorderjem, kamera se nenehno giblje in tresi, temu sta dodani še animacija ter simulirani posnetki v nekakšni črni-belih tehniki, ki so pravzaprav slika, kot jo lahko gledamo pri snemanju na kamkorderju. Montaža podob je izredno gosta in večplastna, kar pomeni, da je film perceptive precej naporen, pa še redkokateri kader je daljši od treh sekund. Ne prezrite parodije na enega temeljev sodobne TV, na soapke.

TOMAŽ BRATOŽ

IZJEMNA PONUDBA

V SKB banki nudimo ugodna posojila

OBČANOM

- potrošniški — gotovinski kredit do 1 leta R + 11%
- negativni saldo na tekočem računu in kreditni kartici dovoljeni R + 11%
- nedovoljeni R + 25%
- dolgoročni stanovanjski kredit do 15 let R + 12%
- drugi dolgoročni potrošniški krediti do 3 let R + 13%
- za avtomobile do 4 let R + 13%
- kredit za notranji odkup podjetij R + 12%

OBRTNIKOM IN SAMOSTOJNIM PODJETNIKOM (SP)

- kratkoročni kredit do 1 leta R + 11%
- dolgoročni kredit do 5 let na osnovi vezave R + 14%
- na osnovi nakupa obveznic SKB banke R + 13%
- na osnovi poroštva ali subvencije Sklada RS za razvoj malega gospodarstva R + 15%

Vse podrobnejše informacije dobite v SKB BANKI, d.d., Poslovni enoti Novo mesto, telefon 068/323-613 ali Poslovni enoti Kočevje, telefon 061/855-222.

DOLENJSKI LIST

IZDAJATELJ: Dolenjski list Novo mesto, d.o.o.

UREDNIŠTVO: Drago Rustja (direktor in glavni urednik), Marjan Legan (odgovorni urednik), Andrej Bartelj, Mirjam Bezak-Jakše, Jožica Dornič, Breda Dušič-Gornik, Anton Jakše, Mojca Leskovec-Svete, Martin Luzar, Milan Markelj (urednik priloge), Pavel Perc in Igor Vidmar.

IZHAJA: ob četrtkih. Cena posamezne številke 120 tolarjev; naročnina za 1. polletje 3.000 tolarjev, celoletna naročnina 6.000 tolarjev, upokojenci imajo 10-odstotni popust; za družbene skupnosti, stranke, delovne organizacije, društva ipd. leino 12.000 tolarjev; za tujino letno 100 DEM oz. druga valuta te vrednosti.

OGLASI: 1 cm za ekonomske oglase 1.900 tolarjev, na prvi ali zadnji strani 3.800 tolarjev; za razpise, licitacije ipd. 2.100 tolarjev. Za nenaročnike mali oglas do deset besed 1.000 tolarjev, vsaka nadaljnja beseda 100 tolarjev.

ŽIRO RAČUN številka 52100-603-30624. Devizni račun številka 52100-620-970-25731-128-440519 (Dolenjska banka, d.d., Novo mesto).

NASLOV: Dolenjski list, 68001 Novo mesto, Glavni trg 24, p.p. 212. Telefoni: uredništvo in računovodstvo (068) 323-606, 324-200; ekonomska propaganda, naročniška služba in fotolaboratorij 323-610; mali oglasi in zahvale 324-006; telefaks (068) 322-898.

Nenaročnih r kopisov in fotografij ne vračamo. Na podlagi mnenja (št. 23-92) pristojnega državnega urada spada Dolenjski list med informativne proizvode iz 13. točke tarifne številke 3, za katere se plačuje 5-odst. davek od prometa proizvodov.

Računalniška priprava časopisnega stavka: Dolenjski list Novo mesto, d.o.o. Prelom in filmi: Grafika Novo mesto, p.o. Tisk: Ljudska pravica, Ljubljana.

kmetijski stroji

OBRAČALNIK 220, malo rabljen, in prenosni kompresor prodam. ☎ (0601)81-626, po 15. uri. 1292

TRAKTOR TOMO VINKOVIČ 420, starejši letnik, prodam. ☎ 44-166. 1312

ALFO, 270 l, aluminijast kotel prodam in kupim kravo sivko, molznico. ☎ 42-298. 1318

TRAKTORSKO ŠKROPILNICO, kosilnico Gorenje z obračalnikom, tračno žago ter starinsko pohištvo prodam. ☎ (0608) 82-387. 1326

ZETOR 7711, z dodatno opremo, še nerabljen, prodam ali menjam za manjši traktor. ☎ (061)749-573. 1328

TRAKTOR STEYER 28 KM, novejši letnik, s koso, ter manjši kozolec prodam. ☎ 42-761, zvečer. 1338

MLATILNICO Krobach s popolnim čiščenjem, kosilnico BCS D in snopovezalko prodam. ☎ 87-384. 1347

PUHALNIK TAJFUN, rdeče in belo vino, tele, težko 120 kg, in hlevski gnoj prodam. ☎ 41-115. 1348

ZETOR 6211, letnik 1990, dobro ohranjen, prodam. ☎ 26-726. 1372

TRAKTOR URUS 335, s kabino, 2660 ur, dober motor, prodam za 3700 DEM. ☎ 40-066. 1380

DVOBRADZNI PREMIČNI PLUG Batuje, 10 col, in kosilnico Bertolini prodam. ☎ 65-385, popoldan. 1384

VEČ brejih kobil, trosilec umetnega gnoja ter silokombajn prodam. ☎ (061)778-141. 1387

Obračalnik za seno, tračne traktorske ure, vse tipe, popravilam in obnavljam. Tel. 061/374-294.

NAKLADALEC Mengel prodam. Alojz Lekan, Zagradec 13, Žužemberk. 1392

OHRANJEN gumi voz, 13 col, prodam ali menjam za živinsko prikolico. ☎ (0608)65-666. 1394

NOVO traktorsko prikolico za prevoz živine prodam. ☎ (0608)70-035. 1397

KOSILNICO BCS, motor Acme, petrolej, prodam. Jamez Ivanušič, Preloka 28, Vinica, ☎ 64-193. 1423

ROTACIJSKO KOSILNICO Sip 165, dvobradzni plug Batuje, silokombajn Vihar 80, vse v dobrem stanju, prodam. Franc Uhan, Lukovek 11, Trebnje. 1428

TRAKTOR VLADIMIREC prodam. Janez Bartol, Vel. Cerovec 10, Novo mesto. 1432

TRAKTORE ŠTORE 402 ali 404 Super, s kabino, do 4.000 DEM, kupim. ☎ 83-640. 1460

KULTIVATOR - KOSILNICO Gorenje Muta in Z 101 po delih prodam. ☎ 42-527. 1474

MOTOKULTIVATOR Ferrari D, 10 KM, prodam. Pavla Sever, ☎ 44-951. 1488

kupim

HRASTOVO HLODOVINO odkupujemo. ☎ (061)218-595, zvečer. 766

VARNOŠTI AVTOSEDEŽ kupim. ☎ 40-329. 1282

JEDILNI KROMPIR odkupujemo. ☎ 65-680. 1360

GRUŠT kupim ali menjam za hrast in prodam Z 750, letnik 1982. ☎ 42-305. 1382

MLADO KRAVO po teletu, dobro molznico, kupim. ☎ 57-526. 1440

motorna vozila

FORD ESCORT 1.4 CLX, 3V, letnik 1991, 38.000 km, bormo rdeča barva, prodam. Tone Avsec, Smrčevnikova 28, Novo mesto. 1262

R EXPRES 1.4, letnik 11/94, s petimi sedeži, 6.000 km, prodam. ☎ 316-113, dopoldan, ali 24-875, zvečer. 1263

VISO, letnik 1986, dobro ohranjeno, prodam. ☎ 47-117. 1276

UNO 45, letnik 1990, črne barve, prodam. ☎ 52-190. 1281

Z 101 GTL 55, letnik 1986, samo 50.000 km, avtoradio, registrirano do 6/95, prodam za 2500 DEM. ☎ 49-591. 1295

Z 128, letnik 1988, in karambolirano Z 128, letnik 1987, prodam. ☎ 52-165. 1297

Z 750 po delih, vino šmarčno ter svinjsko mast prodam. ☎ 21-715. 1306

R 4 GTL, letnik 1988, karamboliran, prodam. ☎ 45-477. 1314

FIAT TIPO 1.6 IE SX, zelo ohranjen, letnik 5/93, prodam. Anton Kovčič, Ul. stare pravde 53, Novo mesto. 1320

ŠKODO, letnik 1982, registrirano do 18.6., rdeče barve, prodam. ☎ 25-856. 1330

LADO SAMARO, letnik 1992, prodam. ☎ 26-598. 1331

MOTOR APN 6, avtoprikolico in motorno žago prodam. ☎ 47-839. 1336

JUGO 45, letnik 1989, kot nov, rdeč, prodam. ☎ (0609)621-512. 1341

FIAT REGATO, letnik 1987, in 5 t sena prodam. Udovč, Črmošnjice 55, Stopiče. 1342

CITROEN AX 11 T RS, letnik 1991, črne barve, lita platišča, temna stekla, 5 prestav, 5V, registriran do 7.8.1995, prodam. Roman Maznik, Gor. Maharovec 12, Šentjernej. 1343

FIAT TIPO 1.7 D, letnik 3/93, 5V, prvi lastnik, brezhiben, 32.000 km, prodam. ☎ 23-911. 1344

126 P, letnik 1981, dobro ohranjen, in traktorsko prikolico domače izdelave prodam, oboje po 1000 DEM. ☎ 85-612. 1353

CITROEN AX 11 TGE, letnik 1991, registriran do 25.1.1996, prodam. ☎ 73-283. 1356

ASTRO 1.4 I, letnik 1992, 3V, bele barve, registrirano za celo leto, ugodno prodam ali menjam. ☎ 58-229 ali 58-516. 1356

CTX 80, letnik 1990, registriran do 29.8.1995, prodam. ☎ 44-236. 1357

DIANO, letnik 1981, registrirano do 1.7.1995, ugodno prodam. ☎ 43-796. 1361

R 4 GTL, letnik 1991, prevoženih 45.000 km, bele barve, ugodno prodam. ☎ 24-354. 1368

MOTOR TOMOS, 14 M, s petimi prestavi, letnik 1982, registriran in malo rabljen, vozen, prodam. ☎ (0608)62-241, popoldan. 1367

MAZDO 323 Sedan, letnik 1988, prodam. ☎ 65-680. 1368

JUGO 45, letnik 1989, 55.000 km, rdeče barve, ohranjen, ugodno prodam. Skušček, Dobrava 10, Otočec. 1373

Z 750, letnik 1983, lepo ohranjeno, in Z 101 prodam. Vrh pri Pahi 6 b, Otočec. 1390

JUGO 45, letnik 1990, registriran za celo leto, in kombi Z 900 AK, letnik 1988, prodam. ☎ 26-863. 1391

JUGO 55, letnik 1989, registriran do 5.8.1995, prodam za 3600 DEM. ☎ 42-427. 1393

UNO 45, letnik 1988, prodam. ☎ (0608)75-781. 1395

LADO SAMARO 1300, letnik 7/90, bele barve, 3V, prodam za 6500 DEM. ☎ 52-804. 1396

JUGO 45 KORAL, letnik 8/89, prodam. ☎ 73-292. 1401

GOLF D, letnik 1983, ugodno prodam. ☎ 28-861. 1402

AUDI 80, 2.0, 16 V, letnik 90, črn metalik, z opremo prodam ali menjam. ☎ 068/25-115. 1404

126 PGL, letnik 1989, solidno ohranjen, registriran do 10/95, prodam. ☎ 83-261, ves dan. 1404

Z 850, letnik 1981, rdečo, dobro ohranjeno, registrirano do 3/95, prodam. ☎ (0608)32-930, popoldan. 1406

VISO CITROEN, letnik 1982, registriran do 28.1.1996, v dobrem stanju, ugodno prodam. Lado Juršič, Koroška vas 12, Novo mesto. 1418

JUGO 45, letnik 1987, dobro ohranjen, prodam. ☎ 42-762. 1420

FIAT UNO 1.0 ie, letnik 1993, registriran do 9/95, prodam ali menjam za manjši avto. ☎ 78-520. 1429

LADO SAMARO, letnik 1988, troje vrat, 5 prestav, bele barve, prodam. ☎ 27-971. 1441

R CLIO, letnik 1993, prevoženih 16.000 km, RT oprema, ugodno prodam. ☎ 27-497. 1447

JUGO 55 KORAL, letnik 1988, prodam. ☎ 23-977, po 15. uri. 1449

R 4 GTL, letnik 1990, rdeče barve, 47.000 km, prva lastnica, prodam. ☎ 23-769. 1454

Z 101, letnik 1987, prevoženih 46.000 km, prodam. ☎ 43-592. 1455

126 P, letnik 1987, registriran do 10.7.1995, prodam. ☎ 85-671. 1464

JUGO 45, letnik 1989, prodam za 3700 DEM. ☎ 78-136. 1468

JUGO 45, letnik 1991, lepo ohranjen, bele barve, prodam. ☎ 20-392. 1472

CLIO 1.4 RTI, letnik 1994, malo poškodovan, vozen, prodam. ☎ 25-908. 1475

GOLF JXD, letnik 1989, bel, registriran do 4/95, 117.000 km, prodam za 11.200 DEM ali menjam. ☎ 48-542. 1481

PASSAT 1600 L, letnik 1974, generalno obnovljen, neregistriran, prodam. ☎ 25-706, zvečer. 1487

GOLF D, letnik 11/89, prodam. ☎ (0608)63-101. 1488

GOLF B, letnik 1976, registriran do 14.5.1995, in motor za Muto 21. maj, 8 KM, ugodno prodam. ☎ (0608)51-376. 1489

R 18 TL, letnik 12/82, registriran do 1/96, dobro ohranjen, ugodno prodam. ☎ 28-424. 1495

obvestila

NAROČILA za enodneve in večje piščance sprejemamo. Kuhelj, Šmarje 9, Šentjernej. ☎ 42-524. 686

V MALEM GABRU prodam njivo, 1900 m², in travnik, 5600 m². ☎ 44-603. 1430

V OBRŠČEM POLJU pri Dragatušu prodam dve njivi in travnike. ☎ (061)29-1748, po 16. uri. 1435

VINOGRAD in zidnico v okolici Mirne na Dolenjskem ugodno prodam. Električna in voda v hiši. ☎ (064)872-078. 1436

TREBNJE - prodamo več gradbenih parcel za stanovanjsko gradnjo. ☎ 44-257. 1437

NA LIBNI ugodno prodam 15 a vinograda. ☎ (0608)62-958. 1439

GOSPODARSKO POSLOPJE s hišo in nekaj gozda, 28.000 m², električna in voda v hiši, asfalt do parcele, v Šentupertu na Dolenjskem prodam. ☎ (063)854-960. 1442

ZAZIDLJIVO PARCELO, 1200 m², prodam. Do parcele je voda, električna, kanalizacija in asfalt. ☎ 316-115, od 8. do 19. ure. 1450

VINOGRAD v Novi gori nad Vrhpolju oddam v najem. Karel Janc, Gor. Vrhpolje 85, Šentjernej. 1451

VINOGRAD na Malkovcu prodam. Asfalt na parceli. Enkratna priložnost! ☎ (0608) 80-177. 1457

NJIVO, 25 a, v bližini novega naselja Kočevje v Črnomlju prodam. ☎ 60-304. 1461

ZIDANICO z dvoriščem v Semiču, asfalt, voda, električna, 45 a zemljišča, prodam. ☎ 60-062. 1463

I HA njive ali travnika v okolici Šmarjete kupim. Naslov v oglašnem oddelku. 1476

VEČ kmetijskih zemljišč v Šmarjeti prodam. ☎ 73-595. 1479

V MOKRONOGU prodam 6.000 m² zazidljivega zemljišča. ☎ (061)168-43-69, zvečer. 1484

SPREJEMAMO NAROČILA za vse vrste piščance, enodnevnih in večjih. Valilnica Senovo, Mio Gunjilac, ☎ (0608)79-375. 765

ŽALUZIJE, rolete in lamelne zavese izdelujemo in montiramo po zelo ugodnih cenah. Možnost plačila na 3 ččke. ☎ 44-662. 770

NESNICE, mlade jarkice, pasme hisex, rjave, stare 3 in pol in 4 mesece, opravljene vsa cepljenja, prodajamo po zelo ugodni ceni. Naročila sprejemajo in dajejo vse informacije: Jože Zupančič, Otovce 12, Črnomelj, ☎ (068)52-806, Gostilna Cetin, Mostec, Dobova, ☎ (0608)67-578, in Anita Janežič, Slepšek 9, Mokronog, ☎ (068)49-567. 800

MAŠKARADNE KOSTIME za otroke do 14. leta prodajam. Pošljem po pošti. ☎ (061)266-940, od 10. do 18. ure. 879

PURANE BREZ PURIC, težke 2 kg, bomo prodajali 8. aprila, rjave in grahaste nesnice ter bele piščance za dopiranje pa od 20. marca dalje. Jože Jeršin, Račje selo, ☎ 44-389. 1231

JARKICE, rjave, stare 5 mesecev, in krompir prodam. Možna dostava. ☎ (061) 627-029, Fujan, Hraše 5, Smednik. 1274

CENJENE STRANKE OBVEŠČAMO, da s 3.5.1995 obratovalnica ne obratuje več. Optik Martin Križnar, Kastelčeva 1, Novo mesto. 1287

posest

V ČRNOMLJU, k.o. Dobliče, prodam neporaso parcelo, 1604 m², in v k.o. Marverlen 53601 m² mešanega gozda. Pišite na naslov: Petra Benvenuti, Miklošičeva 36, Ljubljana. 662

PRODAJATE, kupujete, najemate stanovanje, stanovanjsko hišo, vikend, poslovne prostore ali parcelo? Kličite podjetje za nepremičnine ATM GRAF, d.o.o., Partizanski trg 5, Metlika, ☎ 60-667/7. 929

NJIVO v Metliki, 20 a, atrakтивna lega, prodam ali dam v najem. ☎ (061)571-399. 1275

NEDOGRAJENO HIŠO (7 x 9 m), enonadstropna, 4 - sobno stanovanje, delno opremljeno, centralno ogrevanje, telefon in vsi komunalni priključki, brez faseda, ter z 800 m² zemljišča prodam. Ogled možen vsak dan. ☎ 59-357. 1279

NA BORŠTU, Cerklje ob Krki, prodam njivo ob asfaltni cesti, 60 a. ☎ (0608)69-241. 1283

VINOGRAD, 450 trt, in brunarico na Rožancu pri Črnomlju prodam. ☎ 52-922. 1284

ZIDANICO in vinograd v Starem Ljubnu prodam. ☎ 83-789. 1291

STARO HIŠO, 8 km iz Sevnice, in suhe borove deske prodam. ☎ (0601)84-338. 1302

STARO DOMAČIJO z 2800 m² zemlje, vse zazidljivo, 8 km iz Novega mesta, prodam. ☎ 78-224. 1324

ZAZIDLJIVO PARCELO za vikend na Riglju pri Dolenjskih Toplicah prodam. Električna na parceli. ☎ 65-012. 1330

ČRNOMELJ-OKOLICA! 15.300 m² gozda (40 do 50 m³ hrasta, 250 m³ mešanega gozda (večinoma breza) prodam za 10.000 DEM. ☎ (061)713-528. 1332

PRODAM ali dam v najem vinograd (30 a) na Rihpovcu s staro zidnico in vsi vinogradniški posodo. ☎ 44-824. 1334

ZELO UGODNO prodam 15 a vinograda z zidnico v Bojniku pod Malkovcem. ☎ 73-180. 1340

NAJBOLJŠEMU PONUDNIKU oddam ali prodam vikend hišo z vinogradom na Stražnjem Vrhju nad Črnomljem. ☎ (061) 50-938 ali (061)59-78. 1369

KOLPA, Laze pri Dolu, vikend parcelo s kletjo, 6 x 4 m, vodnjak, cesta, sončna lega, prodam. Šercer, Novi Lazi 23, Kočevska Reka. 1381

V STRAŽI nad žago prodam vinograd z zidnico, primerno za vikend. ☎ 87-336. 1385

PARCELO, primerno za vikend, vinograd ali njivo pri Stopičah prodam. Naslov v oglašnem oddelku. 1405

VINOGRAD v Gabrski gori ugodno prodam. ☎ 23-703. 1408

I HA TRAVNIKA v Gor. Suhadolu prodam. ☎ (064)47-027. 1409

TRAVNIK v Lipovcu pri Sadinji vasi ugodno prodam. ☎ (061)651-611. 1412

PARCELO, 13 a, 3 km iz Krškega, ob glavni cesti, zelo ugodno prodam. Na parceli je lesen vikend z vodo in elektriko, velik vrt in majhen sadovnjak. Dragi Švajger, Aškerčeva 2, Krško, ☎ (0608)34-831. 1422

NAJBOLJŠEMU PONUDNIKU prodam starejšo hišo z nekaj zemlje v Dolu pri Šmarjeti. Voda in električna v hiši. Ogled možen v soboto in nedeljo. ☎ 73-757. 1426

PARCELO, primerno za vikend, vinograd ali njivo pri Stopičah prodam. Naslov v oglašnem oddelku. 1405

VINOGRAD v Gabrski gori ugodno prodam. ☎ 23-703. 1408

I HA TRAVNIKA v Gor. Suhadolu prodam. ☎ (064)47-027. 1409

TRAVNIK v Lipovcu pri Sadinji vasi ugodno prodam. ☎ (061)651-

50 T hlevskega gnoja in 10 m³ komposta prodam. ☎ 76-178. 1424
ŠTEDILNIK za etažno centralno in 50 kom. strešne opeke Strešnik prodam. ☎ 324-249. 1425
ENO LETO STARE pave samice po 100 DEM/kom. in vse vrste jablan na podlagi M 9 po 500 SIT/kom prodam. ☎ 60-099. po 18. uri. 1427
KOZOLEC DVOJNIK, 6 oken, prodam. Naslov v oglaševalnem oddelku. 1431
HRASTOV SOD, 1200 l, dobro ohranjen, prodam. ☎ (0608)84-188. 1443
DVE DELOVNI KOBILI, stari 6 let, ena z žrebom, druga breja 9 mesecev, prodam. Martin Može, Jurna vas 2, Novo mesto. 1444
HLEVSKI GNOJ in slamo prodam. ☎ 65-004. 1448
ŠTEDILNIK CALOREX, malo rabljen, ugodno prodam. ☎ 67-486, popoldan. 1452
RABLJENA NOTRANJA VRATA in okna, kopalniško opremo in Z 750, registrirano do 17.10.1995, prodam. ☎ 41-177. 1456
SIVO TELIČKO, staro 12 tednov, primerno za nadaljnjo rejo, prodam. Janez Uršič, Skrivje 8, Sentrupert. 1458
OBLAČILA za dojenčka do 1 leta, vozček, torbo za dojenčke ter 2 fotelja prodam. ☎ 42-216. 1459
ODLIČNO ŽGANJE tropinovec, staro več let, prodam po 400 SIT/l. ☎ (0608)33-805, zvečer. 1462
HLADILNIK, 75 l, malo rabljen, ter staro pohištvo (kolovrat) prodam. ☎ (0608) 62-687. 1466
AVTOSEDEŽ CHICCO, kot nov (H zapenjanje, več položajev), prodam. ☎ 78-242, popoldan ali zvečer. 1467
VSE VRSTE sadnega drevja ter lesne cepjenke prodajamo po najugodnejših cenah. Trgovina Rast, Krška vas 86 a. 1469
DVE KRAVI s tetelom, prašiča, 150 kg, in odojke prodam. ☎ 42-532. 1471
DVE KRAVI s tetelom prodam. ☎ 41-016. 1477
TRI industrijske šivalne stroje owerlock Rimoldi, tri- nitne, 2 kosa ter dvoigelnj paspu Uberdeck Mauser special prodam. ☎ 59-674, popoldan. 1478
ELEKTRIČNE OMARICE, notranje in zunanje, kompletne opremljene, prodam po ugodni ceni. Izvajam tudi elektroinstalacije. ☎ (061)751-432. 1483
VINOGRADNIŠKA SIDRA in kostanjevo kolje prodam. ☎ 43-509. 1485
ASTMATIČNIM, obolelim za bronhitisom, proti prehladu, za kopeli, savne, inhalacije se odlično obnese jelkino eterično olje. ☎ (061)264-900. 1490
VINO, bizelsko belo in rdeče, iz okolice Pišec prodam. ☎ (0608)65-526. 1491
SADIKE JABLAN, sorte idared, jonagold, zlati delišes, na podlagi M 9, z deklaracij, prodam. ☎ (0608)89-166. 1492
TRI KOZE in borove plohe, 7 cm, prodam. ☎ (0608)82-838. 1494

razno

TRGOVSKI LOKAL, možno tudi za mesnico, v Novem mestu, oddam v najem. ☎ 323-615. 1260
LOKAL v Novem mestu (Kandija) oddam v najem. ☎ 24-416. 1261
POTREBUJETE prevod reklam, publikacij in podobno? Iz nemščine prevedemo razumljivo, dosledno in diskretno. ☎ 50-240. 1269
ŽELITE kaj zvedeti o vaši prihodnosti? Ste obupani, žalostni? Pišite nam na naslov: P.P. 22, Semič. 1271
V CENTRU Trebnjega oddam lokal. ☎ 44-604. 1278
POSLOVNI PROSTOR, 200 do 300 m², v Novem mestu ali bližnji okolici, za mirno proizvodnjo, iščemo. ☎ 321-501, dopoldan. 1294
SAMOPOSTREŽNO TRGOVINO v Trebnjem oddamo v najem. ☎ 44-620. 1298
V CENTRU Novega mesta oddam poslovni prostor. ☎ 21-120. 1299
NUDIMO VAM steklopihaške usluge za laboratorije, kemijo, rezanje in krivljenje steklenih cevi. Jože Kristan s.p., Gor. Ponikve 25, Trebnje, ☎ in fax: 44-679 ali 44-763. 1303
NOV POSLOVNI PROSTOR, 70 m², ter 250 m² ograjenega dvorišča ob glavni cesti v Črnomlju oddam v najem za trgovino, tovarniško skladišče ali mirno obrt. ☎ 20-247, popoldan ali zvečer. 1311
ELEKTROINSTALACIJE Jurto. Izvajanje elektroinstalacij, popravila električnih ter gospodinjstvih aparatov hitro in ugodno. ☎ 73-041. 1345
KNJIGOVODSKE STORITVE za mala podjetja in obrtnike nudim po ugodnih cenah. ☎ 45-653, popoldan. 1364
V NAJEM ODDAMO 360 m² prostora, primernega za skladišče ali proizvodnjo. ☎ 324-449. 1371
ZA PRIZNANE nemške krznarje vzrejamo južnoameriške činčile. Pridužite se nam! Prodajamo legla na obroke, garantiramo odkup živali. ☎ (062)778-123. 1419
FRIZERSKI SALON, 50 m², vpeljan, in lokal, 12 m², v Plavi laguni, oddam ali prodam. ☎ 21-428 ali (0609)614-572. 1434

službo dobi

PRODAJALCE (-KE) v živilski trgovini iščemo. ☎ 85-142. 1061
STROJNO OMETANJE. Iščemo mlade in izkušene delavce. Dober zaslužek! ☎ (0608)21-723. 1272
ZAPOSLIM DEKLE za delo v strežbi. Hrana in stanovanje v hiši. ☎ 43-797. 1333
REDNO ZAPOSLIMO dekle za strežbo v bistroju pri Trebnjem. ☎ 45-754. 1349
MLAJŠO UPOKOJENKO za varstvo otroka in za manjša gospodinjstva dela zaposlim v Črnomlju. ☎ 57-835, v nedeljo od 15. do 18. ure. 1377
LESNEGA MANIPULANTA za odkup hlobovine honorarno zaposlimo. ☎ (061) 441-522, po 20. uri. 1379
SODELAVCE za zbiranje certifikatov iščemo. Zelo dobro plačilo! ☎ (0608)81-005. 1386
ZA PRODAJO Merima odej po izredno nizkih cenah potrebujemo pet agentov za prodajo preko predstavitev. ☎ 322-780 ali 321-781. 1413
FRIZER dobi redno zaposlitev v novem frizerskem studiu v Novem mestu. Pogoj so izkušnje. ☎ 21-428. 1433
V OKREPČEVALNICI zaposlimo deklo, lahko pripravnico. Dober OD. ☎ 65-194. 1445

DEKLE za delo v strežbi dobi redno ali honorarno zaposlitev. ☎ 26-356, od 17. do 21. ure. 1446

PIZZERIA SIMFONY takoj zaposli natakariče in kuharice. OD dober. ☎ (0609) 622-268. 1453

IŠČEMO ŽENSKO, ki bi skrbelo za ostarelega očeta v Ameriki. Šifra: "JEZE-RO". 1470

PIZZERIA v Novem mestu redno zaposli mlajšo izkušeno natakaričo. Delo je izmensko, nedelje proste. ☎ 342-781. 1473

TAKOJ ZAPOSLIMO mizarja, lahko pripravnika. Mizarstvo Miklič, Trg 38, Mirna Peč, ☎ 78-122 ali 47-226. 1480

službo išče

PRODAJALKA z večletno prakso s prodajo tekstila išče redno zaposlitev. ☎ 83-578. 1352

DELO vzamem na dom (sestava, pakiranje ipd). Na razpolago veliko delovnega prostora, primerne za skladišče. ☎ (0608) 82-839. 1438

stanovanja

MLAD PAR najame enosobno stanovanje ali garsonjero v Novem mestu. ☎ 23-557 ali 23-472, popoldan. 1293

TRIČLANSKA DRUŽINA išče enoinpolsobno stanovanje v Brežicah ali Krškem. ☎ (0608)77-032. 1310

V NOvem MESTU najamem trisobno opremljeno stanovanje ali hišo s telefonom. Šifra: "PREDPLAČILO.". 1321

DVOsobNO STANOVANJE, 60 m², na Smrečnikovi, prodam. ☎ 26-751. 1323

V BREŽICAH prodam dvosobno stanovanje, 58 m², visoko priključje, staro 4 leta. ☎ Predanič, Gregorčičeva 16, Brežice. 1346

DRUŽINA najame stanovanje v Novem mestu ali bližnji okolici ter kupi ohranjen otroški vozček. Šifra: "MIZAR.". 1376

ZA DALJŠE OBDOBJE najamem dvoinpolpolsobno stanovanje v Novem mestu. Šifra: "400 DEM.". 1411

ženitne ponudbe

ŽELIM SPOZNATI kmečko deklo, lahko tudi mamico. Otrok ni ovira. Šifra: "POMLAD.". 1301

22-LETNI simpatičen fant, ki živi sam in je materialno preskrbljen, želi spoznati resno deklo. Šifra: "ČLOVEKA SPOZNAŠ PO SRCU.". 1465

UPOKOJENEC SREDNJIH LET, s hišo in nekaj zemljo, išče sebi primerno gospodinjstvo, ki bi se preselila k njemu. Šifra: "PRIDI K MENI.". 1493

MARMOIERM

Beograjska 38, Maribor

OGREVANJE Z MARMORJEM IN GRANITOM

zdrava in varčna toplota

TRADICIJA IN KVALITETA

tel. 062/31-324

SALON RENATA

Nega in podaljševanje nohtov ženske frizerstvo RENATA ŠTIH tel. 068/28-138 Jedinčičeva 18, Novo mesto

DAN NOČ

ROHR-BLITZ KOMUNAL d.o.o. TEHNIK

ČIŠČENJE VSEH VRST HİENIH IN KANALIZACIJSKIH CEVI KANALIZACIJSKI PREGLEDI SESANJE IN ČIŠČENJE POD VODNIH PINTSKOM ČIŠČENJE BENCINSKIH OLJNIH IN MAŠČENIH LOVILICV IN VSE OSTALE KOMUNALNE USLUGE

ČISTIMO ZAMAŠENE CEVI TEL: 0608/41 616, 81 955 DEŽURSTVO: 22 050

RENAULT AVTOHIŠA

Servisno prodajni center Ločna 48, 68000 Novo mesto

— prodaja vozil **RENAULT**

— menjava staro za novo

— odkupi rabljenih vozil

ob nakupu novega vozila **CLIO** si izberete darilo v vrednosti 35.000 SIT

NOVO

UGODNI KREDITI obresti že od R+12,5%

NAJUGODNEJŠI LEASING V SLOVENIJI

polog 25%, 30%, 40% 50% odplačilo na 2, 3, 4 ali 5 let

Informacije (068) 324-533

ŠOLA TUJIH JEZIKOV

YURENA NOVO MESTO

068/341-434

Vpis v tečaje od 10. — 16. ure

PEKI — MLINARJI POZOR

Za zelo ugodno ceno Vam nudimo opremo za pekarno (od etažnih in roto peči s spiralnim mešalcem s po dve kible prokrom in dvigalom, oblikovalcem, delilcem, linije za hamburger... Kompletna mline za moko vseh velikosti (za vsak žep), kompleto opremo za močna krmila za vse živali ipd. Javite se na telefon 0039-336-687970.

DOLENJSKI LIST

marketing

tel. (068) 323-610

fax: (068) 322-898

KAMNOSEŠTVO IN TERACERSTVO

VLADIMIR SIMONIČ, s.p. Lokve 5/c

68340 ČRNOMELJ

Po najugodnejših cenah vam izdelamo in brezplačno dostavimo izdelke iz marmorja in granita. Na zalogi 25 različnih barvnih odtenkov in debelin. Možnost plačila na obroke. Informacije na tel. (068) 52-492.

TELEVIZIJA NOVO MESTO

vaš kanal

s Trdinovega vrha na kanalu 41

vsak dan ob 19. in 21. uri NOVICE

vsak ponedeljek ob 18. uri **KALIMEROVIZIJA** in po **NOVICAH ŠPORTNI PREGLED**

vsak torek ob 20. uri **CELOVEČERNI FILM** in ob 21.30 NOVICE

vsako soboto tedenski pregled **OD SOBOTE DO SOBOTE** in mladinska oddaja **MKC TV**

GRAVERSTVO IN PASARSTVO

NEŽKA STANIŠA

DOL. TEŽKA VODA 36 68000 Novo mesto

tel.: 068/43-770

Nudimo vam vsa graverska in pasarska dela pokali, napisne reklamne table, štampiljke, vse vrste rozet, Cu lijkaj za pretok vina, Ms svetilčni lončki, Ms križi in svečniki, bron tolkala (levi za vhodna vrata), peskanje kovin, Cu kotlički za kuhanje v naravi, Ms stojala za dežnike. Se priporočamo!

KMETOVALCI, SERVISERJI

TRGOVINA KLASJE

vam po zelo ugodnih cenah nudi rezervne dele za traktorje Tomo Vinkovič, IMT, ZETOR, UNIVERZAL, URSUS. Nudimo vam vse tipe akumulatorjev VESNA z možnostjo plačila na dva čeka, popravi- lo vseh tipov traktorjev ZETOR. Rezervne dele vam pošljemo po pošti. **KLASJE** Cesta na Klanec KRANJ Tel.: 064/331-375

Če imate avto, čas in voljo z osebnim angažmajem zaslužiti denar, lahko postanete naš poslovni partner.

Delo je primerno tako za ženske kot za moške. Naša ponudba je resna. In pri dodelitvi te tako ugodne možnosti za zaslužek smo izbirčni. Prosimo pokličite nas na telefon: 063/702-031. Gospa Lahova vam bo dala prve napotke.

Gasilsko društvo Globodol

proda dobro ohranjen kombi Renault IMV 1600. Ogled v nedeljo, 19. februarja, ob 9. uri pred gasilskim domom.

AGENCIJA

VSEVED

Naj bo življenje prijetnejše

TESARSTVO: 750 — 1000 sit/h
 KROVSTVO: 3 DEM — 12 DEM/kv m
 KLEPARSTVO: 400 — 1000 sit/tekoči m
 MIZARSTVO: strojno = 1500 — 2000 sit/h
 ročno = 1200 — 1500 sit/h
 ŽAGANJE HLODOVINE: 1700 — 2000 sit/kub m

Podrobnejše informacije po telefonu: (068) 322-333, 323-222.

Možnost plačila na obroke.

Informacije na tel. (068) 52-492.

SONJA NOVAK

Aškerčeva ul. 7 (Regerške košenice) 68000 Novo mesto tel./fax: 068/341-134

V sodelovanju z ZAVODOM ZA ZDRAVSTVENO ZAVAROVANJE SLOVENIJE, Območna enota Novo mesto vam BREZ VAŠEGA PLAČILA nudimo naslednje storitve:

- Ureditev dokumentacije — dovoljenje za pokop
- Prevoz pokojnikov na območju območne enote Novo mesto
- Kakovostne krste s pripadajočo opremo
- Ureditev pokojnikov na domu
- Izkop in zasutje grobne jame
- Uniformirano pogrebno moštvo
- Postavitev odra in žalne dekoracije
- Vse storitve v zvezi z upepelitvijo.

Ob naročilu storitev predložite le zdravstveno izkaznico pokojnika-ce, ostalo uredimo mi.

Naši uslužbenci so vam na voljo non-stop na tel. številkah: 068 341-134 in 0609 623-211

ZAHVALA

Ljubila si življenje, naravo, ljubila si svoj dom, a v strašnem trpljenju odšla si v večni dom.

V 69. letu je po hudi bolezni prenehalo biti srce naši dragi mami, stari mami, prababici, sestri, tašči in teti

TEREZIJI BAN

z Dvora 47

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki ste nam v najtežjih trenutkih stali ob strani, nam izrazili sožalje ter mami podarili toliko vencev in sveč. Posebna zahvala GD Dvor za pogrebni obred, predstavnici odbora ZZB ge. Ljubi Senica za poslovilne besede, pevcem in pihalni godbi iz Novega mesta, sodelavcem KS Žužemberk in Keko Žužemberk, sestrama ZD Žužemberk Dragici in Vidi za obiske na domu ter vsem, ki ste pokojno tako številno pospremili na zadnji poti.

Vsi njeni

ZAHVALA

Če bi koga solza obudila, ne bi tebe, draga žena, črna zemlja krila.

Mnogo prezgodaj nas je zapustila naša predraga žena, mamica, sestra, hčerka, babica, teta in sestrična

MARIJA OVNIK

Gradiška 28, Straža

Ob boleči in nenadomestljivi izgubi se zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki so nam pomagali v najtežjih trenutkih, nam izrazili sožalje, pokojni podarili toliko cvetja in sveč ter nam stali ob strani. Hvala sodelavkam in sodelavcem podjetja GG TG Straža, SZ-SV Novo mesto, Krka-Zelena zdravila, SVP- bivšim sodelavcem, govornikom najbližjih sosedov in upokojenecv SVP Novo mesto za ganljive besede, pevcem, g. Okleščeno za pogrebne storitve, Internemu oddelku novomeške bolnišnice, Kliničnemu centru odd. CIIM in g. župniku za tople besede in lepo opravljen obred. Še enkrat vsem iz srca hvala, ker ste pokojnico v tako velikem številu pospremili v tihi, prerani zadnji dom.

Žalujoči: vsi njeni

ZAHVALA

Ljubil si življenje, naravo, ljubil si svoj dom, a v težkem trpljenju odšel si v večni dom.

V 87. letu starosti nas je zapustil naš dragi ata, stari ata in praded

ANTON JANC

iz Štatenberka 5 pri Trebelnem

Ob izgubi dragega ata se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste pokojnega pospremili na zadnji poti, darovali cvetje in maše. Posebna zahvala sosedom Draganovim, Bevčevim in Zoretovim, pevcem za zapete žalostinke in g. župniku za opravljen obred. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Žalujoči: hčerke Mici, Julka, Tončka, Ani, Karolina, sinova Tone in Martin z družinami

Alojzija Roženberger

bivala občinsko štipendijo, in ne samo iz navezanosti na dom, ampak zaradi občutka dolžnosti. "Čeprav življenje in njegove ne- lepe, včasih kar krute plati potol- čejo ali vsaj obniso mladostno vi- hravo idealnost, je Ljuba Rožen- bergar tudi sedaj, v svojih zrelih letih, v bistvu ohranila to lepo last- nost, ki ni dana niti vsem mladim, drugi pa jo kot nepotreben balast zavrejo. V resnici pa življenje dela lepo, vredno in dragoceno."

Krkino proizvodno zdravil magistra Roženbergerja pozna do potankosti; dolga leta je bila vod- ja tabletnega obrata, od leta 1991 pa je uspešna direktorica tega naj- večjega in izredno pomembnega Krkinega sektorja, v katerem dela več kot 850 ljudi. "Zdravilo mora imeti dušo, zato proizvodnja zdrav- il ni navadna proizvodnja in zah- teva visok etični odnos vseh zapos- lenih, od vodilnih do delavcev za stroji in do čistilke. Za zdravilo povprečna kakovost, pa če je ta še tako visoka, ne pomeni prav dosti. Gre namreč za to, da mora biti ne samo povpreče najvišje, ampak vsaka posamezna tableta brez naj- manjše napake. Človek ne jemlje povprečja, ampak prav tisto eno tableto, kapsulo in kar je še zdravil. Pri tem ne pomaga samo kontrola, pa če je ta še tako natančna in stroga; to je konec koncev le mrtvo- gledništvo. Pri proizvodnji zdravil mora biti vse to, ampak brez visoke etične zavesti vseh in vsakega posa- meznika ne bo "pravega" zdravila," je trdno prepričana direktori- ca.

Seveda tako odgovorno delo, kot je njeno, zahteva celega človeka. Pa vendar se magistra Rožen- bergarja ne da na ta način, da bi jo ta njen vodilni managerski pos- el zasušil, si jo podredil in kro- tovičil njeno življenje. "Najraje, kar hočejo, mislim, da ni dobro, da človek živi samo za posel, za službo, na vse drugo pa pozablja. Ne strinjam s tem, da mora manag- er tudi sanjati o svojem poslu. Saj se moraš izključiti, se posvetiti tudi osebnim stvarim, družini, drob- nim radostim in zadovoljstvom, z eno besedo - narediti kaj za svojo dušo." Ona ima tako svoj vrh, z močnim imata vino, kjer je že prišla do tega, da je lahko laborant pri pripravi škropiva; z močnim in katerim od treh že odraslih otrok rada krene v planine; ima dve vnu- kinji, seveda najlepši, kot so vse na svetu. Pa okoli se ozre in pogled ji z Ruperčvrha obseže najlepše ob- zorje na svetu: od Trške gore do Gorjancev.

ANDREJ BARTELJ

So ljudje, ki so celo življenje navezani na svoj dom, na kraje svojega otroštva in bi kot kazen doživljali to, da bi morali živeti drugje. Pa so kljub temu ali prav zato lahko tudi svetovljani in nad- vse uspešni v svojem poklicu. Za Alojzijo Roženbergerjevo to že velja, kot le kaj.

"Kakšna Alojzija neki!" bodo rekli tisti, ki bolje poznajo direkto- rico pomembnega Krkinega sekto- rja za proizvodno zdravil, "to je vendar Ljuba." Tisti iz Stranske vasi in okoliških krajev, ki jo po- znajo od malega, pa bodo rekli, da je njihova Plantanova ali po domače Kovačeva Ljuba. Od malega jo namreč kličejo s tem ime- nom. "Če gre za kaj bolj uradnega, mi rečejo Roženbergerjeva, za domače, prijatelje in znance sem Ljuba," se nasmeje ta sarmantna gospa, ki v svoji neposrednosti in prijetnosti deluje zelo preprosto. Ves čas živi v Stranski vasi. Od malega prav v tej odmaknjeni va- sici pod gorjanskimi obronki, pa tudi hiša, ki sta si jo z možem po- stavila v senco mogočnih sekvoj na Ruperčvrhu, uradno sodi pod nje- no rodno Stransko vas.

Šolanja v novomeški gimnaziji, vsakdanje poti v šolo in nazaj, naj bo z vlakom ali peš, se spominja kot najlepšega dela svoje mladosti. Pa solidarnosti in povezanosti gim- nazijskih vozačev iz vseh koncev Dolenjske. Se prej kot štiri letnike višje gimnazije je končala študij kemijske tehnologije, pa se je vmes še poročila in si kot hišna pomočnica "pridelala" še dobro služ- beno leto. "Kot absolvente so nas iz raznih ljubljanskih podjetij vabili v službo, vendar meni nikoli niti na misel ni prišlo, da ne bi šla nazaj domov. Ne samo zato, ker sem do-

Na Dolenjskem izbruh epidemije ošpic

Ministrstvo za zdravstvo razglasilo epidemijo ošpic, ki je obsežna na širšem Dolenjskem - Med obolelimi veliko Romov - Dr. Dušan Harlander: učinkovitejšo preventivno dejavnost! - Kakšni so razpoznavni znaki te zelo nalezljive bolezni

LJUBLJANA, NOVO MESTO - Ministrstvo za zdravstvo je razgla- sijo epidemijo ošpic na območju Slo- venije. Zdravstvenim domovom, bolnišnicam, območnim zavodom za zdravstveno varstvo ter splošnim zdravnikom in specialistom pediat- rom - zasebnikom je poslalo obvesti- lo o epidemiji in ukrepih za preprečevanje širjenja te nalezljive bolezni.

Med temi ukrepi je tudi čim- prejšnje cepljenje vseh otrok, ki še niso bili cepljeni proti tej bolezni in

Kot poudarja dr. Harlander, so ošpice zelo nalezljiva in huda bolezen. Za njo zbolijo tudi odrasli, pri katerih se pojavlja v zelo hudi obliki in lahko pusti hude posledice na zdravju. Zaradi tega je predpisana 95-odstotna obvezna precepljenost zoper to bolezen. Toda obveznost cepljenja bi morala Slovenija natančneje zakonsko urediti, meni dr. Harlander. Ministrstvo za zdravstvo v sporočilu tudi opozarja, da so ošpice težka in zelo nalezljiva bolezen. Širjenje preprečujemo s sistematičnim cepljenjem otrok. "Za uspešno obvladovanje bolezni in preprečevanje nadaljnega širjenja je potrebno, da se vsi, ki bodo povabljeni na cepljenje, tega obvezno udeležijo," sporoča ministrstvo, tako pa opozarja tudi dr. Harlander.

so že dopolnili starost, pri kateri je cepljenje proti ošpicam obvezno. Prav tako je obvezno cepljenje oseb, ki so bile v stiku z bolniki, med drugimi sporoča ministrstvo za zdravstvo.

Kot v posebnem obvestilu še piše ministrstvo za zdravstvo, se je zaradi cepljenja številno obolelih za ošpicami

v zadnjih letih naglo zmanjševalo, zlasti po letu 1990, tako da smo po letu 1993 v Sloveniji zabeležili samo še 7 primerov te bolezni. V drugi polovici lanskega leta in v začetku letošnjega pa je zbolelo večje število ljudi v različnih krajih naše države.

O stanju v zvezi z ošpicami smo vprašali v Zavodu za zdravstveno varstvo Novo mesto. Dušan Harlander, dr. med., spec. epidemiolog, direktor Zavoda, je povedal, da so se začele ošpice na tem območju pojavljati v zadnjih mesecih lanskega leta, ko so zbolevali necepljeni otroci, predvsem romski. Bolezen se je potem razširila v novomeški zdravstveni regiji, zatem pa na Notranjsko (v Kočevje). Na območju Črnomlja so primere bolezni zabeležili letos, in sicer januarja 19, prav tako so se v letu 1995 pojavile ošpice v Metliki - zbolela je ena oseba - in v Krškem, kjer so odkrili 3 bolnike. Tokratna epidemija tudi ni obšla Trebnjega. Ošpice so ugotovi- li tudi v Novi Gorici in v Celju.

V epidemiji ošpic na Dolenjskem, ki še ni končana, je doslej zbolelo 160 oseb, od tega 41 odst. Romov. Po

mnenju dr. Harlandra je v novomeški zdravstveni regiji približno 800 rom- skih otrok in mladine do 18 leta sta- rosti, od katerih jih pred tokratno epidemijo vsaj polovica ni bila ceplje- na.

Ker je več kot dve petini obolelih Romov, je pomembno vprašanje,

Ošpice so zelo nalezljiva bolezen. Spremljajo pa jo izpuščaji na koži. Ošpice se začne kot prehlad, bolnik kašlja, ima vročino in praviloma ga boljše oči. Bolezen spremljajo izpuščaji na koži, običajno po licih. Podobni so zrcnem soli in jih včasih skoraj ne opazimo. Izpuščaji se po nekaj dneh povečajo, kot bi bile na koži rdeče pege. Pri otrocih telesna temperatura lahko doseže celo 40 °C.

kako lahko cepljenje obide Rome oziroma obratno. "Morda bo potrebn- o razmisliti tudi o takšni organizaciji zdravstvene službe, ki bo dostopnejša Romom. Zlasti mislim na izvedbo cepljenj in ostalih preventivnih de- javnosti. Verjetno bi se to dalo nare- diti z ne tako velikim naporom, pri čemer pa bi bilo najbrž potrebno tudi

stimulirati zdravnike za tako doda- no delo," pravi dr. Harlander.

Na Dolenjskem so zdravniki takoj po pojavu ošpic začeli izvajati široko akcijo za zajezitev epidemije in pri tem obiskali malodane vse obolele in številne ljudi, ki so ali bi lahko prišli v stik z bolniki.

MARTIN LUZAR

KONCERT ZA ZDRAVJE

NOVO MESTO - Zdravilna svetovalka Anica Janežič-Mikec pripravlja za prihodnji petek, 24. februarja, ob 17. uri v prostorih agencije Popolno zdravje na Koštialovi 10a koncert zdravilne, čarobne, pravljicne glasbe slovenskih pokrajin v izvedbi skupine Trutamora Slovenica, ki jo sestavljajo Mira Omerzel-Terlep, Mojca Žegar in Matija Terlep. Ker je število obiskovalcev omeje- no, so obvezne prijave na tel. 28-250.

DVA NASTOPA TRIA NOVINA

GUMBERK - Družinski trio Novi- na tudi v tem tednu priredi kar dva dobrodelna koncerta z naslovom: "Samo življenje za druge je vredno življenja". V petek, 17. februarja, bo ob 19.30 koncert v telovadnici osnovne šole Podzemelj, v nedeljo, 19. februarja, ob 15. uri pa v kulturnem domu v Mirni Peči. Zbrani denar bo namenjen otrokom na Pediatrični kliniki v Ljubljani, obolelim za rakom.

V KOČEVJU UVOŽENE OŠPICE

KOČEVJE - Od decembra do januarja je na območju ob- čine Kočevje zbolelo za ošpi- cami 64 ljudi, od tega kar 57 otrok. Zaradi hude oblike ošpic jih je moralo kar 12 v bolni- nično oskrbo. Ugotovljeno je bilo, da so ošpice zanesli na Kočevoško novomeški Romi, ki sem kar radi zahajajo in so že prej večkrat prinesli sem razne bolezni. Romi se namreč ne ce- pijo radi proti nalezljivim boleznim in ne upoštevajo predpisov o cepljenju. Zaradi preprečitve širjenja bolezni je bilo opravljenih že okoli 3.000 preven- tivnih cepljenj.

SKUPINA HARLEKIN V ŠENTJERNEJU

ŠENTJERNEJ - V soboto, 18. februarja, ob 19. uri bo v dvorani osnovne šole v Šentjerneju nastopila plesna skupina Harlekin iz Kostan- jevice. Njen atraktiven program bo zanimiv za stare in mlade oči.

POČITNIŠKA TENIŠKA ŠOLA

NOVO MESTO - Teniški klub Novo mesto bo v sodelovanju z novomeško agencijo za šport med zimski po- čitnicami v novomeški športni dvorani pripravil brezplačno počitniško šolo tenisa. Vsi otroci, ki bi se radi seznanili s priljubljeno igro, lahko novomeške tenisarje obiščejo v ponedeljek, 20. februarja, ob 10. uri, šola pa bo trajala do petka. Otrokom se v športni dvorani lahko pridružijo tudi starši. Počitniška šola tenisa je uvod v spomladanske tečaje in pravo teniško šolo.

Halo, tukaj DOLENJSKI LIST!

Novinarji Dolenjskega lista si želimo še več sodelovanja z bralci. Vemo, da je težko pisati, zato pa je lažje telefonirati. Če vas kaj žuli, če bi radi kaj spremenili, morda koga pohvaliti, ali pa le opozoriti na zanimiv dogodek iz domačih krajev, pokličite nas! Prisluhnil vam bomo, zapisali, morda dali kakšen nasvet, poskusi odgovor na vaše vprašanje ali kaj podobnega. Na voljo smo vam vsak četrtek zvečer, med 18. in 19. uro na telefonski številki (068)323-606. Dežurni novinar vam bo rad prisluhnil.

SVETNIKI IN ZVEZDNIKI SO SE SPOPADLI - Dobovska športna dvorana je v nedeljo popoldne ječala pod nogometnimi napori posavskih svetnikov in njihovih tekmecev, zvezdnikov slovenske pop scene. Spektakel sta skupaj organizirala tednik Naš glas, ki je med posameznimi tekami podelil nagrade za športnike leta v Posavju, in podjetje AFP Dobova. V turnirju v malem nogometu so se pomerile tri ekipe svetnikov - brežiška, krška in sevniška, pri čemer so pazili na to, da igralci niso bili le ene strankarske barve. Na drugi strani so sestavili dve ekipi zvezdnikov. Gledalci so se čudili športnim sposobnostim in razgaljenim nogam nekaterih priljubljenih glasbenikov na slovenski pop sceni. Tekmoval je del Pop designa (Tone Košmerl, Vili Resnik), polovica Čukov (Jože Potrebuješ, Marko Vozelj), Simon Pavlica iz Agropora, Zoran Predin, Roberto Magnifico in še vrsta drugih. Tekme je komentiral Edi Straus, ki ga žal zaradi slabega ozvočenja ni bilo mogoče razumeti. Na sliki Roberto Magnifico v akciji. (Foto: B. D. G.)

AVDICIA V GOSTIŠČU BUDIČ USPELA - V priznanem gostišču Budič na Čatežu, kamor poleg domačinov radi zahajajo tudi gostje iz sosednje Hrvaške, sta kitarista na sliki v petek zvečer uspešno prestala glasbeno preizkušnjo. Lastnik Toni Budič se je odločil, da bosta glasbenika iz Zagreba goste zabavala vsak petek zvečer. Prijetna popstritev večerov bo gotovo dobrodošla, saj so lansko jesen v gostišču pridobili prijeten zimski vrh, ki ga mimoidoči na poti v Brežice skoraj ne morejo prezeti. (Foto: Majda Luzar)

Halo, tukaj je bralec Dolenjca

Od lepih obljub je ostalo bolj malo - Zakaj je treba čakati mesece na vrsto, čakalnica je pa prazna? - Avto šola naj ne ovira prometa v kritičnem času - Še o upokojenkah Novoteksa

Brezposelnost je še vedno velika in mladi težko pridejo do kakšnega dela, zato je razumljivo, da radi izrabi- vajo vsako priložnost, ki se jim ponu- di. Vendar velja biti previden. Jezni dekleti sta nam po telefonu povedali prav poučno zgodbo. Lastnik gostilne Na klančku v Črmošnjicah pri Stopičah ju je povabil, naj prideta k njemu opravljati delo natakarice. Res sta ves januar delali - pravita, da sta opravili 115 ur - na koncu pa jima je v žep kanilo borih 17.000 tolarjev.

Bralec iz Škocjana se ob pogledu na pred časom zgrajeno bencinsko črpalko v tem kraju sprašuje, kdaj bo na njej lahko natočil gorivo in mu ne bo treba voziti se ponj v druge kraje. "Zdaj imamo novo občino in spodo- bilo bi se, da bi stvari bolje delovale. Vprašajte župana, kaj je s črpalko!" je dejal. Župan Povšič nam ni vedel povedati, kako je s črpalko, je pa zato doseđanji lastnik Ludvik Praznik povedal za vse Škocjance dobro novi- co, da bo črpalka začela delovati čez kak mesec dni. Črpalko je od njega kupil Petrol, medtem ko je vulkani- zerstvo in pralnico Praznik oddal v najem. Čez mesec dni bodo torej Škocjanci lahko poskrbeli za svoje žejne, pranja potrebne ali zbosene avtomobile kar doma.

Oglasil se je Janez Povše iz Otočca, ki ga jezi, da nikjer ne more kupiti semenskega krompirja v manjši količini. Povprašal je po vseh kmetijskih trgovinah, a ga povsod prodaja- jo le v vrečah po 50 kg. Sprašuje se, zakaj nihče ne pomisli na številne vrtničarje.

Bralec iz Mirne Peči je jezen na

tamkajšnje zobozdravstveno ambu- lanto. Pravi, da je tam, odkar imajo novo zobozdravnico, izredno težko priti na vrsto. Paciente naroča nekaj mesecev vnaprej, tako da lahko prideš na vrsto kvečjemu dvakrat na leto. Ob tem pa ga čudi, da je čakal- nica vsakič, kadar se tam oglasi, popolnoma prazna. "To je prava sramota! Mislim, da je gneča samo na spisku, saj pri prejšnjem zobozdrav- niku ni bilo tako," se je jezil Mirno- pečan ter dodal, da je poskusil po- praviti si zobe v Novem mestu, a so mu tam dejali, da ga ne morejo vzeti, ker ima Mirna Peč svojo zobo- zdravstveno ambulanto. Dodal je, da ljudje, ki imajo dovolj denarja, že poskrbe zase, saj si lahko privoščijo zasebnega zobarja, tisti, ki se težje prebijajo skozi življenje, pa so pri- siljeni čakati in čakati.

Bralec Dolenjskega lista iz Novega mesta je tudi potožil zaradi zdravst- va, le da njega tišči drugačen prob- lem. Kad bi se bomo upokojili, ven- dar mu zdravstvena invalidska komisija noče ustreči, kljub temu da ima resne zdravstvene težave. Bil je večkrat težko poškodovan, najprej pred 41 leti z ročno bombo, potem si je dvakrat zlomil nogo in dobil še hud pretres možganov. Ko je pred 11 leti nastopil službo varnostnika, mu je dr. Kvasičeva zapisala, da ni sposoben za delo, kljub temu so ga zaposlili, zdaj pa, ko čuti, da res ne more več delati, komisija trdi, da je sposoben in da je delo lahko. Našega bralca najbolj jezi, ker vidi, kako nekateri bolniški upokojenci v pokojni delajo več in bolje, kot so prej. Jezi ga tudi, ko bere o mladih oficirjih nekdanje JLA, ki dobivajo lepe pokojnine, on pa se

bolan in nesposoben za delo pri 54 letih in z 31 leti delovne dobe muči.

Bralka iz Novega mesta je opozo- rila na nevdzržen razmere v promet- nih konicah okrog 2. ure popoldne v Šmihelu. Stanuje na Regrških košenicah in se vozi po sina v vrtec okrog 2. ure popoldne, ko je promet najgostejši. Promet na neprimernih cestah otežujejo šolarji, poseben in po njenem mnenju povsem nepo- treben dodatek pa so vozila šmihel- ske avtošole. Še posebno nerodno je, ko se v gneči pojavi velik šolski tovornjak s prikolico.

Upokojenka Novoteksa je v imenu več drugih Novoteksovih upokojenk povedala, da je zelo ogorčena zaradi izjav nekaterih upokojenk Novoteksa v tej naši rubriki. Boli jo, da se nekdanji delavci zdaj ločujejo na tiste, ki so dali certifikat v Novoteks, in tiste, ki ga niso. Kam ga je kdo dal, je njegova stvar. Na silvestrovanje pa niso prišli zato, da bi se zastoj nažrl, ampak da so se srečali in pogovorili z nekdanjimi sodelavci. "V Novoteksu sem delala v časih, ko je bilo najtežje. Delali smo ponoči, ob nedeljah, veliko nadur smo opravili. V Novoteksu sem pustila svoje zdravje," je dejala. "Šele nekaj let sem upokojena, pa sem imela že dve operaciji, tretja pa me čaka. Zdravni- ki pravijo, da gre za poškodbo od dela. Zdaj pa mi očitajo silvestrovanje! Res nisem dala certifikata, ker me nihče niti obvestil ni, da ga lahko dam v svoje nekdanje podjetje, sem pa dala tovarni svoje zdravje in de- setletja dela. Zdaj pa me neki ljudje po časopisju podjajo silvestrovat drugam! To človeka zares boli."

MIM

Z obeh strani Gorjancev ANEKDOTE IN PRIKODE ZAPISAL JOŽE DULAR

Iz vas bo pa še nekaj

Direktor semiške Iskre - tovarne kondenzatorjev Jože Kočevar je kot dijak ljubljanske Srednje tehniške šole imel precej težav s tehničnim risanjem. Skoraj vsako risbo mu je profesor zavrnil. Šele ko je Kočevar risbo s težavo popravil, je končno našla milost v profesorjevih očeh. Vendar dijaku nikdar ni pozabil povedati: "Kočevar, iz tebe ne bo nikoli nič!"

Ko je čez leta centralna Iskra s svojimi podružnicami po Sloveniji slavila nekaj jubilej, so se zbrali tudi direktorji vseh podružnic. Pa so na slovesnost povabili nekatere svoje nekdanje profesorje. Tako sta se srečala tudi Kočevar in njegov profesor tehničnega risanja. Takoj sta se spoznala.

"No, Kočevar, kje pa ste zdaj?" je hotel vedeti profesor. "V Semiču vodim tamkajšnjo Iskro," je povedal nekdanji dijak. "Lepo, Kočevar, res lepo!" je nekoliko zamišljeno dejal profesor. "Vidite, zmerom sem vam rekel: Kočevar, iz vas bo pa še nekaj!"

Slepot

Priletna Gradčanka Nuza je obupana potožila: "Kaj vane, da sem skoraj čorava (slepa). Če bi na primer dva metra pred mano z nago ritjo hodil, vas ne bi videla." Hip nato pa se je ozrla prek Lahinje na drugi breg in vprašala: "Kaj ni tam tista stara poštarica?"

Starost v humorju Zbrali Bojan Ajdič

Ni razumela

Starejši sosed, ki je začel veliko poto- tovati šele potem, ko se je upokojil, je sosedo povabil na kavo.

"Izvrstna je bila tale kava!" prvi gos- tja, ko je popila kavo.

Gostitelj, svetovni popotnik, ji je od- govoril:

"Seveda, prava kava je, saj sem jo komaj pred kratkim prinesel iz Braz- ilije."

"Neverjetno, neverjetno," se čudi gos- tja, "in še vedno je tako topla."

Nasveta

Postarane očeta vpraša sin: "Prosim, povej mi, kako naj si pri- dobim tolikšno spoštovanje in zaupa- nje med ljudmi, kot ga imaš ti?"

"Dragi sine, ravnaj se po dveh nas- vetih. Kar obljubiš, tudi stori!"

"Kakšen pa je drugi nasvet?" zani- ma sina.

"Nikomur nikoli nič ne obljubi!"